

Region HANÁ, z.s.

INTEGROVANÁ STRATEGIE

KOMUNITNĚ VEDENÉHO MÍSTNÍHO ROZVOJE

místní akční skupiny

2015 - 2020

Region HANÁ

www.regionhana.cz

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OPERAČNÍ
PROGRAM
TECHNICKÁ
POMOC

Region HANÁ

Olomoucký kraj

Zpracovatel:

Region HANÁ, z.s.

Zpracovatelský tým:

Vedoucí týmu:

Ing. Jaroslav Brzák, manažer Regionu HANÁ

Zpracovatelský tým:

Ing. Nela Kalábová, projektová manažerka
Bc Petr Husička, projektový manažer
Ing. Ludmila Solovská, projektová manažerka
Ing. Kateřina Vičarová, projektová manažerka
Ing. Iveta Botková, účetní RH
Mgr. Marta Husičková, předsedkyně MAS
PhDr. Jana Procházková, analytik

Externí tematičtí spolupracovníci

Strategie byla zpracována metodou Komunitně vedeného místního rozvoje, za přispění mnoha členů tematických pracovních skupin MAS. Za pomoc a spoustu dobrovolné práce účastníkům děkujeme.

V Náměšti na Hané

Březen 2016

Příprava integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje byla podpořena:

EVROPSKÁ UNIE
Evropský fond pro regionální rozvoj
Integrovaný regionální operační program

MINISTERSTVO
PRO MÍSTNÍ
ROZVOJ ČR

EVROPSKÁ UNIE
Evropský zemědělský fond pro rozvoj venkova
Evropa investuje do venkovských oblastí
Program rozvoje venkova

PROGRAM ROZVOJE VENKOVA

Region HANÁ

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

OPERAČNÍ
PROGRAM
TECHNICKÁ
POMOC

Olomoucký kraj

OBSAH STRATEGIE

ÚVODNÍ ČÁST	7
I. Základní údaje	7
I.1 Vymezení území.....	7
I.2 Historie	10
I.3 Zkušenosti MAS s čerpáním finančních prostředků.....	11
ANALYTICKÁ ČÁST	13
ČÁST A – SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA	13
II. Obce a místní samospráva	13
II.1 Území Regionu HANÁ	13
II.2 Samospráva a veřejná správa	18
II.3 Obyvatelstvo.....	19
II.4 Bydlení.....	21
II.5 Majetek obcí.....	23
II.6 Řízení obcí a informovanost	25
II.7 Bezpečnost	26
II.8 SWOT analýza	26
II.9 Analýza problémů a potřeb	28
III. Doprava	29
III.1 Krajské komunikace, napojení regionu na TENT	29
III.2 Místní komunikace	30
III.3 Účelové komunikace.....	31
III.4 Chodníky.....	31
III.5 Parkovací místa.....	31
III.6 Pěší trasy a stezky v krajině, rekreace a cestovní ruch.....	32
III.7 Udržitelné formy dopravy.....	33
III.8 Veřejná hromadná doprava.....	35
III.8.1 Železniční doprava na území MAS Region HANÁ.....	35
III.8.2 Autobusová doprava.....	35
III.9 Dostupnost	36
III.10 SWOT analýza	39
III.11 Analýza problémů a potřeb	39
IV. Technická infrastruktura	41
IV.1 Kanalizace	41
IV.2 Vodovody.....	42
IV.3 Energetika.....	43
IV.3.1 Veřejné osvětlení	43
IV.4 Odpadové hospodářství	44
IV.5 Územní plánování	45
IV.6 Rozvojová území.....	45
IV.7 SWOT analýza	46
IV.8 Analýza problémů a potřeb	46
V. Školství a vzdělávání	48
V.1 Předškolní vzdělávání	51
V.2 Základní školy	53
V.3 Družiny, ZUŠ, školní kluby, střediska volného času	55
V.4 Střední a vyšší školství	56

V.5	Technická infrastruktura.....	56
V.6	Stravování.....	57
V.7	Mimoškolní činnost	57
V.8	Inkluzivní vzdělávání.....	58
V.9	Rozvoj klíčových kompetencí.....	59
V.10	Spolupráce.....	59
V.11	Financování.....	60
V.12	Analýza problémů a potřeb	64
V.13	Analýza SWOT.....	66
VI.	Sociální oblast a zdravotnictví.....	69
VI.1	Poskytovatelé sociálních služeb v území Regionu HANÁ	69
VI.2	Přehled poskytovatelů sociálních služeb v území MAS Regionu HANÁ	70
VI.2.1	<i>Zařízení sociálních služeb.....</i>	70
VI.2.2	<i>Služby sociální péče a jejich územní působnost .....</i>	70
VI.2.3	<i>Dostupnost služeb, prostorové zázemí a kapacita služeb, návaznost poskytované služby na jiné služby v obci (regionu) .....</i>	71
VI.2.4	<i>Chybějící sociální služby v MAS Regionu HANÁ .....</i>	71
VI.3	Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb	71
VI.3.1	<i>Cílové skupiny .....</i>	71
VI.3.2	<i>Využívání sociálních služeb .....</i>	72
VI.3.3	<i>Okolnosti zlepšující situaci v oblasti sociálních služeb .....</i>	72
VI.3.4	<i>Informovanost o sociálních službách .....</i>	72
VI.3.5	<i>Sociotechnická doporučení .....</i>	72
VI.4	SWOT analýza	74
VI.5	Analýza problémů a potřeb	75
VI.6	Přehled zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území MAS Region HANÁ působící na území MAS RH.....	76
VI.7	Přehled návazných sociálních služeb v Regionu HANÁ	76
VI.8	Senioři jako cílová skupina Regionu HANÁ.....	77
VI.8.1	<i>Obecná problematika seniorů .....</i>	77
VI.8.2	<i>Přehled senior klubů v MAS Region HANÁ.....</i>	77
VI.9	SWOT analýza	78
VI.10	Analýza problémů a potřeb	79
VI.11	Zdravotnictví.....	80
VI.11.1	<i>Analýza poskytovatelů zdravotnických služeb v území Regionu HANÁ .....</i>	80
VI.12	SWOT analýza	81
VI.13	Analýza problémů a potřeb	82
VII.	Spolky a neziskové organizace	83
VII.1	Obecná charakteristika spolků a NNO.....	83
VII.2	SWOT analýza	89
VII.3	Analýza problémů a potřeb	90
VII.4	Závěry a východiska.....	91
VIII.	Kultura, památky, historie	94
VIII.1	Významná archeologická naleziště na území MAS.....	94
VIII.2	Historické památky	95
VIII.2.1	<i>Tvrze a zámky .....</i>	95
VIII.2.2	<i>Kaple a kostely.....</i>	96
VIII.3	Památky místního významu.....	97
VIII.4	Technické památky	97

VIII.5	Nehmotné kulturní dědictví	98
VIII.6	Zvyky na území MAS	98
VIII.7	Infrastruktura pro kulturu	99
VIII.8	SWOT analýza	101
VIII.9	Analýza problémů a potřeb	101
IX.	Zemědělství a lesnictví	103
IX.1	Základní charakteristika zemědělského a lesnického sektoru	103
IX.2	Zemědělství	105
IX.2.1	<i>Zemědělské výrobní oblasti</i>	105
IX.2.2	<i>Meliorace</i>	107
IX.2.3	<i>Eroze půdy</i>	107
IX.3	Zemědělské podnikání a výroba	107
IX.4	Lesnictví	110
IX.4.1	<i>Lesní půda v Regionu HANÁ</i>	110
IX.4.2	<i>Lesnatost území</i>	110
IX.4.3	<i>Lesnická technika</i>	114
IX.5	SWOT Analýza	116
IX.6	Analýza problémů a potřeb	118
IX.7	Závěry a východiska	119
X.	Podnikání, zaměstnanost	121
X.1	Základní hospodářská charakteristika	121
X.2	SWOT Analýza	131
X.3	Analýza problémů a potřeb	131
XI.	Cestovní ruch	132
XI.1	Úvod	132
XI.1.1	<i>Obecné podmínky regionu</i>	132
XI.1.2	<i>Trendy v oblasti cestovního ruchu</i>	132
XI.1.3	<i>Marketing a management v cestovním ruchu</i>	133
XI.2	Analýza nabídky v CR – atraktivita regionu	134
XI.2.1	<i>Hrady a zámky</i>	134
XI.2.2	<i>Církevní památky (kostely, poutní místa, křížové cesty)</i>	135
XI.2.3	<i>Sředověké zříceniny</i>	135
XI.2.4	<i>Lázně</i>	135
XI.2.5	<i>Kultura, umění a zábava</i>	135
XI.2.6	<i>Přírodní atraktivita</i>	135
XI.3	Analýza nabídky v CR – infrastruktura / služby	136
XI.3.1	<i>Farmy, obory</i>	138
XI.3.2	<i>Pro jezdce na koních (hipoturistika)</i>	139
XI.3.3	<i>Turistická infrastruktura pro zimní sporty, doprovodná turistická infrastruktura</i>	139
XI.4	Analýza poptávky CR	139
XI.5	SWOT analýza	140
XI.6	Analýza problémů a potřeb	141
XII.	Životní prostředí	142
XII.1	Životní prostředí - úvod	142
XII.2	Přírodní podmínky	142
XII.3	Ochrana přírody a krajiny	147
XII.4	Krajina	149
XII.4.1	<i>Ekologická stabilita krajiny</i>	149
XII.4.2	<i>Kostra ES krajiny</i>	150

XII.5	Sídla	151
XII.5.1	Sídelní zeleň	151
XII.6	SWOT analýza	153
XII.7	Analýza problémů a potřeb	154
ČÁST B – ANALÝZA SWOT	.....	156
XII.8	Metodika tvorby	156
XII.9	Celková SWOT analýza.....	156
ČÁST C – ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB	.....	161
XII.1	Metodika	161
STRATEGICKÁ ČÁST	.....	164
XIII. Strategická vize	.....	164
XIII.1	Vize	164
XIII.2	Hierarchie cílů.....	167
XIII.3	Struktura návrhové části strategie	169
XIII.4	Rozvojové oblasti, specifické cíle a opatření	173
<i>Rozvojová oblast RO I.</i>	.....	174
<i>Rozvojová oblast RO II.</i>	.....	188
<i>Rozvojová oblast RO III.</i>	.....	199
<i>Rozvojová oblast RO IV.</i>	.....	209
<i>Rozvojová oblast RO V.</i>	.....	228
XIII.5	Popis integrovaných a inovativních rysů strategie	235
XIII.5.1	Integrace.....	235
XIII.5.2	Inovace.....	238
XIII.6	Vazba na strategické dokumenty	239
XIII.6.1	Vazba na strategii Evropské unie.....	239
XIII.6.2	Vazba strategie na národní strategii	240
XIII.6.3	Vazba na strategii Olomouckého kraje.....	243
XIII.6.4	Vazba na místní strategii	244
XIII.7	Akční plán	246
XIII.7.1	Přehled rozsahu programových rámců.....	247
XIII.7.2	Programový rámec IROP.....	248
XIII.7.3	Programový rámec PRV.....	261
XIII.7.4	Programový rámec OPZ.....	277
XIII.8	Vazba na horizontální témata.....	285
XIII.8.1	Udržitelný rozvoj	285
XIII.8.2	Rovné příležitosti	285
XIII.8.3	Horizontální témata v rámci PRV.....	286
IMPLEMENTAČNÍ ČÁST	.....	287
XIV. Popis řízení včetně řídicí a realizační struktury MAS	.....	287
XV. Popis administrativních postupů pro vyhlášení výzev MAS, hodnocení a výběr projektů s uvedením plánované personální kapacity	.....	293
XV.1	Schéma postupu vyhlášení výzev MAS a proces schvalování projektů	293
XV.2	Proces schvalování integrovaných projektů SCLLD	293
XV.3	Personální kapacity MAS ve vztahu k implementaci SCLLD	297
XVI. Popis animačních aktivit	.....	300
XVI.1	Popis komunikačních a propagačních aktivit MAS	300
XVI.2	Komunikační aktivity	301
XVI.3	Vzdělávací aktivity	301
XVI.4	Animace školství	302

XVI.5	Koordinace aktivit místních aktérů směřující k naplnění SCLLD.....	302
XVI.6	Spolupráce s neziskovým sektorem.....	302
XVII.	Popis spolupráce mezi MAS na národní a mezinárodní úrovni a přeshraniční spolupráce	303
XVIII.	Popis zvláštních opatření pro hodnocení	304
XVIII.1	Monitoring.....	304
XVIII.2	Evaluace.....	304
XIX.	Přílohy	306
P1.	Finanční plán a indikátory pro programové rámce	306
P2.	Mapa území a seznam obcí	306
P3.	Analýza rizik	306
P4.	Čestné prohlášení statutárního zástupce MAS.....	306
P5.	Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie.....	306

I. ÚVODNÍ ČÁST

II. ZÁKLADNÍ ÚDAJE

II.1 Vymezení území

Region HANÁ je místní akční skupinou (MAS) v programu LEADER, nacházející se ve středu Moravy, v území západně od měst Olomouc a Prostějov. Region HANÁ byl založen v roce 2002, jako projekt iniciovaný mikroregionem Kosířsko a sousedními obcemi, první registrace právní subjektivity proběhla na počátku roku 2004. MAS byla registrována jako občanské sdružení (o.s.), po schválení nového občanského zákoníku v roce 2014 se sdružení Region HANÁ transformovalo na formu zapsaný spolek (z.s.)

V dnešní době je území MAS tvořeno územím 48mi členskými obcemi a žije zde 39 170 obyvatel (stav k 1.1.2015). Zasahuje do území 2 okresů, 4 „obcí s rozšířenou působností“ (ORP), a sdružuje obce tří mikroregionů celých (Kosířsko, Kosteletsko, Konicko) a jednoho mikroregionu částečně (Litovelsko).

Region HANÁ v současnosti zahrnuje území o ploše 426,23 km² v rovinaté oblasti Hané západně od města Olomouce a v navazující kopcovité krajině východního cípu Zábřežské vrchoviny. Zahrnuje celé území Mikroregionu KOSÍŘSKO (obce Lutín, Drahanovice, Slatinice, Slatinky, Těšetice, Hněvotín, Luběnice, Ústín a Olšany u Prostějova), část území Mikroregionu Litovelsko (obce Náměšť na Hané, Senice na Hané, Loučka, Loučany, Bílsko, Senička a Olbramice), území Mikroregionu Kosteletsko (obce Bílovice-Lutotín, Čechy pod Kosířem, Čelechovice na Hané, Hlučov, Kostelec na Hané, Laškov, Lešany, Pěnčín, Ptení, Smržice, Stařečovice, Zdětín), a od roku 2009 i Mikroregion Konicko (Bohuslavice, Brodek u Konice, Březsko, Budětsko, Dzbel, Hačky, Horní Štěpánov, Hvozď, Kladky, Konice, Lipová, Ludmírov, Ochoz, Polomí, Raková u Konice, Rakůvka, Skřípov, Stražisko, Suchdol, Jesenec).

Významnými vrchy v regionu jsou Velký Kosíř s 442 metry nad mořem, významná hanácká hora, a dále vrchy Rampach, Stráň a vrch Na Skalách (564 m.n.m.). Regionem protékají potoky Blata, Slatinka, Zlatá Stružka, Šumice, Deštná, Pilavka a Špraněk.

Největšími obcemi podle počtu obyvatel jsou Lutín, Kostelec na Hané, Konice, Náměšť na Hané, Senice na Hané, a Drahanovice. V devíti obcích žije méně než 250 obyvatel, ve dvaceti dvou obcích žije méně než 500 obyvatel.

V čele spolku stojí předseda a dva místopředsedové. Základními orgány spolku jsou: valná hromada, rada spolku, revizní výbor a výběrová komise.

Identifikace právnické osoby a její orgány

Region HANÁ byl registrován jako občanské sdružení pod č.j.:VS/1-1/567469/04-R u Ministerstva vnitra ČR. Na Valné hromadě 2/2013 v Čelechovicích na Hané v prosinci byla schválena změna stanov ve smyslu přejmenování dle nového občanského zákoníku – na zapsaný spolek, tedy Region HANÁ, z.s. V roce 2014 byla podána registrace na Krajský soud v Ostravě, pobočka Olomouc, kde jsme byli zaregistrováni jako zapsaný spolek pod spisovou značkou L6271.

Základní údaje

Jméno: Region HANÁ, z.s.
adresa: nám. T.G.Masaryka 99
783 44 Náměšť na Hané
IČ: 26656426

č.ú: 4011262389 / 0800
Právní forma: zapsaný spolek
Datum vzniku: 15.3. 2004 na ustavující valné hromadě

Zástupci statutárního orgánu MAS Region HANÁ

Předseda RH Mgr. Marta Husičková
Místopředsedové RH Ing. Miroslav Mačák
Jarmila Stawaritschová

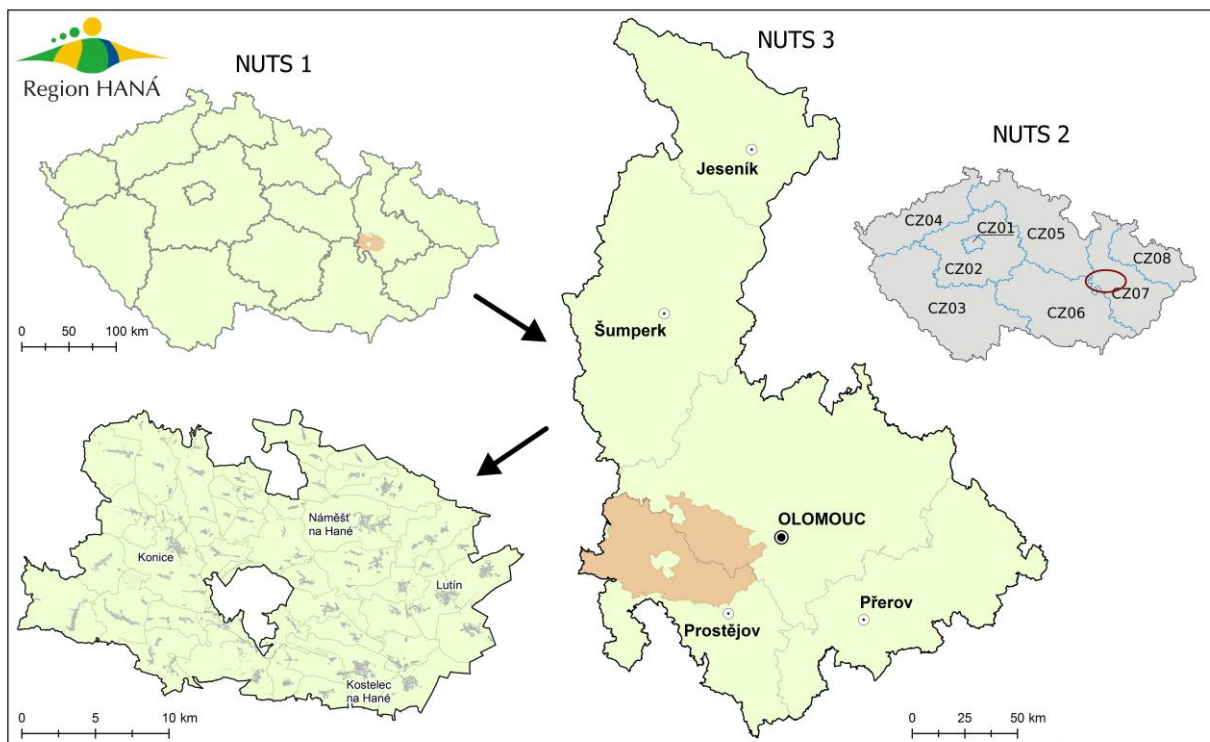
Kontaktní údaje:

ID datové schránky: t8d3v7q
Telefon: +420 585 754 622
+420 605 174 701
+420 776 027 950
e-mail: region.hana@seznam.cz
www stránky: www.regionhana.cz

Kontaktní osoba ve věci strategie

Hlavní manažer MAS: Ing. Jaroslav Brzák

Obr. 1 MAS Region HANÁ, z.s – širší územní vztahy

Zdroj: interní data RH

Základní informace o územní působnosti Regionu HANÁ:

NUTS 1 : Česká Republika

NUTS 2: Střední Morava

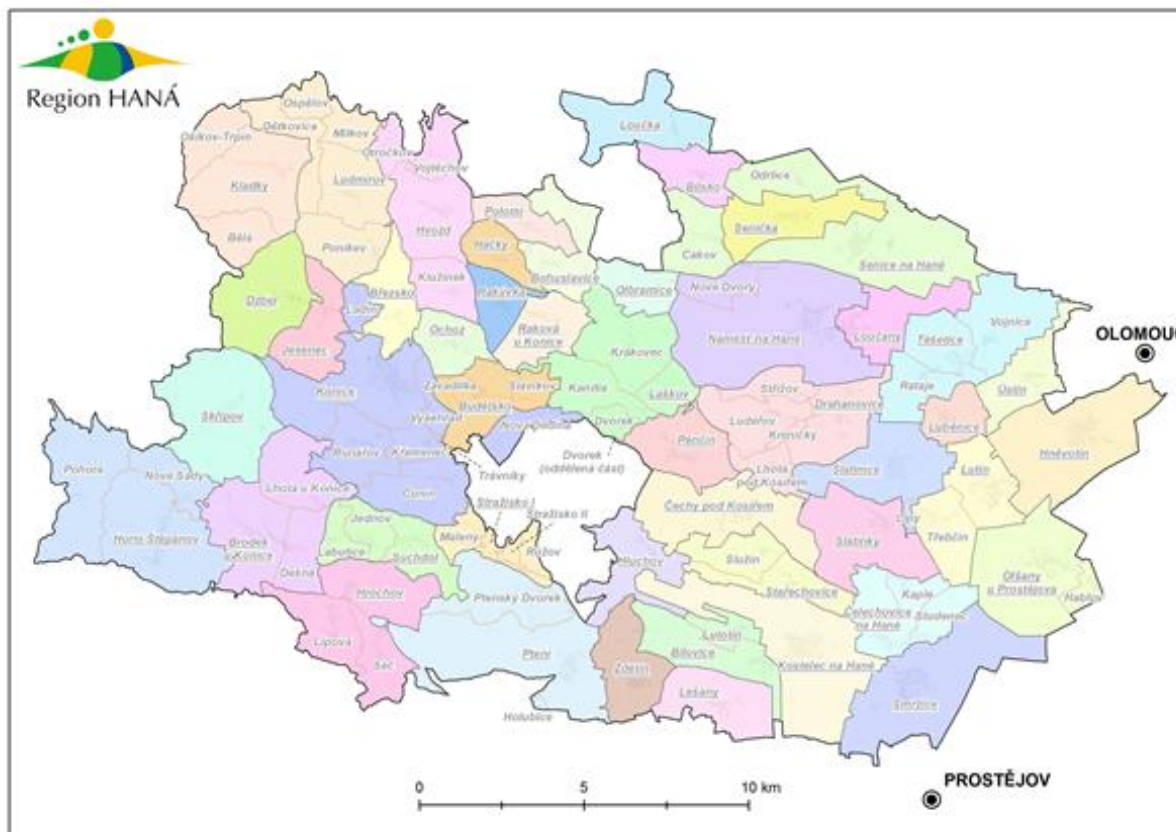
NUTS 3: Olomoucký kraj

Tab 1 Přehled členských obcí Regionu HANÁ

č.	Obec	člen mikroregionu	ORP	č.	Obec	člen mikroregionu	ORP
1	<i>Bohuslavice</i>	Konicko	Konice	25	<i>Luběnice</i>	Kosířsko	Olomouc
2	<i>Bílovice-Lutotín</i>	Kostecko	Prostějov	26	<i>Ludmírov</i>	Konicko	Konice
3	<i>Bílsko</i>	Litovelsko	Litovel	27	<i>Lutín</i>	Kosířsko	Olomouc
4	<i>Brodek u Konice</i>	Konicko	Konice	28	<i>Náměšť na Hané</i>	Litovelsko	Olomouc
5	<i>Březsko</i>	Konicko	Konice	29	<i>Ochoz</i>	Konicko	Konice
6	<i>Budětsko</i>	Konicko	Konice	30	<i>Olbramice</i>	Litovelsko	Litovel
7	<i>Čechy p. Kosířem</i>	Kostecko	Prostějov	31	<i>Olšany u PV</i>	Kosířsko	Prostějov
8	<i>Čelechovice na Hané.</i>	Kostecko	Prostějov	32	<i>Pěňčín</i>	Kostecko	Prostějov
9	<i>Drahanovice</i>	Kosířsko	Olomouc	33	<i>Polomí</i>	Konicko	Konice
10	<i>Dzbel</i>	Konicko	Konice	34	<i>Ptení</i>	Kostecko	Prostějov
11	<i>Hačky</i>	Konicko	Konice	35	<i>Raková u Konice</i>	Konicko	Konice
12	<i>Hluchov</i>	Kostecko	Prostějov	36	<i>Rakůvka</i>	Konicko	Konice
13	<i>Hněvotín</i>	Kosířsko	Olomouc	37	<i>Senice na Hané</i>	Litovelsko	Litovel
14	<i>Horní Štěpánov</i>	Konicko	Konice	38	<i>Senička</i>	Litovelsko	Litovel
15	<i>Hvozd</i>	Konicko	Konice	39	<i>Skřípov</i>	Konicko	Konice
16	<i>Jesenec</i>	Konicko	Konice	40	<i>Slatinice</i>	Kosířsko	Olomouc
17	<i>Kladky</i>	Konicko	Konice	41	<i>Slatinky</i>	Kosířsko	Prostějov
18	<i>Konice</i>	Konicko	Konice	42	<i>Smržice</i>	Kostecko	Prostějov
19	<i>Kostelec na Hané</i>	Kostecko	Prostějov	43	<i>Stařechovice</i>	Kostecko	Prostějov
20	<i>Laškov</i>	Kostecko	Prostějov	44	<i>Stražisko</i>	Konicko	Konice
21	<i>Lešany</i>	Kostecko	Prostějov	45	<i>Suchdol</i>	Konicko	Konice
22	<i>Lipová</i>	Konicko	Konice	46	<i>Těšetice</i>	Kosířsko	Olomouc
23	<i>Loučany</i>	Litovelsko	Olomouc	47	<i>Ústín</i>	Kosířsko	Olomouc
24	<i>Loučka</i>	Litovelsko	Litovel	48	<i>Zdětín</i>	Kostecko	Prostějov

Zdroj: vlastní zpracování

Obr. 2 MAS Region HANÁ, z.s – členské obce včetně místních částí

Zdroj: interní data RH

II.2 Historie

První partnerská setkání probíhala již od roku 2002. Oficiální setkání proběhlo 20. května 2003 a jednalo se konkrétně o možnosti čerpání finančních prostředků z programu LEADER. **Region HANÁ byl institucionalizován dne 22. března 2004** jako občanské sdružení. Ještě před tím ale, roku 2003, byla zpracována Strategie rozvoje a Region HANÁ posléze začal fungovat jako místní akční skupina.

V roce 2007 měla MAS Region HANÁ hotovou Strategii programu Leader, která byla následně schválena a byla podána žádost do Programu rozvoje venkova, osy IV. Leader. O rok později byl Region HANÁ vybrán v 1. vlně Leader, byla podepsána dohoda o poskytnutí dotace na sedmileté období a začala realizace Strategického plánu Leader. Poslední, patnáctá výzva proběhla v roce 2014 a tím byla vyčerpána sedmiletá alokace finančních prostředků.

Členská základna se v letech postupně rozrůstala, k 31. 12. 2015 má MAS 115 členů z toho 48 obcí. Území MAS se za sedmileté období zvětšilo o 108% (z 23 obcí na 48).

V roce 2015 se Region HANÁ na základě novely občanského zákoníku transformoval na zapsaný spolek.

II.3 Zkušenosti MAS s čerpáním finančních prostředků

V uplynulých letech Region HANÁ realizoval řadu projektů. Aktivně čerpal z předvstupních fondů Evropské unie i z národních prostředků České republiky. MAS má zkušenosti např. s programy PHARE, SAPARD, SROP a LEADER ČR, LEADER +.

Region HANÁ je velmi aktivní v čerpání finančních prostředků. Za sedmileté období fungování MAS bylo administrováno celkem 235 projektů přes program Leader.

Program SAPARD (Speciální předvstupní program pro zemědělství a rozvoj venkova) je jedním z prvních dotačních programů EU. Pro Region HANÁ znamenal tento program pomoc především pro členské obce a podnikatele, umožnil jejich progresivnější rozvoj. Z programu SAPARD byly v rámci území MAS Region HANÁ podpořeny např. tyto projekty: Rekonstrukce skladu ovoce, ZD Senice na Hané, ve výši 7 270 000,- Kč; Obnova spolkového domu, obec Senička, ve výši 2 900 000,- Kč a další.

Program SROP (Společný regionální operační program). V MAS Region HANÁ byly v rámci SROP realizovány dva projekty a to „Rok na Hané“ a „Prezentační film – Region HANÁ“. Projekt „Rok na Hané“ vychází z bohatých kulturních tradic Hané a z jejich přírodních podmínek. Vybaveno bylo např. turistické centrum na zámku v Náměšti na Hané nebo vytvořen Katalog Regionu HANÁ. V rámci druhého výstupu byl vytvořen profesionální film o Regionu HANÁ, který slouží k prezentaci MAS.

Do **Regionálního operačního programu Střední Morava** (ROP) se MAS Region HANÁ zapojil s projektem „Volnočasová infrastruktura MAS Regionu HANÁ“. Projekt byl zaměřen na pořízení nebo zkvalitnění infrastruktury obcí, konkrétně výstavbu hřišť.

Program Leader

Program Leader byl hlavním dotačním zdrojem pro realizaci Strategického plánu MAS pro období 2007 – 2013.

Aktivity spojené s osou IV. 1. 2. Realizace místní rozvojové strategie

MAS Region HANÁ za dotační období 2007 – 2014 podpořila celkem 114 projektů, které byly zrealizovány. Rozděleno bylo celkem 37 247 763 Kč,- Kč.

Celkem bylo zaregistrováno za sedmileté období 229 projektů v 15 výzvách.

Tab 2 Výdaje na realizaci místní rozvojové strategie 2007 - 2014

Výdaje na realizaci místní rozvojové strategie 2007 - 2014	
Alokace 2007 – 2014 v Kč	37 247 763,- Kč
Počet obyvatel 1. 1. 2015	40 306,- Kč
Výše alokace v Kč na 1 obyvatele	924,12,- Kč

Tabulka vyjadřuje, kolik finančních prostředků bylo rozděleno na jednoho obyvatele v území. Tato hodnota dokáže vyčíslit, jaký finanční přínos měl program Leader pro obyvatele území. Peníze fakticky neobdrželi obyvatelé území, ale jsou příjemci samotného užitku z realizovaných projektů.

Aktivity spojené s osou IV. 2. 1 Realizace projektů spolupráce

MAS Region HANÁ realizovala za sedmileté období 3 projekty spolupráce. Prvním projektem realizovaným v roce 2012 byl projekt mezinárodní spolupráce se slovenskými partnery z MAS Požitavie – Širočina a s národním partnerem MAS Bystřička.

„Spojují nás tradice“

Projekt byl zaměřen na posílení kulturních tradic v území se zapojením tradičních řemeslníků, ochotnických divadel a folklorních souborů.

„Společnou cestou naproti rodině a dětem“

Projekt byl realizovaný v roce 2013 – 2014 v rámci národní spolupráce s partnerskou MAS Bystřička. Projekt byl zaměřen na posílení a zachování činnosti a aktivit mateřských a rodinných center.

„Dobrovolní hasiči – historie a budoucnost“

V roce 2014 – 2015 byl realizován projekt mezinárodní spolupráce opět s partnerskými MAS Požitavie – Širočina a Bystřička. Mezinárodní projekt je zaměřen na posílení činnosti dobrovolných hasičů, nákup vybavení a realizace společných aktivit vedoucích k výměně zkušeností a dobrých příkladů praxe.

V roce 2015 probíhal projekt s 5 MAS (MAS Bystřička, Uničovsko, Hanácké království, Na cestě k prosperitě a Region HANÁ) k zefektivnění přístupu Leader. Výstupem projektu bylo shrnutí dosavadní práce MAS, evaluace a monitoring a metodicky popsán proces výběru projektů a uplatňování principu Leader za období 2007 – 2013.

Projekty spolupráce přinesly do území MAS Region HANÁ dohromady 4,5 mil. Kč.

Aktivity ostatní

MAS Region HANÁ je aktivní i v čerpání dotací z jiných zdrojů než z Programu rozvoje venkova. Realizuje projekty s podporou Olomouckého kraje, jedná se zejména o projekty na kulturní aktivity. Z Olomouckého kraje byl podpořen projekt „Divadelní víkend v Regionu HANÁ“ ve spolupráci s ochotnickými soubory nebo realizace tvořivých dílen s tradičními řemeslníky z území, projekt s názvem „Dílny tradičních řemesel“.

ANALYTICKÁ ČÁST

Analýza stavu, potenciálu a problémů rozvoje venkovského prostředí území MAS Region HANÁ je výsledným, zestručněným výstupem z analytických prací prováděných kanceláří v letech 2013 – 2015. V těchto letech probíhaly práce na přípravě nové strategie. Příprava probíhala analýzou a projednáváním v jednotlivých tematických oblastech, kterých bylo vymezeno 11. V rámci přípravy proběhla celá řada seminářů, kulatých stolů a informačních setkání, byly provedeny dotazníkové šetření, a řízené rozhovory – se zástupci ze skupin k jednotlivým tématům.

V tomto období také vznikla celá řada podrobných analýz, které byly zpracovány pro některé rozvojové oblasti, a které sloužily, jako podklad pro sestavení celkové analýzy v této strategii jde zejména o následující:

- podrobná analýza oblasti školství a vzdělávání
- podrobná analýza problematiky odpadů
- podrobná analýza pro oblast zemědělství
- podrobná analýza pro spolky a neziskový sektor
- podrobná analýza pro oblast životního prostředí
- analýza potenciálu v oblasti komunitních center
- analýza stavu místních komunikací a komunikací pro pěší

ČÁST A – SOCIO-EKONOMICKÁ ANALÝZA

III. OBCE A MÍSTNÍ SAMOSPRÁVA

III.1 Území Regionu HANÁ

Dle počtu obyvatel je největší obcí Regionu Haná Lutín (3234), Konice (2793), Kostelec na Hané (2867), Náměšť na Hané (2030). Statut města má Konice a Kostelec na Hané, městysem je Náměšť na Hané. Nejmenšími obcemi jsou Hačky (102 obyvatel) a Rakůvka (98). Celkem v Regionu HANÁ žije 39 170 obyvatel (k 1.1.2015). Obcí pod 600 obyvatel má Region HANÁ celkem 16.

Řada obcí spravuje kromě území vlastní obce také území místních částí. Místních částí bez vlastní správy je v území Regionu HANÁ 39, celkem je tedy v Regionu HANÁ 83 sídel včetně místních částí.

Od 1.1.2014 došlo k rozšíření území MAS až na současných 48 obcí. Tím byl dokončen proces přistoupení zbývajících obcí mikroregionů Konicko a Kostecko, které ještě doposud nebyly členy Regionu HANÁ. V této podobě se připravujeme na nové plánovací období a pro toto území je připravována nová integrovaná strategie rozvoje území MAS.

Tab 3 Přehled obcí a jejich zástupců v Regionu HANÁ

Č.	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Starosta obce, zástupce v RH	Uvolněný/neuvolněný starosta
1	Bílovice - Lutotín	513	687	Ing. Miroslav Hochvald	uvolněný
2	Bílsko	221	373	Jaroslav Žák	neuvolněný
3	Bohuslavice	447	485	Ing. Mgr. Roman	neuvolněný

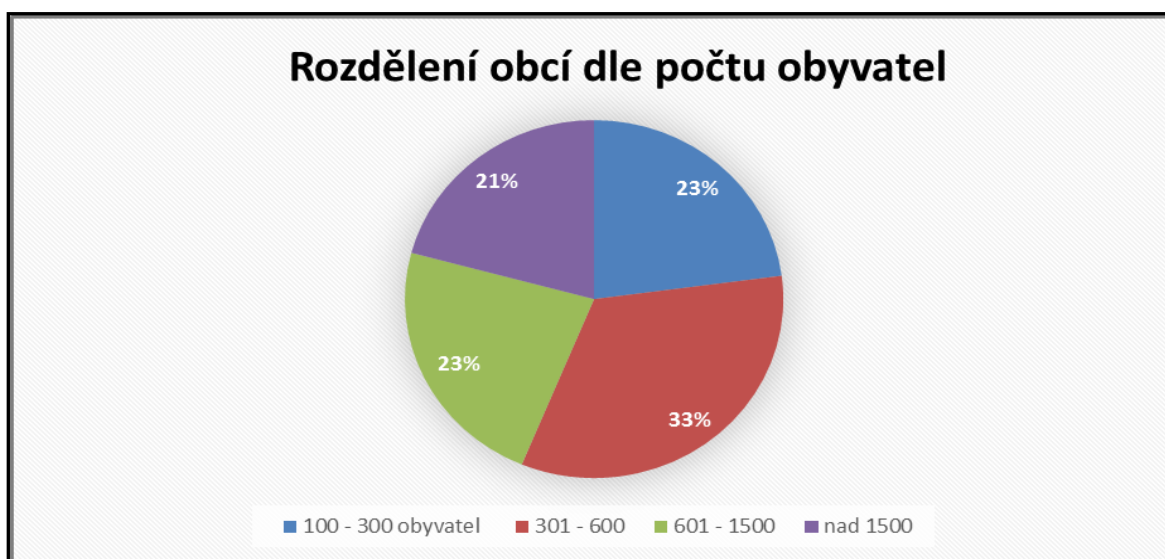
Č.	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Starosta obce, zástupce v RH	Uvolněný/neuvolněný starosta
				Jedlička	
4	Brodek u Konice	860	1416	Radomír Novák	uvolněný
5	Březsko	216	404	Jiří Zajíček	neuvolněný
6	Budětsko	436	580	Jiří Sedláček	uvolněný
7	Čechy pod Kosířem	1078	918	Ing. Milan Kiebel	uvolněný
8	Čelechovice na Hané	1287	727	Jarmila Stawaritschová	uvolněný
9	Drahanovice	1681	1353	Ivo Richter	uvolněný
10	Dzbel	258	744	Jana Konečná	uvolněný
11	Hačky	102	268	Josef Vychodil	neuvolněný
12	Hluchov	345	537	Vladimír Dvorský	neuvolněný
13	Hněvotín	1757	1173	Jaroslav Dvořák	uvolněný
14	Horní Štěpánov	946	305	Vladimír Svoboda	uvolněný
15	Hvozd	619	1237	Ing. Josef Šmíd	uvolněný
16	Jesenec	284	482	Jan Kvapil	neuvolněný
17	Kladky	359	1311	Ing. Josef Hofman	neuvolněný
18	Konice	2793	2445	František Novák, Jaroslav Procházka	uvolněný
19	Kostelec na Hané	2867	1416	Ladislav Hynek	uvolněný
20	Laškov	577	1287	Ladislav Jedlička	uvolněný
21	Lešany	380	550	Stanislav Faltýnek	neuvolněný
22	Lipová	711	1216	Ing. František Šustr	uvolněný
23	Loučany	643	498	Ing. Josef Kurfürst, Petr Kohoutek	uvolněný
24	Loučka	201	620	Leo Kordas	neuvolněný
25	Luběnice	459	276	Mgr. Jan Blaho	neuvolněný
26	Ludmírov	568	1503	Jana Grézlová	uvolněný
27	Lutín	3234	820	Antonín Bábek	uvolněný
28	Náměšť na Hané	2030	1865	Mgr. Marta Husičková	uvolněný
29	Ochoz	192	330	Ing. Martin Bílý	neuvolněný
30	Olbramice	224	305	Vítězslav Bednář	neuvolněný
31	Olšany u Prostějova	1707	1104	RNDr. Milan Elfmark	uvolněný
32	Pěňčín	755	532	Ladislav Popelář	uvolněný
33	Polomí	152	290	Stanislav Pišťák	neuvolněný
34	Ptení	1077	1852	Jiří Porteš	uvolněný
35	Raková u Konice	206	420	Petr Hajkr	neuvolněný
36	Rakůvka	98	288	Josef Mikulka	neuvolněný
37	Senice na Hané	1820	1925	Ing. Michal Tichý	uvolněný
38	Senička	344	569	Jiří Matoušek, Veronika Doleželová	neuvolněný
39	Skřípov	347	1108	Miroslav Kadlec	neuvolněný
40	Slatinice	1549	778	Bc. Ondřej Mikmek	uvolněný
41	Slatinky	582	803	Jaromír Crha	uvolněný
42	Smržice	1694	1255	Ing. Hana Lebedová	uvolněný

Č.	Obec	Počet obyvatel	Rozloha (ha)	Starosta obce, zástupce v RH	Uvolněný/neuvolněný starosta
43	Stařechovice	532	659	Pavčina Menšíková	uvolněný
44	Stražisko	435	356	Jaroslav Kröner	uvolněný
45	Suchdol	623	668	Ing. Mgr. Jitka Zahálková	uvolněný
46	Těšetice	1307	1248	Hana Rozsypalová, Alena Mašláňová	uvolněný
47	Ústín	410	440	Jana Chalupová	neuvolněný
48	Zdětín	320	534	Robert Kříž	uvolněný
	Region HANÁ	39 170	40 960		

Zdroj: Vlastní zpracování, stav k 1. 1. 2015

Následující graf zobrazuje rozdělení obcí MAS dle počtu obyvatel. Celkem 11 obcí spadá do kategorie 100-300 obyvatel (23%), 301-600 obyvatel tvoří 16 obcí MAS (33%), 601-1500 obyvatel je zastoupena 11 obcemi (23%) a kategorie nad 1500 obyvatel je zastoupena 10 obcemi (21%).

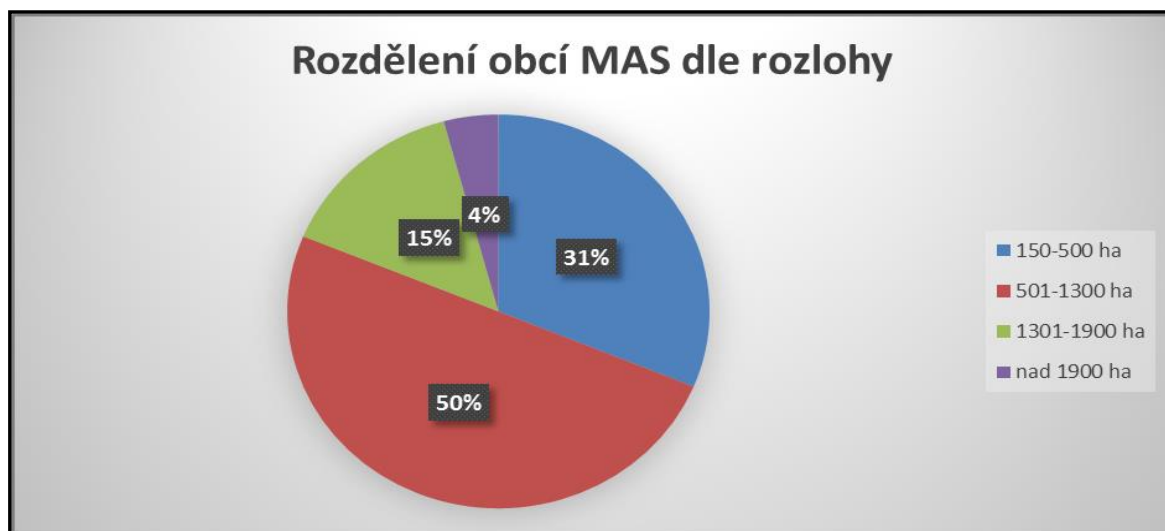
Obr. 1 Rozdělení obcí MAS dle počtu obyvatel

Zdroj: Vlastní zpracování

Největší obcí dle rozlohy jsou Konice, jejíž katastr zaujímá 2445 ha, následuje Senice na Hané s 1925 ha a Náměšť na Hané s 1865 ha. Obec s nejmenší katastrální výměrou Regionu Haná jsou Hačky s 268 ha, dále pak Luběnice s 276 ha. Celkovou plochu, na které se společně rozkládají všechny obce Regionu Haná, zabírají plochu 40 960 ha, tj. 409,66 km².

Obr. 2 Rozdělení obcí MAS dle rozlohy území

Zdroj: Vlastní zpracování

V území MAS Region HANÁ se nacházejí i obce, které mají své místní části. Mezi obce, které mají místní části, patří např. obec Drahanovice, Lutín, Senice na Hané, Slatinice, Těšetice, Bílovice-Lutotín, Brodek u Konice, Budětsko aj. Městys Náměšť na Hané se skládá z 2 ZSJ (základní sídelní jednotka) a to Náměšť na Hané a Nové Dvory. Brodek u Konice se skládá z 2 místních částí Lhota u Konice a Brodek u Konice a 1 ZSJ Deštná. Více údajů o místních částech prezentuje níže uvedená tabulka. Ostatní obce RH žádné místní části nemají.

Obr. 3 Rozdělení obcí dle místních částí, počty místních částí

Zdroj: ČSÚ, karty obcí, zpracování vlastní

Obce MAS Region HANÁ se rozkládají na několika katastrálních územích. Město Konice leží na území celkem 6 katastrálních území (Čunín, Konice, Křemenec, Ladín, Nová Dědina u Konice, Runářov). Obec Ludmírov se rozprostírá na území 4 katastrálních území (Ospělov, Milkov, Ludmírov a Ponikev). Obec Drahanovice má 3 katastrální území (Drahanovice, Lhota pod Kosířem a Luděřov), obec Lutín má 2 katastrální území (Lutín a Třebčín) obec Suchdol 2 katastrální území (Suchdol a Labutice). Podrobné rozdělení obcí dle katastrálních území je součástí podrobné analýzy.

Vyšší územně-správní celky

Území Regionu HANÁ leží v České republice, na střední Moravě, v Olomouckém kraji. Obce se nacházejí na části území čtyř obcí s rozšířenou působností (ORP): Konice, Litovel, Olomouc, Prostějov.

Stát: Česká republika

ORP (obce III.stupně): Konice, Litovel, Olomouc, Prostějov

NUTS II: Střední Morava

Kraj: Olomoucký

Okresy: Olomouc, Prostějov

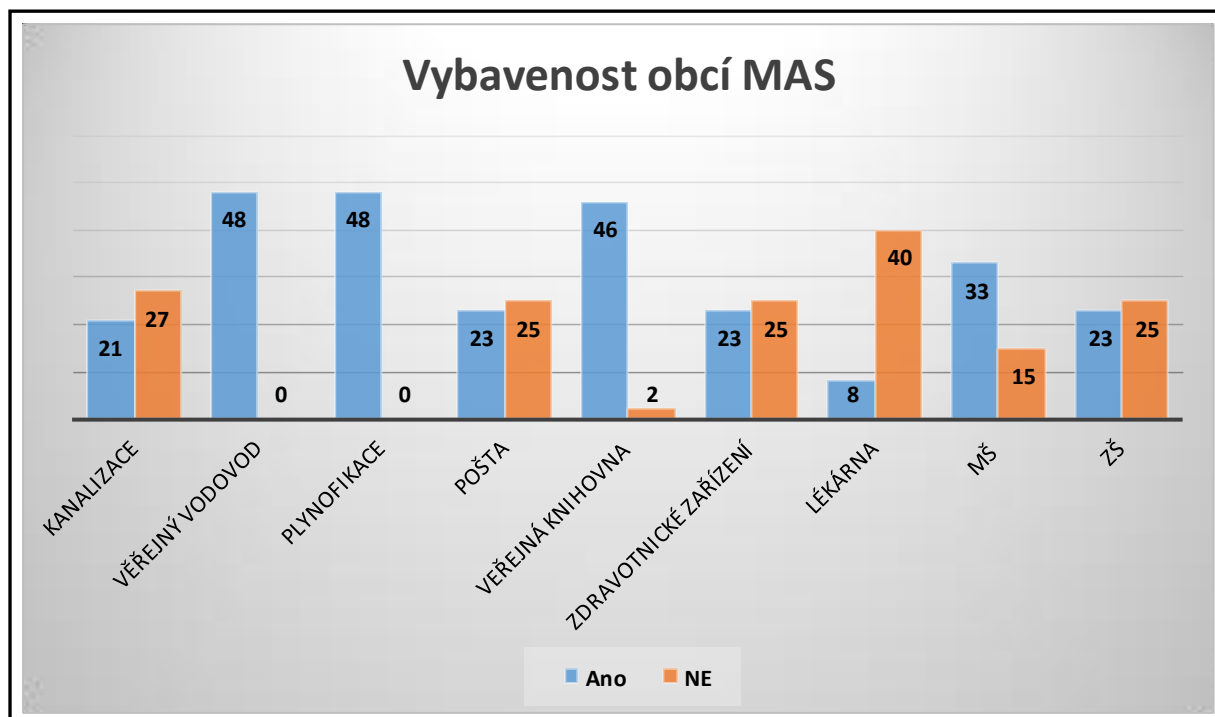
Mikroregiony: Konicko, Kosířsko, Kostecko, Litovelsko, k mikroregionu Konicko náleží 20 obcí, k mikroregionu Kosířsko 9 obcí, k mikroregionu Kostecko 13 obcí a k mikroregionu Litovelsko 7 obcí.

Rozdělení obcí Regionu HANÁ dle ORP (obce III. stupně):

Konice - 20 obcí, Litovel - 5 obcí, Olomouc - 9 obcí, Prostějov - 14 obcí

Níže uvedený graf zobrazuje vybavenost všech obcí MAS např. kanalizací, veřejným vodovodem, plynofikací, poštou, veřejnou knihovnou, zdravotnickým zařízením, lékárnou, MŠ a ZŠ.

Obr. 4 Vybavenost obcí

Zdroj: ČSÚ, karty obcí, zpracování vlastní

Z grafu je patrné, že kanalizace je vybudována v 21 obcích MAS, veřejný vodovod a plynofikace je ve všech obcích, pošta je k dispozici v 23 obcích, veřejná knihovna v 46 obcích, zdravotnické zařízení je dostupné v 23 obcích, lékárna je pouze v 8 obcích, MŠ je dostupná v 33 obcích a ZŠ v 23 obcích.

III.2 Samospráva a veřejná správa

Jednotlivé obce jsou spravovány obecními úřady, jejichž velikost je závislá na velikosti obce. Konice je největší obcí, a je také od 1. 1. 2003 jako jediná v Regionu HANÁ obcí s rozšířenou působností pro správní celek s počtem obyvatel 11 193 (r. 2008) a rozlohou 17 805 ha.

Obce mimo jiné vykonávají státní správu, a to jak specializovanou (například stavební úřady, matriční úřady), tak všeobecnou (politickou) v přenesené působnosti.

Úřady s matričním úřadem – Bohuslavice, Brodek u Konice, Čechy p. Kosířem, Drahanovice, Kladky, Konice, Laškov, Lutín, Náměšť na Hané, Ptení, Senice na Hané, Smržice, Těšetice (celkem 13 obcí).

Úřady se stavebním úřadem – Konice, Lutín, Náměšť na Hané, Senice na Hané (celkem 4 obce).

Všechny obce, kromě města Konice, které má k dispozici pobočku FÚ, mají spádový finanční úřad v Prostějově, Olomouci, Konici, nebo Litovli.

Tab 4 Obce a státní správa - příslušnost k finančnímu úřadu

č.	Obec	Finanční úřad	Příslušnost k FÚ	č.	Obec	Finanční úřad	Příslušnost k FÚ
1	Bílovice-Lutotín	NE	Prostějov	23	Lutín	NE	Olomouc
2	Bílsko	NE	Litovel	24	Náměšť na Hané	NE	Olomouc
3	Bohuslavice	NE	Konice	25	Ochoz	NE	Konice
4	Brodek u Konice	NE	Konice	26	Olbramice	NE	Litovel
5	Březsko	NE	Konice	27	Olšany u PV	NE	Prostějov
6	Čechy p. Kosířem	NE	Prostějov	28	Pěňčín	NE	Prostějov
7	Čelechovice n.H.	NE	Prostějov	29	Polomí	NE	Konice
8	Drahanovice	NE	Olomouc	30	Ptení	NE	Prostějov
9	Dzbel	NE	Konice	31	Raková u Konice	NE	Konice
10	Hačky	NE	Konice	32	Rakůvka	NE	Konice
11	Hluchov	NE	Prostějov	33	Senice na Hané	NE	Litovel
12	Hněvotín	NE	Olomouc	34	Senička	NE	Litovel
13	Hvozd	NE	Konice	35	Skřípov	NE	Konice
14	Kladky	NE	Konice	36	Slatinice	NE	Olomouc
15	Konice	ANO	-	37	Slatinky	NE	Prostějov
16	Laškov	NE	Prostějov	38	Smržice	NE	Prostějov
17	Lešany	NE	Prostějov	39	Stařechovice	NE	Prostějov
18	Lipová	NE	Konice	40	Stražisko	NE	Konice
19	Loučany	NE	Olomouc	41	Suchdol	NE	Konice

č.	Obec	Finanční úřad	Příslušnost k FÚ	č.	Obec	Finanční úřad	Příslušnost k FÚ
20	Loučka	NE	Litovel	42	Těšetice	NE	Olomouc
21	Luběnice	NE	Olomouc	43	Ústín	NE	Olomouc
22	Ludmírov	NE	Konice	44	Zdětín	NE	Prostějov

Zdroj: Vlastní zpracování

III.3 Obyvatelstvo

Následující tabulka zobrazuje jednotlivé obce MAS s celkovým počtem obyvatel (k 25. 02. 2016). Dále je obyvatelstvo rozčleněno na počet mužů a žen v jednotlivých obcích. Rovněž je poměr mužů a žen v obcích vyjádřen procentuálně.

Tab 5 Rozdělení obyvatelstva v území MAS RH dle pohlaví v rel. a abs. hodnotách za rok 2015

č.	Obec název	Počet obyvatel k 01. 01. 2015 - celkem	Počet obyvatel k 01. 01. 2015 - ženy	Počet obyvatel k 01. 01. 2015 - muži	Ženy (%)	Muži (%)
1.	Drahanovice	1 681	818	863	48,7	51,3
2.	Hněvotín	1 757	870	887	49,5	50,5
3.	Lutín	3 234	1 652	1 582	51,1	48,9
4.	Náměšť na Hané	2 030	1 011	1 019	49,8	50,2
5.	Senice na Hané	1 820	922	898	50,7	49,3
6.	Slatinice	1 549	750	799	48,4	51,6
7.	Těšetice	1 307	670	637	51,3	48,7
8.	Hačky	102	50	52	49,0	51,0
9.	Polomí	152	69	83	45,4	54,6
10.	Loučka	201	98	103	48,8	51,2
11.	Bílsko	221	108	113	48,9	51,1
12.	Luběnice	459	222	237	48,4	51,6
13.	Loučany	643	310	333	48,2	51,8
14.	Olbramice	224	110	114	49,1	50,9
15.	Senička	344	183	161	53,2	46,8
16.	Ústín	410	205	205	50,0	50,0
17.	Bílovice-Lutotín	513	252	261	49,1	50,9
18.	Bohuslavice	447	233	214	52,1	47,9
19.	Brodek u Konice	860	443	417	51,5	48,5
20.	Březsko	216	101	115	46,8	53,2
21.	Budětsko	436	203	233	46,6	53,4
22.	Čechy pod Kosířem	1 078	530	548	49,2	50,8
23.	Čelechovice na Hané	1 287	647	640	50,3	49,7
24.	Dzbel	258	132	126	51,2	48,8
25.	Hluchov	345	186	159	53,9	46,1
26.	Horní Štěpánov	946	487	459	51,5	48,5
27.	Hvozd	619	291	328	47,0	53,0

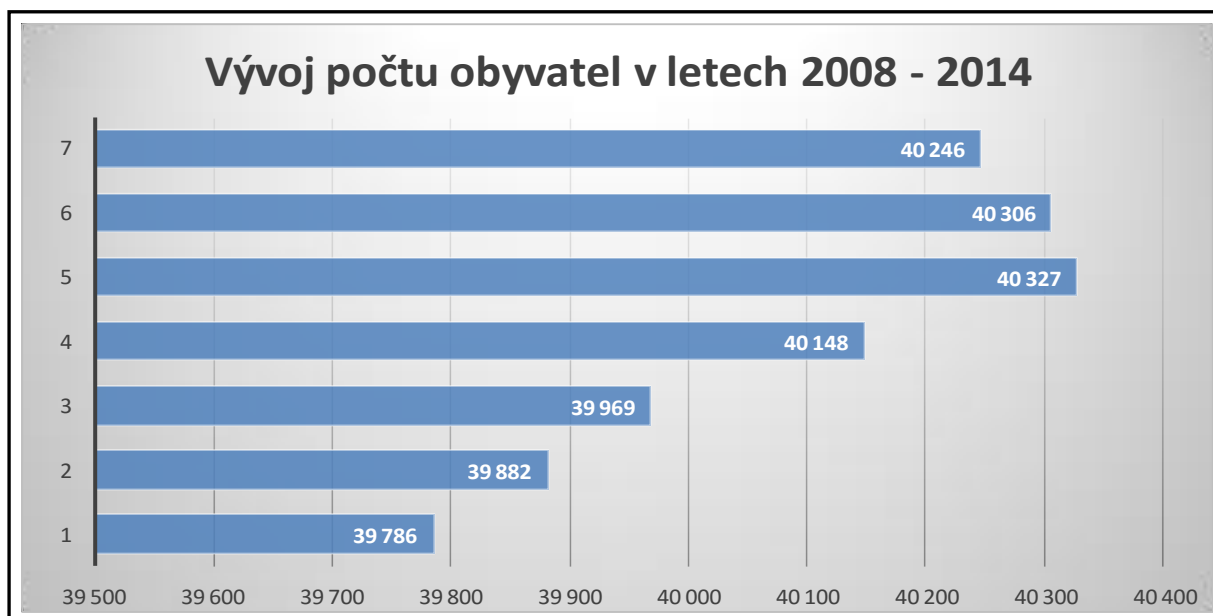
č.	Obec název	Počet obyvatel k 01. 01. 2015 - celkem	Počet obyvatel k 01. 01. 2015 - ženy	Počet obyvatel k 01. 01. 2015 - muži	Ženy (%)	Muži (%)
28.	Jesenec	284	129	155	45,4	54,6
29.	Kladky	359	187	172	52,1	47,9
30.	Konice	2 793	1 421	1 372	50,9	49,1
31.	Kostelec na Hané	2 867	1 465	1 402	51,1	48,9
32.	Laškov	577	284	293	49,2	50,8
33.	Lešany	380	196	184	51,6	48,4
34.	Lipová	711	347	364	48,8	51,2
35.	Ludmírov	568	294	274	51,8	48,2
36.	Ochoz	192	98	94	51,0	49,0
37.	Olšany u Prostějova	1 707	890	817	52,1	47,9
38.	Pěňčín	755	365	390	48,3	51,7
39.	Ptení	1 077	534	543	49,6	50,4
40.	Raková u Konice	206	104	102	50,5	49,5
41.	Rakůvka	98	53	45	54,1	45,9
42.	Skřípov	347	176	171	50,7	49,3
43.	Slatinky	582	297	285	51,0	49,0
44.	Smržice	1 694	823	871	48,6	51,4
45.	Stařechovice	532	266	266	50,0	50,0
46.	Stražisko	435	223	212	51,3	48,7
47.	Suchdol	623	294	329	47,2	52,8
48.	Zdětín	320	156	164	48,8	51,3
				PRŮMĚR (%)	49,9%	50,1%

Zdroj: ČSÚ (data pro MAS, k 25. 02. 2016), zpracování vlastní

Podíl mužů a žen je v rámci Regionu HANÁ velmi vyrovnaný, v průměru vychází podíl lehce ve prospěch mužů, kteří zaujímají 50,1 %, zatímco žen 49,9 %. Nejvyšší podíl mužů je v obci Hvozda a Polomí, kde činí 54,6 %. Nejnižší pak v obci Rakůvka a to 45,9 %. Nejvyšší podíl žen je v Rakůvce 54,1 % a nejnižší v obci Polomí 45,4 %.

Z níže uvedeného grafu je patrné, že v letech 2008 – 2012 dochází k nárůstu počtu obyvatel v území MAS. Mírný pokles je zaznamenán v roce 2013, kdy počet obyvatel klesl o 21 oproti roku 2012. I v roce 2014 můžeme sledovat mírný úbytek o 60 osob oproti roku 2013. Rok 2015 je zastoupen daty platnými k 1. 1. 2015. Počet obyvatel v území MAS k 1. 1. 2015 je shodný s rokem 2014.

Obr. 5 Vývoj počtu obyvatel v území MAS v letech 2008 – 2014

Zdroj: ČSÚ (statistická data pro MAS, verze k 25. 02. 2016), zpracování vlastní

III.4 Bydlení

Některé obce v území MAS Region HANÁ evidují zájemce o dům či byt. Některé obce v území mají k dispozici tzv. startovací (sociální byty), kde bydlí rodiny s dětmi. Většina obcí v území má k dispozici a v územním plánu označené rozvojové plochy pro případnou výstavbu rodinných domů.

V území MAS se nacházejí i zanedbané a nevyužívané budovy. V některých obcích by byla i poptávka po vybudování sociálních bytů. Na území MAS existují skupiny osob, jejichž hlavním problémem je zatížení výdaji na bydlení. Pro takovéto skupiny osob není dostatek finančně dostupného bydlení, dochází ke zvyšování počtu osob bez domova, nebo osob ohrožených ztrátou bydlení. Dalšími bariérami pro udržení nebo získání bydlení je např. zadluženost, kauce.

Do oblasti bydlení jsou zařazena data týkající se dokončených bytů v námi sledovaném území v období v období 2001-2014.

Tab 6 Dokončené byty v rodinných domech a bytových domech

Obec název	Dokončené byty celkem 2001-14 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2001-14	Dokončené byty v bytových domech 2001-14
Drahanovice	45	40	0
Hněvotín	113	110	0
Lutín	52	49	0
Náměšť na Hané	93	89	0
Senice na Hané	42	29	0
Slatinice	37	33	0

Obec název	Dokončené byty celkem 2001-14 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2001-14	Dokončené byty v bytových domech 2001-14
Těšetice	23	23	0
Hačky	2	1	0
Polomí	2	1	0
Loučka	7	6	0
Bílsko	5	4	0
Luběnice	17	15	0
Loučany	30	25	0
Olbramice	4	4	0
Senička	17	15	0
Ústín	12	12	0
Bílovice-Lutotín	17	11	0
Bohuslavice	7	2	0
Brodek u Konice	23	16	0
Březsko	8	6	0
Budětsko	20	18	0
Čechy pod Kosířem	52	24	0
Čelechovice na Hané	82	29	0
Dzbel	8	2	0
Hluchov	8	4	0
Horní Štěpánov	28	17	0
Hvozd	19	16	0
Jesenec	8	5	0
Kladky	7	4	0
Konice	58	36	0
Kostelec na Hané	140	61	0
Laškov	13	11	0
Lešany	5	4	0
Lipová	20	10	0
Ludmírov	10	5	0
Ochoz	4	2	0
Olšany u Prostějova	122	88	12
Pěňčín	20	12	0
Ptení	28	16	0
Raková u Konice	4	4	0
Rakůvka	1	0	0
Skřípov	10	1	0
Slatinky	49	49	0

Obec název	Dokončené byty celkem 2001-14 (vč. nástaveb a příst., domů pro seniory aj.)	Dokončené byty v rodinných domech 2001-14	Dokončené byty v bytových domech 2001-14
Smržice	73	66	0
Stařechovice	19	10	0
Stražisko	11	8	0
Suchdol	13	5	0
Zdětín	24	15	0
CELKEM	1 412	1 013	12

Zdroj: ČSÚ (data pro MAS, k 25. 02. 2016), zpracování vlastní

Celkový počet dokončených bytů (mezi něž řadíme i nástavby, přístavky, či domy pro seniory) v území MAS se rovná 1 412. Nejvyšší počet je u města Kostelec na Hané. Naopak nejméně dokončených bytů se vyskytlo u obcí Rakůvka, Hačky a Polomí. Další kategorií jsou dokončené byty v rodinných domech, jejich počet se rovná 1 013 a nejvyšší hodnota je u obce Hněvotín. V obci Rakůvka nejsou zaznamenány žádné dokončené byty v rodinných domech. Mezi další obce s nízkou hodnotou patří i obec Skřípov, Ochoz, Dzbel, Bohuslavice, Hačky a Polomí. Poslední kategorií jsou dokončené byty v bytových domech. Jejich počet je 12, což je o poznání méně, než u předchozích kategorií. Bytové domy se nachází pouze v obci Olšany u Prostějova.

V obcích na území MAS je nutné zabývat se rozvojem bydlení a řešit problematiku potřebné infrastruktury – VO, voda, plyn, komunikace. Bydlení ve venkovských obcích má převážně charakter individuálního bydlení v rodinných domech. Nemalá část stavebního fondu venkovských obcí je více či méně zastaralá. Některé objekty dříve hospodářského charakteru mohou nalézt nové uplatnění jako objekty pro bydlení. Je nutné podpořit novou výstavbu, včetně vytvoření nových uličních prostorů, a přípravy potřebné infrastruktury.

III.5 Majetek obcí

Ve většině obcí na území MAS Region HANÁ jsou vybudovány kulturní domy, sokolovny, sály, hasičské zbrojnice, společenské místnosti, budovy obecních úřadů, objekty služeb, technické zázemí, multifunkční budovy, či jiná kulturní zařízení sloužících k nejrůznějším společenským a kulturním setkáním.

Obce na území MAS vlastní velké množství objektů a nemovitostí. V níže uvedené tabulce jsou uvedeny nejvýznamnější z nich, jejich stav, potřebná opatření a investice ke zlepšení stavu.

Tab 7 Přehled nejvýznamnějších nemovitostí v majetku obcí

Název objektu (nemovitosti)	Obec	Stav *	Potřebná opatření a investice ke zlepšení stavu
Základní škola	Drahanovice	uspokojivý	Topení, venkovní údržba 700 000,-
Kulturní dům	Luděřov	uspokojivý	Střecha, soc. zařízení, rekonstrukce, 700 000,-
Kulturní dům	Střížov	velmi dobrý	Po rekonstrukci, okna, omítky 500 000,-
Hasičská zbrojnice	Ochoz	nedostačující	Odvhlčení, oprava podlah, oprava omítek

Název objektu (nemovitosti)	Obec	Stav *	Potřebná opatření a investice ke zlepšení stavu
(budova Obecního domu)			vnitřních i vnějších, zateplení stropu
Budova OÚ	Bohuslavice	uspokojivý	Oprava elektroinstalace, střecha, zateplení
Mateřská škola	Suchdol	uspokojivý	Celkové zateplení budovy, vnitřní rozvody, chodník před vstupem do budovy
Koupaliště	Stražisko	Uspokojivý	Rekonstrukce fasády, výměna oken, dveře, oprava oplocení koupací zóny, oprava bazénu a koupací plochy
Domov pro seniory	Ludmírov	Uspokojivý	Zateplení budovy, řešit náhradní zdroj elektřiny, vytápění a větrání
Budova OÚ	Slatinky	nedostačující	Potřeba rekonstrukce, chybí bezbariérovost, zanedbaná budova, energetický stav budovy
Kulturní dům	Senice na Hané	nedostačující	Oprava střešní krytiny, zateplení, výměna rozvodů, kompletní vnitřní rekonstrukce, opona, rekonstrukce výčepu, vybudování bezbariérového přístupu, rekonstrukce sociálního zařízení.
Budova OÚ	Olbramice	nedostačující	OÚ sídlí v budově bývalé požární zbrojnice, kde chybí základní sociální zařízení. Nutná rekonstrukce budovy jako celku s vybudováním zasedací místnosti, kuchyňky, WC, přívod vody.
ZŠ a MŠ Lutín p.o.	Lutín	uspokojivý	Potřeba vyměnit okna, dveře a celkově zateplit celou budovu
Budova č.p. 12	Bílsko	nedostačující	Výměna oken, zateplení fasády, rekonstrukce střechy, instalace výtahu, celková rekonstrukce vnitřních prostor
Hasičská zbrojnice	Lešany	havarijní	Výměna střechy, oken, opravy omítek. Investice 2 000 000,- Kč
Budova ZŠ	Čelechovice na Hané	nedostačující	Výměna oken, zateplení, elektroinstalace budova z roku 1912
Hasičská zbrojnice	Hablov	nedostačující	Celková rekonstrukce
Budova č.p. 35 – ŽUDR venkovská usedlost	Bílovice-Lutotín	nedostačující	Zateplit budovu, vyměnit okna, oprava střechy, vybudovat prostory pro knihovnu a kancelář OÚ
Budova OÚ	Pěňčín	uspokojivý	Odizolování budovy, odstranění vlhkosti zdiva
Budova OÚ	Hvozď	nedostačující	Výměna střešní vazby, interiér budovy, 3.000.000 Kč
Budova OÚ	Náměšť na Hané	uspokojivý	Nutná rekonstrukce střechy, vybudování bezbariérového přístupu do budovy, popřípadě oken
Budova OÚ	Hluchov	nedostačující	Obecní úřad sídlí v bývalém zámku, objekt je ve špatném stavu
Kulturní dům	Loučany	nedostačující	Zateplení, výměna oken, oprava střechy, sociální zařízení, bezbariérový vstup
Základní škola	Čechy po Kosířem	uspokojivý	Kompletní výměna všech inženýrských sítí, oprava sociálních zařízení, zateplení objektu a

Název objektu (nemovitosti)	Obec	Stav *	Potřebná opatření a investice ke zlepšení stavu
			nová fasáda

Zdroj: Vlastní zpracování

Část této infrastruktury byla v posledních letech rekonstruována, dle průzkumů však stále cca 70 % těchto budov, objektů a zařízení vyžaduje zásadnější investici pro plnění stanovených potřeb. Častá je energetická náročnost budov. Objekty radnic, kulturních domů, hasičských zbrojnic, služeb či objekty pro volný čas a sport v řadě obcí potřebují investici do modernizací a rekonstrukcí. Některá zařízení v obcích úplně chybí, což vyplývá z aktuálních plánů rozvoje jednotlivých obcí.

Většina obcí na území MAS vlastní typické nemovitosti, mezi něž řadíme zejména:

- **budovy obecních úřadů** – různá kvalita OÚ, některé budovy potřebují rekonstrukci např. obec Polomí OÚ, Slatinice, Laškov, Ptení, Kostelec na Hané, Hněvotín
- **budovy ZŠ a MŠ** – Brodek u Konice, Skřípov, Raková u Konice, Lipová, Konice, Kladky, Hvozď, Horní Štěpánov, Hluchov, Strařečovice, Smržice, Lutín
- **hasičské zbrojnice** - obec Hačky, Kladky, Náměšť na Hané, Ochoz, Lešany, Ludmírov
- **drobné sakrální stavby** – obec Drahanovice, Bohuslavice, Jesenec, Suchdol, Stražisko
- **kulturní domy, sokolovny, klubovny** – sokolovna v Olšanech u Prostějova, spolková místnost v Kladkách, sál v Loučanech, sál v Senici na Hané, sál v Těšetických, sál v Hněvotíně, multifunkční areál v Čechách pod Kosířem, sál ve Smržicích, sál v Čelechovicích na Hané, kulturní dům v Jesenci atd.
- **sportovní areály** – Náměšť na Hané, Luběnice, Pěňčín, Senice na Hané, Kostelec na Hané, Hněvotín

V současné době většina obcí řeší úpravy a revitalizace veřejného prostranství. Po vybudování technické infrastruktury v posledních letech i v důsledku velkého podfinancování investic do veřejných prostranství v posledních desetiletích. Zejména se jedná o návsi, náměstí, prostranství podél místních komunikací, uliční prostory.

Zásadní výzvou pro budoucí rozvoj obecního majetku, je snižování energetické náročnosti u veřejných budov. Dle sdělení obcí je takto potřeba řešit cca 75 % budov v majetku obcí.

III.6 Řízení obcí a informovanost

Pro rozvoj obce je klíčové zapojení místních aktérů rozvoje. Pro toto zapojení a také pro celkovou atmosféru v obci je zásadní způsob informování občanů, podnikatelů i organizací v obci působících, a to o dění v obci, o činnosti a plánech obecní samosprávy. Zákonnými (tedy povinnými) informačními zdroji obce jsou: Jednání zastupitelstva obce, Úřední deska, Internetové stránky obce.

Mezi další způsoby informování občanů využívané v území jsou: obecní rozhlas, obecní zpravodaj, setkání se zástupci obce, přednášky, diskuse, letáky, brožurky, články v místním či regionálním tisku, příp. v regionální televizi, zaslání připomínek, podnětů a dotazů přes webové stránky obce, ankety/průzkumy/dotazníky k různým tématům.

Všechny obce v území MAS mají internetové stránky obce, které pravidelně aktualizují. Na těchto internetových stránkách svým občanům sdělují důležité novinky či informace o kulturních, sportovních, nebo společenských akcích. Kvalita a obsah webových stránek je různorodá. Některé obce v území vydávají obecní zpravodaj (obecní noviny, občasník aj.). Četnost vydávání zpravodaje se odvíjí od velikosti obce.

Reflexe současných trendů a technologií je ve venkovském prostředí složitější a pomalejší než v městském prostředí. Zásadní je využívání elektronických a informačních nástrojů. Zájem ze strany obcí o nové technologie je patrný zvláště u větších obcí, s uvolněným starostou a personálně rozsáhlejším úřadem. Překážkou je pak především ekonomická náročnost těchto inovací.

Zásadní silnou stránkou života ve venkovských obcích je stále poměrně silný zájem obyvatel na podílení se na řízení obce, zájem o společné aktivity a participace. Dokladem toho je i účast občanů na činnosti spolků, či zájem o rozvojové činnosti obce, i zájem o účast na řízení obce.

III.7 Bezpečnost

Bezpečnostní situace v obcích Regionu HANÁ nevybočuje z průměru. Obce jsou na standartní výši v počtu přestupků. Obce využívají přestupkových komisí nejbližších měst. Bezpečnostní dohled nad obcí by mohl zastávat obecní policista, který by řešil případný vandalismus a další přestupky. Je nutná podpora aktivit a projektů pro zvyšování bezpečnosti života obyvatel členských obcí. Možností je řešení obecní policie, společné řešení přestupků, kamerové systémy atd. Zásadní je podpora projektů a činnosti jednotek SDH všech kategorií, zejména JPO kategorie II – V.

V rámci prevence kriminality se obce snaží již od mladého věku občany podporovat ve sportování. Mezi závažnější problémy v obcích a jejich místních částech se řadí dopravní bezpečnost, která souvisí s dopravním zatížením na silnicích 3. třídy. Ve většině obcí existují sbory dobrovolných hasičů nebo JPO, které řeší případné náhle příhody. Obecní rozhlas je napojen na operační středisko HZS jen v obcích s JPO II. Jedná se o jednotný systém výstrah a varování, včetně dálkově ovládaných sirén a možnosti vyhlásit poplach přímo z operačního střediska do obecního rozhlasu.

Na základě diskuzí se starosty jednotlivých obcí bylo zjištěno, že v rámci bezpečnostní situace největší problém jsou drobné krádeže, užívání drog a jiné drobné přestupky. Tyto přestupky řeší přestupkové komise především v ORP. Většina této přestupkové činnosti je páchána sociálně slabšími obyvateli z území MAS. Přestupků se dopouštějí na území obcí i řidiči jak osobních, tak nákladních automobilů.

Kriminalita

Z pohledu kriminality je stav ve venkovském prostředí obcí lepší než v sousedících městech. Podle mapy kriminality je index kriminality venkovských obcí v okolí Prostějova 2,0, Konice 6,6 a Prostějov 6,7, na území obcí ORP Litovel pak 11,7. Město Olomouc pak má index 21,9 – 41,3. Z pohledu kriminality lze území považovat za území s nízkou kriminalitou.

Jako jeden z prvků komplexního řešení problému bezpečnosti a kriminality se ve venkovském prostředí jeví prevence krizových situací a kriminality prostřednictvím osvěty a zapojení neziskového sektoru. Zde mohou spolky hrát nezastupitelnou roli a poskytovat tak efektivní řešení těchto problémů.

III.8 SWOT analýza

Tab 8 Dílčí SWOT analýza - Obce a místní samospráva

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - nízká kriminalita - fungující sbory dobrovolných hasičů v obcích na území MAS - fungující neziskové organizace (sportovní kluby, sokolské organizace, zájmové organizace) - snaha samospráv využívat nové informační technologie, e-government - předávání příkladů dobré praxe mezi obcemi 	<ul style="list-style-type: none"> - vysoká energetická náročnost budov v majetku obcí - špatný technický stav budov v majetku obcí - nekvalitní zázemí pro neziskové organizace - zastaralé energeticky náročné veřejné osvětlení - absence veřejné zeleně - nedostatečná úprava veřejných prostranství
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - modernizace budov a zařízení - snížení energetické náročnosti budov - výstavba nových objektů veřejných služeb a společenských potřeb - pořízení zařízení pro správu a údržbu obecních budov a ploch - dotace na dostupné sociální bydlení - prevence krizových situací a kriminality prostřednictvím osvěty a zapojením neziskového sektoru - adaptace nevyužitých objektů pro potřeby sociálního bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšování počtu osob bez domova, osob ohrožených ztrátou bydlení - nedostatek finančně dostupného bydlení pro sociálně slabé - ohrožení bezpečnosti obyvatel v důsledku nedostatečné infrastruktury

Zdroj: Vlastní zpracování

III.9 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- vysoká energetická náročnost budov v majetku obcí
- špatný technický stav budov v majetku obcí
- nekvalitní zázemí pro neziskové organizace
- zastaralé energeticky náročné veřejné osvětlení
- absence veřejné zeleně
- zvyšování počtu osob bez domova
- reflexe současných trendů a technologií je ve venkovském prostředí složitější a pomalejší než v městském prostředí
- absence obecní policie

Analýza potřeb:

- snížení energetické náročnosti budov
- modernizace budov a zařízení
- výstavba nových objektů veřejných služeb a společenských potřeb
- zajištění podmínek pro individuální novou výstavbu
- využití nevyužitých budov k bydlení
- adaptace nevyužitých objektů pro potřeby sociálního bydlení
- rekonstrukce VO
- revitalizace a obnova veřejných prostranství, návsi, náměstí, uliční prostory
- modernizace veřejného prostoru
- nákup a rekonstrukce jednotlivých bytů pro účely sociálního bydlení
- vytvoření moderních webových stránek, dostupných na moderních mobilních zařízeních
- zvyšování odborné kvalifikace pracovníků obecních úřadů
- kamerový systém pro vybraná místa v obci

IV. DOPRAVA

IV.1 Krajské komunikace, napojení regionu na TENT

Území Regionu HANÁ je relativně dobře napojeno na základní dopravní infrastrukturu nejvyššího řádu. Nachází se na zemi ohraničeném ze severu dálnicí D35 z Olomouce do Zábřehu, a z východu rychlostní komunikací R46 propojující Ostrava - Olomouc – Vyškov – Brno.

V rámci celého území MAS Region HANÁ existuje rozsáhlá síť krajských komunikací, které spravuje Olomoucký kraj. Síť těchto komunikací je rovnoměrně rozložena, avšak stav těchto komunikací je po celém území MAS různorodá. V rámci této sítě jsou komunikace II. třídy, které jsou v dobrém stavu. Dále se najdou komunikace II. třídy, které jsou ve zhoršeném stavu a jsou i komunikace II. třídy, které jsou v havarijním stavu. Největšími problémy jsou rozpadající se krajnice, lokální výtluky či vyjeté koleje a to díky velkému dopravnímu zatížení některých obcí.

Tab 9 Stav Komunikací II. třídy na území MAS Region HANÁ

Číslo komunikace II. třídy	Poloha komunikace	Stav komunikace
II/366	Město Prostějov-Kostelec na Hané-Konice-hranice Olomouckého kraje	Dobry stav, místni poruchy, nutna rekonstrukce dilcich useku v dalšich letech
II/373	Brodek u Konice-Konice- Hvozď- Litovel	Dobry stav, místni poruchy
II/448	Město Olomouc-Drahanovice- Konice	Dobry stav, místni poruchy, nutna rekonstrukce dilcich useku v dalšich letech
II/449	Město Prostějov- Smržice- Slatinice- Senice na Hané- Litovel	Zhoršený stav, místni poruchy, nutna rekonstrukce dilcich useku v dalšich letech
II/570	Město Olomouc- Hněvotín- Lutín- Slatinice	Zhoršený stav, místni poruchy, nutna rekonstrukce dilcich useku v dalšich letech

Zdroj: Vlastní zpracování

Dále jsou na území MAS Region HANÁ i krajské komunikace III. třídy. Stav těchto komunikací je na podobném či horším stavu jako komunikace II. třídy. Tyto komunikace procházejí většinou obcí i místních částí v MAS Regionu HANÁ. Ve většině obcí již proběhly rekonstrukce sítě, avšak v části obcí jsou tyto rekonstrukce plánovány. Obce musí při rekonstrukcích krajských komunikací spolupracovat s Olomouckým krajem.

Tab 10 Seznam komunikací III. třídy

Číslo komunikace III. třídy					
III/366	III/373	III/377	III/448	III/449	III/570
III/36616	III/37302	III/37752	III/4481	III/44919	III/5707
III/36617	III/37313	III/37754	III/4481a	III/44920	III/5709
III/36618	III/37314	III/37760	III/4482	III/44921	III/57011
III/36619	III/37316		III/4484	III/44922	III/57013
III/36621	III/37338		III/4489	III/44923	

III/36623	III/37340		III/44810	III/44924	
III/36629	III/37341		III/44811	III/44925	
III/36630	III/37344		III/44812	III/44926	
III/36632	III/37346		III/44813	III/44927	
III/36634	III/37348		III/44814	III/44928	
III/36635	III/37349		III/44815	III/44931	
III/36636	III/37352		III/44816	III/44932	
III/36638	III/37353				
	III/37354				
	III/37355				
	III/37356				
	III/37358				

Zdroj: Vlastní zpracování

Dopravní síť Regionu HANÁ je dále napojena na dálniční síť České republiky a to díky dálnicím D 46, která vede přes území MAS Region HANÁ a to konkrétně přes katastr obce Olšany u Prostějova a částečně i přes katastr obce Smržice. Dále přes území MAS vede D 35. Dálnice vede částečně přes katastr obce Hněvotín. Toto dálniční napojení je v dobrém stavu a je dostupné valně většině obyvatel MAS. V dlouhodobých plánech je vybudování D 43, která by zrychlila dopravní dostupnost obcí Konicka směrem na Brno. Rovněž by toto dálniční napojení snížilo dopravní zatížení obcí na Konicku a zvýšilo atraktivitu pro bydlení a zvýšilo dostupnost pracovních příležitostí obyvatel.

Vzhledem k charakteru území je značná část Konicka dopravně obsluhována několika komunikacemi, na nichž intenzita dopravy dosahuje poměrně vysoké úrovně. Jedná se zejména o komunikace II/448 Olomouc – Konice, II/366 Prostějov-Konice, II/449 Prostějov – Litovel.

Tyto komunikace vedou přes střed řady obcí, kde vysoká intenzita dopravy způsobuje nemalé problémy. Typickými takto zatíženými obcemi jsou Ústín, Těšetice, Drahanovice, Senice na Hané, či Kostelec na Hané, Hlučov, Smržice, Čelechovice na Hané, Slatinice, Olšany u Prostějova.

Obce se stávající nepříznivou situací snaží řešit, možnosti jsou však omezené. Některé obce na vlastní náklady provádějí měření intenzity dopravy. Zásadním problémem je také kolize motorové dopravy s cyklo dopravou, kdy se zkldňování dopravy na těchto hlavních komunikacích v centru obcí a komfortnější řešení přívětivé pro cyklisty nedaří prosadit.

IV.2 Místní komunikace

V rámci MAS Region HANÁ došlo k velkému šetření mezi obcemi, kdy byly zjišťovány stavy místních komunikací. Z šetření vyplynulo, že valná většina obcí má problémy s místními komunikacemi. Stav místních komunikací se však liší i obec od obce. Největší problémy mají obce, u kterých proběhlo vybudování či rekonstrukce sítí, jako kanalizace, vodovodů a plynovodů. Stav komunikací rovněž odpovídání stáří některých komunikací. Obce rovněž plánují rekonstrukci všech místních komunikací, které jsou ve špatné stavu. Z šetření rovněž vyplynulo, že některé obce plánují i výstavbu nových komunikací v místech, kde dochází k výstavbě nových rodinných domů. Celkově lze říci, že rozložení stavu místních komunikací je následující:

Cca 1/4 místních komunikací je v uspokojivém stavu a není potřeba do nich investovat žádné finanční prostředky. Je nutná jen pravidelná údržba, popřípadě jen lokální opravy.

Další 1/4 komunikací je ve zhoršeném stavu a v následujících letech je nutná jejich rekonstrukce.

¼ komunikací je ve velmi špatném stavu a z dotazníkového šetření vyplynulo, že pokud by obce měly finanční prostředky na jejich rekonstrukci, tak by obce začali s jejich rekonstrukcí neprodleně.

U poslední ¼ komunikací lze říci, že vůbec neexistují. Jedná se o komunikace v nových lokalitách pro výstavbu rodinných domů či bytových domů. Současný stav těchto komunikací, lze přirovnat ke stavu polních cest.

IV.3 Účelové komunikace

Komplexní pozemkové úpravy, budování polních cest

Komplexní pozemkové úpravy na území MAS Region HANÁ jsou složitým tématem. Ke komplexním pozemkovým úpravám je mezi lidem nedůvěra, kdy jim není úplně jasné, zda a jak budou probíhat, zda jim nebude vzata jejich půda. Celkově říci, že pozemkové úpravy lépe probíhají na území Konicka, kde velcí vlastníci dávají snáze souhlas k pozemkovým úpravám. V současné době začínají probíhat realizační části v obci Ochoz u Konice.

IV.4 Chodníky

Chodníky jsou velkým problémem území MAS Regionu HANÁ. Lze říci, že stav odpovídá přibližně stavu místních komunikací. Avšak s rozdílem, že je mnohem víc míst, kde chodníky chybí vůbec. Největším problémem je to podél komunikací II. a III. třídy. Kolem těchto komunikací je valná většina chodníků na území MAS. Území MAS bylo zmapováno a digitalizováno. Díky tomuto faktu bylo zjištěno, že jak menší obce, tak i obce větší mají problém chybějících chodníků. Budování nových a rekonstrukce chodníků je koordinována vždy při opravách silnic II. a III. třídy, které vlastní Olomoucký kraj. Největší problémy s bezpečností tak mají obce ležící na těchto silnicích: II/366, II/373, II/448, II/449 a II/570. Problematické jsou však i komunikace III. třídy. Podrobný seznam komunikací lze nalézt v kapitole Krajské komunikace, napojení regionu na TENT. Vzniká tedy potřeba vybudování či rekonstrukce chodníků v obcích, a to bez rozdílu, zda se jedná o malou obec na území MAS nebo o město.

IV.5 Parkovací místa

Problematika parkovacích míst nabývá na důležitosti již několik let a vzhledem k faktu, že v posledních letech přibýlo mnoho osobních automobilů. Většina obcí na území MAS Region HANA je nucena problematiku parkovacích míst řešit. Největší problémy s parkovacími místy mají však největší obce na území Mas Region HANÁ a to: Lutín, Kostelec na Hané, Konice, Náměšť na Hané či Čechy pod Kosířem. Obce musí proto vybudovávat nové parkovací plochy jak pro občany obcí, tak pro turistický ruch, který je také na vzestupu.

IV.6 Pěší trasy a stezky v krajině, rekreace a cestovní ruch

Naučné stezky

Na území Regionu HANÁ se nachází v současné době čtyři naučné stezky, dvě z nich jsou v okolí vrcholu Velký Kosíř, další pak Terezkým údolím a v okolí Kladecka. Všechny tyto stezky jsou vhodné jak pro pěší turistiku, tak pro cykloturisty.

Naučná stezka Kladecko

Stezka je vhodná pro pěší turistiku i horská kola. Naučná stezka je dostupná ze zastávky Šubířov po žluté turistické značce a končí v obci Jesenec na zelené turistické značce. Cestou můžete obdivovat vzácné druhy rostlin a živočichů. Jednotlivá zastavení na trase si všímají také zaniklých osad a míst, kde byla v minulosti dobývána železná ruda.

Délka trasy: 8 km

Převýšení trasy: 152 m

Naučná stezka Terezkým údolím

Naučná trasa přírodní rezervací Terezké údolí prochází z Náměště na Hané k zámku v Laškově a je vhodná pro pěší turistiku i pro klidný cyklovýlet. Vede převážně po loukách, polních i lesních cestách v údolí říčky Šumice. Informační tabule naučné trasy si rovněž všímají historie území a jeho pravěkého osídlení, které sahá hluboko do minulosti.

Délka trasy: 6 km

Převýšení trasy: 56 m

Naučná stezka Velký Kosíř

Okružní stezka přírodním parkem Velký Kosíř za přírodními a historickými zajímavostmi. Stezka není fyzicky náročná a je dostupná pěšky nebo na horském kole. Její začátek leží na zelené turistické značce vedoucí od železniční zastávky v Čelechovicích na Hané. Kosíř s blízkým okolím je významnou paleontologickou a archeologickou lokalitou.

Délka trasy: 10 km

Převýšení trasy: 198 m

Naučná stezka Velký Kosíř II.

Naučná stezka Velký Kosíř II. volně navazuje na stávající stezku Velký Kosíř. Trasu tak prodlužuje o dalších 7 zastavení a zavede nás až k malebné lázeňské obci Slatinice. Procházku krajinou zpestří sedm zastavení, turisté se seznámí s místními zemědělskými zajímavostmi, chráněnými dřevinami a bylinami, rozhlednou se z místa zvaného "Kobylí hlava".

Délka trasy: 9 km

Převýšení trasy: 207 m

Hipostezky

Hipostezky nejsou v současné době na území MAS Region HANÁ vybudovány, avšak styl krajiny, začínající Dražanská vrchovina vybízí k vybudování takových stezek. Západní část území mas je lehce

zvlněna a je zde velké procento lesů, luk s výhledem do krajiny. Proto by bylo možné nalákat jak obyvatele území, tak turisty na tuto aktivitu.

IV.7 Udržitelné formy dopravy

Cyklodoprava

Cyklostezky

Cyklostezky jsou na území MAS Region HANÁ vybudovány jen v malé míře a bylo by nutné tuto stávající nesouvislou síť dobudovat a vybudovat nové úseky pro pohyb cyklistů za prací, pro turistický ruch.

Pro menší vzdálenosti, např. cesty do zaměstnání, škol či za službami do nedaleké obce/města, je v sezónních měsících využívána také cyklodoprava jako alternativa k dopravě motorové. Problémem cyklodopravy je v území zejména to, že ne všude jsou vybudovány trasy pro cyklisty v dostatečné míře a nelze tak vyloučit vzájemné střety automobilové dopravy s cyklisty (např. stezka Prostějov - Kostelec na Hané). Tento problém představuje významné ohrožení z hlediska bezpečnosti.

Cyklistická doprava je významná také v oblasti zlepšování zdravotního stavu obyvatelstva. Její rozvoj spočívá v budování sítí cyklistických stezek a samostatných cyklistických pruhů.

V posledních letech stoupá obliba tohoto druhu dopravy, současně ale také přibývá dopravních nehod s ní spojených. Výstavba nových cyklostezek a cyklotras, popřípadě pořádání různých cykloakcí může vést k vyšší popularizaci cyklistiky.

Celkem se tedy v rámci Regionu HANÁ a přilehlých obcí napojených na cyklistickou infrastrukturu Regionu nachází 8 cyklostezek o celkové délce přibližně 13,2 km.

Tab 11 Cyklostezky v Regionu HANÁ

č.	Cyklostezka	km
1	Těšetice - Ústín	1,9
2	Ústín- Topolany	0,4
3	Těšetice - Rataje	0,7
4	Těšetice - Luběnice	0,9
5	Smržice - Držovice	2,2
6	Smržice - Prostějov	1,8
7	Loučany - Náměšť na Hané	0,9
8	Kostelec na Hané - Prostějov	4,4

Zdroj: cykloserver.cz

Tab 12 Cyklotrasy na území Regionu HANÁ

č.	odkud - kam	km	obtížnost	typ kola	třída
5	Smržice - Olšany u Prostějova	7,5	lehká	všechny	I.
5028	Boskovice - Konice - Prostějov	52	střední	MTB, trekking	IV.
5030	Bouzov - Konice	20	střední	MTB, trekking	IV.

5031	Konice - Ptení - Plumlov	18,5	lehká	všechny	IV.
5039	Horní Štěpánov - Čelechovice	27	střední	všechny	IV.
6025	Olomouc - Bouzov	38,5	lehká-střední	všechny	IV.
6025a	Neředín - Vojnice	7	lehká	MTB, trekking	IV.
6033	Pěnčín - Nový Dvůr u Červenky	22,5	střední	všechny	IV.
6034	Těšetice - Čechy pod Kosířem	15	střední	všechny	IV.
6037	Ješov - Nové Pole - Krakovec	11	střední	všechny	IV.

Zdroj: cyklotrasy

Na území Regionu HANÁ se v současné době nachází deset cyklotras, z nichž je 90% IV. třídy, tedy významu regionálního a jediná cyklotrasa č. 5 je významu mezinárodního, tzv. Jantarová stezka, která však protíná Region pouze v délce 7,5 km v úseku Smržice – Olšany u Prostějova. Většina cyklotras je lehké až střední obtížnosti, v závislosti na terénu, nicméně z tohoto lze odvodit, že cykloturistika v rámci regionu je doporučeníhodná i pro méně zdatné cykloturisty. Nejvhodnějším kolem pro cykloturistiku po území MAS se jeví trekkingové, případně horské kolo, ale i vyznavači silniční cyklistiky si na vedlejších silničních tazích najdou své trasy s malým provozem.

IV.8 Veřejná hromadná doprava

Síť veřejné dopravy i dopravní síť lze na území MAS Region HANÁ za dostatečně velkou, avšak stav dopravní sítě je zhoršený. Dlouhodobě je problematická návaznost spojů a nejen vlakových tak autobusových. Problematickou je též z hlediska turistického ruchu, kdy chybí spoje, které mohou například dopravovat jízdní kola. V rámci vypracování Programů rozvoje obcí na území MAS Region HANÁ v dotazníkovém šetření si více jak 35 % obyvatel každé obce stěžuje na špatnou dopravní dostupnost. Bylo by proto, dle občanů vylepši dopravní síť MAS Region HANÁ.

IV.8.1 Železniční doprava na území MAS Region HANÁ

V rámci území MAS Region HANÁ je možné najít hned několik železničních tratí, které jsou dále nepojeny na nadregionální železniční tratě. Tyto tratě jsou ve stavu odpovídajícímu stáří. Celkově lze říci, že se jedná o tyto tratě:

Trať č. 273, která začíná v obci Červenka a je napojena na hlavní železniční koridor č. 270, který vede z města Ostravy přes Olomouc, Pardubice až do hlavního města Prahy. Trať 273 dále vede do obce Senice na Hané. Celková délka tratě je 15 km.

Trať č. 275, která vede z města Olomouc. Tato trať se zde napojuje na koridor č. 270. Trať na území MAS Region HANÁ začíná na katastru obce Senice na Hané, kde se napojuje na trať č. 273. Trať dále směřuje na městyse Náměšť na Hané, Drahanovice, Slatinice, Lípy, Kapli, Čelechovice na Hané a končí ve městě Kostelec na Hané. Celková délka tratě je cca 51 km.

Trať č. 271, která vede z města Prostějov na město Kostelec na Hané, kde se kříží s tratí č. 275 a vede pak dále obec Lutotín, Bělecký mlýn, Ptenský Dvorek, Stražisko, město Konice, Jesenec a Dzbel. Trať končí v obci Chornice. Avšak tato trať po optimalizaci končí již v obci Dzbel. Díky tomuto faktu není vlakové spojení do Pardubického kraje přímé, ale je nutné přesehat na autobus či jiný železniční spoj ve městě Prostějově. Celková délka železniční tratě po její optimalizaci je 29 km.

Celková délka všech tratí na území MAS Region HANÁ je 95 km. Z celkové délky železničních tratí v celé České republice se však jedná o malé procento tratí (0,99 %). Celková délka železničních tratí v České republice je 9 572 km. Tratě jsou provozuschopné a využívány. Avšak je nutné zlepšení stavu a stáří dopravních prostředků, které jezdí na těchto tratích. Část kolejových vozidel již bylo rekonstruováno či nahrazeno, avšak stále je nutná výměna či rekonstrukce dalších dopravních prostředků. Všechny tyto tratě provozuje SŽDC a využívají je České dráhy.

Dalším problémem je stav nádražních budov, kde valná většina je železničních nádrží či zastávek je až v havarijním stavu. Všechny tyto tratě jsou provozuschopné a zařazeny do IDSOK.

IV.8.2 Autobusová doprava

V rámci autobusové dopravy jsou využívány silnice I. třídy, II. třídy III. třídy. Jejich stav je blíže popsán v kapitole Krajské komunikace, napojení regionu na TENT. Stav významně ovlivňuje kvalitu dopravního spojení. Dopravní společnost nechtějí vypravovat nové autobusy do míst se zhoršenou kvalitou silniční sítě.

Kvalita dopravního se velice liší v rámci MAS Region HANÁ. Lze říci, že území lze rozdělit na západ a východ území, kde na západní části území až na výjimky je dopravní spojení do měst i do okolních obcí zhoršené. Největší problémy s dopravní spojením nastávají o víkendy, kdy z místních částí

některých obcí nejde žádný spoj do okolních obcí či měst a občané (popřípadě turisté) tak musí využívat individuální automobilové dopravy. Východní území MAS Region HANÁ až na výjimky má dobrou dopravní dostupnost. Není výjimkou i několik spojů o víkendu, kde občané i turisté mohou využít tyto spoje. Všechny obce MAS Region HANÁ jsou zařazeny do Integrovaného dopravního systému olomouckého kraje (IDSOK). Zřizovatelem tohoto dopravního systému je Olomoucký kraj. Tento systém vznikl v roce 1997, kompletní integrace všech obcí MAS probíhá teprve od roku 2012. Integrovaný dopravní systém je založen na: jednotném tarifu, jednotných přepravních podmínkách, jednotném přístupu ke koordinaci jízdních řádů, koordinované nabídce více dopravců pro zajištění dopravní obsluhy na daném území. Na území MAS zajišťují dopravu v IDSOK tyto dopravci: ARRIVA Morava a.s. , České dráhy a.s. , Vojtila Trans s.r.o., ČSAD Frýdek- Místek, DPMO, BUS Studený, Autabus Studený, Autobusy Konečný a FTL- FIRST TRANSPORT LINES.

Z pohledu potřebné infrastruktury je dle sdělení zástupců obcí limitující stav některých zastávek veřejné dopravy. Zlepšení stavu si vyžádá investiční prostředky. Situaci je vhodné řešit z pohledu celkových vazeb a mobility v území, v návaznosti na pěší a cyklo dopravu a další propojené funkce v území.

IV.9 Dostupnost

Dostupnost veřejné hromadné dopravy se velice liší na celém území MAS. Dostupnost je na dobré úrovni v obcích, které jsou blíže většímu městu či přestupovému dopravnímu uzlu. Vliv na dopravní dostupnost má také fakt, zda již byla daná linka či železniční trať zařazena do IDSOK.

V rámci síťové analýzy byla stanovena dvě centra dojížděky, a to krajské město Olomouc a okresní město Prostějov, obě dvě města leží přibližně ve stejné vzdálenosti od obcí Regionu HANÁ, v případě Olomouce je tato vzdálenost v průměru 23,5km, v případě Prostějova pak 19,4km, průměrný čas dojížděky autobusovou dopravou je z obcí Regionu do Prostějova cca 50 minut, do Olomouce přibližně 62 minut. Více patrný čas dojížděky do těchto center je z příložených map síťové analýzy, která zobrazuje časovou dostupnost Prostějova a Olomouce autobusovou dopravou z obcí Regionu HANÁ. Časové a kilometrové vzdálenosti dojížděky jsou znázorněny v následujících tabulkách.

Tab 13 Dostupnost krajského města Olomouc autobusovou dopravou z obcí Regionu HANÁ

Dopravní obslužnost Regionu HANÁ autobusovou dopravou- Olomouc							
č.	obec	vzdálenos t (km)	dostupnos t (min)	č.	obec	vzdálenos t (km)	dostupnos t (min)
1	Bílovice-Lutotín	26	50	25.	Luběnice	13	60
2	Bílsko	22	60	26.	Ludmírov	32	80
3	Bohuslavice	26	75	27.	Lutín	12	25
4	Brodek u Konice	37	73	28.	Náměšť na Hané	16	45
5	Březsko	32	90	29.	Ochoz	29	80
6	Budětsko	27	80	30.	Olbramice	21	70
7	Čechy pod Kosířem	20	53	31.	Olšany u PV	11	30
8	Čelechovice na Hané	17	60	32.	Pěňčín	20	60

9	Drahanovice	14	31	33.	Polomí	27	90
10	Dzbel	40	75	34.	Ptení	30	70
11	Hačky	30	80	35.	Raková u Konice	26	70
12	Hluchov	23	60	36.	Rakůvka	27	80
13	Hněvotín	8	20	37.	Senice na Hané	20	50
14	Horní Štěpánov	48	120	38.	Senička	21	60
15	Hvozd	32	90	39.	Skřípov	35	120
16	Jesenec	36	80	40.	Slatinice	15	40
17	Kladky	35	110	41.	Slatinky	16	60
18	Konice	30	60	42.	Smržice	18	60
19	Kostelec na Hané	24	60	43.	Stařechovice	21	60
20	Laškov	21	60	44.	Stražisko	28	75
21	Lešany	24	60	45.	Suchdol	33	70
22	Lipová	40	70	46.	Těšetice	10	25
23	Loučany	14	40	47.	Ústín	8	20
24	Loučka	27	60	48.	Zdětín	28	60
					PRŮMĚR	27,2	67,4

Zdroj: mapy.cz, idos.cz

Tab 14 Dostupnost okresního města Prostějov autobusovou dopravou z obcí Regionu HANÁ

Dopravní obslužnost Regionu HANÁ autobusovou dopravou-Prostějov							
č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)	č.	obec	vzdálenost (km)	dostupnost (min)
1	Bílovice-Lutotín	8	20	25.	Luběnice	17	60
2	Bílsko	25	90	26.	Ludmírov	31	60
3	Bohuslavice	24	60	27.	Lutín	15	40
4	Brodek u Konice	29	60	28.	Náměšť na Hané	17	70
5	Březsko	26	60	29.	Ochoz	24	65
6	Budětsko	22	50	30.	Olbramice	22	80
7	Čechy pod Kosířem	12	25	31.	Olšany u Prostějova	11	20
8	Čelechovice na Hané	7	25	32.	Pěňčín	15	30
9	Drahanovice	15	70	33.	Polomí	25	60
10	Dzbel	27	70	34.	Ptení	16	30
11	Hačky	28	50	35.	Raková u Konice	23	50
12	Hluchov	13	25	36.	Rakůvka	26	60
13	Hněvotín	16	35	37.	Senice na Hané	19	80
14	Horní Štěpánov	29	90	38.	Senička	22	90

15	Hvozd	29	60	39.	Skřípov	29	80
16	Jesenec	26	60	40.	Slatinice	12	35
17	Kladky	33	70	41.	Slatinky	10	30
18	Konice	23	50	42.	Smržice	6	15
19	Kostelec na Hané	7	15	43.	Stařechovice	9	20
20	Laškov	18	40	44.	Stražisko	19	35
21	Lešany	10	20	45.	Suchdol	23	40
22	Lipová	24	40	46.	Těšetice	20	70
23	Loučany	16	65	47.	Ústín	19	60
24	Loučka	27	80	48.	Zdětín	12	25
					PRŮMĚR	20,6	51,3

Zdroj: mapy.cz, idos.cz

Jak je patrné z výše znázorněných tabulek, časová dostupnost jednotlivých obcí je často velmi neúměrná jejich vzdálenosti od dojíždkových center. Při vypracování byly brány v úvahu průměrné údaje o čase dojíždky vzhledem k faktu, že každý autobus nevolí stejnou trasu a doba čekání na přestupech je často velmi odlišná, i tak jsou patrné dojíždkové časy nabývající až absurdních hodnot. Pro příklad průměrný dojíždkový čas ze Seničky do Prostějova je 90 minut, během kterých urazí cestující pouhých 22km. Těchto případů je několik bez ohledu na to, zda se jedná o dojíždku do Olomouce či Prostějova.

Možnosti přestupu (terminály)

V rámci přestupů na jinou formu dopravy lze využít a kombinovat všechny druhy veřejné dopravy. V rámci přestupu na jinou formu dopravy lze využít přestup z autobusu na kolo, z vlaku na kolo či využití pěších stezek. Jako terminály veřejné dopravy tak slouží v podstatě každá zastávka autobusu či vlaku na území MAS. Avšak u stávajících zastávek veřejné dopravy je nutná jejich postupná rekonstrukce či rozšíření míst, kde by se dali zaparkovat kola či jiné dopravní prostředky.

Nízkoemisní dopravní prostředky

V současné době není na území MAS provozován žádný nízkoemisní dopravní prostředek. V současné době jsou využívány pouze autobusy či železniční dopravní prostředky, které mají jako hlavní pohonnou jednotku diesel agregát. V rámci železniční dopravy není ani jedna z tratí na území MAS elektrifikována, aby mohly takovéto dopravní prostředky být využity. Tento fakt je dán tím, že na území MAS není žádný důležitý železniční koridor. Železniční tratě jsou pouze místního významu, proto se neuvažuje o elektrifikaci.

IV.10 SWOT analýza

Tab 15 Dílčí SWOT analýza – Doprava

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Široká dopravní síť silnicí II. a III. třídy - Dobrá dopravní dostupnost měst ORP Prostějov a ORP Olomouc - Dobré dopravní spojení do jednotlivých obcí, ale jen v části území - Atraktivnost pro bydlení kvůli malé vzdálenosti pro dojíždění za prací - Zapojení do IDSOK dopravy - Rekonstrukce přestupních uzlů - Vybudování chodníků 	<ul style="list-style-type: none"> - Špatný stav komunikací II. třídy - Špatný stav komunikací III. třídy - Špatný stav komunikací místních komunikací - Špatný stav komunikací účelových komunikací - Nedostatečné investice do rekonstrukcí - Nedostatečná síť cyklostezek pro dojezd do práce a i turistické stezky - Staré dopravní prostředky - Nedostatek chodníků
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Rekonstrukce komunikací II. třídy - Rekonstrukce komunikací III. třídy - Rekonstrukce komunikací místních komunikací - Rekonstrukce komunikací účelových komunikací - Napojení na mezinárodní síť TENT - Využití dotačních titulů na opravy komunikací - Vybudování cyklostezek - Pozemkové úpravy - Turismus - Vybudování hiposteze - Zavedení ekologických dopravních prostředků - Vybudování infrastruktury do cyklodopravy - Budování cyklotras - Vybudování, rekonstrukce terminálu veřejné - 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné investice do rekonstrukce komunikací - Zhoršování stavu komunikací - Nevybudování cyklostezek, pěších stezek-hrozící nehody - Snížení investic do komunikací - Rušení železničních tratí na území MAS - Rušení spojů hromadné dopravy - Neekologické dopravní prostředky - Nedostatek finančních prostředků - Nevybudování chodníků- riziko úrazů

Zdroj: Vlastní zpracování

IV.11 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- Špatný stav komunikací II. třídy, III. třídy, místních komunikací a i účelových komunikací
- Nedobudovaná dálniční síť
- Nezapočaté, nedokončené pozemkové úpravy na katastrech obcí

- Chybějící cyklostezky
- Špatný stav infrastruktury pro hromadnou dopravu
- Chybějící místa pro parkování jízdních kol
- Chybějící přestupní terminály
- Chybějící chodníky

Analýza potřeb:

- Rekonstrukce komunikací
- Výstavba cyklostezek
- Terminály veřejné dopravy
- Parkovací místa pro jízdní kola
- Chodníky podél komunikací
- Pozemkové úpravy
- Infrastruktura pro veřejnou dopravu

V. TECHNICKÁ INFRASTRUKTURA

V.1 Kanalizace

Tato část mapuje vybavenost jednotlivých obcí Regionu HANÁ technickou infrastrukturou, a to především kanalizací a vodovodní sítí. Ve druhé části se pak zabývá dopravní infrastrukturou v regionu.

Tab 16 Kanalizace

č.	Obec	Počet obyvatel (1/2015)	Počet napojených obyvatel (2010)	Předpokládaný vývoj r. 2015	Podíl napojení obyvatel/obyvatelé
1	Bílovice-Lutotín	513	300		59,4
2	Bílsko	221	0		0
3	Bohuslavice	447	200		43,6
4	Brodek u Konice	860	860 (820 ČOV)	880 (860 ČOV)	94,9
5	Březsko	216	180		83,3
6	Budětsko	436	0		0
7	Čechy p.Kosířem	1078	900		85,6
8	Čelechovice n.H.	1287	0	895 vč. ČOV	0
9	Drahanovice	1681	0	900 vč. ČOV	0
10	Dzbel	258	0		0
11	Hačky	102	0		0
12	Hluchov	345	0		0
13	Hněvotín	1757	1000	1150	64,3
14	Horní Štěpánov	946	0	790	0
15	Hvozd	619	0		0
16	Jesenec	284	0		0
17	Kladky	359	0		0
18	Konice	2793	2100	2170	72,8
19	Kostelec na Hané	2867	2430	2800	87,1
20	Laškov	577	320	325	55,9
21	Lešany	380	0		0
22	Lipová	711	485	520	65,4
23	Loučany	643	600	610	96,2
24	Loučka	201	0		0
25	Luběnice	459	0	395 bez ČOV	0
26	Ludmírov	568	0		0
27	Lutín	3234	3070		96,2
28	Náměšť na Hané	2030	1800	1900	90,6
29	Ochoz	192	0		0
30	Olbramice	224	0		0

31	Olšany u PV	1707	1340		83
32	Pěnčín	755	0	690 vč. ČOV	0
33	Polomí	152	0		0
34	Ptení	1077	750	850	68,4
35	Raková u Konice	206	0		0
36	Rakůvka	98	0		0
37	Senice na Hané	1820	1300	1340	71,4
38	Senička	344	0		0
39	Skřípov	347	0		0
40	Slatinice	1549	1610	1630	105
41	Slatinky	582	0	420 vč. ČOV	0
42	Smržice	1694	270	1530 vč. ČOV	16,3
43	Stařechovice	532	0	500 vč. ČOV	0
44	Stražisko	435	0		0
45	Suchdol	623	0		0
46	Těšetice	1307	580	600	43,8
47	Ústín	410	0		0
48	Zdětín	320	0		0
	REGION HANÁ	39 170	17845	23475	49,32555697

Zdroj: Olomoucký kraj, Plán rozvoje vodovodů a kanalizací

Na kanalizační síť je v Regionu HANÁ napojeno 17 845 obyvatel, tj. přibližně 50% všech obyvatel Regionu HANÁ. Toto číslo je velmi relativní, jelikož mnohé obce a jejich obyvatelé nemají žádné napojení na stávající kanalizační síť, zatímco v jiných obcích je pokrytí domácností kanalizační sítí stoprocentní. Předpokládaný vývoj do r. 2015 naznačuje, že podíl napojených obyvatel se zvýší o 16% na 66%, tj. 23 475 obyvatel. Ani toto číslo nelze brát jako berné, nedá se očekávat, že by se plán výstavby nových kanalizací případně jejich rozšíření uskutečnilo přesně dle naplánovaného harmonogramu.

V.2 Vodovody

Zdroje vody jsou převážně z hlubších horizontů podzemních vod - vrtů.

Vodovod má 48 obcí, chybí pouze v osadách, které jsou místními částmi některých obcí. Obyvatelé těchto místních částí však povětšinou nemají zájem o napojení na tento veřejný vodovod. Nejvíce obcí v MAS Region HANÁ zásobuje DSO Vodovod Pomoraví. Vodovod Pomoraví sdružuje 21 obcí na území MAS Region HANÁ, které zásobuje pitnou vodou. Další společnosti, která provozuje velký počet vodovodů na území obcí je Moravská vodárenská, která provozuje vodovody v 16 obcích a to převážně na Konicku. Ostatní obce řeší povětšinou zásobování pitnou vodou samostatně. Zásobování obcí je řešeno převážně hloubkovými vrty.

Na vodovodní síť je napojeno v rámci Regionu HANÁ 31 113 obyvatel, tj. přes 87% všech obyvatel Regionu. Tato hodnota se dle předpokladů po r. 2016 příliš nezvýší. Jak je na první pohled patrné, počet obyvatel napojených na vodovodní síť je řádově o několik desítek procent vyšší, než podíl obyvatel napojených na kanalizaci.

V některých obcích jsou vodovody relativně nové, avšak v některých je stáří vodovodů vyšší a v budoucnu bude nutné řešit stav těchto vodovodů a postupně začít s rekonstrukcí těchto vodovodů.

V.3 Energetika

V rámci energetiky na území jsou využívány různé zdroje. Pro výrobu elektrické energie na území MAS Region HANÁ se využívají fotovoltaické elektrárny, větrné a dokonce malé vodní elektrárny. Jedna z FVE je dokonce jedna z největších v České republice.

FVE- Raková u Konice I. a II. výkon 6,518 MW

FVE- Ochoz u Konice výkon 3,506 MW

FVE- Jesenec výkon 1,482 MW

FVE- Smržice výkon 1,018 MW

Seznam FVE, však není vyčerpávající. Na území MAS existují i malé domovní FVE, avšak v seznamu jsou uvedeny FVE s výkonem nad 1 MW.

Dále jsou pak na území MAS Region HANÁ dvě větrné elektrárny a to v Brodce u Konice o výkonu 1,2 MW, které byly vybudovány v roce 2007.

Do budoucna je **možno dále využít energii z biomasy**, spalováním lesního odpadu, odpadní slámy a rychle rostoucích travin nebo dřevin, pěstovaných na nevyužívané zemědělské půdě. Dále je možno instalovat tepelná čerpadla jak malých výkonů (do rodinných domů), tak vyšších výkonů (do průmyslových provozů a komunálních zdrojů tepla). Ve všech těchto případech se jedná o instalaci zařízení, která (jsou-li dobře navržena a provozována) mohou být ekonomicky rentabilní a mohou tak nahradit výrobu tepla v klasických tepelných zdrojích spalujících fosilní paliva. Využití solární energie pro ohřev teplé užitkové vody (solární systémy s kolektory nebo absorbéry), nebo dokonce pro přímou výrobu elektrické energie (fotovoltaické články), je při současných cenách fosilních paliv a elektrické energie ekonomicky nepříznivé, s návratností investičních prostředků v řádu desítek let.

Přes celou MAS vedou dvě důležité vedení elektrické energie a to 400kV. Jedno z vedení vede z obce Prosenice (rozvodna) a protíná celou mas na severu území. Toto vedení končí v obci Krasíkov (rozvodna). V dalších letech je plánovaná jeho rekonstrukce či zdvojení. Druhé vedení protíná MAS na jihu. Vedení je směřováno z rozvodny Prosenice a vede do rozvodny Řeporyje. Přes území MAS je vedeno 2 ze 4 vedení 400 kV. Díky tomuto faktu je území MAS strategicky položené a důležité v rámci vedení elektrické energie.

V.3.1 Veřejné osvětlení

Od roku 1990 se v České republice projevuje neustálý nárůst cen elektrické energie, jejímž významným odběratelem je právě oblast veřejného osvětlení. V menších obcích je větší počet světelných míst na obyvatele a naopak odběr energie na světelné místo je větší u velkých měst z důvodu delší doby svícení. Čím je menší obec, tím se značně zvyšují náklady na spotřebovanou elektrickou energii, a to jak v přepočtu na jednoho obyvatele, tak v nákladech na jedno světelné místo. Území je veřejným osvětlením vybaveno, ovšem v mnoha případech je toto osvětlení ve špatném technickém stavu. V některých obcích (např. Raková u Konice) využívají moderní LED osvětlení, které pomáhá šetřit výdaje na veřejné osvětlení, ale je zároveň šetrné i k životnímu

prostředí. Dle průzkumů v jednotlivých obcích lze kvalifikovaně odhadnout, že cca 80 % veřejného osvětlení by potřebovalo investice pro zlepšení ekologické účinnosti, a cca 25 % vyžaduje urgentní zásah. V cca 60% obcí existují části, kde doposud veřejné osvětlení chybí, a bude jej nutné v blízké době řešit.

V.4 Odpadové hospodářství

Hlavním způsobem nakládání s komunálním odpadem v území je **skládkování**. Jediná skládka odpadu se nachází v Senici na Hané.

Sběr základních druhů tříděného odpadu papír, sklo, plasty, nápojové kartony, železo a bioodpad je zajištěn ve všech obcích. Prostřednictvím kontejnerů na to určených nebo svozu daného odpadu. V obcích jsou dva způsoby řešení bioodpadů a to domácí kontejnery a jako doplněk kontejnery na bioodpad. Nebo jen systém kontejnerů, které mají občané přistaveny na daných místech v dané obci. Příkladem systému domácího kompostování jsou obce mikroregionu Kosiřska. Příkladem obce, která využívá kontejnery je městys Náměšť na Hané. Sběr železa na území MAS ve valné většině obcí zajišťují místní sbory dobrovolných hasičů, které sváží povětšinou železo dvakrát ročně. Obce však mají povinnost sbírat železný odpad po celý rok a tak mají na obecním pozemku vyčleněn kontejner na železný odpad.

Některé z obcí na území MAS vlastní sběrné dvory či sběrné místo, které však mohou využívat i okolní obce. Příkladem takového sběrného dvoru je například sběrný dvůr v městě Konici, Lutíně a Olšanech u Prostějova. Dále pak existuje jedno sběrné místo a to v městysu Náměšť na Hané. **Obecně však lze konstatovat, že sběrné dvory v území chybějí, či jsou hůře dostupné. Plnohodnotný sběrný dvůr mají pouze 3 ze 48 obcí. Na základě sdělení zástupců obcí je zde velký prostor pro spolupráci a další řešení.**

Na území MAS Region HANÁ se bohužel nachází i evidovaná kontaminovaná místa.

Hněvotínské skály	Olomouc - Sigma Lutín - Magacina
Sigma Lutín a.s.	Jímací území Olšany
Jímací území Olšany	Skládka Těšetice - Vojnice
Suchý důl	Cigánka - Zmola
Velká skála	Akátový les
Pěňčín, skládka průmyslového odpadu	Konice - Ponikev
Pod lesem - Bílsko	Žmole Nepožidkova
U kravína ZD - Loučka	Žmole Kopřivova - Loučka
	U kravína ZD - Loučka

Převážné množství komunálního odpadu je produkováno v nejlidnatějších sídlech Konici, Kostelci, Lutíně, Náměšti na Hané, Senici na Hané.

Zvýšená produkce odpadů ze zemědělství a lesnictví, průměrná produkce je odpadu průmyslového – odstraňován především mimo území. Odpad z těžby nebo dolování se na území nevyskytuje.

Mezi přednosti patří zavedený systém separovaného sběru odpadu, poměrně dobře fungující odpadové hospodářství, stabilita svozových firem a fungující spolupráce s EKO-KOMem.

Slabinou jsou stále rostoucí ceny za svoz odpadů, nedostatečné ekonomické mechanismy, které by občany motivovaly ke třídění odpadů a nízký počet zařízení pro nakládání s biologicky

rozložitelným odpadem. Příležitostí ke zlepšení odpadového hospodářství je využití fondů EU k financování projektů zaměřených na zlepšení odpadového hospodářství, vytváření podmínek motivujících občany k vyššímu třídění odpadů, zapojení obcí a škol do různých soutěží (např. sběr papíru, soutěž Čistá obec apod.) a ztotožnění se s cílem Plánu odpadového hospodářství, tj. snižování měrné produkce odpadů nezávisle na úrovni ekonomického růstu. Hrozbou odpadového hospodářství by byly nevhodné změny v legislativě vedoucí k vynuceným nákladům či ke zvýšení provozních nákladů nebo výsledky komunálních voleb, které by se projevíly neochotou nového vedení obcí investovat do odpadového hospodářství. Pokud by poplatky za svoz odpadů neúměrně rostly, vedlo by to k nespokojenosti občanů, kteří by tyto poplatky odmítali platit, a zvýšil by se počet černých skládek. V neposlední řadě je hrozbou také přetrvávající konzumní styl života obyvatel nejen obyvatel regionu, ale celé ČR.

V rámci svozu odpadů má každá obec na území MAS Region HANÁ jinou svozovou firmu. Obce si řeší tuto problematiku samostatně.

Na základě analýzy množství vytríděného odpadu v jednotlivých obcích lze konstatovat, že jsou zde stále značné rezervy v oblasti třídění odpadu domácnostmi. Řada občanů tuto problematiku nepovažuje za důležitou. Ke zlepšení situace bude nutná další osvětová a informační činnost a také v některých obcích další investice do infrastruktury pro sběr separovaného odpadu.

Dalším zásadním problémem, vyplývajícím z podrobné analýzy provedené v letech 2014-2015, je stále vysoký podíl odpadů ukládaných na skládku. Již dnes je přitom jasné, že legislativní tlak na zlepšení této situace se bude zvyšovat.

V.5 Územní plánování

Z celkového počtu 48 obcí v území nemají pouze **3 obce schválený územní plán dle nového stavebního zákona** a to v obcích Loučany, Těšetice a Loučka. Avšak tyto obce již pracují na nových územních plánech, které budou splňovat již všechny potřebné náležitosti. V ostatních obcích probíhající postupné aktualizace územních plánů.

Nový stavební zákon (č. 186/2006 Sb.) stanoví, že veškeré územní plány pořízené podle starého stavebního zákona (tedy schválené před rokem 2007) pozbývají po 31. prosinci 2020 platnost. Z tohoto důvodu je nutné do konce roku 2020 pořídit, tj. projednat a schválit územní plán nový.

V.6 Rozvojová území

Rozvojová území jsou uvedena v územně-plánovacích dokumentacích jednotlivých obcí a tento oddíl je věnován pouze významným lokalitám, které jsou oficiálně uváděny na národní či krajské úrovni.

Na území MAS Region HANÁ se nenachází žádné větší průmyslové zóny, kde by bylo možné podnikat. Nacházejí se zde jen menší stavební místa určená pro podnikání.

Dále se na území nacházejí brownfield, ale nejsou oficiálně deklarovány. Jedná se zejména o bývalé objekty zemědělských družstev, které nejsou v současné době využity. Často není využito celé území bývalého družstva. V některých areálech jsou v nájmu podnikatelé, avšak jedná se často jen o malou část objektů. Převážná část objektů je určena k demolici či rekonstrukci a dále pak k novému podnikání.

V.7 SWOT analýza

Tab 17 Dílčí SWOT analýza – technická infrastruktura

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Existence veřejných vodovodů ve všech obcích krom osad v některých obcích - Více jak polovina obcí je napojena na kanalizaci - V obcích většinou nové ČOV a kanalizace - Převážná většina obcí je napojena na plynovod a využívá jej - Dobrá infrastruktura- atraktivní pro podnikatelské subjekty - Dobrý systém odpadového hospodaření - Vytvořené územní plány - Jasně definovaná místa podnikání - Dostatečné energetické zdroje v regionu 	<ul style="list-style-type: none"> - V části obcí chybí kanalizace a ČOV - Chybějící datové sítě - Nedostatek finančních prostředků pro vybudování kanalizací a ČOV - Zastaralé části vodovodů - V části obcí steré veřejné osvětlení- neekologičnost
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Využití dotační prostředků na dobudování ČOV a kanalizační sítí v obcích - Zlepšení nakládání s odpadem - Zvýšení podílu kompostování občanů popřípadě firem - Využití nových technologií 	<ul style="list-style-type: none"> - Staré skládky odpadu na území MAS - Brownfields- další nevyužití - Neekologické provozy - Zamoření podzemních vod ze starých ekologických zátěží - Změna legislativy pro nakládání s odpady - Nedostatek finančních prostředků pro budování a rekonstrukce sítí

Zdroj: Vlastní zpracování

V.8 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- Chybějící kanalizace a ČOV
- Špatný stav části vodovodů
- Špatná dopravní dostupnost části území
- Chybějící komunikace D 43

- Sklárky odpadu
- Špatný stav veřejného osvětlení
- Chybějící datové sítě

Analýza potřeb:

- Výstavba kanalizací a ČOV
- Využití brownfields
- Chybějící komunikace D 43
- Ekologické provozy
- Rekonstrukce komunikací
- Nové technologie výroby

VI. ŠKOLSTVÍ A VZDĚLÁVÁNÍ

Řešeným tématem analýzy školství je předškolní výchova, základní a střední školství a neformální a zájmové vzdělávání v území MAS Region HANÁ. Analýza je tvořena hlavními kapitolami: situační analýza zahrnuje obecné informace o vzdělávacím systému v ČR, demografické výhledy a přehled školských zařízení území MAS Region HANÁ, dále je podrobně analyzováno základní školství, předškolní výchova, školní kluby a družiny, střediska volného času, školní jídelny a jesle.

V analýze je zahrnuta nezbytná technická infrastruktura, jsou popsány měkké aktivity ve školství, jako příklady realizovaných projektů či spolupráce s jinými školami či firmami v regionu. V další části je uvedena SWOT analýza, analýza problémů a analýza potřeb.

Zdrojem analýzy jsou primárně data Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR jako výstup z výkaznictví ÚIV. Dále jsou zdrojem dat výroční zprávy škol, materiály Českého statistického úřadu a výstupy z osobních rozhovorů se zřizovateli či řediteli školských zařízení. Data získána z řízeného dotazníkového šetření se zřizovateli a řediteli škol.

Proběhla také jednání pracovních skupin včetně řízených rozhovorů v rámci dotazníkového šetření:

29. dubna 2014 v Kralicích na Hané

13. května 2014 v Čelechovicích na Hané, Náměšti na Hané a Drahanovicích.

19. srpna 2015 v Konici

17. února 2016 v Konici

26. února 2016 v Čelechovicích na Hané

Pracovní skupina byla tvořena řediteli a pedagogy základních a mateřských škol, zřizovateli a dalšími pracovníky v NNO a v mimoškolních organizacích. Na společných setkáních byly diskutovány především analýzy SWOT, problémů a analýzy potřeb. Otevřené diskuze přispěly k tvorbě komentářů jednotlivých tabulkových přehledů.

Obecně je vytváření podmínek pro rozvoj vzdělávání jednou z nejvýznamnějších povinností obce, kterou ji zároveň ukládá školský zákon. Obec buď zřizuje svoji základní školu nebo se stará o plnění povinné školní docházky v základní škole zřizované jinou obcí nebo svazkem obcí. Tak, jak je popsáno níže, v analýze demografického vývoje počtu žáků v ZŠ a MŠ v Regionu HANÁ, se jeví problém, který pociťují zejména malé obce. Jedná se o problém s udržení potřebného počtu dětí ve školách. Příčinou jsou mnohdy tendence posílat děti do lépe vybavených městských škol nebo se jedná jen o proces, kdy dítě jede do školy s rodičem do místa jeho pracoviště.

Jedním z velkých problémů, který se promítl na prvním místě ve SWOT analýze hrozeb a slabých stránek, je financování. Zákon vymezuje povinnost obce zajistit investiční výdaje na školy a školská zařízení, které nejsou hrazeny ze státního rozpočtu. Obce jsou však nuceny podporovat školy nad rámec svých povinností. Přestože nemají povinnost, doplácí na platy pedagogických i nepedagogických pracovníků nebo školní pomůcky ve snaze uchovat v obci školu.

Vždyť školská zařízení v obci tvoří nedílnou součást společenského života a trávení volného času. Mimoškolní činnost a neformální setkávání se právě odehrává přes školy.

Školská zařízení v Regionu HANÁ

Místní akční skupina Region HANÁ zahrnuje území 48 obcí. Na tomto území se rozprostírá poměrně hustá síť základních a mateřských škol. Dojezdová vzdálenost do škol z obcí je relativně dostupná, až na vzdálenější obce, které se nachází spíše na území mikroregionu Konicko. Blíže k Olomouci jsou pak dojezdové vzdálenosti do škol bezproblémové. Školy se na území MAS spíše potýkají s problémem

úbytku žáků. Především je výrazný odliv žáků po 5. ročnících, kdy žáci odcházejí do měst na gymnázia. Ředitelé, zřizovatelé škol i rodiče, ti všichni si přejí zachovat stávající počet škol v obcích. Naproti tomu zde však existuje velká hrozba úbytku dětí ve školách v nastávajících letech.

Na území Regionu HANÁ se nachází 23 základních škol, 32 mateřských škol, 7 pobočkách základních uměleckých škol a s nimi spojené další: jídelny, družiny či školní kluby.

Demografický vývoj, trend počtu žáků

Z analýzy demografického vývoje vyplývá, že v MAS Region HANÁ jsou místa v ZŠ relativně volná, není problém s umístěním žáků do základních škol. V nejbližších letech bude počet dětí ve věku 5 - 14 let mírně stoupat v důsledku přechodu početně slabších ročníků dětí narozených v posledním desetiletí minulého století do staršího věku. Od 20. let však bude následovat každoroční pokles.

Předpoklad ke konci roku 2018 a 2023 určujeme dle Projekce Olomouckého kraje do roku 2050 z ČSÚ.

Výpočet předpokladu počtu dětí v ZŠ ke konci roku 2018 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **nárůst dětí od roku 2013 do roku 2018 o 9%**.

Výpočet předpokladu počtu dětí v ZŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **nárůst dětí od roku 2013 do roku 2023 o 5%**. Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako v Olomouckém kraji bude i v MAS Region HANÁ. Z tabulky vyplývá stejný trend, který předpokládá Projekce Olomouckého kraje. V MAS Regionu HANÁ bude od 20. let následovat každoroční pokles počtu žáků v ZŠ.

Tab 18 Očekávaný vývoj počtu žáků v základních školách v území MAS Regionu HANÁ

Počet žáků v MAS	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	5 709	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0%	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0%	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	2 766	2 943	48%
Předpoklad ke konci roku 2018	3 014	2 695	50 %
Předpoklad ke konci roku 2023	2 904	2 805	51 %

Zdroj: Vlastní zpracování

Z tabulky vyplývá, že v současné době jsou kapacity v MAS Region HANÁ v mateřských školách téměř naplněny. Poslední výsledky z demografického vývoje obyvatelstva v Olomouckém kraji ukázaly pokles počtu obyvatel od roku 1980. Zdrojem pro tuto prognózu byl Český statistický úřad v návaznosti na vypracovanou projekci vývoje počtu obyvatel Olomouckého kraje do roku 2050. V prognóze se počítá se zvýšením úrovně plodnosti a snížením úmrtnosti. Výsledkem je snížení počtu obyvatel a především stárnutí populace v platnosti pro Olomoucký kraj. Tato projekce vývoje počtu dětí v MŠ, ačkoliv vychází z dobře zvolených předpokladů, je jen relativně přesná. Do roku 2023 mohou zasáhnout do projekce vnější neočekávané vlivy, které mohou předpokládaný vývoj značně změnit. V současnosti tvoří podíl dětí do 14 let věku 14,7 % z celkového počtu obyvatel (k 1. 1. 2013). Dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje od roku 2009 dochází ke každoročnímu úbytku narozených dětí.

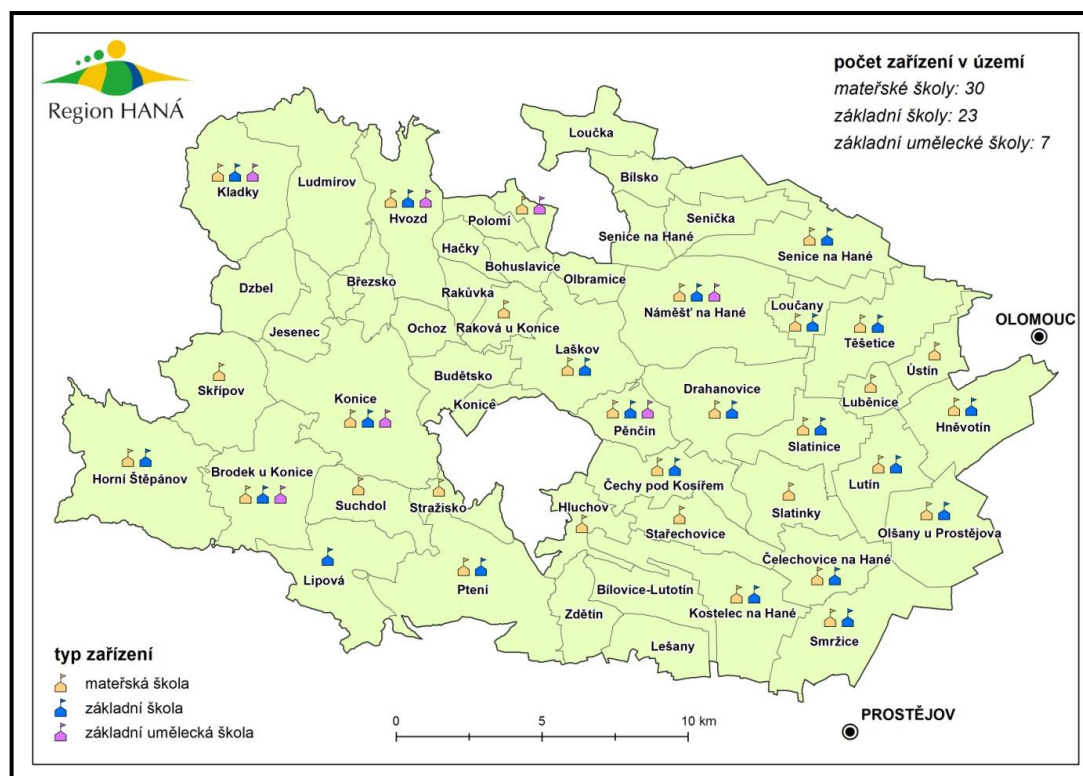
Tento trend bude pokračovat i v následujících letech. Počet narozených dětí bude klesat až do roku 2031 (4 551 živě narozených), kdy se narodí o více než jednu třetinu dětí méně než v roce 2009.

Tab 19 Očekávaný vývoj počtu žáků v mateřských školách v území MAS Regionu HANÁ

Počet žáků v MAS	Počet	Volná místa (kapacita – počet žáků)	Počet žáků / kapacita v %
Kapacita všech ZŠ k 30. 9. 2013	1 652	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2018	0%	----	----
Známy nárůst nebo úbytek kapacity k 30. 9. 2023	0%	----	----
Počet žáků k 30. 9. 2013	1 421	231	86 %
Předpoklad ke konci roku 2018	1 322	330	80%
Předpoklad ke konci roku 2023	1 123	529	67%

Zdroj: Vlastní zpracování

Obr. 6 Mapa počtu mateřských, základních a uměleckých škol v území Regionu HANÁ

Zdroj: Vlastní šetření

Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2018 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **úbytek dětí od roku 2013 do roku 2018 o 7%**.

Výpočet předpokladu počtu dětí v MŠ ke konci roku 2023 - dle projekce ČSÚ Olomouckého kraje je **úbytek dětí od roku 2013 do roku 2023 o 21%**. Analogicky lze tedy předpokládat, že přibližně stejný vývoj počtu dětí jako Olomouckém kraji bude i v MAS Region HANÁ.

VI.1 Předškolní vzdělávání

Péče o děti do 3 let

V území Regionu HANÁ neexistuje žádné zařízení péče o děti nejmladšího věku, jako jsou jesle či dětské skupiny. Zapojení mladých matek do pracovního procesu je i z tohoto důvodu poněkud problematické, a je řešeno, pokud to lze v širší rodině či jinými způsoby. Částečným zlepšením je v posledním roce se zvyšující počet MŠ, přijímajících děti do 3 let, avšak pouze jako doplnění kapacity, která je vzhledem k napjaté demografické křivce nyní již tak problematická.

Je zde stále velký potenciál pro řešení péče o nejmladší děti, pro zlepšení situace rodičů na trhu práce, aplikací nejrůznějších připravovaných podpor prorodinných opatření. Dle Průzkumu mezi potenciálními poskytovateli služeb i uživateli by byl v území zájem zejména o dětské skupiny, chůvy, příměstské tábory pro letní období, rozšíření kapacity rozsahu služeb družin, dětské kluby či rozšíření nabídky zájmových, mimoškolních aktivit pro starší děti.

Mateřské školy

Na území Regionu HANÁ se v současné době nachází 32 mateřských škol, které jsou všechny zřizovány obcemi. Některé mateřské školy sídlí ve stejné budově jako základní škola, pokud se v dané obci škola nachází. Dle dané tabulky lze snadno zjistit, že k **největším mateřským školám** patří tyto školky:

- MŠ Lutín, K Sídlišti 194, která má dle zřizovací listiny kapacitu 180 dětí.
- MŠ Kostelec na Hané, Sportovní 850 má kapacitu 120.
- MŠ Náměšř na Hané, Zábrání 51, má kapacitu 120.
- MŠ Konice, Smetanova 202, její kapacita je 100.
- MŠ Olšany u Prostějova, Olšany u Prostějova 3, kdy je kapacita školky 94 dětí.

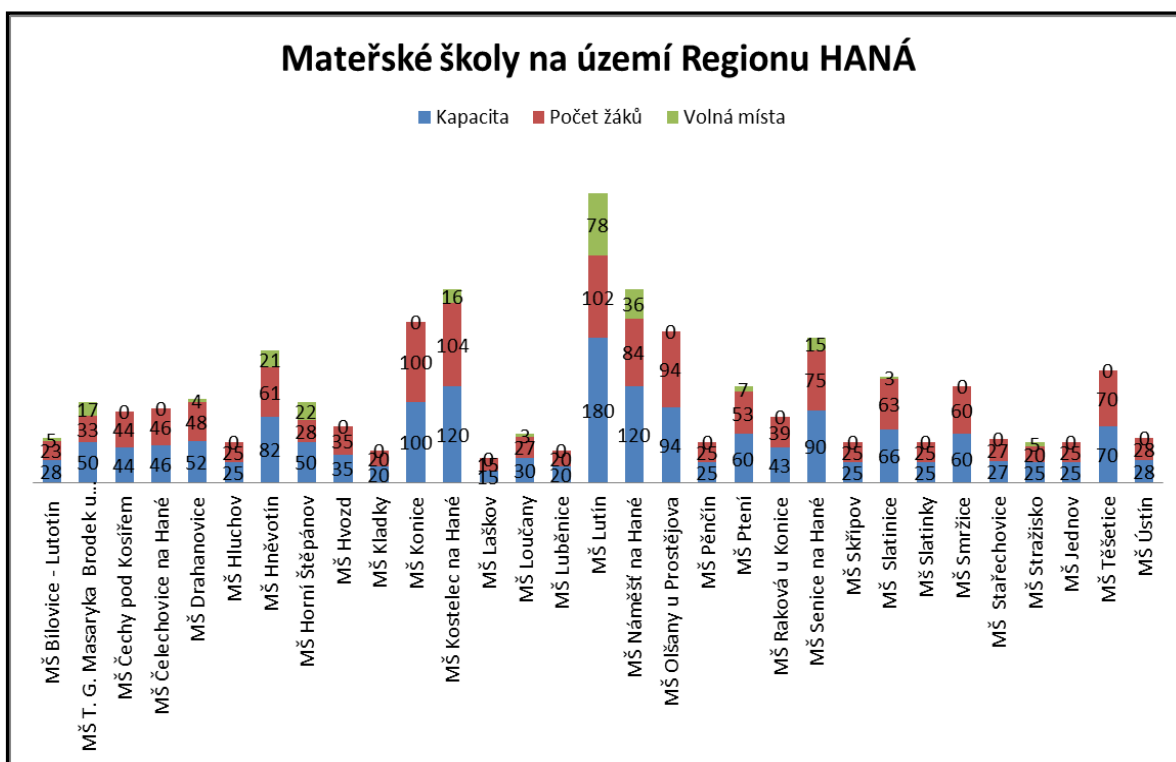
Z tohoto výčtu lze jasně vidět, že větší mateřské školy se nachází ve větších obcích (městysech, městech) Regionu HANÁ. Naopak menší MŠ se nachází v menších obcích Regionu HANÁ. Konkrétně se jedná o tyto:

- MŠ Hlučov, Hlučov 73, o kapacitě 25 dětí,
- MŠ Kladky, Kladky 178, o kapacitě 20 dětí
- MŠ Laškov, Laškov 21, o kapacitě 15 dětí
- MŠ Luběnice, Luběnice 80, o kapacitě 20 dětí
- MŠ Pěncín, Pěncín 269, o kapacitě 25 dětí

- MŠ Skřípov, Skřípov 169, o kapacitě 25 dětí
- MŠ Slatinky, Slatinky 111, o kapacitě 25 dětí
- MŠ Stařechovice, Stařechovice 125, o kapacitě 27 dětí
- MŠ Stražisko, Stražisko 25, o kapacitě 25 dětí,
- MŠ Jednov, Jednov 51, o kapacitě 25 dětí
- MŠ Bohuslavice, Bohuslavice 19, o kapacitě 25 dětí
- MŠ Bílovice – Lutotín, Bílovice – Lutotín 70, o kapacitě 28 dětí

Celková kapacita všech školek v Regionu HANÁ je v současné době 1 680 míst. Celková naplněnost všech školek je 1 421 dětí (pro školní rok 2013 / 2014). To znamená, že volná kapacita školek je v celém regionu pouhých 227 míst. Avšak dle demografického vývoje by v dalších letech mohla být tato kapacita zcela dostačující.

Obr. 7 Graf - kapacita a počet žáků v mateřských školách Regionu Haná

Zdroj: Vlastní zpracování

Firemní školky

V současné době se na území Regionu HANÁ nenachází žádná firemní MŠ.

Jesle, mateřská a rodinná centra

Na území Regionu HANÁ se jesle nenachází. Poptávka po tomto školském zařízení by v území nebyla. Některé MŠ jsou schopny nabírat děti mladší 3 let a v dlouhodobém horizontu nebudou mít MŠ s volnými místy problém, jelikož dle demografického vývoje od roku 2020 se počet dětí ve školách a mateřských školách bude snižovat.

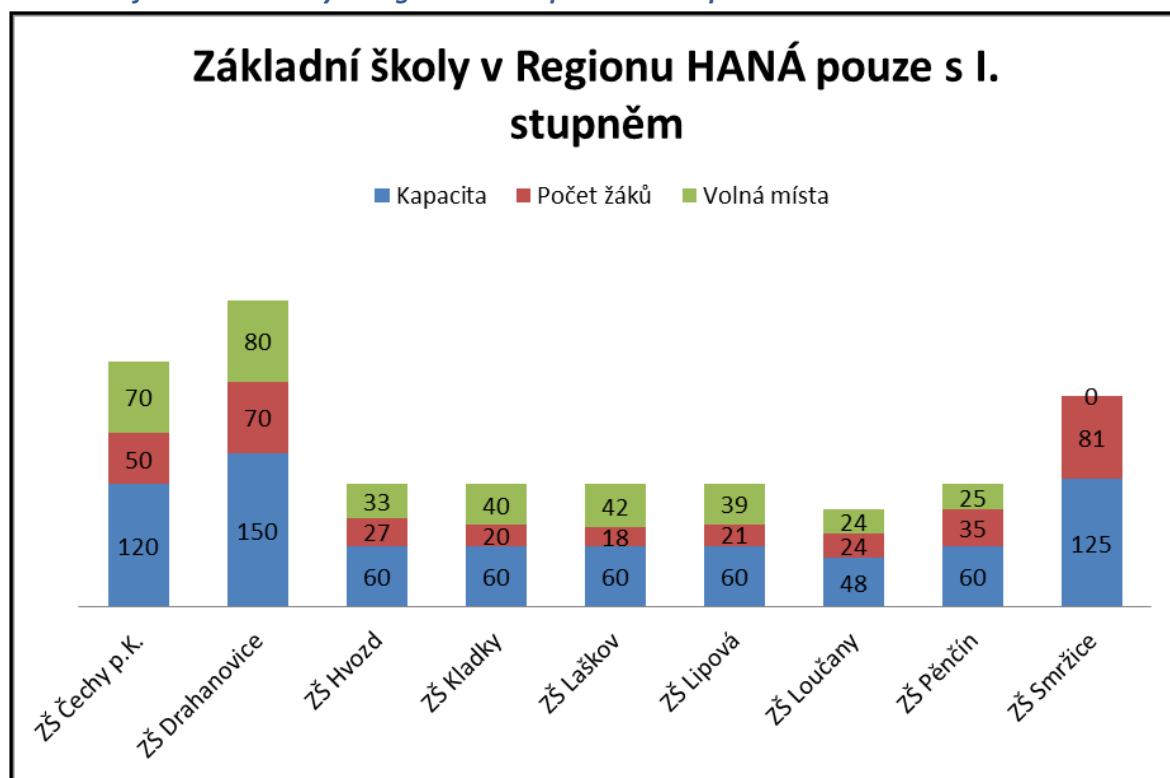
Na území Regionu HANÁ se nachází 5 mateřských center (Náměšť na Hané, Konice, Slatinice, Raková u Konice, Lutín).

VI.2 Základní školy

I. stupeň

Na území Regionu HANÁ je 9 škol, které mají jen I. stupeň základní školy. Po skončení docházky do těchto škol děti dojíždí do spádových škol ve větších obcích Regionu. Největší školou jen s I. stupněm je základní škola ve Smržicích. Do této školy dochází (dojíždí) celkem 81 dětí. Avšak její celková kapacita je až 125 dětí. Naopak nejmenší škola se nachází v obci Laškov, kam dochází pouze 18 dětí. Ačkoliv mají tyto školy malou kapacitu, jsou přesto, nebo právě proto vybaveny novým nábytkem, pomůckami. Celková kapacita těchto škol je 743 dětí, avšak z toho je 397 volných míst. To znamená, že je kapacita těchto škol v průměru obsazena jen z 53 procent (pro školní rok 2014/2015). Dle demografických údajů se v nejbližších letech bude navyšovat jejich obsazenost, ale v delším časovém horizontu bude posléze docházet k opětovnému úbytku dětí. Tím pádem nastane opět problém s obsazením kapacit a i k možnému zavírání některých málo obsazených škol.

Obr. 8 Graf - základní školy v Regionu HANÁ pouze s I. Stupněm

Zdroj: Vlastní zpracování

II. stupeň

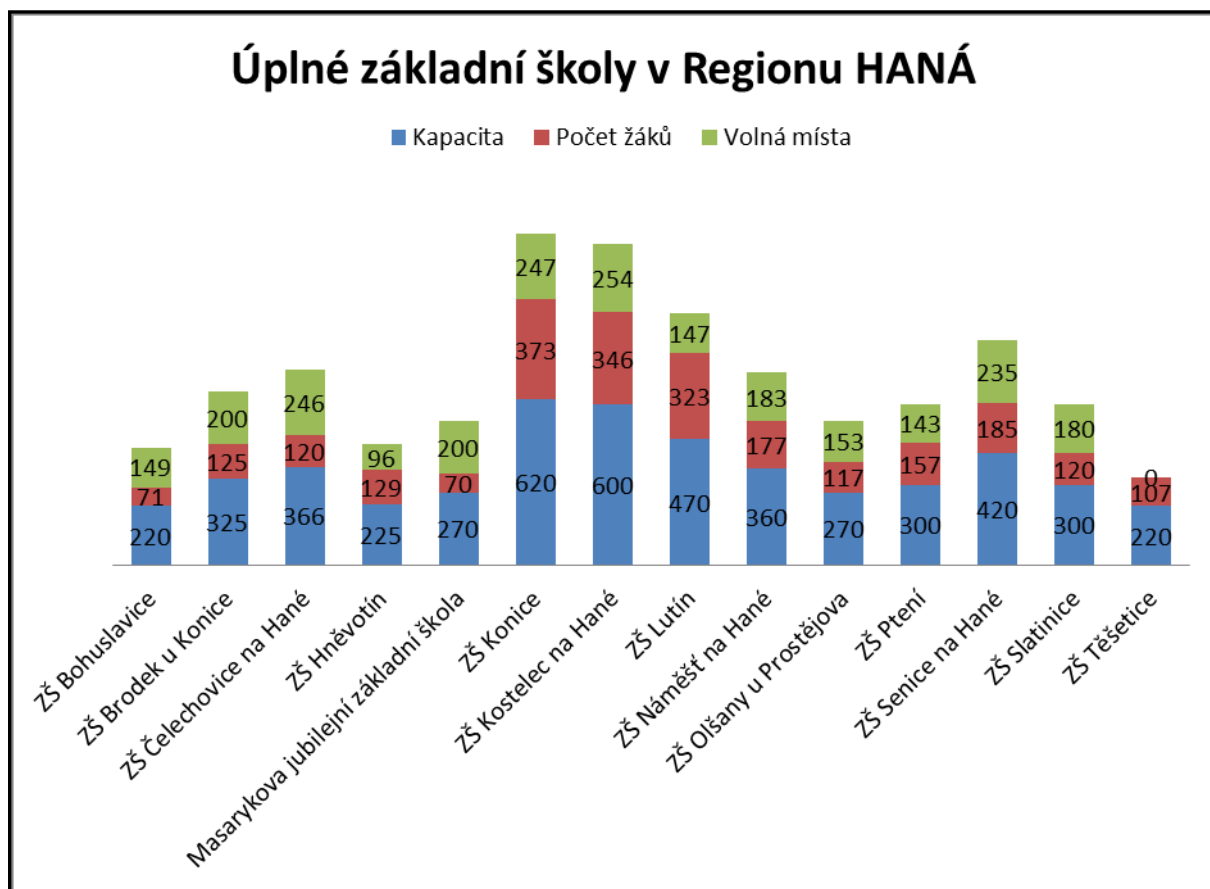
Úplných základních škol v Regionu HANÁ je 14. Nejmenší úplnou školou, která se nachází v Regionu HANÁ, je základní škola v Bohuslavicích. Bohuslavice v současné době mají jen 446 obyvatel. Tato škola má 71 žáků. Zároveň jsou Bohuslavice nejmenší obcí s úplnou základní školou. Škola v Bohuslavicích však bojuje o své přežití díky nedostatku žáků. Další menší školou je Masarykova

jubilejní základní škola a Mateřská škola Horní Štěpánov. Tato škola má 70 žáků. Mezi největší školy v Regionu HANA patří školy v Konici kde je její naplněnost 373 žáků (17 tříd), další velkou školou je Základní škola v Kostelci na Hané, kterou v současné době navštěvuje 346 žáků (17 tříd). Poslední z největších škol z Regionu HANÁ je základní škola v Lutíně. Základní školu v Lutíně navštěvuje 323 žáků (15 tříd).

Problémem řady škol s II. stupněm ŽŠ je odchod části dětí do 5. ročníku na víceletá gymnázia, kdy u menších škol toto může být významným ohrožením.

Obr. 9 Graf - úplné základní školy v Regionu HANÁ – kapacita, počet žáků a volná místa

Zdroj: Vlastní zpracování

VI.3 Družiny, ZUŠ, školní kluby, střediska volného času

Družiny

Školní družiny se nachází v každé obci, kde je i škola a to bez rozdílu, zda se jedná o školu úplnou či neúplnou. Celkem se na území Regionu HANÁ nachází 23 škol a tím pádem i 23 školních družin. Mezi nejmenší školní družiny můžeme zařadit školní družinu v Čechách pod Kosířem, která má kapacitu 20 dětí a školní družinu v Loučanech o stejné kapacitě. Naopak mezi největší školní družiny patří: školní družina v Konici o celkové kapacitě 100 dětí, školní družina v Lutíně o kapacitě 100 dětí a poslední z největších družin se nachází v Kostelci na Hané, a to o kapacitě 75 dětí.

Problém v rámci družin souvisí s dobou otevírací dobou, která mnohdy nevyhovuje rodičům. Mnoho družin v území má krátkou pracovní dobu nebo není možné děti umístit do družin v ranních hodinách. S tím souvisí i problém s financováním mezd vychovatelek.

Školní kluby

Jediným školním klubem na Regionu HANÁ je školní klub ve městě Konici. Školní klub má kapacitu 25 dětí a funguje při ZŠ a gymnáziu Konice.

Střediska volného času

Na území MAS Region HANÁ se v současné době nenachází ani jedno středisko volného času.

Základní umělecké školy

Na území Regionu HANÁ se v současné době nachází pouze jedna základní umělecká škola, a to v Konici, která má pobočky v dalších 5- ti obcích. Jedná se o tyto obce: Laškov, Brodek u Konice, Hvozd, Kladky a Bohuslavice. ZUŠ Konice má v současné době tři obory a to hudební, výtvarný a taneční obor. Další základní umělecká škola, která se nachází na území regionu HANÁ je pobočka ZUŠ Miloslava Stibora, nacházející se v Náměšti na Hané. Tato pobočka má výtvarné zaměření, pobočka ZUŠ Litovel – hudební obor.

VI.4 Střední a vyšší školství

V Regionu HANÁ funguje střední škola Sigmundovo střední strojírenské učiliště v Lutíně a gymnázium při základní škole v Konici na Hané.

Většina žáků dojíždí za středoškolským vzděláním do města Olomouc, Litovle či Prostějova a dál. Nejbližší vysokoškolské vzdělání nabízí město Olomouc – Univerzita Palackého a také Prostějov.

VI.5 Technická infrastruktura

Všechny školy v MAS Region HANÁ mají základní vybavení, která však rychle zastarává. Většina škol má tělocvičnu a k dispozici hřiště (vlastní nebo obecní). Školy, které nemají vlastní hřiště, využívají hřiště v majetku obce (často v těsné blízkosti školy) nebo hřiště místní tělocvičné jednoty. Většina školních družin má vlastní místnost. Školy mají vlastní školní zahrady, které by však chtěly zmodernizovat, upravit terén či dokoupit zahradní nebo herní prvky. Školy jsou i dobře vybaveny počítačovými učebnami, které však velmi rychle zastarávají. Interaktivní tabule jsou také nedílnou součástí dnešních škol, v některých školách však stále chybí. Zrekonstruovat a dovybavit je potřeba dílny pro technické práce a cvičné kuchyňky. Výrazně ve školách chybí zmodernizované prostory a vybavení pro mimoškolní a zájmovou činnost. Taktéž energetická náročnost budov je doposud často nevyhovující. Potřeba investic na zlepšení energetické náročnosti budov jsou odhadovány u 75% objektů.

Zřizovatelé – obce – podporují svá zařízení nemalými částkami. Významné množství zařízení bylo v posledních letech rekonstruováno, modernizováno, časté jsou projekty na zateplení budov. Časté jsou také investice do technického vybavení a zařízení. Většina zřizovatelů škol plánuje ve střednědobém horizontu další investice do školských zařízení. Přehled investičních potřeb je k dispozici v podrobné analýze školství Regionu HANÁ, a bude v roce 2016 předmětem aktualizace v rámci zpracování Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání (MAP) na území jednotlivých ORP.

Narůstající potřeby investic také dle vyjádření vedení i zřizovatelů škol přináší také narůstající legislativní zátěž, a to jak v oblasti pedagogické, tak i nepedagogické.

Infrastruktura pro inkluzivní / společné vzdělávání

Samostatným tématem je připravenost škol z pohledu infrastruktury na nová témata v roce 2016, připravovaná ze strany MŠMT k obecnému řešení. Jde zejména o téma inkluze a integrace žáků se SVP. Vzhledem k malé stávající potřebnosti je připravenost škol na tuto problematiku poměrně nízká. Více než 70 % dotázaných škol v rámci dotazníkového šetření MŠMT uvedlo, že problematika podpory

inkluzivního / společného vzdělávání je důležitým tématem s nejvyšší prioritou. Zástupci zřizovatelů – obcí uvedli, že téměř ve všech případech bude inkluze vyžadovat investiční prostředky do potřebné infrastruktury. Řešení potřeb pro uplatnění inkluzivního / společného vzdělávání bude provedeno samostatnou analýzou v rámci již započatých prací na Místních akčních plánech rozvoje vzdělávání (MAP).

Většinu investic v oblasti inkluze plánují ZŠ v období 2016 - 2018. V druhém období jsou plánované aktivity ZŠ minimální. Výjimkou jsou plánované investice ZŠ do bezbariérovosti, kdy polovina ZŠ plánuje stavební úpravy vedoucí k bezbariérovosti právě v období 2019-2020.

ICT, konektivita

Mezi oblasti, které budou podporované z OP v letech 2014 – 2020, o které je v mezi MŠ a ZŠ v území Regionu HANÁ zájem, je oblast ICT včetně potřeb infrastruktury (podpora digitálních kompetencí či konektivita škol).

Na základě dotazníkového šetření MŠMT z roku 2016 hodnotí stávající stav v této oblasti základní školy na území Regionu HANÁ z pětibodové škály hodnotou 2,36, mateřské školy dokonce 3,56. (více viz podrobná analýza zpracovaná v rámci MAP). Více než 70 % dotázaných škol z území by přivítalo větší či menší investice do ICT techniky a konektivity.

VI.6 Stravování

Počet školních zařízení v MAS Region HANÁ je dostačující. Starostové obcí ani strážníci nevyžadují zvýšení počtu jídelen. Dostupnost zařízení školního stravování je relativně dobrá. Ve většině obcí v území MAS Region HANÁ dobře funguje rozvážka obědů přímo do domu (zajišťují většinou pracovníci obcí).

Problémem je financování nepedagogických pracovníků (kuchařek). Pracovníci často pracují na částečný úvazek. Obec na tyto platy doplácí. Dalším diskutovaným tématem je strava, která se v jídelnách vaří. Zřizovatelé i strážníci by uvítali pestřejší, estetičtější a modernější stravu, která ve všech jídelnách chybí.

Školní jídelny se potýkají s finančními problémy v rámci investic do vybavení (zařízení bývá na hranici životnosti). Školním jídelnám chybí moderní vybavení a investice do rekonstrukcí a oprav budov. Průběžné investice do školních jídelen jsou naprosto nezbytné. Dalším problémem při provozu školních jídelen, výdejen či vývažoven jsou přísné normy a legislativa.

VI.7 Mimoškolní činnost

Mimoškolní či zájmovou činností vyplňují žáci svůj volný čas. Je však velmi obtížné tyto zájmové kroužky a mimoškolní činnosti financovat. Učitelé mnohdy vedou kroužky ve svém volném čase za minimální finanční ohodnocení. Aktivitu v mimoškolní činnosti nelze platově ohodnotit. Pokud by rodiče žáků měli za volnočasové aktivity platit, zájem pak klesá, především u žáků na druhém stupni. Volitelné předměty jsou možností, jak nahradit mimoškolní činnost, ale opět velmi souvisí s financováním.

Zájem o podporu mimoškolní činnosti mají žáci, rodiče, zřizovatelé škol i učitelé. Mimoškolní činnost zajišťují také střediska volného času a školní kluby. V dnešní době je obtížné zřizovat další střediska volného času či školní kluby a to z důvodu finanční náročnosti. Zásadním problémem v nabídce

mimoškolních aktivit neformálního vzdělávání je sezónní přerušení. V době letních prázdnin je činnost prakticky vždy pozastavena, nabídka neformálního vzdělávání v období prázdnin je minimální.

Zřizovatelé škol, žáci i učitelé by uvítali zmodernizované prostory pro mimoškolní činnost (kroužky) a dovybavení. V dnešní době se vrací zpět do výuky dílny pro technické obory, vaření nebo ruční práce.

Argumentem pro řešení této problémové oblasti jsou také postřehy pracovní skupiny Rodiny s dětmi a to zejména nedostatečný zájem mládeže o mimoškolní aktivity (možnost zapojení neziskových organizací aj. do podpory mimoškolních aktivit). Dle zřizovatelů škol je potřeba zvýšit zájem o neformální vzdělávání dětí a žáků, podporovat jejich kreativitu a podnikavost, s tím souvisí i spolupráce mezi školami, rodiči a NNO.

Ze setkávání s řediteli i zřizovateli škol vyplynulo, že nabídnout dětem mimoškolní aktivity je v území obcí MAS Region HANÁ problém i z důvodu odlehlosti části území – Konicka. Velkou měrou je tomu na vině odlehlost regionu, špatná dostupnost, nedostatečná dopravní obslužnost, apod. Analýza v území poukázala na nedostatečnou dopravní obslužnost mezi jednotlivými obcemi v ORP. Tím je mnohým dětem a žákům znemožněno navštěvovat volnočasové aktivity, které jsou nabízeny v okolních obcích. Rozsáhlá nabídka ve městech se pak stává významnou konkurencí pro školy zejména v blízkosti Olomouce a Prostějova, kdy rodiče dojíždějící za prací do měst často děti i z důvodu široké nabídky mimoškolních činností odvázejí do měst.

VI.8 Inkluzivní vzdělávání

V oblasti inkluzivního vzdělávání a souvisejících potřeb byly první průzkumy a analýzy na území MAS Regionu HANÁ provedeny v rámci dvouletého projektu SMO v letech 2014 – 2015. V současné době je tato oblast podrobně zpracovávána v dokumentech Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání, které se v současné době na území zpracovávají, a které budou danou problematiku řešit podrobněji a upřesní tak potřeby definované v této strategii.

Tým analytiků MAS region HANÁ provedl v roce 2016 vlastní dotazníkové šetření mezi školami v území, kterým doplnil informace získané z dotazníkového šetření MŠMT.

V rámci těchto analýz vyplynuly u ZŠ hlavní překážky v oblasti podpory inkluzivního vzdělávání:

- nedostatečné finanční zajištění personálních nákladů při práci s heterogenními skupinami žáků
- tlak ze strany státu na změny
- nedostatečná osvěta ohledně inkluze pro veřejnost, rodiče atd.
- nedostatek financí pro realizaci mimoškolního vzdělávání pro znevýhodněné žáky
- nedostatek vzdělávacích materiálů, pomůcek a metodik v oblasti inkluze vč. metodické podpory ze strany MŠMT

Z podrobnějších průzkumů u MŠ vyplynulo, že MŠ v území MAS:

- mají minimální zkušenosti s inkluzí
- žádná MŠ nemá svého školního speciálního pedagoga. Některé MŠ mají ve svých řadách pedagoga s aprobační speciální pedagogikou. Ten poskytuje speciálně pedagogickou intervenci nad rámec svého úvazku s minimálním ohodnocením.

- většina MŠ nemá asistenta pedagoga, přestože by tuto pozici ocenili, jelikož mají ve třídách děti s potřebou podpůrných opatření – převážně prvního stupně.
- všechny MŠ by přivítaly finanční prostředky na nákup kompenzačních a speciálních pomůcek
- žádná MŠ není bezbariérová
- většina MŠ přijímá děti mladší tří let a ocenilo by pozici chůvy v MŠ

VI.9 Rozvoj klíčových kompetencí

Tímto tématem se ve strategii rozumí rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků v oblasti polytechnického vzdělávání, přírodních věd, digitálních a jazykových kompetencí a rozvoj klíčových kompetencí dětí a žáků v ostatních předmětech dle RVP ZV.

Individuální setkávání s řediteli i zřizovateli škol poukázala na nedostatečné vybavení mnohých MŠ i ZŠ specializovanými učebnami pro rozvoj klíčových kompetencí žáků v oblasti přírodních věd, polytechniky, cizích jazyků či digitálních kompetencí. V následujících letech budeme usilovat o zlepšení infrastruktury škol v území MAS ve všech výše zmíněných oblastech.

Problematikou rozvoje klíčových kompetencí na školách v území se dopodrobna zabývá zpracovávání Místní akční plán rozvoje vzdělávání pro jednotlivé ORP, který konkrétněji rozpracuje investiční i neinvestiční potřeby pro zlepšení situace v této oblasti.

VI.10 Spolupráce

Z dotazníkového šetření vyplývá, že spíše větší školy spolupracují s ostatními školami, mnohdy i zahraničními (zejména Slovensko nebo Polsko). Z rozhovorů s řediteli a zřizovateli škol však vyplývá jejich velká náklonnost k další spolupráci. Většina škol by se zapojila do projektů spolupráce a mnozí již zkušenosti s realizací projektů mají. Trápí je však přílišná administrace projektů, na kterou jim mnoho času nezbyvá.

Spolupráce s pedagogickou fakultou, s učilišti

Mnoho škol, zejména těch větších, v Regionu HANÁ realizuje spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Palackého v Olomouci. Ve většině případů spolupráce probíhá formou souvislé praxe studentů pedagogické fakulty, dále také mnozí učitelé si na fakultě dodělávají vzdělání.

Příklady spolupráce s Pedagogickou fakultou univerzity Palackého:

ZŠ a MŠ Laškov – umožnění studentům VŠ realizovat souvislou praxi

ZŠ Senice na Hané – praxe studentů, projekt Proti obezitě (mezinárodní projekt PFUP a polské akademie věd) a mezinárodní spolupráce v rámci projektu o vzdělávání (Polsko - Česko).

ZŠ Náměšť na Hané – fakultní škola pro PDF UP Olomouc – podílí se na výzkumech a projektech (IVOŠ, Somatický vývoj a obezita), praxe studentů, vzdělávání pedagogů.

ZŠ a MŠ Pěnčín – praxe studentů

Spolupráce SŠ s firmami v regionu a dalšími subjekty

Spolupráce středních škol s firmami v území Regionu HANÁ není příliš častá, jelikož se na území nachází pouze střední škola a učiliště v Lutíně – Sigmundova střední škola strojírenská Lutín (SSŠS

Lutín) a gymnázium při základní škole v Konici. Pro pomoc při rozhodování dětí ze ZŠ kam dál při dokončení povinné školní docházky slouží Dny otevřených dveří středních škol.

Spolupráce s hospodářskou komorou ČR

Např. SSŠS Lutín je dlouholetým členem Okresní hospodářské komory Olomouc a plně se zapojuje do její činnosti - zejména podpora odborného vzdělávání a řemesel.

Spolupráce s firmami v regionu

Velká část žáků SSŠS Lutín je během studia umísťována ve firmách na výrobní pracoviště, mnozí v nich po ukončení studia nachází uplatnění.

Spolupráce s úřadem práce

Úřad práce v Olomouci zajišťuje zejména středním školám v území MAS monitorování situace na trhu práce při plánování struktury výkonu školy.

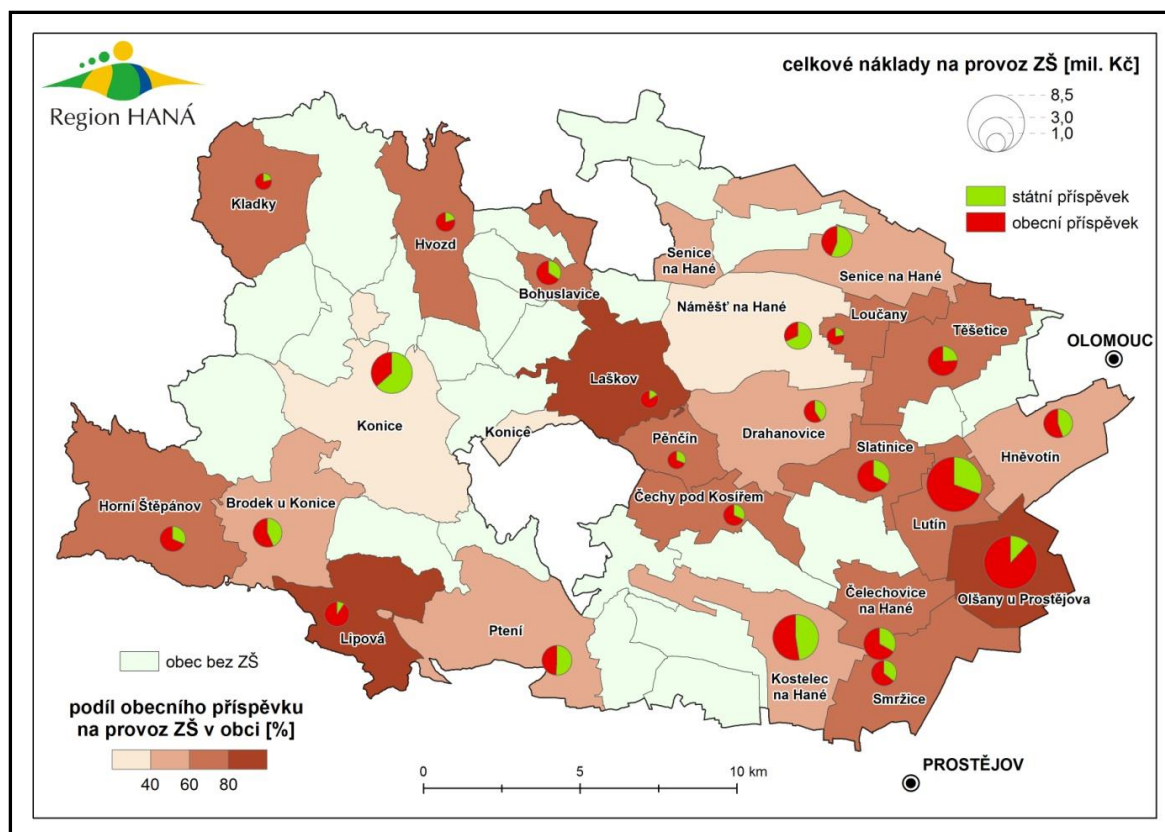
VI.11 Financování

Financování bylo vždy velmi diskutovaným tématem na pracovních skupinách. Mzdy pedagogických a zejména nepedagogických pracovníků jsou velmi poddimenzované. Tento problém však není možné řešit v rámci strategie MAS. Jedná se o problematiku financování regionálního školství, kterou musí řešit MŠMT ČR. **V diskusích při setkávání se zástupci škol a zřizovateli velmi často zaznívá financování školství jako značně problematické.**

Mapa znázorňuje celkové náklady na provoz základních škol v území Regionu HANÁ. Z mapy lze vyzorovat, že nejvíce na provoz ZŠ ze svého rozpočtu doplácí obec Laškov, Lipová a Olšany u Prostějova. Nejméně naopak Konice a Náměšť na Hané.

Obr. 10 Mapa financování škol na území MAS Region HANÁ

Zdroj: Vlastní zpracování

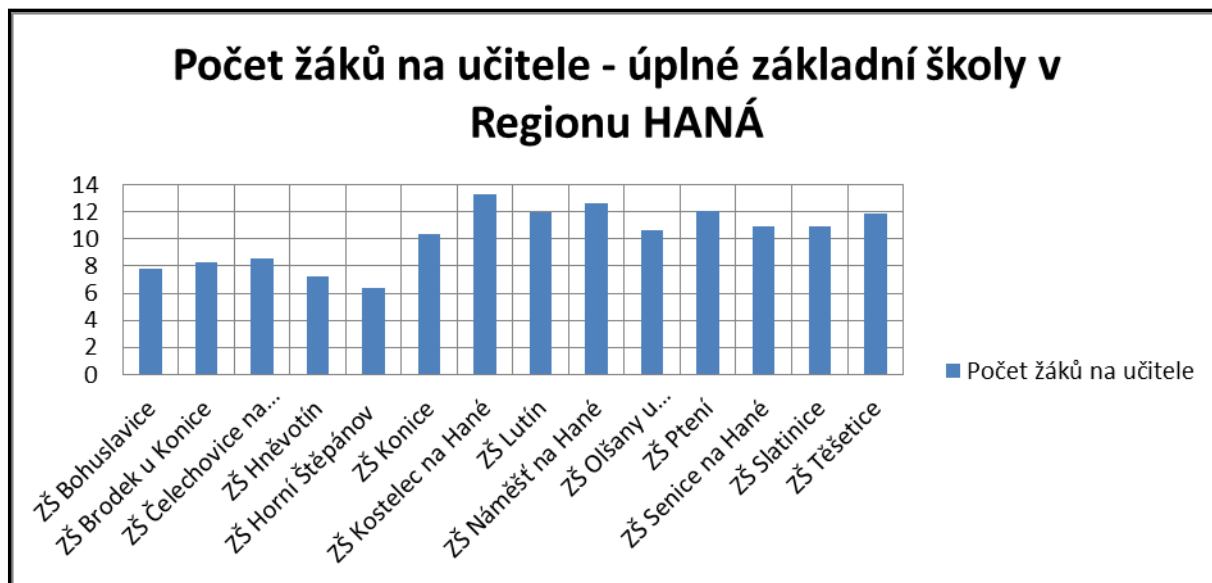
Lidské zdroje

Na území MAS Region HANÁ se zřizovatelé škol nepotýkají s nedostatkem učitelů. Situace je spíše vyrovnaná. Dle demografického vývoje počtu žáků v území lze očekávat, že v budoucích letech však pedagogů bude nadbytek, počet dětí ve školách se bude snižovat.

Problém vidí zřizovatelé a ředitelé škol spíše v aprobaci a kvalitaci pedagogů. Mnohdy nejsou dostatečné lidské zdroje na předměty typu chemie, fyzika apod. Jejich výuka je také svázaná různými předpisy a bezpečnostními normami. Absolventi pedagogických fakult si mnohdy volí nešťastnou kombinaci předmětů, která v praxi znamená malou možnost uplatnění v menších venkovských školách.

Nejmenší počet žáků na vyučujícího, a to 6,4 žáků má Masarykova jubilejní základní škola v Horním Štěpánově. Další základní škola s menším počtem žáků na vyučujícího je základní škola v Hněvotíně, kde vychází jeden vyučující na 7,2 žáků. Poslední škola s menším počtem žáků je základní škola v Bohuslavicích, kde je 7,8 žáků na vyučujícího. Naopak největší počet žáků připadá v těchto třech školách: základní škola Kostelec na Hané, kde připadá na jednoho vyučujícího 13,3 žáků, v základní škole v Náměšti na Hané 12,6 žáků a v základní škole v Ptení, kde je 12,1 žáků na jednoho vyučujícího.

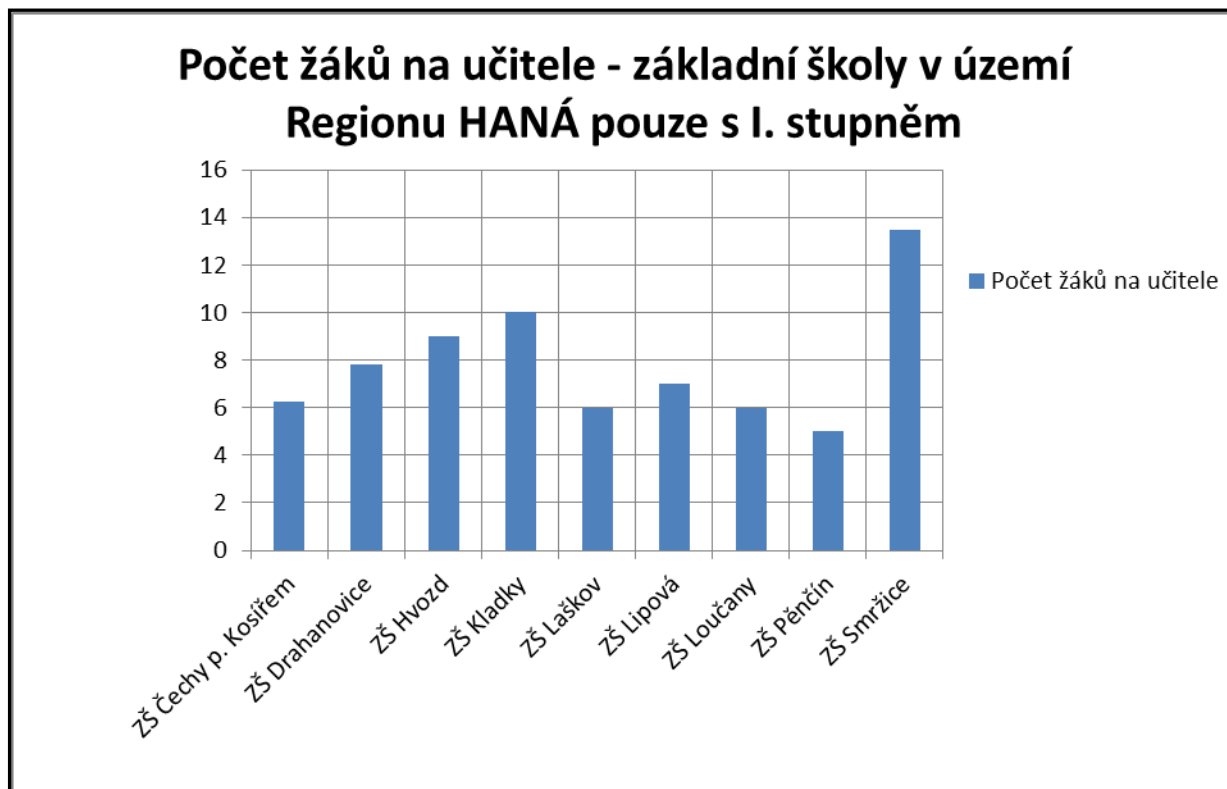
Obr. 11 Graf - úplné základní školy v Regionu HANÁ – počet žáků na učitele

Zdroj: Vlastní zpracování

Graf Základní školy v území Regionu HANÁ pouze s I. stupněm. Nejvíce žáků na učitele v současné době má základní škola ve Smržicích. Konkrétně se jedná o 13,5 žáků na učitele. Naopak nejméně žáků na učitele na žáka je v základní škole v Pěnčíně a to 5 žáků. Díky faktu, že tyto školy nejsou přeplněny, mohou se vyučující lépe věnovat individuálním potřebám svých žáků.

Obr. 12 Graf - Počet žáků na učitele základní školy

Zdroj: Vlastní zpracování

Situace v oblasti pedagogických pracovníků

V následující tabulce je uveden přehled počtu pracovníků škol zřizovaných obcemi, na území ORP Konice. Situace demonstruje rozložení na příkladu tohoto ORP, stav v ORP Olomouc, Prostějov a Litovel je obdobný. ORP Konice nejlépe reflektuje stav ve venkovských školách, souhrnná data za ORP Olomouc Prostějov by mohla být zkruslena specifikami měst.

Tab 20 Údaje o pracovnících ZŠ zřizovaných obcemi

ORP Konice		přepočtení na plně zaměstnané	
celkem		celkem	z toho ženy
celkem učitelé		238,2	201,7
v tom vyučující	na 1. stupni	129,4	125,7
	na 2. stupni	108,8	76

Zdroj: údaje MŠMT

Údaje dokládají nedostatečné zastoupení mužů ve školství, které souvisí mj. s finančními podmínkami školství pro pedagogické pracovníky. Většinové zastoupení žen ve školství je dáno i historickým vývoje.

VI.12 Analýza problémů a potřeb

V této kapitole jsou vymezeny jednotlivé problémy a potřeby v rámci oblasti školství vyplývající z předchozího šetření a analýzy SWOT.

Analýza problémů:

- nedostatek financí na běžný provoz a opravy
- nedostatek financí na kvalitní rozvoj školy
- v určité části území MAS nejsou školy příliš dobře rozmístěny
- v určité části území MAS není dobré dopravní spojení do škol
- nezájem či neochota některých obcí spolupracovat
- řada škol má špatný technický stav budov
- zastaralé či nevyhovující vybavení školy
- nedostatečná vybavenost škol kompenzačními pomůckami pro děti se SVP
- nekvalitní výuka v klíčových kompetencích – špatné vybavení učeben, nevhodné prostory
- zastaralé počítačové vybavení, IT technika a konektivita internetu
- absence školních zahrad, pozemků k environmentální výuce a k výuce technických předmětů
- nízká kvalita výuky – nedostatečná aprobace pedagogů
- nízká nabídka mimoškolních aktivit a s tím související nedostatečné vybavení a nevhodné prostory
- mzdy pedagogických i nepedagogických pracovníků jsou podfinancované

Analýza potřeb:

- více finančních prostředků na provoz a opravy
- investice do vybavení a infrastruktury
- v určité části území MAS je potřeba zlepšit dopravní dostupnost škol
- potřeba investic do zlepšení technického stavu budov
- nákup dostatečného množství kompenzačních pomůcek pro děti se SVP
- nákup moderního vybavení pro kvalitní výuku
- rekonstrukce, přístavba nebo výstavba učeben v rámci klíčových kompetencí, nevhodné vybavení
- modernizace IT učeben, zajištění konektivity škol
- vybudovat školní zahrady, environmentální učebny k výuce polytechnických předmětů
- celoživotní progresivní vzdělávání pedagogů prostřednictvím workshopů, seminářů...

- prohloubení spolupráce (s rodiči, se zřizovateli, s ostatními školami, s NNO a dalšími i zahraničními subjekty)
- nesnižovat počet škol v území Regionu HANÁ
- kvalitní a široká nabídka mimoškolní činnosti

VI.13 Analýza SWOT

Tab 1 Dílčí SWOT analýza – školství a vzdělávání

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - stabilizovaný pedagogický tým - podpora zřizovatelů - dostupnost školy - nové didaktické pomůcky pro některé předměty - blízkost a dostupnost sportovišť - při dostatečné kapacitě možnost nástupu dětí mladších 3 let do MŠ - úsilí obcí o existenci (zachování) místních škol a školek - existence škol (ZŠ) a školek v blízkém okolí v případě obcí, které nemají školu (školku), - relativní dostupnost škol (školkek) v případě obcí, které nemají školu (školku), - relativně dobré dopravní napojení (kromě několika vzdálenějších obcí), - dostupnost gymnázií a dalších středních škol - vybavení části škol v některých předmětech, které však vyžaduje průběžnou obnovu - existence škol má pozitivní vliv na život v obci, - individuálnější a osobitý přístup ve srovnání s městskými školami - budování pozitivního vztahu žáků k obci a regionu - spolupráce s rodičovskými sdruženími 	<ul style="list-style-type: none"> - špatně nastavené financování regionálního školství - úbytek dětí ve školách v důsledku odchodu na střední školy (po 5. ročnících) - zvyšující se náklady v důsledku narůstající legislativní zátěže - nevyhovující podmínky (technické, vybavení, lidské zdroje) pro integraci žáků se zvláštními potřebami - nároky na financování z obcí u škol "na výjimku" - méně žáků - konkurence a rivalita mezi školami daná způsobem financování školství, s tím související udržitelnost škol, - sloučené třídy u malých škol - neexistence škol v některých obcích - dojíždění a přímá nedostupnost škol v případě vzdálenějších obcí - složení učitelských sborů ve smyslu nedostatku učitelů - mužů - nedostatečné vybavení a zázemí pro mimoškolní činnosti - ekonomika mimoškolních činností - neexistence kvalitních školních zahrad u většiny škol (k výukovým školním i mimoškolním účelům i k trávení volného času) - technický stav budov a vybavení u některých škol, stálá potřeba investic - energetická náročnost části budov
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšující se technické vybavení škol - spolupráce s rodiči je lepší, než bývá ve městě - dobrá atmosféra menšího kolektivu, lokální identita - spolupráce mezi školami a zřizovateli - spolupráce mezi obcemi, kde se nachází škola a obcemi, odkud dojíždí žáci do této školy - dobře fungující rady škol - zájem pedagogů o získávání nových znalostí 	<ul style="list-style-type: none"> - úbytek dětí ve školách, demografický vývoj - vliv špatně nastaveného financování na kvalitu regionálního školství - zvyšující se zátěž obecních rozpočtů u škol s výjimkou - nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů - odliv dětí po 5. ročnících (na gymnázia nebo do jiných škol), - legislativní zátěž (např. hygienické a jiné předpisy), - u spojených subjektů MŠ a ZŠ možnost

<ul style="list-style-type: none"> - zdravá konkurence a rivalita mezi školami - možnost spolupráce s vysokými školami - možnost spolupráce se středními školami - možnost spolupráce s podnikatelským sektorem - dotační příležitosti 	<ul style="list-style-type: none"> zhoršení vyváženého přístupu - nutnost slučování tříd z důvodů ekonomických - nedostatečný zájem mládeže o mimoškolní aktivity (možnost zapojení nezisk. organizací aj. do podpory mimošk. aktivit)
---	---

Zdroj: Vlastní zpracování

Tvorba SWOT analýzy byla předmětem setkávání řady pracovních skupin. Data ve SWOT analýze byla získána mj. v rámci řízených rozhovorů se starosty obcí.

Jako největší silná stránka byla hodnocena podpora zřizovatele - snaha o zachování škol v malých obcích. Školská zařízení v obci, dle pracovní skupiny, tvoří totiž nepostradatelnou identitu obce a mají velký přínos na rozvoj obce. Dále je kvalitně hodnocen stabilizovaný a kvalifikovaný pedagogický tým, který zajišťuje žákům dobré klima a prostředí pro výuku. Kladně je hodnocena i vlastní aktivita pedagogů, kterou je myšleno zejména podílení se na mimoškolní činnosti a zajišťování zájmových kroužků pro žáky. Další silnou stránkou je úzká spolupráce mezi zřizovateli škol a řediteli - pravidelné schůzky a zájem starostů o fungování školy. S tím souvisí i kladně hodnocená vybavenost škol, blízkost sportovišť nebo podíl na společenském a kulturním životě v obci. Z pohledu rodičů je jako silná stránka hodnoceno umístění mladších dětí 3 let do MŠ. V rozporu s tímto bodem jsou učitelé, kteří nehodnotí nástup dětí mladších 3 let do školky jako správné. Děti nejsou tolik samostatné a vyžadují péči rodičů.

Největší slabou stránkou je špatné nastavení financování školství - nespravedlivé financování dle počtu žáků a vůbec nízké finanční prostředky na provoz, investice a mzdové výdaje školy.

Dále pracovní skupina hodnotí jako slabou stránku neopodstatněný odliv žáků do městských škol. Pracovní skupina zastává názor, že venkovské školy jsou osobnější. Další slabou stránkou jsou problémy s hygienickými předpisy a jejich časté změny, zejména u školních jídelen. Další slabou stránkou je problematika asistentů u dětí s poruchami, které by se měly integrovat do samostatných tříd. Dále zazněl názor ohledně financování, kdy obce doplácí stále vyšší částky na chod školy a s tím souvisí i financování nepedagogických pracovníků, kteří tím pádem jsou často zaměstnání pouze na poloviční úvazky. Další slabou stránkou, kterou vnímají spíše učitelé muži, jsou rovné příležitosti ve školství – nedostatečné zastoupení učitelů mužů.

Jako příležitost se zdá být zlepšující se vybavení škol, rodinné prostředí a dobrá atmosféra venkovské školy. Větší zájem dětí o volnočasové aktivity či spolupráce školy a obce jako zřizovatele. **Zvláště osobní přístup, dobrá atmosféra ve venkovských školách a lokální identita, podpora sounáležitosti s místem, ve kterém děti žijí, byla na pracovních setkáních nejčastěji uváděna jako příležitost pro budoucí profilaci venkovských škol a jako jedna z hlavních možností pro konkurenceschopnost ve vztahu k městským školám.**

Hrozbou je naopak úbytek dětí ve školách, s tím souvisí i financování a kvalita výuky. Hrozby vidí pracovní skupina i v tom, že žákům díky moderním technologiím ubývá přirozená osobní komunikace a vyjadřování. V oblasti přípravy (vysokoškolského studia) budoucích pedagogických pracovníků je třeba zaměřit se na kombinace předmětů, z hlediska jejich aktuální resp. očekávané potřeby v rámci systému školství (v praxi). Další podstatnou hrozbou je financování, které úzce souvisí s kvalitou výuky, a jeho dobré nastavení (případná úprava stávajícího systému) by se mělo stát tématem diskuze odborníků na dané téma. V pracovní skupině zazněl i názor, který se týká problému s aprobací pro chemii. Většina dnešních studentů volí ke studiu jiné předměty, než ty, po kterých by byla poptávka. V ORP Prostějov je kupř. málo učitelů s aprobací chemie. Provedení analýzy budoucí

potřebnosti konkrétních aprobačních předmětů v daném ORP se z tohoto úhlu jeví jako vhodný nástroj ke spolupráci škol/zřizovatelů a také k částečnému řešení často problematické situace.

VII. SOCIÁLNÍ OBLAST A ZDRAVOTNICTVÍ

VII.1 Poskytovatelé sociálních služeb v území Regionu HANÁ

Ke zpracování analýzy poskytovatelů, zejména ke zjištění základních identifikačních údajů o poskytovaných sociálních službách, byly využity i další informační zdroje:

- Registr poskytovatelů sociálních služeb Olomouckého kraje
- Katalog poskytovatelů sociálních a návazných služeb Konicka
- Katalog poskytovatelů sociálních služeb Olomouckého kraje

Následující tabulka vyobrazuje přehled poskytovatelů sociálních služeb v Regionu HANÁ.

Tab 2 Přehled poskytovatelů sociálních služeb v Regionu HANÁ

Č.	Organizace	Právní forma	Název zařízení	Poskytované sociální služby
1.	Dům seniorů František – Náměšť na Hané, p.o.	příspěvková organizace kraje	Dům seniorů František – Náměšť na Hané, p.o.	Domov pro seniory
2.	Domov důchodců Jesenec, p.o.	příspěvková organizace kraje	Domov důchodců Jesenec, p.o.	Domov pro seniory
3.	Domov pro seniory Kostelec na Hané, p.o.	příspěvková organizace obce	Domov pro seniory Kostelec na Hané, p.o.	Domov pro seniory
4.	Domov pro seniory Ludmírov	příspěvková organizace obce	Domov pro seniory Ludmírov	Domov pro seniory
5.	Domov se zvláštním režimem Bílsko, o.p.s.	obecně prospěšná organizace kraje	Domov se zvláštním režimem Bílsko	Domov se zvláštním režimem
6.	Charita Konice	církevní organizace	Dům pokojného stáří Bohuslavice a Konice	Domov pro seniory
			Charitní pečovatelská služba	Pečovatelská služba
7.	Pomadol Olomouc, s.r.o.	společnost s ručením omezeným	Pomadol Olomouc	Pečovatelská služba
8.	Trilobit o.p.s.	obecně prospěšná organizace zřizovatelem obec Čelechovice na Hané	Trilobit o.p.s.	Chráněné bydlení
9.	Obec Čechy pod Kosířem (zřizovatel a provozovatel), Charita Konice (poskytovatel soc. služeb)	církevní organizace	Dům pokojného stáří s pečovatelskou službou Čechy pod Kosířem	Pečovatelská a ošetřovatelská služba

Zdroj: zpracování vlastní

9 subjektů poskytuje v RH celkem 10 registrovaných sociálních služeb.

VII.2 Přehled poskytovatelů sociálních služeb v území MAS Regionu HANÁ

VII.2.1 Zařízení sociálních služeb

Prostřednictvím zařízení sociálních služeb je zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho - a socioterapie, pomoc při prosazování práv a zájmů.

V RH funguje 8 zařízení sociálních služeb.

- **Domov důchodců Jesenec (ORP Konice):**
- **Domov pro seniory Ludmírov (ORP Konice):**
- **Dům pokojného stáří Bohuslavice (ORP Konice):**
- **Dům seniorů František Náměšť na Hané, p. o. (ORP Olomouc) :**
- **Domov se zvláštním režimem Bílsko, o.p.s. (ORP Litovel):**
- **Domov pro seniory Kostelec na Hané, p. o. (ORP Prostějov):**
- **Trilobit o.p.s. (ORP Prostějov):**
- **Dům s pečovatelskou službou Čechy pod Kosířem (ORP Prostějov):**

Posláním výše uvedených zařízení je poskytovat celodenní sociální a zdravotní péči seniorům a osobám se zdravotním postižením, kteří již nejsou schopni se o sebe v plné míře starat sami, tak aby mohli i nadále žít důstojný a spokojený život.

VII.2.2 Služby sociální péče a jejich územní působnost

V RH jsou poskytovány celkem 2 služby sociální péče:

1. Charitní pečovatelská služba Konice (ORP Konice):

Posláním charitní pečovatelské služby Konice je pomáhat potřebným občanům, kteří si nejsou schopni svými silami zabezpečit základní péči (osobní hygiena, zajištění stravy) o sebe nebo svou domácnost. Služba se provádí obvykle v domácnosti uživatele nebo ambulantně na dispečinku v předem dohodnutém dni a hodině.

2. Pomadol Olomouc, s.r.o. (ORP Olomouc):

Posláním je umožnit klientům setrvat co nejdéle v jejich domácím přirozeném prostředí a podpořit je v udržení samostatnosti, soběstačnosti a sociálním začleňování tak, aby i nadále žili důstojným a plnohodnotným životem. Terénní pečovatelskou službu poskytují kvalifikované pracovníce – pečovatelky, v úzké součinnosti s ošetřovatelskou domácí péčí.

VII.2.3 Dostupnost služeb, prostorové zázemí a kapacita služeb, návaznost poskytované služby na jiné služby v obci (regionu)

Z technického hlediska je dostupnost služby limitována zejména bezbariérovostí prostor či celého zařízení, ve kterém je služba poskytována. Do jisté míry je dostupnost služby limitována také dopravní obslužností prostředky veřejné hromadné dopravy.

Prostorové zázemí odpovídá požadavkům poskytování služeb. Poskytovatelům chybí zejména skladové prostory a společenské místnosti a místnosti pro aktivizační a rehabilitační péči. Jeden poskytovatel má již schváleno povolení k výstavbě nového pavilonu.

V rámci poskytování služeb ambulantní formou či jinými způsoby v rámci jednotlivých obcí zde ve většině na obcích chybějí potřebné dostupné prostory. Řešením by mohlo být vybudování sítě komunitních center ve vybraných obcích regionu, v rámci kterých by bylo možné sociální práci provádět.

VII.2.4 Chybějící sociální služby v MAS Regionu HANÁ

Poskytovatelé i zadavatelé v území Regionu HANÁ konstatovali, že jim chybí návazné sociální služby. Opakovaně se objevila potřeba služby domova se zvláštním režimem pro osoby s Alzheimerovou chorobou a různými typy demencí a odlehčovací služby včetně denního stacionáře. Mezi dalšími chybějícími službami se objevila i absence služeb sociální prevence, např. terénního programu pro drogově závislé a odborného poradenství v oblasti dluhů a také potřeba zajištění krizového bydlení v obcích.

V obcích v současné době téměř úplně chybí dostupné bydlení pro sociálně slabší obyvatele, s výjimkou bydlení pro seniory. Takovými bytovými jednotkami disponují např. Ústín, Lutín či Náměšť na Hané. Řada obcí zvažuje pořízení bydlení pro sociálně slabší obyvatele, zejména přebudováním stávajících nevyužitých budov. Překážkou je však ekonomická náročnost investic. V plánovacím období 2014 – 2020 se připravuje dotační podpora na sociální bydlení z prostředků evropské unie, částečně je také tato oblast podporována národními zdroji z ministerstva pro místní rozvoj.

VII.3 Analýza potřeb uživatelů sociálních služeb

VII.3.1 Cílové skupiny

Na základě dotazníkového šetření obcí RH byly zjištěny tyto specifické problémy cílových skupin a potřeb zvláštní pomoci:

Většina obcí se výrazně nepotýká s problémy cílových skupin: děti, mládež a rodina, osoby se zdravotním postižením, osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách, imigranti, osoby v krizi, osoby ohrožené návykovým jednáním, osoby sociálně vyloučené nebo ohrožené sociálním vyloučením. V území MAS se nenachází žádné SVL (kromě obce Studenec, která je místní částí obce Čelechovice na Hané, obec Pěnčín a Stražisko), řada obcí v území MAS má problémy se skupinkami jednotlivců, které je potřeba integrovat. S částečnými problémy se potýkají u cílové skupiny děti, mládež, rodina (u dvou obcí se potýkají se závažnými problémy) a s osobami se zdravotním postižením. Problémy se vyskytly v souvislosti s cílovou skupinou senioři u téměř poloviny dotázaných subjektů.

Dalším identifikovaným problémem je také zvyšování počtu osob bez domova, vyskytujících se v obcích regionu, a dále osob ohrožených ztrátou bydlení.

VII.3.2 Využívání sociálních služeb

V rámci regionu jsou sociální služby využívány uživateli intenzivně. Z pohledu dotazovaných subjektů jsou nejčastěji využívány pečovatelské služby, ošetrovatelské služby a domovy pro seniory.

Nežádánější je rozšíření domovů pro seniory, dále navýšení pečovatelské služby, umožňující občanům obcí co nejdříve pobyt ve svých domovech, také rozšíření odlehčovací služby.

VII.3.3 Okolnosti zlepšující situaci v oblasti sociálních služeb

V posledních letech se, zejména i díky systematickému komunitnímu plánování sociálních služeb na území obcí ORP Konice, situace v oblasti služeb výrazně zlepšila. Nicméně neustále existuje řada problémů, které poskytovatelům, zadavatelům – obcím i uživatelům služeb komplikují jejich řádné a bezproblémové fungování. Zásadním problémem pro 26 obcí Regionu HANÁ, spadajících mimo území ORP Konice, je nedostatečné a fakticky nefunkční komunitní plánování sociálních služeb.

VII.3.4 Informovanost o sociálních službách

Informovanost o sociálních službách je v obcích vnímána velmi pozitivně. Ze všech dotázaných subjektů necelá pětina vnímá množství informací o sociálních službách tak, že je občané rozhodně mají, dále polovina dotázaných se domnívá, že občané spíše mají dostatek informací o sociálních službách. Necelá třetina subjektů předpokládá, že občané informace o sociálních službách mají spíše „tak napůl“, že někdy je občané mají, jindy nemají.

VII.3.5 Sociotechnická doporučení

Na základě uvedených zjištění lze specifikovat následující doporučení:

- A) Udržet v současnosti všechny již existující sociální služby
- B) Kapacitně rozšířit již existující sociální služby zejména pobytové služby pro osoby se zdravotním postižením a pro seniory
- C) Komunitní centra
- D) Prorodinná opatření

Komunitní centra (Infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb)

Komunitní centra jsou víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradentství. Rozvoj infrastruktury komunitních center bude zahrnovat: stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení a

případné související úpravy venkovního prostoru (zeleň, parková úprava) za účelem vytvoření prostoru pro setkávání členů komunit.

Cílem je vytvoření materiálně a technicky vhodného prostoru pro:

- Veřejná projednávání s ambicí setkávání obyvatel komunity (lokality) a sousedů, případně ostatních obyvatel obce s cílem snížení předsudků a sblížení kultur
- Vznik jádrových skupin za cílem nastartování komunitní práce
- Setkávání tematických skupin pro řešení identifikovaných problémů komunity
- Realizaci volnočasových aktivit, kulturních a zájmových akcí vyplývajících z tradic a zvyků dané komunity či krajové oblasti
- Realizace aktivit s cílem zplnomocnění motivovaných obyvatel komunity a získávání kompetencí pro vyjednávání a řešení běžných životních problémů a situací s ohledem na prvek podpory sociální integrace a uplatnění na trhu práce

Současně komunitní centra vytváří prostor pro řešení krizových situací jednotlivců jako první kontakt pro navázání dalších sociálních a jiných služeb.

Problematika vybudování komunitních center se setkala v území MAS při komunitním projednávání s velkým zájmem, a jeví se jako velmi perspektivní pro rozvoj území v oblasti sociální koheze. Komunitní centra by také mohla vytvořit zázemí pro profesní sociální práci, poskytovanou ambulantně organizacemi v území i v sousedních městech. V současné době v Regionu HANÁ Neexistuje žádné komunitní centrum. Pro možnost vybudování komunitních center MAS zpracovává podrobnou územní analýzu. Další informace k této problematice jsou uvedeny v kapitole VII. 1. – Spolky a neziskové organizace.

Prorodinná opatření

Stále velkým problémem je v území zvyšování počtu domácností, v nichž je nutností, aby oba rodiče pracovali z důvodu ekonomického zabezpečení rodiny. Právě role rodiče je základem nerovného přístupu osob, především žen, na trhu práce. Především rodiče s malými dětmi patří mezi skupinu, jež je značně znevýhodněná na trhu práce a to právě z důvodu obtížného zajištění péče o jejich děti v době jejich nepřítomnosti-výdělečné aktivity.

Dostupnost služeb péče o děti mladšího školního věku je v území MAS nedostatečná. Veřejná nabídka není schopna dostatečně pružně reagovat na demografický vývoj. Přetrvávají velké místní rozdíly v dostupnosti. Nedostatečná dostupnost snižuje možnost rodičů sladit rodinný a pracovní život, snižuje nabídku kvalifikované pracovní síly a přispívá k výdělkovým a kariérním rozdílům mezi muži a ženami. Pro zaměstnavatele a komerční subjekty je zřizování a provoz služeb péče o děti administrativně komplikované a finančně náročné.

Ženy přebírají veškerou zodpovědnost za chod domácnosti a výchovu dětí. Proto často přizpůsobují výběr pracovního místa rodinným povinnostem, které na sebe převzaly během rodičovské dovolené a pokračují i po umístění dětí do předškolního nebo školního zařízení. Nutnost zajistit dětem odpovídající péči, dodržovat omezení provozní doby zařízení nebo jiných požadavků, to vše koliduje s šancí matky-uchazečky o zaměstnání získat či udržet si stálé pracovní místo. Příčinou problému je také obtížné zvládnutí požadavků zaměstnavatelů na pracovní režim (časová náročnost prac. pozice, směnnost, nerovnoměrné rozvržení prac. doby, přesčasové práce) a s tím související nutnost zajistit péči o děti v době zaměstnání rodičů.

Zaměstnavatelé také obecně předpokládají, že žena s malými dětmi se stává rizikovější pracovní silou a očekávají vyšší riziko absencí z důvodu péče o děti.

Řešení problému by napomohla podpora vybudování a provozu, nastavení kvality a následného rozvoje sítě finančně i místně dostupných služeb péče o děti typu dětské skupiny, dětských klubů, případně dalších typů, s důrazem na pokrytí stávající absence služeb pro děti do tří let, případně pro starší děti, nebo také podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin.

Na základě komunitního projednávání a průzkumu v terénu je zjištěno, že je zde velký potenciální zájem o prorodinná opatření, ke zlepšení situace rodičů dětí na trhu práce. Tato oblast je částečně také popsána v kapitole školství – V. 1.

V současné době je v Regionu HANÁ příměstský tábor organizován pouze ve 4 obcích, rodiče dle možností využívají komerčních nabídek ve městech Olomouc a Prostějov, což je však pro značnou část rodičů z hlediska mobility nedostupné.

Z výsledků průzkumu v okolních školách vyplývá problém s kapacitou a nárůstem nevyhověných žádostí rodičů o umístění dětí do družiny. Na základě demografického vývoje a s postupným předpokládaným nárůstem počtu dětí ve školách se problém neustále prohlubuje.

VII.4 SWOT analýza

Tab 3 Dílčí SWOT analýza – sociální služby

Silné stránky	Slabé stránky
1. Zvyšující se profesionalita poskytovatelů sociálních služeb (poskytování kvalitních služeb Charity Konice, DD Jesenec a DPS Ludmírov, dobrá spolupráce s Charitní pečovatelskou službou - jistota pro starší lidi, že mohou zůstat co nejdéle doma, popř. v blízkosti původního bydliště)	1. Nesystematické a nedostačující financování sociálních služeb (systémová podpora státu v rámci pravidel rozdělování dotací, nejednotný systém mezi resorty, finanční znevýhodnění neziskových organizací oproti službám podporovaným krajem)
2. Existence Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb Konicka a Katalogu poskytovatelů sociálních a návazných služeb	2. Nevyhovující legislativní systémy úhrad za sociální služby (včetně vyživovací povinnosti dětí vůči rodičům), složitá legislativa obecně
3. Ochota poskytovatelů ke vzájemné spolupráci (dobrá spolupráce poskytovatelů s Odborem sociálních věcí, s Úřadem práce, s obcemi, dobrá spolupráce odboru sociálních věcí a ÚP s Fondem ohrožených dětí Prostějov)	3. Absence služeb (odlehčovací služby, terénní služby pro sociálně znevýhodněné, absence dluhových poradců, neexistence sociálních bytů a dále pak problematika dobrovolnictví)
4. Stabilizovaný vztah poskytovatelů a zdravotních pojišťoven.	4. Nefungující meziresortní spolupráce, nepropojenost systému zdravotní a sociální péče
5. Silná sociální koheze	5. Existence komunitního plánu pro část území MAS na ORP Prostějov a ORP Olomouc pouze formálně, komunitní plánování není funkční.
6. Existence registrovaných sociálních služeb v	6. Uzavřenost systému, složitost zapojení pro

území	neziskové organizace, které by mohly řadu služeb plnit. Není zde podpora pro občanské aktivity v této oblasti. 7. Neexistence komunitních center v území MAS 8. Absolutní absence služeb pro děti do 3 let
Příležitosti	Hrozby
1. Vícezdrojové financování	1. Nestabilní a nevyhovující systém financování sociálních služeb (obce - příspěvky na sociální služby - ohrožení finančních prostředků pro sociální služby, pokud nebudou obce přispívat - musí to vyplnout ze zákona, pozdní příchod dotací poskytovatelům sociálních služeb od MPSV - duben)
2. Komunikace obcí s krajem v oblasti financování sociálních služeb	2. Zvyšující se zadluženost obyvatelstva (např. insolvenční zákon - uživatel)
3. Využívání vyhlášených výzev (např. v rámci sociálního bydlení apod.)	3. Standardy kvality na obcích (kolize SQSS - OSPOD-SAS)
4. Povinný podíl obcí na financování sociální služby na uživatele rozpočtového určení daní (jasné vymezení kompetencí mezi státem, krajem a obcemi)	4. Absence subresortu sociálně zdravotního
5. Dobudovat, modernizovat a zkvalitnit infrastrukturu pro poskytování sociálních služeb	5. Malá informovanost v oblasti sociálních služeb
6. Podpora příměstských táborů 7. Podpora zaměstnanosti matek umístěním dětí mladších 3 let do zařízení	6. Nárůst sociálních problémů ve společnosti a potřeb jejich řešení 7. Neexistence příměstských táborů a zařízení péče o děti do 3 let znemožňuje matkám zapojit se do pracovního procesu

Zdroj: Vlastní zpracování

VII.5 Analýza problémů a potřeb

V této kapitole jsou vymezeny jednotlivé problémy a potřeby týkající se oblasti sociální, vyplývající z předchozího šetření a SWOT analýzy. Jednotlivé potřeby vyplývají z analýzy problémů. Pro potřeby je nutné najít řešení z důvodu dalšího a příznivého rozvoje území MAS. Analýza byla sestavena v rámci pracovních skupin, které se pravidelně scházeli v rámci tvorby SCLLD MAS Region HANÁ.

Analýza problémů:

- nedostačující financování sociálních služeb
- nevyhovující legislativní systémy úhrad za sociální služby
- absence odlehčovacích služeb, terénních služeb pro sociálně znevýhodněné, nepřítomnost dluhových poradců, chybějící sociální byty, problematika dobrovolnictví

- existence komunitního plánu pro část území MAS na ORP Prostějov a ORP Olomouc, které existuje pouze formálně, ale není funkční
- uzavřenost systému, složitost zapojení pro neziskové organizace
- neexistence dětských skupin v území
- neexistence komunitních center v území MAS

Analýza potřeb:

- vícezdrojové financování
- komunikace obcí s krajem v oblasti financování sociálních služeb
- využívání vyhlášených výzev (např. v rámci sociálního bydlení apod.)
- podpora sociálního bydlení
- vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi (např. odlehčovací služby, domov se zvláštním režimem, krizové bydlení v obcích, dluhové poradenství)
- podpora rozvoje infrastruktury komunitních center
- infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby
- prarodinná opatření
- podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb v území Regionu HANÁ.

VII.6 Přehled zařízení sociálních služeb se sídlem mimo území MAS Region HANÁ působící na území MAS RH

Jedná se pouze o přehled sociálních služeb se sídlem mimo Region Haná, které však ovlivňují územně Region Haná. Podrobný seznam jednotlivých poskytovatelů sociálních služeb je obsažen v podrobné analýze v oblasti sociální. Celkem mimo území RH nalezneme 2 centra denních služeb, 8 denních stacionářů, 1 týdenní stacionář, 4 domovy pro osoby se zdravotním postižením, 9 domovů důchodců, 4 domovy se zvláštním režimem, 5 chráněných bydlení, 4 azylové domy, 1 dům na pul cesty, 3 zařízení pro krizovou pomoc, 2 nízkoprahová denní centra, 6 nízkoprahových zařízení pro děti a mládež, 3 noclehárny, 1 terapeutická komunita, 18 sociálních poraden, 4 odborné sociální poradny, 3 sociálně terapeutické dílny, 7 center sociálně rehabilitačních služeb, 2 pracoviště rané péče, 2 intervenční centra, 7 terénních programů, 9 sociálně aktivizačních služeb pro seniory a pro osoby se zdravotním postižením, 10 sociálně aktivizačních služeb pro rodiny s dětmi a 7 služeb osobní asistence.

VII.7 Přehled návazných sociálních služeb v Regionu HANÁ

Návazné služby zahrnují nabídku podpůrných činností, které nejsou sociálními službami dle zákona 108/2006 Sb., o sociálních službách, ale síť sociálních služeb vhodně doplňují. Bez těchto aktivit by pomoc a podpora osobám v nepříznivé situaci byla neúplná. Jedná se např. o vzdělávání, volnočasové aktivity apod.

Tab 4 Přehled návazných sociálních služeb v Regionu HANÁ

1.	Domy s pečovatelskou službou (Konice, Čechy pod Kosířem, Prostějov, Mostkovice)
----	---

2.	Mateřská centra (MC Srdíčko Konice, MC Rakováček Raková u Konice, RC Klásek Lutín, RC Pohádka Náměšť na Hané, Mimi klub Hrášek Slatinice, Centrum pro rodinu Kána Ochoz a MC Rybička Litovel)
3.	Půjčovny kompenzačních pomůcek (Svatolazarská komenda Prostějov, Charita Konice)
4.	Kluby seniorů (Prostějov, Konice, Čechy pod Kosířem a další)
5.	Svazy postižených civilizačními chorobami (Prostějov, Konice, Suchdol a další)
6.	Svazy tělesně postižených
7.	Občanské sdružení pomocná ruka Prostějov
8.	Žebřík
9.	Občanské sdružení Prostějovští vozíčkáři
10.	Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých
11.	Probační a mediační služba ČR
12.	Pedagogicko psychologické poradny
13.	Poradny pro rodinu
14.	Speciálně pedagogické centrum pro mentálně postižené
15.	Ošetrovatelské služby (Charita Prostějov, Charita Konice a další)
16.	Agentura domácí péče Sanco
17.	Nemocnice Prostějov
18.	Český červený kříž
19.	Český svaz žen
20.	Aktivizační a klubové činnosti
21.	Osvětová, edukační a poradenská činnost
22.	Asociace rodičů a přátel zdravotně postižených
23.	Informační centra
24.	Osvětové, edukační a poradenské činnosti

Zdroj: Vlastní zpracování

VII.8 Senioři jako cílová skupina Regionu HANÁ

VII.8.1 Obecná problematika seniorů

Demografické stárnutí populace, které zasahuje různou měrou všechny státy světa, se stalo jednou z nejvíce diskutovaných otázek posledních let. Vzhledem k tomu, že se neustále prodlužuje věk obyvatelstva a mnohem více lidí má možnost prožít delší život než v minulosti, tvoří starší lidé významnou část populace než kdykoliv předtím. Současně se celosvětově snižuje porodnost a klesá přirozený přírůstek obyvatelstva.

Na základě provedené analýzy poskytovatelů sociálních služeb v rámci Integrované strategie komunitně vedeného místního rozvoje MAS Regionu HANÁ vyplynula potřeba podrobněji se věnovat problematice seniorů v tomto území. Problémy této cílové skupiny se dotýkají téměř poloviny obcí.

VII.8.2 Přehled senior klubů v MAS Regionu HANÁ

Na základě zjišťovacího e-mailu napříč jednotlivými členskými obcemi se podařilo zjistit celkem 11 působících a fungujících senior klubů.

Přehled senior klubů působících na území Regionu HANÁ:

1. **Klub seniorů Bílovice – Lutotín** - klub má celkem 43 členů a starostou klubu seniorů je pan Ing. Jan Klička.
2. **Klub seniorů Čechy pod Kosířem** - založen již v roce 2002. Klub seniorů navštěvuje v současné době 45 seniorů a v jeho čele je šestičlenný výbor pod vedením předsedkyně pí. Heleny Horákové.
3. **Klub seniorů Hněvotín** - vedoucí klubu je pí. Jitka Ponižilová, v současnosti má klub 24 členů.
4. **SPCCH Konice** - předsedkyní klubu SPCCH je pí. Vlasta Kubová, svaz postižených civilizačními chorobami má cca 70 členů.
5. **Klub seniorů v Srdíčku** - není klasickým samostatným spolkem, ale právě působí pod záštitou MC Srdíčko. V současné době má 12 - 15 stálých členů. Kontaktní osoba je pí. Markéta Klíčová a Mgr. Jana Procházková.
6. **Klub seniorů Náměšť na Hané** - předsedou klubu je p. Josef Pouč, založen v roce 1990 a v současné době má 42 stálých členů.
7. **Senior klub Senice na Hané** – členskou základnu tvoří 33 registrovaných členů. Senior klub je pod vedením p. Květoslava Pytlíčka.
8. **Spolek Naděje** - předsedou je Mgr. Miloš Kuruc, 18 členů.
9. **Svaz postižených civilizačními chorobami SPCCH Suchdol** - předsedkyní klubu je pí. Ludmila Trundová, SPCCH má 55 členů.
10. **Senior klub Těšetice** – v současné době je evidováno 112 členů klubu, tj. 34 z Těšetic, 20 z Vojnic, 10 z Rataj, 19 z Ústína, 9 z Luběnic, 11 z Lutína, 4 ze Slatinic, 2 z Křelova, 2 z Kostelce na Hané a 1 člen z Olomouce. Předsedou klubu je p. Václav Vašíček.
11. **Senior klub Ústín** – je součástí senior klubu v Těšeticích.

Za zmínku stojí také uvést, že obec Olšany u Prostějova v blízké době uvažuje o zřízení senior klubu. Rovněž obec Smržice pořádá několik akcí ročně pro seniory pod záštitou obecního úřadu. Klasický senior klub ve Smržicích ale neexistuje.

VII.9 SWOT analýza

Tab 5 Dílčí SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá vybavenost venkovských oblastí občanskou infrastrukturou - Široká škála sociálních služeb pro seniory - Prostorová dostupnost lékařských služeb včetně specializovaných - Pozitivní hodnocení úrovně zdravotnického personálu a lékařské péče - Vysoký podíl soběstačných seniorů - Existence řady organizací věnující se seniorům - Nabídka slevových systémů pro seniory/ Senior pas) 	<ul style="list-style-type: none"> - Prohlubující se demografické stárnutí populace - Obecně vysoké náklady na bydlení pro seniory - Nedostatečná kapacita bezbariérového bydlení - Vysoký pocit ohrožení při pohybu na komunikacích - Zvyšující se míra ohrožení- neetické chování, týrání apod. - Růst trestné činnosti páchané na seniorech - Růst zdravotních omezení s postupujícím věkem - Nízká účast seniorů na preventivních zdravotních programech

	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečné propojení zdravotní a sociální péče - Nedostačující kapacita domovů pro seniory a domů s pečovatelskou službou - Zvyšující se pocit chudoby ze strany seniorů - Omezené možnosti zaměstnávání seniorů - Omezení volnočasových aktivit v důsledku snížení příjmu - Nevyužívání dobrovolnického potenciálu seniorů - Zhoršující se ekonomické postavení seniorů - Tendenční referování o otázkách seniorů v médiích - Nárůst sociálních problémů mezi seniory
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Intenzivnější rozvoj seniorského bydlení /národní dotace) - Důraz na terénní a ambulantní služby poskytované v domácím prostředí - Vyšší flexibilita seniorů ve využívání sociálních služeb - Víceleté financování NNO - Širší podpory částečných pracovních úvazků seniorů - Vyšší aktivita proseniorských organizací - Přenesení dobré praxe ze zahraničí do českých seniorských podmínek - Širší propagace dobrovolnictví - Zájem státních institucí o potřeby seniorů - Zvýšený zájem o mezigenerační aktivity 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná (až nulová) dotační podpora EU věnovaná seniorům - Deregulace nájemného – snížení dostupnosti bydlení pro seniory - Zvyšování věku odchodu do důchodu - Rostoucí životní náklady - Legislativní nedořešení systémové podpory rodinné péče o seniory - Tlak na vyloučení seniorů z trhu práce - Zhoršování mezigeneračních vztahů - Prohlubování sociální exkluze seniorů - Omezování a rušení aktivit ve prospěch seniorů z důvodů omezených finančních rozpočtů

Zdroj: vlastní zpracování

VII.10 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- stále se prohlubující demografické stárnutí populace
- vysoké náklady na bydlení pro seniory
- nedostatečná kapacita bezbariérového bydlení
- neetické chování k seniorům, týrání
- vzrůstající páchaní trestné činnosti na seniorech
- nedostatečná kapacita domovů pro seniory a domovů s pečovatelskou službou

Analýza potřeb:

- intenzivnější rozvoj seniorského bydlení
- důraz na terénní a ambulantní služby poskytované v domácím prostředí
- větší podpora částečných pracovních úvazků seniorů
- širší propagace dobrovolnictví
- rozšiřování bezbariérovosti (veřejných prostranství, veřejných budov, služeb, dopravy)
- zvýšit informovanost seniorů o veškerých tématech souvisejících s aktivním a zdravým stárnutím

VII.11 Zdravotnictví

VII.11.1 Analýza poskytovatelů zdravotnických služeb v území Regionu HANÁ

Tato část analýzy se věnuje analýze poskytovatelů zdravotnických služeb v jednotlivých ORP (Konice, Litovel, Prostějov a Olomouc), jejichž obce tvoří členskou základnu MAS Region HANÁ. Jedná se o stručnou analýzu poskytovatelů, více informací obsahuje podrobná analýza v oblasti sociální a zdravotnictví.

Z uvedeného šetření zdravotnictví v území MAS vyplývá, že v území naprosto chybí sdružená ambulantní zařízení, detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení, ambulantní zařízení, nemocnice (nejbližší je v Prostějově, dále pak v Olomouci), léčebna pro dlouhodobě nemocné a ostatní lůžková zařízení a odborné léčebné ústavy. Vzhledem k tomu, že nemocnice v Prostějově a v Olomouci je v dostupné dojezdové automobilové i autobusové vzdálenosti, jsou naplněny všechny požadované normativy pro dostupnost. Faktem však zůstává, že vzhledem k relativní odlehlosti regionu je dostupnost specializované péče pro některé skupiny obyvatelstva (senioři, soc. slabší) relativně zhoršená, v porovnání s občany žijícími ve velkých městech či v jejich blízkosti.

Naopak zde ale najdeme dostatečné množství praktických lékařů pro děti a dorost, pro dospělé, stomatology, gynekologa, jejichž ordinace jsou soustředěny do největších obcí RH (Konice, Horní Štěpánov, Brodek u Konice, Bohuslavice, Senice na Hané, Náměšť na Hané, Lutín, Čelechovice na Hané) a města Konice a Kostelec na Hané. V Konici a Brodku u Konice také najdeme celkem 3 existující lékárny. Do města Konice je rovněž soustředěno 9 detašovaných pracovišť ambulantního zařízení. Základní lékařská péče je zde tedy oproti specializovaným pracovištím zastoupena v dostatečné míře.

V území MAS je tedy stabilizovaná a dostačující síť základní lékařské ambulantní péče.

Obce v území MAS, ve kterých se nachází nejvýznamnější poskytovatelé zdravotnických služeb:

1) Ordinace praktického lékaře pro dospělé:

Konice, Brodek u Konice, Horní Štěpánov, Bohuslavice, Hvozď, Stražisko, Senice na Hané, Náměšť na Hané, Hněvotín, Lutín, Těšetice, Slatinice, Kostelec na Hané, Pěncín, Olšany u Prostějova, Čelechovice na Hané atd.

2) Ordinace praktického lékaře pro děti a dorost:

Konice, Brodek u Konice, Horní Štěpánov, Senice na Hané, Náměšť na Hané, Hněvotín, Lutín, Čechy pod Kosířem, Čelechovice na Hané, Olšany u Prostějova, atd.

3) Ordinace praktického lékaře stomatology:

Brodek u Konice, Horní Štěpánov, Konice, Hvozď, Senice na Hané, Náměšť na Hané, Lutín, Těšetice, Drahanovice, Kostelec na Hané, Laškov, Čechy pod Kosířem, Olšany u PV, atd.

4) Zařízení lékárenské péče:

Lékařna Konice, Nová lékařna Konice, lékařna Brodek u Konice, Senice na Hané, Náměšť na Hané, Lutín, Slatinice, Čelechovice na Hané a Kostelec na Hané.

5) Samostatná ordinace praktického lékaře gynekologa:

Náměšť na Hané, Senice na Hané, Slatinice.

VII.12 SWOT analýza

Tab 6 Dílčí SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - stabilizovaná a dostačující síť základní lékařské ambulantní péče - dostatečné množství praktických lékařů pro dospělé, děti a dorost - kvalitní stomatologické ordinace - dostatečné množství zařízení lékárenské péče 	<ul style="list-style-type: none"> - horší dostupnost lékařského ošetření z některých menších a okrajových obcí - relativně zhoršená dostupnost specializované péče pro některé skupiny obyvatelstva (senioři, sociálně slabší) v důsledku relativní odlehlosti regionu - absence sdružených ambulantních zařízení a detašované pracoviště sdruženého ambulantního zařízení - v území MAS se nenachází nemocnice
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - budování chybějících ordinací lékařů ve větších obcích - vybudování zařízení pro cílovou skupinu osob 	<ul style="list-style-type: none"> - zhoršení dostupnosti lékařů vlivem nedostatečného množství dopravních spojů (vliv kraje) - relativně zhoršená dostupnost specializované péče pro některé skupiny obyvatelstva (senioři, sociálně slabší) v důsledku relativní odlehlosti regionu - rušení zdravotnických zařízení a služeb v území povede ke snížení kvality života

Zdroj: vlastní zpracování

VII.13 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- zhoršená dostupnost lékařského ošetření v některých menších a okrajových obcích
- relativně zhoršená dostupnost specializované péče pro některé skupiny obyvatelstva (senioři, sociálně slabší) v důsledku relativní odlehlosti regionu

Analýza potřeb:

- budování chybějících ordinací lékařů ve větších obcích
- vybudování zařízení pro cílovou skupinu

VIII. SPOLKY A NEZISKOVÉ ORGANIZACE

VIII.1 Obecná charakteristika spolků a NNO

Charakteristika neziskového sektoru

Neziskový sektor tvoří organizace, které jsou založeny na jiných motivech, než je ekonomický zisk, a veškeré případné zisky vkládají zpět do činnosti organizace.

NNO pracují v mnoha veřejně prospěšných oblastech, jako jsou sociální služby, péče o zdravotně postižené, řešení sociálních patologií, ochrana životního prostředí, kultura a ochrana kulturních památek, volnočasové aktivity dětí a mládeže, sport a rozvoj komunitního života. Různorodost je hlavním rysem a silnou stránkou tohoto sektoru, s nímž se obvykle také spojuje řada přínosů pro demokratickou společnost.

Spolky a NNO v Regionu HANÁ

V Regionu HANÁ má činnost spolků a NNO (dále jen spolková činnost) zásadní roli pro **zachování a rozvíjení kvality života obyvatel** a současně napomáhá k udržení jeho obyvatel v této venkovské oblasti. To, co je v městském prostředí běžně zajišťováno komerčním sektorem, či státem zřízenými a podporovanými organizacemi (zejména v oblasti kultury, práce s dětmi a mládeží, prevence sociálně-patologických jevů, sport, atd.), se ve venkovském prostředí s menším ekonomickým a tržním potenciálem velmi těžko realizuje bez intervence obce či samotných občanů. V řadě oblastí by aktivity nebyly dostupné bez **zapojení neziskového sektoru a dobrovolné práce**. Provázanost činnosti a aktivit spolků s aktivitami obcí je značná, k oboustrannému prospěchu. Jde zejména o oblasti sportu, kultury, práce s dětmi a mládeží, a další oblasti.

Hlavním cílem intervence v této oblasti je pak podpora a společenský i ekonomický rozvoj regionu a sociální koheze.

Neziskové organizace a spolky podle typu činnosti

Spolky sportovní

Z dotazníkového šetření je zřejmé, že sportovní aktivity zajišťují, ve více než polovině obcí regionu Haná, tělovýchovné jednoty, fotbalové a sportovní kluby, turistické kluby a jiné sportovní neziskové organizace. Menší obce využívají nabídky sportovního vyžití větších střediskových obcí, proto je možné říct, že nabídka sportovních aktivit uspokojuje regionální poptávku.

Sbory dobrovolných hasičů

Sbory dobrovolných hasičů jsou zastoupeny v 44 z celkových 48 obcí Regionu HANÁ. Toto hojné zastoupení hasičských sborů svědčí o velké popularitě a oblíbenosti ze strany občanů (senioři, dospělí, děti a mládež). Sbory dobrovolných hasičů jsou organizátory kulturních a společenských akcí v regionu, zasahují v případech povodní, jiných živelných pohrom, ekologických haváriích, pomáhají při dopravních nehodách, technické pomoci a jiných mimořádných událostech.

Myslivecké spolky

Myslivecké spolky jsou zastoupeny v 13 obcích Regionu HANÁ. Vzhledem k tomu, že členové spolků musí splňovat specifické podmínky přijetí (lovecký lístek, minimální věk 18 let, atd.) nejsou tyto spolky tak hojně zastoupené jako např. sbory dobrovolných hasičů nebo tělovýchovné jednoty, i přesto ale hrají významnou roli v životě na venkově.

Kulturní spolky

V Regionu HANÁ registrujeme 8 kulturních spolků. Kulturní spolky jsou zakládány za účelem celkového rozvoje kulturního dění a zachování kulturních tradic regionu. Kulturní a společenské akce v regionu ale zajišťují prakticky všechny spolky (tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů, zájmové a sociální spolky, spolky v oblasti práce s dětmi a mládeží, apod.). Území regionu HANÁ je bohaté a známé svým nehmotným kulturním dědictvím s hanáckou tradicí. V současné době však na území 48 obcí nepůsobí žádný soubor věnující se tradičnímu folkloru.

Spolky v oblasti práce s dětmi a mládeží

Posláním jednotlivých spolků dětí a mládeže je pomoc při výchově, formaci a rozvoji osobnosti u dětí a mládeže na území regionu. Zvláště se zaměřují na účelné a smysluplné využívání volného času. Na území regionu se nachází 14 spolků, které mají ve svojí náplni činnosti konkrétní práci s dětmi a mládeží. Ve skutečnosti se ale dětem a mládeží věnuje široké spektrum regionálních spolků (tělovýchovné jednoty, sbory dobrovolných hasičů, rybáři, včelaři, chovatelé, apod.)

Specializované zájmové spolky – rybáři, chovatelé, zahrádkáři

V Regionu HANÁ najdeme především Český svaz chovatelů, Český zahrádkářský svaz, Moravský rybářský svaz, Český svaz včelařů, jezdecké stáje apod. Jedná se o spolky se specifickou činností, jejichž členové musí splňovat podmínky dané spolkem. Přesto se jich na území regionu vyskytuje celá řada, což svědčí o velkém zájmu o rybářství, včelařství, zahrádkářství a chov domácích zvířat.

Spolky sociální

Hlavními poskytovateli sociálních služeb v Regionu HANÁ jsou domovy důchodců, domovy s pečovatelskou službou, domovy se zvláštním režimem, terénní a sociálně aktivizační služby pro širokou veřejnost, zejména pro seniory. Sociální spolky zajišťují v této oblasti pouze doplňkovou činnost v podobě seniorklubů, sdružení rodičů při MŠ a ZŠ, apod.

Spolky a sociální koheze

Činnost spolků ve venkovském prostředí má silný pozitivní sociální dopad. V rámci spolků probíhá integrace sociálně vyloučených osob či sociálním vyloučením ohrožených osob, a často také zdravotně postižených. Spolky si však tento svůj přínos často ani neuvědomují, a v území MAS není tento jev nijak systematicky sledován. Při podrobnějším průzkumu lze však v členských základnách nejrůznějších spolků zástupce z uvedených skupin často nalézt. Volnočasové aktivity mají pozitivní dopad na členy s hendikepem, pomáhají je udržovat v aktivitě a zapojené do celkové společnosti se společnými zájmy.

Zvláštním a dobře fungujícím sektorem mezi spolky jsou spolky působící v oblasti podpory rodiny, dětí a mládeže, žen. V regionu existuje síť rodinných center, které spolu navzájem spolupracují. Rozšíření kvality činnosti a vzájemné spolupráci napomohl mj. projekt „Společnou cestou naproti

rodině a dětem“, realizovaný MAS Region HANÁ společně s centry ve 2 regionech Olomouckého kraje. Existuje zde další poptávka na obdobná centra i v dalších obcích.

Pro rozšíření pozitivního efektu sociální koheze a integrace a pro systematictější práci v této oblasti existuje v území potřeba vybudování infrastruktury pro spolky, které dostatečným vybavením nedisponují. Jako nejvhodnější forma se jeví možnost vybudování komunitních center. V rámci těchto center by bylo možné efektivněji naplňovat sociální přínos komunit na venkově, lépe sledovat tento přínos a cílit na potřebné osoby. V rámci přípravy strategie byly zahájeny setkání se spolky a neziskovými organizacemi a zástupci obcí ve věci možnosti zřízení komunitních center. V první vlně zájmu o zřízení komunitního centra byli identifikováni zájemci ze 14 z celkového počtu 48 obcí. Na přípravě jednotlivých záměrů se bude v rámci MAS pokračovat komunitním projednáváním v průběhu roku 2016, MAS zpracovává pro oblast komunitních center podrobnou analýzu.

Na základě diskusí byly v regionu HANÁ identifikovány záměry na vybudování následujících komunitních center:

1. Náměšť na Hané
2. Těšetice - Rataje
3. Laškov
4. Olšany u Prostějova
5. Ústín
6. Pěnčín
7. Konice
8. Březsko
9. Suchdol
10. Kladky
11. Bohuslavice
12. Bílovice – Lutotín
13. Hlučov
14. Kostelec na Hané
15. Raková

Dle sdělení zástupců členských obcí nelze vyloučit budoucí zájem také u dalších obcí. V současné době v Regionu HANÁ neexistuje žádné komunitní centrum.

Pokryté a nedostatečně pokryté oblasti v činnosti spolků a NNO v Regionu HANÁ

Dostatečně pokrytou oblastí činnosti spolků a NNO v Regionu HANÁ je oblast sportu (Tělovýchovné jednoty, Sokol, sportovní a turistické kluby a jiné sportovní neziskové organizace)

Téměř v každé ze 48 obcí Regionu HANÁ nalezneme sbory dobrovolných hasičů

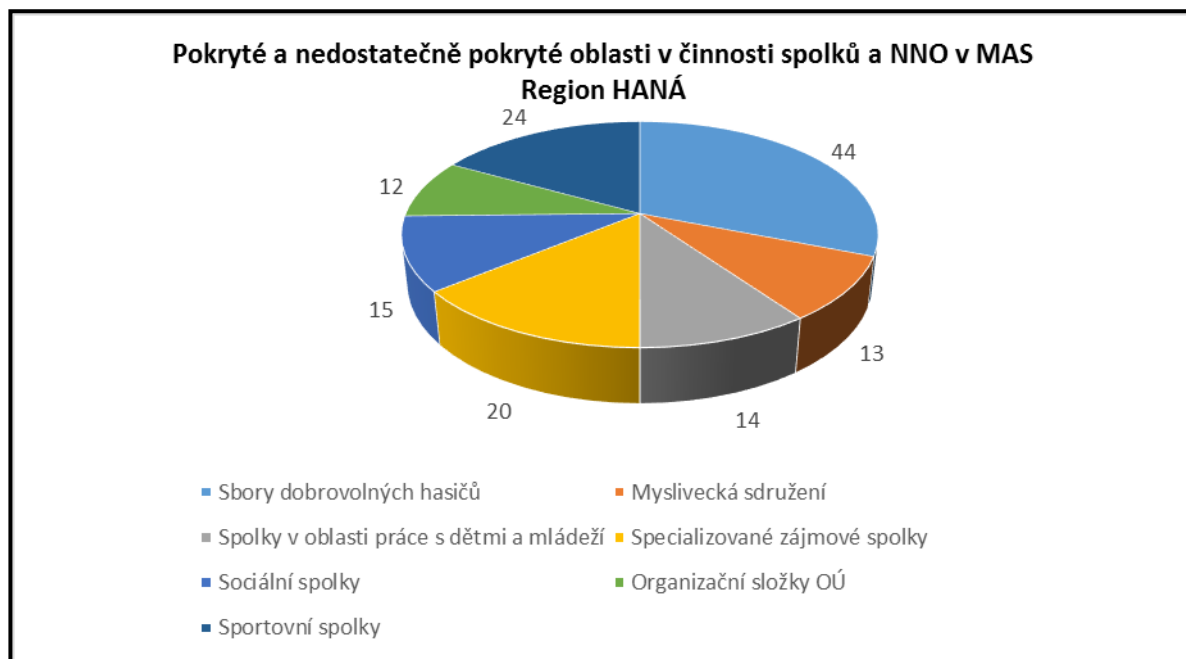
Nedostatečně pokrytou oblast představují myslivecké spolky, spolky pro práci s dětmi a mládeží, specializované zájmové spolky – rybáři, chovatelé, zahrádkáři apod.

Sociální spolky poskytují pouze doplňkovou činnost v sociální oblasti života regionu.

Kulturní a společenské akce zajišťují ve spolupráci s obcemi a ostatními veřejnými institucemi v podstatě všechny spolky a NNO v Regionu HANÁ.

Zásadním problémem dle zástupců spolků je však stárnutí členské základny a generační obměna, či fluktuace dobrovolníků ve spolcích.

Obr. 13 Graf - počty spolků a NNO v MAS Region HANÁ

Zdroj: Vlastní zpracování, dotazníkové šetření

Dobrovolnictví

V činnosti spolků a NNO hraje dobrovolnictví významnou a nepostradatelnou roli. Je předpokladem pro dobré fungování organizace, řada spolků a NNO realizuje svoji činnost jen díky dobrovolné práci mnoha zainteresovaných osob, které pracují ve svém volném času bez nároku na mzdu a tím zvyšují přidanou hodnotu aktivit spolků a NNO.

Dobrovolnictví je základním stavebním prvkem občanské společnosti. Uskutečňuje nejvznešenější aspirace lidstva - touhu po míru, svobodě, příležitostech, bezpečí a spravedlnosti pro všechny.

Na úsvitu nového tisíciletí se dobrovolnictví stalo nepostradatelným prvkem každé společnosti. Účinně a prakticky převádí deklaraci Spojených národů, kde se praví: "My, lid," máme moc změnit svět, do běžného života.

(Zdroj: Všeobecná deklarace o dobrovolnictví)

Financování spolkové činnosti

Na financování spolků a NNO je nutno pohlížet jako na problematiku typického vícezdrojového financování. Organizace pro svoji činnost využívají dva základní zdroje financování, jednak vlastní zdroje, jednak zdroje získané od druhých osob. Spolky svou činnost provádějí na základě zvyklostí, a žádný ze spolků se nezabývá dlouhodobým plánováním či nemá zpracovanou koncepci vlastního rozvoje. Oblast plánování činnosti a rozvoje spolků je do budoucna velká výzva, většina zástupců dotázaných spolků by ji uvítala.

Zdroje financování neziskových organizací:

vnitřní (vlastní) zdroje financování

vnější (nevlastní) zdroje financování: nadace, nadační fondy, veřejné rozpočty, dárcovství, sponzorství, daňové úlevy, návratné finanční prostředky

Financování činnosti spolků je dle vyjádření spolků na společných setkáních nedostatečné, a limitující pro rozvoj další činnosti. Jako vnitřní zdroje slouží členské příspěvky, spolky si pokouší najít stálé podporovatele a sponzory. MAS v současné době připravuje záměr grantové podpory pro spolky, v návaznosti na průzkum možných finančních zdrojů.

Podle průzkumů realizovaných v jednotlivých obcích Regionu HANÁ disponují spolky poměrně rozsáhlým majetkem ve formě sportovišť, kluboven, chat a dalších specifických objektů a zařízení. Dle odhadů provedených na základě těchto průzkumů cca 90% objektů vyžaduje prostředky na jejich rekonstrukci nebo modernizaci, cca 50% objektů dokonce velmi urgentně až havarijně. Míra podfinancování neziskového sektoru je poměrně výrazná. Řadu zařízení samy provozují obce či spolkům na investiční akce přispívají. Pro zlepšení stavu bude nutno zajistit nemalé dotační prostředky na zlepšení stavu těchto objektů a zařízení.

Podrobnější analýza objektů a zařízení v majetku spolků nebo sloužících spolkové činnosti a potřeby investic a oprav těchto objektů je k dispozici v kanceláři MAS.

Realizované projekty

Individuální projekty dotační

Neziskový sektor tvoří organizace, které jsou založeny na jiných motivech, než je ekonomický zisk, a veškeré případné zisky vkládají zpět do činnosti organizace.

Ze svojí podstaty se snaží získávat kromě vlastních zdrojů financování také zdroje cizí – specifickou skupinou jsou právě státní dotace.

Dotace státní se poskytují na realizaci projektů NNO, které přispívají k naplňování cílů státní politiky, vyplývajících především z hlavních oblastí státní dotační politiky vůči NNO, které vláda schválí na příslušný kalendářní rok.

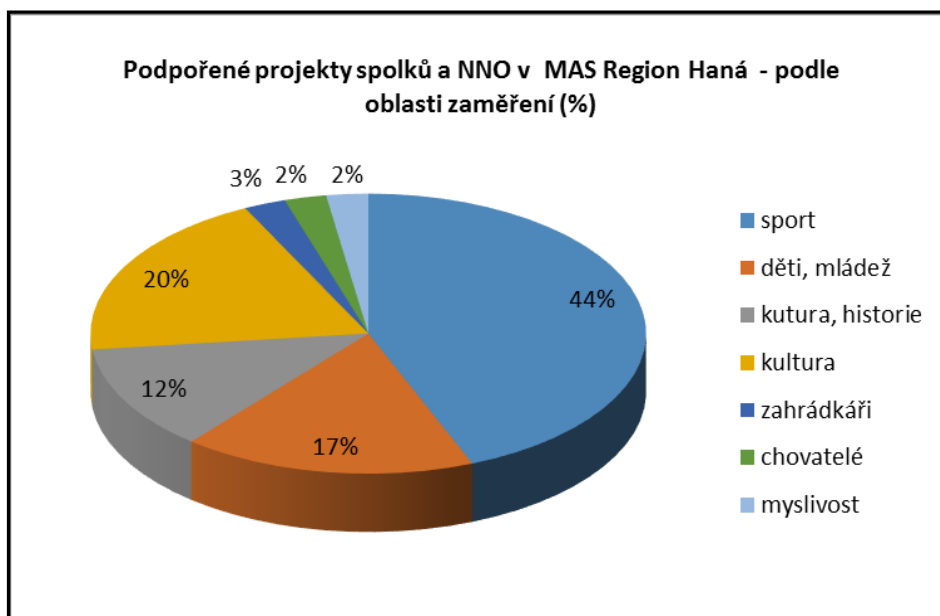
Hlavními poskytovateli dotací pro neziskový sektor jsou: Ministerstvo zemědělství ČR, Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, Ministerstvo kultury ČR, Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy ČR a další.

Zapojení spolků a NNO do projektů MAS

Region HANÁ má dobré zkušenosti s využíváním regionálních, národních i evropských programů a politik regionálního rozvoje. Jestliže využití regionálních a národních programů je srovnatelné s dalšími obdobnými regiony v ČR, v případě realizace evropských podpůrných politik, zejména předvstupních programů Phare, SAPARD a následně programů LEADER (obecně celého OP Rozvoj

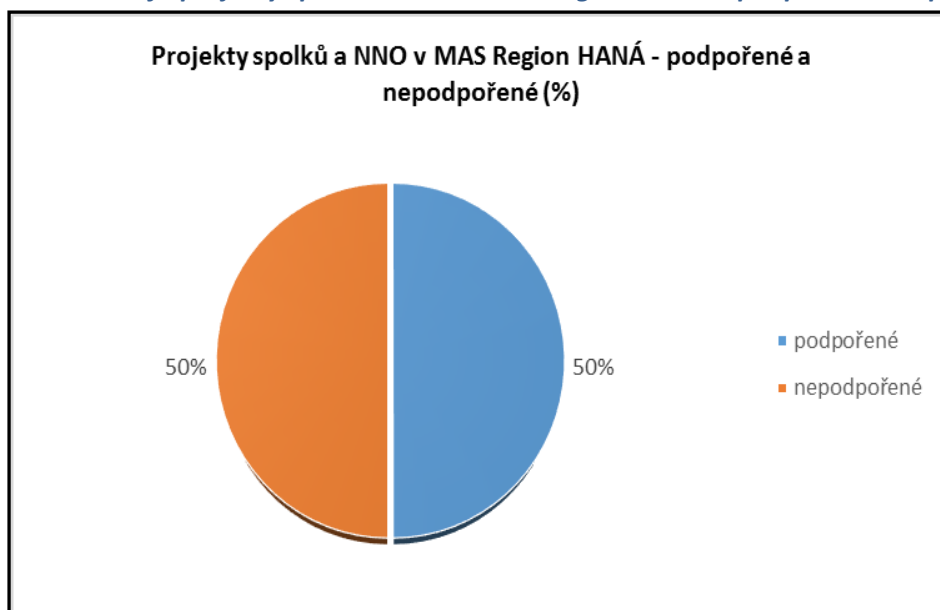
venkova a multifunkční zemědělství), je situace v mikroregionu ještě daleko příznivější – Region HANÁ je velmi aktivní ve využívání prostředků ze strukturálních fondů EU. V Regionu HANÁ se princip LEADER uplatňuje již od roku 2002. Region z tohoto hlediska patří k průkopníkům programů typu LEADER, MAS Region HANÁ patří rovněž k nejúspěšnějším MAS v Olomouckém kraji. Také spolky a NNO se prostřednictvím MAS Region HANÁ zapojili do programů LEADER celkem ve 14 výzvách.

Obr. 14 Graf - podpořené projekty spolků a NNO v MAS Region HANÁ – podle oblasti zaměření

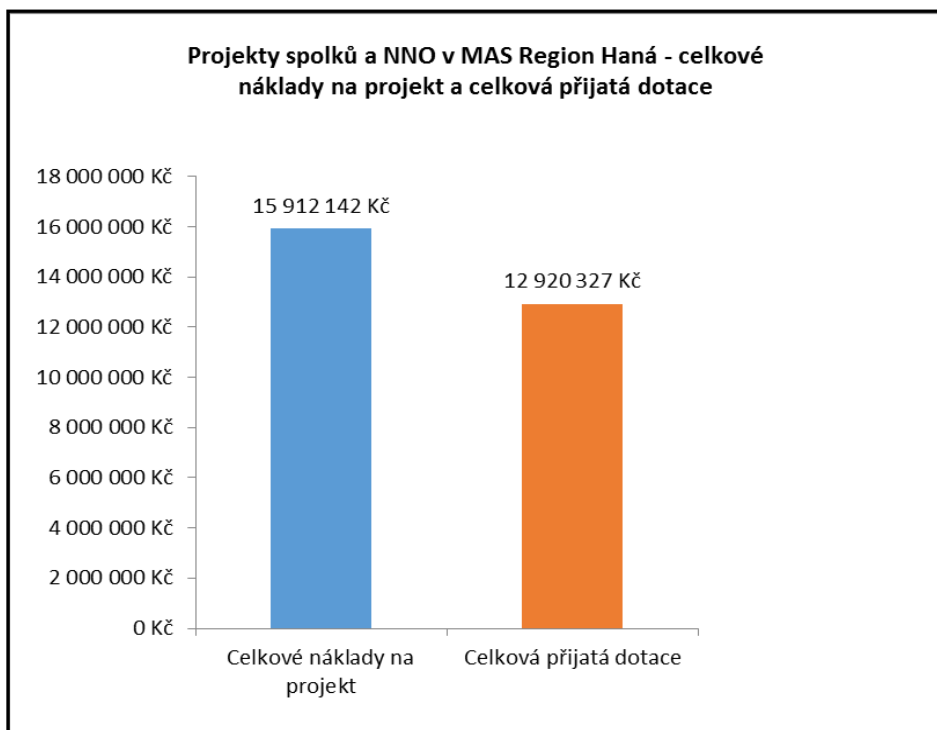
Zdroj: Monitorovací zprávy provádění projektů LEADER a naplňování strategického plánu LEADER – interní dokumenty MAS Region HANÁ.

Obr. 15 Graf - projekty spolků a NNO v MAS Region HANÁ – podpořené a nepodpořené

Zdroj: Monitorovací zprávy provádění projektů LEADER a naplňování strategického plánu LEADER – interní dokumenty MAS Region HANÁ.

Obr. 16 Graf - projekty spolků a NNO v MAS Region HANÁ

Zdroj: Monitorovací zprávy provádění projektů LEADER a naplňování strategického plánu LEADER – interní dokumenty MAS Region HANÁ.

VIII.2 SWOT analýza

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území Regionu HANÁ.

Tab 7 SWOT analýza oblasti spolků a NNO v Regionu HANÁ

Silné stránky:	Slabé stránky:
<ul style="list-style-type: none"> - široký zájem veřejnosti, chuť zapojit se do činnosti - ochota obyvatel přispět a pracovat bez nároku na odměnu - dobrá odborná kvalita činnosti spolku - dlouhodobá poptávka společnosti po činnosti spolků nebo NNO - vícezdrojové financování - existence daňových úlev pro dárce spolků a NNO - existence silných a aktivních spolků a NNO 	<ul style="list-style-type: none"> - účast některých spolků a NNO je pouze formální (formální partnerství) - nezájem o odborníky z řad spolků a NNO - neprofesionalita některých NNO ve svých činnostech - malá informovanost veřejné správy o neziskovém sektoru - podfinancování neziskového sektoru - přebujelá byrokracie operačních programů - chybějící prostředky pro šíření dobré praxe - nejednotnost metodik a kritérií

<p>s bohatou historií</p> <ul style="list-style-type: none"> - síťování a vzájemná komunikace některých spolků a NNO - rostoucí schopnost spolků a NNO čerpat dotační prostředky (z EU i jinde) - snaha hledat kompetentní a kvalifikované lidské zdroje - zkušenosti MAS v rámci iniciativy LEADER - postupné vytváření vazeb mezi jednotlivými spolky a NNO - pozitivní zkušenosti v partnerství mezi spolky, NNO a veřejnou správou v projektech 	<ul style="list-style-type: none"> - neexistence veřejného rejstříku spolků a ostatních organizací neziskového sektoru - požadavek na předfinancování projektů
Příležitosti:	Hrozby:
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšující se technická vybavenost spolků a NNO - spolupráce spolků a NNO v rámci MAS (místních akčních skupin) - zvyšující se provázanost spolků a NNO s obcemi - využití příkladů dobré praxe - veřejný zájem o činnost spolků a NNO - rostoucí ochota lidí poskytovat finanční prostředky spolkům a NNO - ocenění a započtení hodnoty dobrovolnické práce do vlastních zdrojů - opora v nové právní legislativě - podpora neziskového sektoru z nově připravovaných dotačních programů 	<ul style="list-style-type: none"> - stárnoucí členové spolků, nedostatek mladých členů - nedostatek finančních prostředků na činnost - nedostatek kvalitních trenérů nebo cvičitelů - nezájem občanů o činnost spolků a NNO - nepřehledná a měnící se legislativa (i v daňové oblasti) - oslabení finančních zdrojů z veřejných rozpočtů - chybí všeobecná koncepce rozvoje spolků a NNO

Zdroj: Výsledky dotazníkového šetření, závěry z pracovní porady spolků a NNO

VIII.3 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů a potřeb v oblasti spolků a NNO v Regionu HANÁ vznikla na základě zjištěných informací v území, prostřednictvím osobní komunikace se zástupci spolků a NNO, dále z dotazníkového šetření, z porad realizačního týmu se zástupci spolků a NNO v území.

Analýza problémů:

- klesající počet dětí využívajících spolkových aktivit, snižující se zájem mladých o spolkovou činnost
- nedostatečná informovanost nebo osobní nezájem rodičů o činnost spolků

- nedostatečné zacílení spolkových aktivit, nedostatečná mobilita seniorů
- neochota dopravit seniory na místa konání spolkových akcí
- malý zájem o aktivní účast, neochota při spolupráci v oblasti sportu
- obtížná forma spolupráce (překrývání některých aktivit činnosti)
- nedostačující spolupráce spolků s MŠ a ZŠ, MC a RC, chybí vzájemná informovanost
- nepřesné informování o oblasti spolků a NNO (vytváření kauz)

Analýza potřeb:

- smysluplné a aktivní trávení volného času (aktivní relaxace, regenerace a zábava)
- potřeba výchovného působení ve volném čase dětí a mládeže, potřeba prevence společensky nežádoucích jevů, očekávání vytvoření "volného prostoru" pro rodiče
- potřeba sociálního kontaktu s rodinnými příslušníky i veřejností, potřeba aktivního a smysluplného trávení důchodového věku
- potřeba sociálního začlenění (předcházení sociálního vyloučení a izolace) rodičů a prarodičů
- potřeba sportovních a pohybových aktivit, aktivní relaxace, sociálního kontaktu
- očekávání uměleckého vyžití, sociálního kontaktu, aktivní relaxace
- očekávání zájmu a aktivního přístupu ze strany lektorů spolkové činnosti, potřeba sociální realizace
- očekávání zájmu veřejnosti o připravované akce (zájem o kulturní dědictví a lidové tradice)
- potřeba medializace připravovaných akcí a spolkových činností, očekávání vzájemné spolupráce

VIII.4 Závěry a východiska

Z analýzy cílových (dotčených) skupin plyne, že nejvíce dotčenými skupinami v oblasti spolků a NNO jsou:

- široká veřejnost účastnící se spolkové činnosti (zvláštní skupinou jsou zde děti a mládež a jejich rodiče, kteří je na aktivity spolků a NNO doprovází a spolu s nimi se některých akcí také účastní)
- představitelé samosprávy měst a obcí, kteří tvoří nedílnou součást dobře fungujících spolků a NNO v dané obci. Spolky a NNO jsou z 90% závislé na podpoře obce. Jedná se především o podporu formou finančního příspěvku, ale také např. bezplatným nebo symbolickým pronájmem prostor pro pravidelnou činnost spolků a NNO, poskytnutím materiálního a technického zázemí obce při pořádání nejrůznějších akcí
- partneři (sponzoři) spolků a NNO, kteří rovněž spolky a NNO finančně i materiálně podporují oproti zveřejnění a zviditelnění jména sponzora

- média, která veškerou spolkovou činnost monitorují, propagují a jsou důležitým pojítkem mezi širokou veřejností a organizátory spolkových aktivit a akcí

V současnosti se v rámci Regionu HANÁ zdá být komunikace mezi jednotlivými cílovými skupinami (především mezi obcemi a spolky a NNO) na celkově dobré úrovni.

Z výsledků analýzy rizik plyne, že největšími riziky jsou (na základě dostupných informací od poskytovatelů spolkových aktivit, popř. od starostů jednotlivých obcí, osobních rozhovorů a vyplněných dotazníků):

Finanční rizika:

- nedostatek financí na běžnou činnost a na platy
- neschopnost získání dotací a jejich složitá administrace. Lidé ve vedení, členové a dobrovolníci spolků a NNO nejsou často dostatečně informovaní ani schopní získat finanční prostředky z dotačních titulů. Velkou bariérou je také složitá administrace a časová náročnost přípravy a realizace dotačního projektu.
- nedostatek financí na investice a správu majetku

Technická rizika:

- špatný technický stav budov a nemovitostí ve vlastnictví spolků a NNO, případně ve vlastnictví jiných subjektů (v pronájmu NNO)
- špatný technický stav vybavení a zařízení ve vlastnictví nebo užívání spolků a NNO
- nedostatečná proškolenost a informovanost při užívání technického vybavení

Právní rizika:

- adaptace na změněné právní podmínky (např. Nový občanský zákoník) – neustále se měnící právní legislativa a absence právníků znemožňuje spolkům a NNO aktuálně reagovat na nové právní předpisy

Věcná rizika:

- kompetentnost a zainteresovanost vedoucích spolků a NNO
- nezájem mladé generace – problém, se kterým se potýkají nejen spolky a NNO, ale i poskytovatelé služeb pro širokou veřejnost a organizátoři společenských a kulturních akcí

Pracovní skupina k provedení SWOT analýzy v oblasti spolků a NNO využila zejména odborných znalostí jednotlivých členů, bylo využito informací o potřebách, očekáváních a požadavcích uživatelů i poskytovatelů spolkových aktivit.

V hodnocení slabých stránek se objevila potřeba:

- větší profesionality některých NNO ve svých činnostech
- předfinancování podávaných projektů a zjednodušení administrace
- veřejného rejstříku spolků a ostatních organizací neziskového sektoru
- dalšího vzdělávání stávajících i nových pracovníků a dobrovolníků spolků a NNO

Při sestavování SWOT analýzy členové pracovní skupiny zdůraznili tyto hrozby:

- stárnoucí členové spolků, nedostatek mladých členů, nedostatek kvalifikovaných trenérů
- nedostatek finančních prostředků na činnost
- oslabení finančních zdrojů z veřejných rozpočtů, finanční nejistota
- chybějící všeobecné koncepce rozvoje spolků a NNO

Z celkových analýz vyplynuly následující závěry:

Celkově: Většina spolků a NNO se potýká hlavně s finančními problémy a nejistotou do budoucnosti z důvodů: legislativních změn, stárnutí členů spolků (nezájem a nedostatek mladých členů), nedostatečné odborné kvalifikace a zainteresovanosti vedoucích spolků a NNO.

Obce jsou podporovateli spolků a NNO v regionu, zajišťují neziskovému sektoru zázemí – pronájem budov a zařízení. Mnoho spolků a NNO funguje jen díky finanční a materiální podpoře ze strany obcí. Spolky a NNO jsou ale především nositelé kulturních a společenských akcí regionu a pomáhají udržet obyvatelstvo ve venkovských oblastech. Za podpory obce fungují v převážné většině na území této obce, ojedinelé nad rámec obce svojí působnosti.

Konkrétní zjištění jednotlivých analýz:

Financování spolků a NNO:

- neinvestiční finanční prostředky na podporu činnosti a akcí pořádaných spolky
- investiční finanční prostředky na modernizaci popř. novou výstavbu zázemí spolků a NNO
- vymezení jasných kompetencí mezi státem, krajem, obcemi a spolky a NNO

Systém informovanosti a komunikace v oblasti spolkových služeb:

- koordinace mezi poskytovateli a uživateli spolkových aktivit
- vznik veřejného rejstříku spolků a NNO

Podpora dobrovolnictví v činnosti spolků a NNO:

- využití možnosti nabízených dobrovolníků organizacemi v Olomouckém kraji, které tuto možnost zprostředkovávají
- informování laické i odborné veřejnosti o možnostech dobrovolnické práce

IX. KULTURA, PAMÁTKY, HISTORIE

Historie území MAS

Chceme-li poznat a pochopit současnost, měli bychom se obracet do minulosti. Minulost území MAS je významným způsobem ovlivňována existencí olomouckého biskupství a arcibiskupství. Přes dnešní území MAS vedly významné obchodní stezky. K nejvýznamnějším patří tzv. Jantarová stezka, která je jednou z nejstarších a nejznámějších obchodních stezek na Moravě. Vedla od Baltu Moravskou bránou až k Vídni. Naši předci osídlovali především území podél toků říček v úrodných nížinatých oblastech.

O existenci obcí na území MAS se dovídáme z různých písemných pramenů. Takovým významným písemným pramenem je listina olomouckého biskupa Zdíka z roku 1141, ve které můžeme číst o existenci například obce Loučany, Olšany u Prostějova, Náměšť na Hané, Hněvotína, i když v případě této obce je to již druhá písemná zmínka (první pochází z roku 1078), i obec Čechy pod Kosířem je starší – první písemná zmínka je již z roku 1131. Další obce MAS vznikaly ve 13. století.

Počátky osídlování Konicka, kterým vedla jedna ze spojovacích cest z Moravy do Čech, je rovněž spojen s 13. stoletím. Neosídlené území náleželo panovníkovi. První písemné zmínky se datují do poslední čtvrtiny 13. století. Konicko bylo vyděleno ze zeměpanského majetku a dáno Adamovi z Choliny. Ten začal systematicky území kolonizovat, nechal kácet lesy a zakládal vsi. Vznikla obec Březsko, které je spojeno i s datem 1351 stejně jako Konice s městečkem s tvrzí, vesnicemi Dzbel, Jesenec, Ochoz.

O mnoha obcích MAS jsou důležitým vypovídajícím pramenem archeologické vykopávky.

Řada historických kulturních památek na území Regionu HANÁ je v majetku a správě obce. Obce pravidelně vynakládají nemalé prostředky na údržbu a obnovu těchto památek. Vzhledem k povaze těchto rekonstrukčních prací je však potřeba dalších finančních prostředků významná, a obecní rozpočty značně zatěžující. Možným řešením je co nejčastější využívání dostupných dotačních programů.

IX.1 Významná archeologická naleziště na území MAS

Pravěké hradiště Rmíz u Laškova

Mohutné hradisko (cca 10 ha) bylo v blízkosti Náměště na Hané a Laškova vystavěno na počátku eneolitu lidem, který přišel od severu a přinesl tzv. baalberskou keramiku staršího stupně kultury nálevkovitých pohárů. Opevnění hradiska s čelní kamennou zdí z 1. třetiny 4. tis. př.n.l. je možno označit za „nejstarší dosud odkrytou kamennou architekturu podobného charakteru ve střední Evropě“.

Hradiště na Dubovém kopci u Drahanovic

Patrně nedokončené raně středověké hradiště nacházející se 1,5 km jihozápadně od obce Drahanovice na západním výběžku Velkého Kosíře. Hradiště zaujímá půdorys o rozměrech 50 a 65 metrů.

Pravěké hradiště u Běleckého Mlýna

Lokalita vzdálená asi 2,8 km severovýchodně od středu obce Ptení, nad jižním vyústěním údolí Řeky Romže v oblasti Bouzovské vrchoviny. Leží v nadmořské výšce asi 340 m, na ostrožně obtékané řekou Romží a jejím pravobřežním přítokem, Brodeckým potokem. V devadesátých letech minulého století zde byla získána keramika kultury s moravskou malovanou keramikou z mladší doby kamenné.

Pravěké hradiště u Kladek

Hradiště z pozdní doby bronzové (cca 1050 - 800 př. n. l.) objevené v roce 2010 při terénní archeologické prospekci. Na základě zjištěných skutečností se předpokládá vazba hradiště na komunikaci propojující úrodné enklávy Hané a Malé Hané. Nejstarším zjištěným předmětem je jehlice varianty Sodoměřice datovaná do fáze B B1.

Pravěké hradiště u Seničky

Jedná se o nově objevenou lokalitu doposud neznámého stáří. Vzhledem k dispozici valu se patrně jedná o pravěké hradiště.

Pravěké hradiště u Slatinek

Hradiště leží na hřbetu mírně se svažujícím k východu v poloze „U Varhan“. Hradiště má oválný půdorys o rozloze 7 hektarů. Je opevněno valem o výšce pohybující se mezi 0,5 až 2 metry. Dle archeologických nálezů lze hradiště datovat do kultury nálevkovitých pohárů z pozdní doby kamenné (cca 3500 př. n. l.).

K významným lokalitám, kde neproběhl dosud intenzivní archeologický průzkum, patří i zříceniny hradů např.:

Zřícenina hradu v Náměšti na Hané – první písemná zpráva pochází z r. 1423.

Zřícenina hradu ve Stražisku - vznikl pravděpodobně v druhé polovině 13. století.

IX.2 Historické památky

Území MAS nepatří mezi oblasti, které jsou navštěvovány kvůli historickým památkám tak jako např. oblast Prahy, Brna a dalších velkých měst. Přesto se na území nachází kulturní památky, a především moře takzvaných památek místního významu. Na našem území neexistuje národní kulturní památka.

Jedním z hlavních cílů návštěvníků MAS Regionu HANÁ jsou bezesporu tvrze a zámky. Níže jsou uvedeny nejvýznamnější z nich.

IX.2.1 Tvrze a zámky

Černá věž v Drahanovicích – pozůstatek gotické tvrze ze 13. až 14. století a je ojedinělou památkou stavební činnosti nižší šlechty na střední Moravě.

Zámek Čechy pod Košířem - klasicistní zámek obklopený přírodně krajinářským parkem o rozloze 21,5 hektaru, který patří k nejcennějším objektům historické zeleně na Moravě.

Zámek Konice - barokní zámek byl postaven v letech 1703 - 1705 olomouckým stavitelem Lukášem Glöckelem na místě bývalé středověké tvrze.

Zámek Náměšť na Hané – klasicistní zámek uprostřed kruhového parku z 1. poloviny 18. století.

Zámek Laškov - zámek vybudovaný z bývalé tvrze z 15. století.

Zámek Ptení – postaven na základech tvrze z roku 1378.

Černá věž v Drahanovicích

Zámek Čechy pod Kosířem

IX.2.2 Kaple a kostely

Kulturními památkami je i celá řada kostelů na území MAS.

Kostel sv. Libora v Jesenci - postavený významným architektem Janem Blažejem Santinim-Aichlem.

Kostel Nanebevzetí Panny Marie ve Slatinicích - který je obklopen areálem s křížovou cestou.

Kostel Navštívení Panny Marie v Jednově – barokní kostel vznikl nad studánkou zvanou Svatá voda.

Kostel sv. Maří Magdalény v Senici na Hané – první písemná zmínka je z roku 1263.

Kostel sv. Leonarda v Hněvotíně – barokní kostel vznikl přestavbou původního kostela z roku 1394.

Kostel sv. Jakuba Staršího v Kostelci na Hané – farní kostel, svou současnou podobu získal v době vrcholného baroka.

Kostel sv. Petra a Pavla ve Smržicích – původní kostel pochází z roku 1309, po požáru přestavěn do dnešní podoby.

Kaple sv. Cyrila a Metoděje ve Vojnicích – kapli postavil r. 1890 podle návrhu Karla Starého z Olomouce litovelský stavitel Kunčar.

Kaple Navštívení P. Marie v Ratajích – barokní kaple pochází z roku 1743.

Kaple sv. Trojice v Čelechovicích na Hané – kaple postavená za 2. sv. války, dnes objekt pravoslavné církve.

Kostel sv. Libora v Jesení   Kostel sv. Jakuba Staršího v Kostelci n.H.   Kostel sv. Maří Magdaleny v Senici n. H.

IX.3 Památky místního významu

Historickou stopu v každé obci MAS tvoří i památky místního významu. Jedná se především o kříže (např. kříž za Hablovem, kamenný kříž před zvonící v Polomí, pískovcové kříže v Hačkách, pamětní kříž na místním hřbitově v Kladkách, pískovcový kříž na hřbitově v Loučanech aj.), smírčí kříže (např. v Seničce, Senici na Hané, v Krakovci, ve Slatinicích a v Ratajích), boží muka (např. Boží muka ve Hvozďě, boží muka sv. Fabiána a Šebestiána v Pěňčíně, boží muka v Čelechovicích na Hané), památníky (památník obětem 1. a 2. sv. války v Lešanech, pomník obětem světových válek v Lutíně), sochy (např. socha Panny Marie Lurdské v Ratajích, socha sv. Jana Nepomuckého v Hněvotíně, barokní socha P. Marie v Hněvotíně), statky (barokní sýpka v Luděřově), kaple (kaple sv. Jakuba většího v Drahanovicích, kaple sv. Václava v Ochozi, kaple sv. Anny v Suchdole, kaple sv. Gotharda ve Stražisku, kaple sv. Jana a Pavla ve Slatinkách) a různé domy (selská usedlost č.p. 35 v Bílovicích-Lutotíně, venkovská usedlost č.p. 2 Kníničky). O tyto památky se většinou starají obce, které vydávají nemalé finanční prostředky na jejich záchranu. Na realizaci obnovy památek jsou často využívány dostupné dotační prostředky. Bohužel úspěšnost žadatelů o dotace je vzhledem k velkému zájmu relativně malá. U dotační podpory Olomouckého kraje je dle sdělení žadatelů úspěšnost cca 50%, u dotačních programů Ministerstva kultury ještě menší.

Část těchto památek je však v soukromém vlastnictví nebo v nezjištěném vlastnickém stavu. U těchto památek je pak jejich údržba často zanedbaná a jejich obnova problematická. V rámci Regionu HANÁ jde odhadem o cca 50 drobných památek místního významu.

IX.4 Technické památky

K významným pozůstatkům lidské činnosti a zručnosti patří bezesporu technické památky. Jedná se např.:

Větrný mlýn v Hačkách - původně dřevěný beraní mlýn z roku 1826 byl po požáru v roce 1911 přestavěn do dnešní podoby.

Ondráškův mlýn u Vojtěchova - poprvé je zmiňován jako mlýn patřící k vesnici v roce 1545.

Větrný mlýn u Jednova - větrný mlýn holandského typu stojí v části Jednov obce Suchdol, 11 km jižně od Konice. Postaven byl asi v roce 1842 a jisté je, že roku 1875 byl v provozu.

Kruhový mlýn u Kandie – v údolí toku Šumice v úseku mezi Kandí a Krakovcem se nacházejí pozůstatky starého vodního mlýna místními lidmi označovaného jako „Kruhák“.

Růžový mlýn u Náměště na Hané - stavení se nachází v počáteční části údolí ve směru od Náměště. Jeho součástí bývala dřív též panská pila. V dnešní době je obydlen.

IX.5 Nehmotné kulturní dědictví

Území naší MAS nepatří k těm územím, kde se běžně nosí kroj, přesto se na našem území používá hanáčtina. Na našem území také nejsou rozšířeny folklorní soubory, výjimku tvoří hanácký folklorní soubor Kosíř, jeho činnost je však omezená.

Kulturním dědictvím a nehmotným bohatstvím je také znalost tradičních řemesel, která se v území dochovala. Rozvoji a prezentaci těchto dovedností se na území MAS věnoval projekt „Spojují nás tradice“. V rámci tohoto projektu bylo identifikováno více než 40 nositelů tradičních řemesel, se kterými MAS spolupracuje. Pro zachování do budoucna je výzvou pro region toto dědictví podporovat.

Zájem mezi mladými lidmi i mezi drobnými podnikateli v současných řemesel se v posledních letech potvrdil. V rámci projektu Spojují nás tradice i v následujících letech na pravidelných dílnách tradičních řemesel, pořádaných každoročně MAS je takovýto zájem evidentní, a byl potvrzen počty zájemců a návštěvníků akcí.

IX.6 Zvyky na území MAS

Každá obec na území MAS se vyznačuje tím, že její obyvatelé dodržují některé tradiční zvyky. Slaví se masopust, probíhá loučení se zimou, klapání na Velikonoce, chodí se na pomlázku, slaví se hody, pálí se čarodějnice, staví a kácí se máj, probíhají poutě, výlovy rybníků, dodržují se zvyky spojené s Mikulášem, zvyky během adventu a Vánoc.

Nedostatek folklorních souborů vyvažuje skutečnost, že na území Regionu HANÁ je stále více těch, kteří se zabývají tradičními řemesly. Mezi nejvýznamnější řemeslníky na území MAS patří:

- Alena Veselá – Pěnčín, pletení slaměných ošatek
- Pavel Dlabala – Senice na Hané, umělecký řezbář, malíř, karikaturista
- Hana Kadalová – Třebčín, výroba velikonočních kraslic
- Věra Chudobová – Třebčín, keramika
- Jan Naš – Hněvotín řezbář, dřevěné plastiky
- manželé Sýkorovi – Loučany, výroba hraček z dřeva
- Jitka Seehoferová – výroba a prodej keramiky, Olbramice
- Josef Vacovský – Olšany u Prostějova, keramická dílna
- Jarmila Vláčelová – Čechy pod Kosířem, domácí tkané koberce
- Paní Slámová – Čechy pod Kosířem, keramika
- Jaroslava Skopalová – Čelechovice na Hané, výšivky, paličkování
- Ivo Stawaritsch – Čelechovice na Hané, kovář
- Paní Nováková – Laškov, keramika

- Jaroslava Petříková – Kostelec na Hané, suché vazby
- Jana Tomečková st. – Slatinice, vazby ze sušených květů
- Petra Čepcová – Slatinice, pletení z pedigu
- Miloslava Zatloukalová – Brodek u Konice, výrobky ze slámy a lýka
- Jitka Harlenderová – Náměšť na Hané, patchwork
- Alena Mašláňová – Rataje, pedig

Každoročně MAS Region HANÁ připravuje pro své členy kalendář na různá témata, který zároveň obsahuje přehled kulturních událostí v jednotlivých obcích MAS. K významným kulturním událostem bezesporu patří oslava nového roku, tříkrálové sbírky, plesy jednotlivých spolkových organizací, maškarní karnevaly, maškarní bály, masopustní veselí, hodové zábavy, velikonoční výstavy, koncerty.

IX.7 Infrastruktura pro kulturu

Ve větších obcích na území MAS Region HANÁ jsou vybudovány kulturní domy, sokolovny, sály, hasičské zbrojnice, společenské místnosti, či jiná kulturní zařízení sloužící k nejrůznějším společenským a kulturním setkáním.

Přehled významných infrastrukturních zařízení pro kulturu na území MAS:

- přírodní amfiteátr v Náměšti na Hané
- sál v Náměšti na Hané
- kulturní dům v Luděřově
- kulturní dům ve Střížově
- kulturní dům ve Lhotě pod Kosířem
- přírodní amfiteátr u Černé věže v Drahanovicích
- kulturní dům v Jesenci
- Hanácká relax oáza v Čelechovicích na Hané
- kulturní sál ve Smržicích
- multifunkční areál v Čechách pod Kosířem
- sál v Hněvotíně
- sál v Těšeticích
- sál v Senici na Hané, kino v Senici na Hané
- sál v Loučanech
- spolková místnost v Kladcích
- sokolovna v Olšanech u Prostějova

Některá kulturní zařízení na území MAS jsou v dobrém stavu, jiná by však potřebovala výraznější investice ke zlepšení svého stávajícího stavu.

Dalším z návštěvnicky atraktivních míst jsou galerie a muzea, kterých můžeme najít v Regionu HANÁ celkem šest. Nabízejí různorodé expozice, od historického hasičského vybavení v případě

Hasičského muzea v Čechách pod Kosířem přes historické kočáry v muzeu kočárů ve stejné obci až po Muzeum veteránů ve Slatinicích.

Nejvýznamnější spolky zajímající se kulturou na území MAS Region HANÁ:

- Kašpárkovi kamarádi – Olšany u Prostějova,
- Ochoťnický soubor Těšetice při OÚ – Těšetice
- Za dveřmi, z.s. – Náměšť na Hané

Značné množství turisticky atraktivních objektů a památek postrádá potřebnou doprovodnou infrastrukturu v podobě značení, parkovišť, odstavných ploch, či zařízení a vybavení pro návštěvu hendikepovanými návštěvníky. V této oblasti budou potřeba ke zlepšení stavu nemalé investice.

IX.8 SWOT analýza

Tab 8 Dílčí SWOT analýza – kultura, památky, historie

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostatek památek místního významu, významné kulturní památky - existence TIC v regionu (Konice, Náměšť na Hané) - dostupnost památek - fungující divadelní spolky - tradice řemeslníků v území MAS 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek finančních prostředků na obnovu památek - z EU podpora pouze národních kulturních památek - nedostatek finančních prostředků v dotačních titulech Olomouckého kraje, MMR a MZe na obnovu památek - špatná propagace památek a kulturních aktivit - nedostatečná infrastruktura (parkoviště, bezbariérovost) - nedostatek folklorních souborů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - získání finančních prostředků z dotačního titulu Česko-polské spolupráce na obnovu památek - spolupráce s ostatními majiteli památek v rámci Olomouckého kraje na propagaci památek, rovněž i s majiteli památek v Polsku - aktivní přístup ze strany MAS při získávání dotací na obnovu památek pro jednotlivé žadatele - zájem mladých řemeslníků o obnovu tradičních řemesel 	<ul style="list-style-type: none"> - nezáměr majitelů památek o jejich péči - nezáměr NNO o pořádání kulturních aktivit - nedostatek finančních prostředků na obnovu památek v dotačních titulech Olomouckého kraje, MMR, MZe

Zdroj: Vlastní zpracování

IX.9 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- nedostatek finančních prostředků na obnovu památek a kulturních aktivit
- nedostatečná propagace památek a kulturních akcí
- špatná infrastruktura

Analýza potřeb:

- zvýšení finanční podpory státu a kraje, obcí na obnovu památek

- získání finančních prostředků z dotačního titulu Česko-polské spolupráce na obnovu památek
- rozšíření škály kulturních aktivit a především péče o památky místního významu a kulturní památky
- zlepšení infrastruktury – vybudování parkovišť a bezbariérových přístupů
- zvýšit propagaci památek a kulturních aktivit

X. ZEMĚDĚLSTVÍ A LESNICTVÍ

X.1 Základní charakteristika zemědělského a lesnického sektoru

Geologicko – pedologické podmínky

Na území Regionu HANÁ jsou nejvíce zastoupeny kambizemě, černozemě, hnědozemě a fluvizemě. V oblasti Hané jsou půdy nadprůměrně úrodné, s vysokou bonitou, nadprůměrně vhodné pro zemědělské hospodaření. Vysoký podíl výměr katastrů obcí je obhospodařován jako orná půda. Ve výše položených oblastech Konicka jsou zastoupeny hnědozemě a luvizemě, častěji využívané jako TTP a pastviny.

Klimatické podmínky

Na území MAS Regionu HANÁ můžeme dle Quitta (1971) pozorovat celkem 1 klimaticky teplou podoblast (T2) a 5 klimatických mírně teplých podoblastí. Jedná se o klimatické podoblasti MT 11, MT 10, MT 9, MT 5 a MT 3, jejichž výskyt závisí především na geomorfologických poměrech studovaného území.

Na území jsou stále častěji pozorovány negativní jevy spojené s globálními změnami klimatu. Jde zejména o stále častější přívalové deště, častější lokální povodně, globální povodně. Palčivým problémem je stále častější kumulace dlouhých období bez srážek, způsobujících problémy se suchem. Dle celostátní kategorizace je níže položená oblast RH – hanácká rovina v okolí Prostějova a Olomouce v kategorii nejsilněji ohrožených území suchem.

Hydrologické poměry

Území MAS Region HANÁ spadá pod oblast povodí Moravy, které je čtvrté největší na území České republiky. Oblast povodí Moravy má protáhlý tvar ve směru sever-jih, s výrazným výběžkem směrem k východu, který tvoří řeka Bečva. Hlavním tokem oblasti povodí Moravy je stejnojmenná řeka Morava. Po stránce hydrologické patří oblast povodí Moravy k úmoří Černého moře. Voda je odváděna prostřednictvím řeky Moravy do Dunaje. Hlavní pramennou oblast představují Jeseníky, Beskydy a Bílé Karpaty.

Významnými toky povodí Moravy na území Regionu HANÁ jsou řeky Morava, Romže (Valová) a Blata.

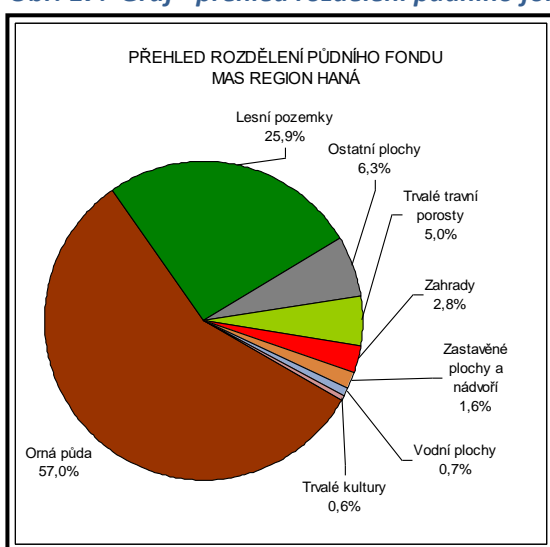
Krajinná matrice

Celková výměra zemědělského půdního fondu MAS Region HANÁ k datu 31. 12. 2013 činila 27 870 ha, což je přibližně 65 % z celkové rozlohy půdního fondu na tomto území. Většinu zemědělské půdy zaujímá orná půda o rozloze 24 306 ha. Výměra trvalých travních porostů činí 2 124 ha. Nejvyšší zastoupení trvalých travních porostů je v katastrálních územích spadajících pod správní obvod města Konice. Vyšší výskyt trvalých travních porostů na tomto území odpovídá chladnějším klimatickým podmínkám oproti ostatním částem MAS Region HANÁ. Zahrady (1 196 ha) i ovocné sady (179 ha) jsou rovnoměrně zastoupeny po celém území bez ohledu na klimatické podmínky. Nepatrná část zemědělského půdního fondu je tvořena chmelnicemi v obcích Hněvotín a Senice

na Hané. Rozloha chmelnic činí 65,2 ha. Naprostou ojedinělostí na tomto území je vinice o ploše 0,4 ha v obci Slatinky.

Nezemědělská půda je zastoupena přibližně na 35 % půdního fondu. Z těchto 14 758 ha je největší část tvořena lesními pozemky o ploše 11 051 ha. Lesnatost regionu je s 25,9 % oproti průměru Olomouckého kraje, který má lesnatost 34 %, velmi nízká. V současné době dochází v rámci územních plánů k záměrům zalesňovat zemědělsky nevyužívané plochy. Zároveň v důsledku dotační politiky, která umožňuje vlastníkům půdy získat výhodnou podporu na zalesnění jejich pozemků, se očekává další zvyšování výměry lesních pozemků. Vodní plochy zaujímají z nezemědělské půdy 308 ha. Zbýlých 3 398 ha tvoří ostatní plochy a zastavěné plochy a nádvoří.

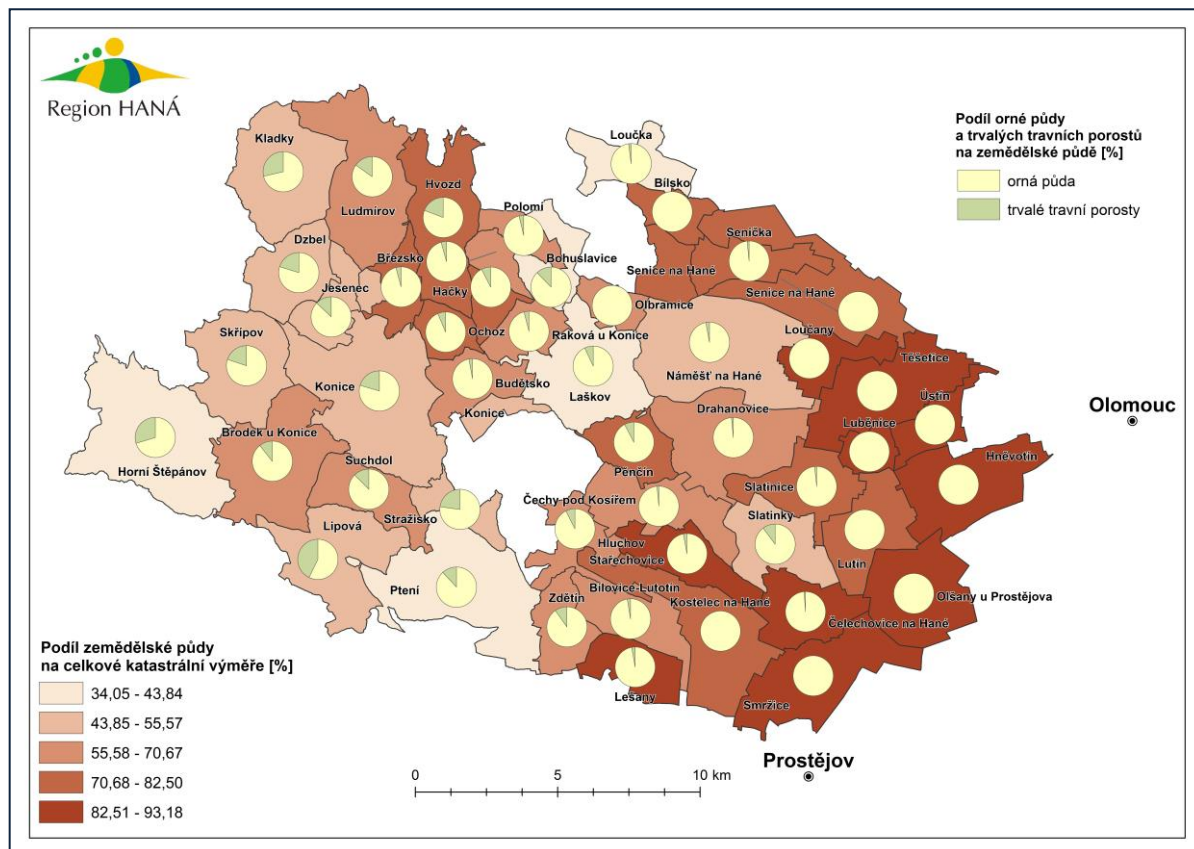
Obr. 17: Graf - přehled rozdělení půdního fondu MAS Region HANÁ

Zdroj: www.cuzk.cz

X.2 Zemědělství

Obr. 18 - Mapa - podíl zemědělské půdy na celkové katastrální výměře, podíl orné půdy a trvalých travních porostů na zemědělské půdě (%)

Zdroj: Vlastní zpracování

X.2.1 Zemědělské výrobní oblasti

MAS Region HANÁ se většinou svého území nachází v řepařské výrobní oblasti, která je zastoupena podtypy Ř1 a Ř2. V západní části regionu okrajově zasahuje i bramborářská oblast, která je zastoupena podtypem B1.

Ceny zemědělské půdy

a) Cena úřední

Používaná k oceňování konkrétních pozemků pro účely daně z nabytí nemovitých věcí, pro prodej a koupi pozemků ve vlastnictví státu a pro provádění pozemkových úprav. Úřední cena může také sloužit i ke stanovení výše sazby nájmu ze zemědělské půdy. Tyto průměrné ceny zemědělských pozemků jsou vypočteny jako vážený aritmetický průměr z cen BPEJ a jsou přiřazeny jednotlivým katastrálním územím.

b) Cena tržní

Tržní cena se používá pro účely trhu se zemědělskými pozemky. Častým vodítkem pro určení očekávané tržní ceny za zemědělské pozemky je "úřední cena dle BPEJ", která alespoň základním

způsobem naznačuje kvalitu pozemků. Skutečná cena však může být nižší nebo naopak několikanásobně vyšší.

Na území MAS Region HANÁ se tržní cena nejčastěji pohybuje v rozmezí od 5 - 20 Kč/m² zemědělské půdy. Ve výjimečně kvalitních lokalitách může být cena i vyšší. Na tržní cenu mají také vliv regionální rozdíly. Tržní cena půdy se v centrální části Hané pohybuje v rozmezí od 15 - 20 Kč/m². V některých případech může být cena i vyšší. V méně příznivých oblastech Konicka může tržní cena začínat na 5 - 8 Kč/m².

Méně příznivé oblasti (LFA)

V České republice sem patří oblasti, kde je zemědělské podnikání podporováno pomocí vyplácení dotací na plochu TTP. Cílem podpory je stimulovat snížení zornění zemědělské půdy v těchto oblastech, přispět k udržitelnému využití zemědělské půdy a ochraně ostatních přírodních zdrojů (zejména vodních zdrojů), přispět ke stabilizaci venkovské populace, udržet atraktivitu krajiny (krajinný ráz), podpořit systémy hospodaření přátelské k životnímu prostředí.

Horské méně příznivé oblasti

Jedná se o oblasti s existencí velmi nepříznivých klimatických podmínek daných nadmořskou výškou, která je vyšší nebo rovna 600 m. n. m.

V rámci území Regionu HANÁ je do horské oblasti typu HA zařazeno katastrální území Kladky, do horské oblasti typu HB zařazeny katastrální území Brodek u Konice a Horní Štěpánov.

Ostatní méně příznivé oblasti

Jedná se o oblasti s výskytem půdy nízké produktivity, nesnadno obdělávatelné a s omezeným potenciálem, který není možné zvýšit jinak než vynaložením nadměrných nákladů a které jsou vhodné hlavně pro extenzivní živočišnou výrobu a zároveň výnosnost území je < 34 bodů (80 % průměru). Druhým kritériem je malá nebo snižující se hustota obyvatelstva.

V rámci území Regionu HANÁ jsou do ostatní méně příznivé oblasti typu OA zařazeny katastrální území Březsko, Dzbel, Hačky, Hvozď, Jesenec, Konice, Lipová, Ludmírov, Ochoz, Polomí, Rakůvka, Skřipov a Suchdol. Do ostatní méně příznivé oblasti typu OB je zařazeno katastrální území Stražisko.

Zranitelné oblasti

Zranitelné oblasti jsou územím s povrchovým nebo podzemním zdrojem vody, který je určen nebo využíván jako zdroj pitné vody, a u kterého hodnoty koncentrace dusičnanů přesahují 50 mg/l, nebo mohou této hodnoty dosáhnout. Do zranitelných oblastí se také řadí zdroj povrchové vody, u něhož může dojít ke zhoršení jakosti vody v důsledku vysoké koncentrace dusičnanů ze zemědělských zdrojů. Zranitelná oblast je definována Nitrátovou směrnicí (SR 91/676/EHS). Zvýšením dusičnanů ve vodě dochází k eutrofizaci vody, která má za následek nepříznivé dopady na celý vodní ekosystém.

V rámci území MAS Region HANÁ je zařazeno do zranitelných oblastí podle přílohy č. 1 nařízení vlády 262/2012 Sb., 44 katastrálních území z celkových 48. Pouze katastrální území Brodek u Konice, Dzbel, Horní Štěpánov a Lipová nejsou ohroženy zvýšenou koncentrací dusičnanů ve vodě. Všechny 4 katastrální území jsou vedeny pod správním obvodem města Konice.

X.2.2 Meliorace

Na území Regionu HANÁ se nachází velké množství melioračních staveb, které se budovaly před rokem 1990. V této době byla meliorace v mnoha případech prováděna velmi necitlivě. V rámci dotazníkového šetření bylo zjištěno, že v současné době nejsou prováděny žádné meliorační úpravy.

X.2.3 Eroze půdy

Eroze ochuzuje zemědělské půdy o jejich nejurodnější část, ornici. Tím dochází k zhoršování fyzikálně-chemických vlastností půd, zmenšování mocnosti půdního profilu, zvýšení štěrkovitosti, snižování obsahu živin a humusu, poškozování pěstovaných plodin. Následky nadměrné půdní eroze lze pozorovat i mimo zemědělské pozemky. Dochází k zanášení komunikací, povrchové kanalizace obcí, příkopů, nadměrnému usazování sedimentů v přirozených i umělých vodních tocích a nádržích. Sedimenty zmenšují jejich kapacitu a chemické látky vázané na transportované částice půdy ovlivňují kvalitu vody.

Úrodnost půdy a kvalitu půdního fondu do ohrožuj 2 typy eroze - vodní a větrná.

Větrná eroze

Podstata větrné eroze je v mechanické síle větru, rozrušování půdního pokryvu a jeho unášení do míst sedimentace. Větrnou erozi můžeme rozdělit na 2 typy. Posuvnou erozi, při které přenáší vítr půdní částice jen po půdním povrchu a transportuje je jen na malé vzdálenosti. Prašnou bouři, při které se půdní částice vznášejí ve vzduchu a vítr je transportuje na velké vzdálenosti (100 až 1 000 km i více).

V Olomouckém kraji jsou touto erozí převážně ohroženy půdy v jeho jižní části (Olomoucko, Blatecko, Těšeticko a Litovelsko).

Vodní eroze

V důsledku rostoucích trendů výskytu vyšších denních srážkových úhrnů, a to i přes klesající celkový roční úhrn srážek dochází ke zvyšování vodní eroze na zemědělských půdách. Nejvýznamnějšími faktory ovlivňující vodní erozi jsou srážky a z nich vznikající povrchový odtok, morfologie území, geologické a půdní poměry, vegetační kryt půdy a způsob využívání půdy.

Protierozní opatření je možno rozdělit na organizační a agrotechnická. Organizační spočívají v celkovém pojetí využívání krajiny. Jedná se především o rozdělení využívaných ploch podle svahovitosti. Mezi organizační opatření patří zatravnění a zalesňování, protierozní rozmístování plodin, pásové střídání plodin, změna velikosti a tvaru pozemku. Mezi agrotechnická protierozní opatření patří vrstevnicové obdělávání pozemků, pásové střídání plodin, protierozní osevní postup, technologie bezorebného zpracování, rozory a mulčování.

Olomoucký kraj patří mezi oblasti se zvýšeným rizikem vodní eroze. Rizikové oblasti se nacházejí podél řeky Moravy a na Těšeticku a Uničovsku.

X.3 Zemědělské podnikání a výroba

Území úrodných půd Hané patří k tradičním zemědělským oblastem české republiky. Vzhledem k nadprůměrně kvalitním půdám byla oblast od nepaměti intenzivně zemědělsky využívána. I v období před rokem 1989 bylo území obhospodařováno velkými a úspěšnými zemědělskými podniky. Po transformaci na současný stav zemědělského podnikání v území zůstaly převážně velké zemědělské podnikatelské subjekty, se všemi pozitivními (ekonomika) a především negativními důsledky.

Dle portálu ministerstva Zemědělství – www.eagri.cz je na území Regionu HANÁ evidováno 184 zemědělských podnikatelů. Avšak aktivně hospodařících podnikatelských subjektů, které hospodaří na výměře okolo 17 450 hektarů, je pouze 95. Druhá polovina evidovaných zemědělských subjektů jsou družstva a jiné podniky v likvidaci či podnikatelé, kteří se stali fyzickými osobami z důvodu chovu hospodářských zvířat pouze pro svoji potřebu. Zemědělské podnikatele můžeme rozdělit na území Regionu HANÁ do 3 skupin, podle výměry na které hospodaří, na podniky o výměře do 30 ha, od 30 - 500 ha a podniky s výměrou nad 500 ha.

Podniky o výměře do 30 ha

Ve většině případů se jedná o podnikatele, pro které je zemědělství vedlejším zdrojem příjmu. Tito podnikatelé se věnují zemědělské činnosti pouze částečně. Mezi výjimky patří pěstitelé zeleniny, kteří se zemědělské činnosti věnují na plný úvazek. Zázemí a vybavenost těchto podniků bývá na velmi nízké úrovni. Živočišná výroba je zastoupena pouze výjimečně nebo pro vlastní potřebu zemědělských podnikatelů. Nejvýznamnějšími plodinami jsou pšenice, ječmen, brambory a zelenina. Jelikož je vlastní mechanizace podniku velmi omezená nedochází k diverzifikaci zemědělské činnosti ani spolupráci s obcemi. Odbyt rostlinné produkce není nijak smluvně ošetřen. Produkce nebývá ani nijak dále zpracovávána. Ve většině případů v minulosti tyto podniky nedosahovaly na žádné dotační tituly z důvodu nedostatku financí na jejich realizování.

Podniky o výměře od 30 do 500 ha

Jedná se o rodinné farmy a středně velké podniky s tradicí, které se živí zemědělstvím na plný úvazek. Mají často i několik zaměstnanců. Zaměřují se i na diverzifikaci zemědělství. V zimním období spolupracují s obcemi a pomáhají jim s údržbou pozemních komunikací. Některé podniky se zaměřují i na agroturistiku, lesnickou činnost, zpracování biomasy a jiné diverzifikační činnosti. Využívají převážně vlastní mechanizaci, která je na poměrně vysoké úrovni. Nejčastěji pěstovanými plodinami jsou pšenice, ječmen, cukrovka a řepka. Odbyt rostlinné produkce je ve většině případů zajištěn smluvně. Tyto podniky mají vybudované skladovací prostory, posklizňové linky a dobré zázemí pro další rozvoj podniku. Polovina podniků se také specializuje na živočišnou výrobu. Nejčastější specializace je na skot. Vyskytují se však i chovatelé koní, prasat a koz. Zemědělské podniky v minulosti nejvíce využívaly dotační programy PGRLF a PRV. Podniky v této kategorii mají největší potenciál pro rozvoj v zemědělském podnikání. **Dle informací z terénního průzkumu tyto podniky hospodaří do značné míry na pronajaté půdě.**

Podniky s výměrou nad 500 ha

Na území regionu Haná se nachází 13 podniků s výměrou zemědělské půdy přesahující 500 ha, které obhospodařují 80 % z celkové výměry zemědělského půdního fondu Regionu HANÁ. Všechny podniky jsou právními osobami z toho 7 zemědělských družstev, 3 akciové společnosti a 3 společnosti s ručením omezeným. Dle informací z dotazníkového šetření se jedná o zemědělské subjekty hospodařící konvenčním způsobem na průměrné výměře okolo 1000 ha. Podniky hospodaří minimálně na 50 % pronajaté půdy. Tyto podniky se zaměřují na rostlinnou i živočišnou produkci. Skladba pěstovaných plodin je stejná jako u podniků od 30 do 500 ha. Velmi častá je i přidružená výroba a zpracování vlastních produktů. Diverzifikace zemědělské činnosti není prováděna. Taktéž není častá bližší spolupráce s obcemi. Z dotačních programů podniky nejvíce využívaly PGRLF, PRV a OPŽP.

Pracovní skupina zemědělství

V rámci Regionu HANÁ působí pracovní skupina zemědělství, jejíž činnosti se účastní zejména zástupci malých a středních podniků. Z výstupů diskuse v rámci pracovní skupiny a z terénního průzkumu jejich členů vyplývá, že zásadním problémem pro oblast zemědělství u drobných a malých i středních zemědělských podnikatelů je chybějící moderní technika, a často absence speciálního strojního a technologického vybavení, pro nezávislost podnikání a pro umožnění diverzifikace zemědělského podnikání. V území také neexistují marketingové nástroje, snadno dostupné pro malé a střední zemědělské podnikatele, pro usnadnění uplatnění na trhu. Marketing je patrný pouze u nejsilnějších zemědělských subjektů s největší kategorií výměr.

Míra dalšího zpracování zemědělských produktů je v území velmi malá. V území prakticky chybějí krátké dodavatelské řetězce. Zásadním problémem pro další zpracování a uvádění na trh je dle závěrů pracovní skupiny neschopnost prosadit se na společném trhu s velkými producenty a s dovozci zemědělských komodit a také potřeba nemalých investičních prostředků, těžko dostupných zejména pro malé zemědělské podnikatele.

V roce 2015 byl pracovní skupinou vytvořen dotazník, se kterým byly osloveny všechny zemědělské podnikatelské subjekty na území. Z výstupu dotazníku je patrné, že:

- Zájem o činnost Regionu HANÁ a poskytovanou podporu je téměř výhradně mezi malými a středními podniky
- 100% dotázaných odpovědělo pozitivně na nabídku poradenství a dotačního servisu ze strany MAS
- 50% dotázaných plánuje investovat do svého zemědělského podniku v rámci živočišné výroby
- Více než 80% dotázaných plánuje investovat do svého zemědělského podniku v rámci rostlinné výroby
- Na otázku „6. Jste typ zemědělce, který zpracovává nebo by chtěl zpracovávat svoje produkty“ odpovědělo pozitivně 60% dotázaných
- společný nákup (technologie, stroje, výstavby skladovacích a výrobních prostor), anebo společnou spolupráci odmítlo cca 75% respondentů
- 90% respondentů má zájem o diverzifikaci svých činností

Z vyjádření zemědělských podnikatelů je patrná neatraktivnost zemědělského sektoru, zejména mezi mladými lidmi. Dostupnost mladších, kvalifikovaných a motivovaných zaměstnanců pro tuto oblast je minimální.

Zásadní význam pro další rozvoj malého a středního zemědělského sektoru v území má informovanost a servis. Pracovní skupina zemědělství po průzkumu mezi zemědělskými podnikateli v území navrhuje rozšířit aktivity v oblasti vzdělávání, předávání informací a příkladů dobré praxe.

X.4 Lesnictví

X.4.1 Lesní půda v Regionu HANÁ

Dle § 1 odstavce 3 zákona o ochraně Zemědělského půdního fondu je definovaná nezemědělská půda jako „polní cesty, pozemky se zařízením důležitým pro polní závlahy, závlahové vodní nádrže, odvodňovací příkopy, hráze sloužící k ochraně před zamokřením nebo zátopou, ochranné terasy proti erozi, pozemky s lesním porostem, lesní průseky, nezpevněné lesní cesty, apod.

Nezemědělská půda je zastoupena přibližně na 35 % půdního fondu. Lesní pozemky jako jsou pozemky s lesním porostem, lesní průsmyky a nezpevněné lesní cesty představují v Regionu HANÁ plochu 11 051 ha.

X.4.2 Lesnatost území

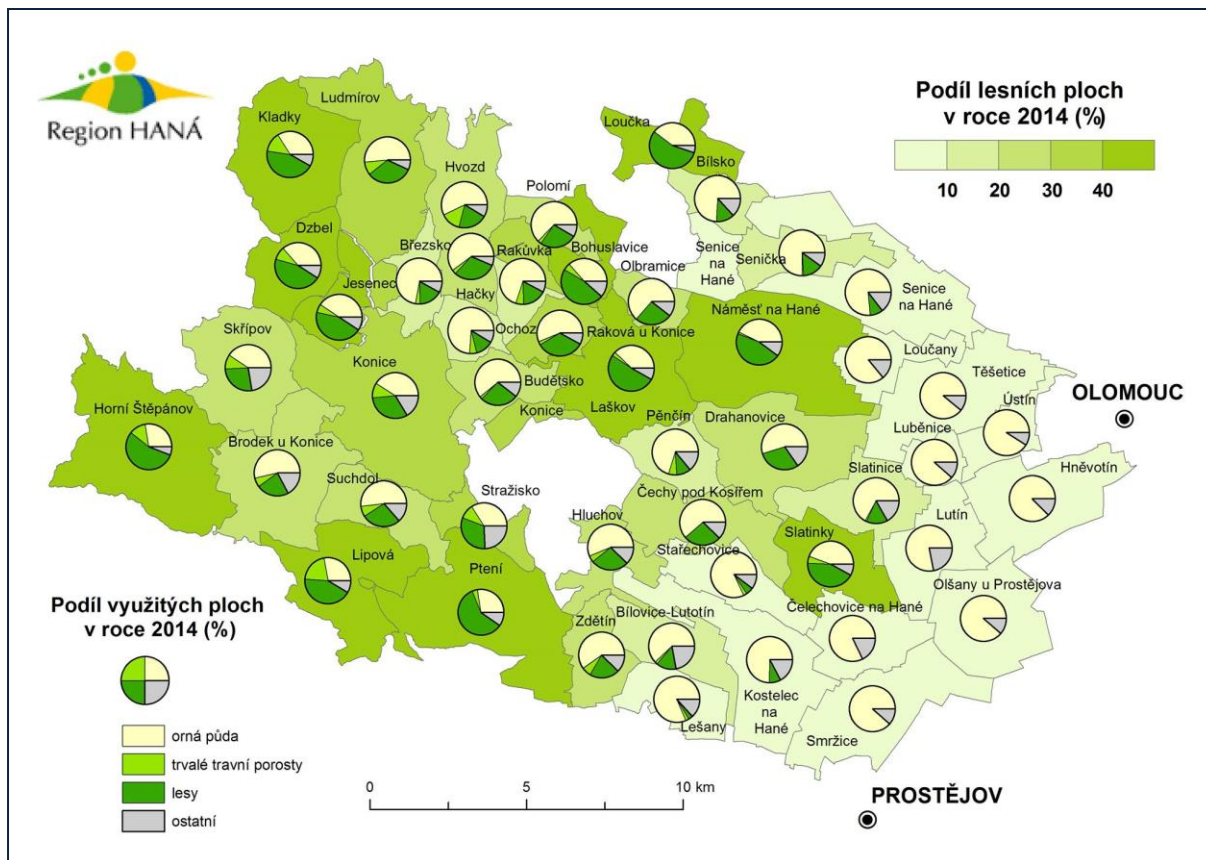
Výměra lesů v ČR je 2 655 tis. hektarů, z toho vyplývá, že lesnatost naší země je 33,8 %, lesnatost Olomouckého kraje 35%.

Výměra lesů se neustále zvyšuje. Pro srovnání – v roce 2000 byla 2 637 tis. ha. Průměrně pak na jednoho obyvatele v ČR připadá cca 0,26 hektaru lesa.

Lesnatostí se ČR řadí na 12. místo v Evropě za Finsko (73,9 %), Estonsko (53,9 %), Portugalsko (41,3 %) nebo Slovensko (40,1 %). Lesy pokrývají 42 % rozlohy zemí Evropské unie a jejich výměra stále roste.

Lesnictví a dřevozpracující průmysl jsou tradičním odvětvím pro západní část regionu – zejména území obcí ORP Konice a obce mikroregionu Kosteletsko. Odpovídá tomu lesnatost, která na rozdíl od rovin Hané, tradičně zorněných a zemědělsky využívaných, zde dosahuje hodnot nad 50%. Typickými takovými obcemi jsou Ptení nebo Horní Štěpánov. V rámci dřevozpracujícího průmyslu se zde nachází celá řada menších a středních podniků, výjimečnou je Pila Javořice a společnost Agrop ve Ptení, které patří kapacitou mezi republikově významné zpracovatele.

Obr. 19: Mapa - podíl využitých ploch a podíl lesních ploch v roce 2014 (%)

Zdroj: Vlastní zpracování

Tab 9 Druhové složení lesů v % z celkové plochy porostní půdy v ČR v roce 2014

Dřevina	Rok 2014
smrk ztepilý	50,7
jedle	1,1
borovice	16,5
modřín	3,9
ostatní jehličnaté	0,3
jehličnaté celkem	72,5
dub	7,1
buk	8
bříza	2,8
ostatní listnaté	8,4
listnaté celkem	26,3

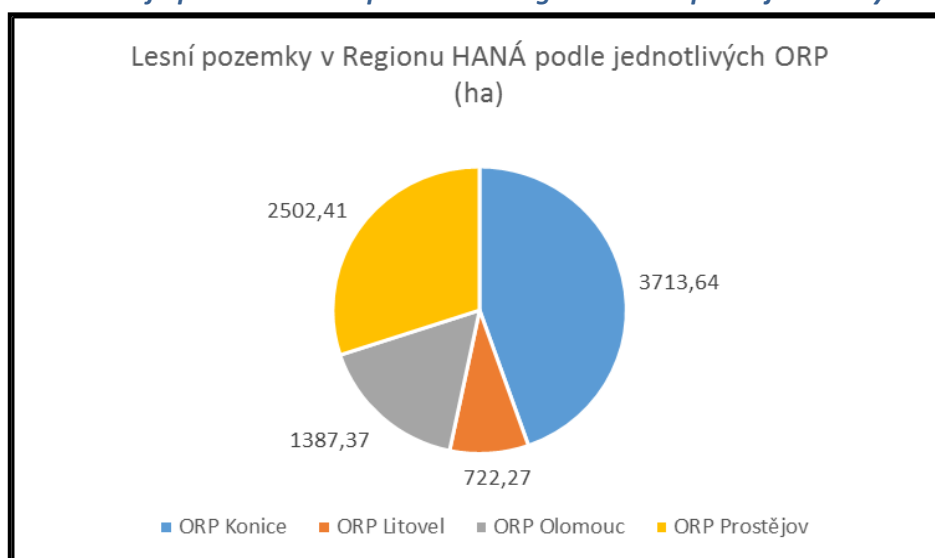
Zdroj: www.uhul.cz, Zelená zpráva 2014

Věková struktura lesních porostů

Věková struktura lesních porostů je vedle jejich druhové skladby a prostorové výstavby významnou charakteristikou stavu a vývoje lesů.

Věková struktura našich lesů je nerovnoměrná. V posledních letech znatelně narůstá výměra přestárých porostů (nad 120 let), což může znamenat ekonomické ztráty do budoucna. Může to být způsobeno režimem obhospodařování lesů ve zvláště chráněných územích a lesů ochranných, ale také odsouváním obnovy ekonomicky neatraktivních méně přístupných nebo méně kvalitních porostů v lesích hospodářských. Rozloha porostů mladších 60 let je nadále podnormální a přibližování k normalitě pokračuje jen velmi pozvolně.

Obr. 20 Graf - přehled lesních pozemků v Regionu HANÁ podle jednotlivých ORP

Zdroj: www.cuzk.cz

Největší podíl lesních pozemků nalezneme v ORP Konice a ORP Prostějov, méně v ORP Prostějov a ORP Litovel.

Výměru lesů v jednotlivých obcích představuje následující tabulka:

Tab 10 Katastry s výměrou lesa 500 – 1 ha

	Obec	Výměra lesů v katastru (v ha)	Z toho ve vlastnictví obce (ha)
Katastr nad 500 ha	Ptení	1000,33	0
	Náměšť na Hané	856,97	0
	Kladky	580,08	14
Katastr 499 - 250 ha	Ludmírov	486,85	56
	Drahanovice	402,92	0
	Konice	350,47	1,56
	Loučka	340,44	19
	Slatinky	340,17	0
	Laškov	324,31	11
	Skřípov	298,76	0
Hvozď	255,90	28	
Katastr 249 - 100 ha	Čechy pod Kosířem	249,42	64,5
	Bohuslavice	228,55	0
	Jesenec	213,04	0
	Suchdol	183,21	0
	Senice na Hané	174,32	76
	Dzbel	168,66	2,12
	Budětsko	154,94	5,38
	Hluchov	143,96	0
	Raková u Konice	141,00	6,7
	Slatinice	117,87	80
	Zdětín	113,21	0
Kostelec na Hané	112,32	0	
Stražisko	111,92	0	
Horní Štěpánov	109,44	0,56	
Katastr 99 - 50 ha	Bílovice-Lutotín	97,41	17
	Hačky	82,60	64
	Senička	80,50	72,57
	Olbramice	78,94	30
	Polomí	76,17	3
	Březsko	66,81	5,6
	Brodek u Konice	65,88	0

	Pěňčín	54,05	4,22
Katastr 49 - 1 ha	Lipová	49,60	47,5
	Rakůvka	48,60	5,6
	Bílsko	48,07	20
	Ochoz	41,16	7
	Stařechovice	33,56	0
	Lešany	16,63	13,32
	Smržice	9,30	0
	Hněvotín	6,54	5,49
	Čelechovice n.H.	5,81	5,49
	Ústín	1,96	2
	Olšany u PV	1,93	0
	Lutín	1,11	0

Zdroj: Vlastní šetření

Největší obce Regionu HANÁ, které vlastní více jak 50 ha lesa, jsou: Slatinice, Senice na Hané, Senička, Čechy pod Kosířem, Hačky, Ludmírov.

Obce vlastní les v rozmezí 49 - 10 ha jsou: Lipová, Olbramice, Hvozd, Bílsko, Loučka, Bílovice-Lutotín, Kladky, Lešany a Laškov.

Obce, které vlastní les v rozmezí 10 – 5 ha jsou: Ochoz, Březsko, Rakůvka, Hněvotín, Čelechovice na Hané a Budětsko.

X.4.3 Lesnická technika

Lesnická technika, kterou obce vlastní

Obce disponují pouze základní zemědělskou technikou (např. traktor s příslušenstvím), kterou používají i při lesnické činnosti.

Lesnická technika a technologie požadovaná

Bude podpořeno pořízení strojů a technologií (včetně koně) pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování, strojů pro zpracování po těžebních zbytků, strojů pro přípravu půdy před zalesněním a strojů, technologií a zřízení pro lesní školkařskou činnost.

Mimoprodukční funkce lesa

V lesích Regionu HANÁ se hospodaří ekologickým způsobem dle principů trvale udržitelného hospodaření. To znamená, že vedle produkce dřeva je kladen stejný důraz na ostatní funkce lesa, tzv. mimoprodukční.

Hlavní mimoprodukční funkcí lesa je jeho ekologická funkce. Les reguluje průtok vody krajinou, brání povodním (vodohospodářská, hydrická funkce), nedochází k půdní erozi a nenávratné ztrátě úrodné půdy (půdoochranná funkce), čistí vzduch od prachových částic, zvlhčuje a ochlazuje klima, a v neposlední řadě produkuje kyslík a váže uhlík, čímž zpomaluje změnu klimatu. Les je základním krajinným prvkem udržujícím stabilitu přírodního prostředí. Stav lesa má zásadní vliv na stav celé okolní krajiny v regionálním i nadregionálním měřítku.

Dalšími mimoprodukčními funkcemi lesa jsou velice důležité funkce rekreační a zdravotní, dále výchovná, vědecká a přírodoochranná. Zvláště lesy na venkově jsou vyhledávaným místem oddechu, relaxace a sportovního vyžití.

Rekreační funkce lesa

Jedná se o soubor funkčních efektů lesů působící na osvěžení a zotavení člověka - návštěvníka lesa. Uplatňuje se souborem účinků bioklimatických v působení především somatickém (režim záření, teploty, vlhkosti a proudění vzduchu) i účinky estetickými a dalšími s působením ve sféře psychiky člověka.

K rekreační vybavenosti lesů patří např. koše na odpadky, lavičky, pěšiny a cesty pro pěší i cyklisty, jezdecké stezky, přístřešky, vyhlídky, sportovní a dětské koutky, louky na slunění, vodní plochy, informační tabule, parkoviště, oplocenky. Osvěta veřejnosti patří k úkolům lesnických služeb v rámci rekreační funkce lesů.

Konkrétními projekty v rámci rekreační funkce lesa v Regionu HANÁ jsou např.

Rozhledna Velký Kosíř - <http://www.rozhledna-kosir.cz/>

Ochozská kyselka - <http://www.turistika.cz/mista/ochozska-kyselka>

Potok Pilávka - <http://www.hrady.cz/?OID=12381>

V současné době je ale řada těchto míst ve špatném technickém stavu, chátrá a dále se neudržuje. Na mnoha místech Regionu HANÁ tyto prvky rekreační funkce lesa úplně chybí a dle průzkumu mezi starosty obcí víme, že by o ně byl velký zájem.

Naším cílem je systém rekreačních prvků neustále rozšiřovat (budovat nové) a stávající udržovat. Bylo by vhodné zaměřit se na tyto aktivity:

- posílení rekreační funkce lesa - značení, výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty, značení významných přírodních prvků (památných stromů a míst), výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků
- aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území, např. zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků, informačních tabulí, závor
- opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků a opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně.

X.5 SWOT Analýza

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena zemědělská situace na území MAS Regionu HANÁ.

Tab 11 SWOT Analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlouholetá tradice zemědělství v regionu - vysoké zastoupení (z celkového počtu subjektů) rodinných farem - moderní zemědělská technika u středních a větších podniků - vybudované stabilní zázemí (sila, haly, sklady) u středních a větších podniků - snadný přístup k sezónním pracovníkům - příznivé klimatické a půdní podmínky, vysoká bonita na území ve východní části regionu (rovinatá část Hané), zajišťující vysoké výnosy - ve vyšších nadmořských výškách je rozšířena diverzifikace zemědělské činnosti - velmi dobrá spolupráce s obcemi - růst poptávky po produkci a nabídce venkova - lesnictví a dřevozpracující průmysl jako tradiční obor - přítomnost stabilních lesnických subjektů - trvalá poptávka po surovém dříví - zemědělství a lesnictví má nezastupitelnou krajino tvornou funkci - vysoká produkční schopnost lesních porostů 	<ul style="list-style-type: none"> - dovoz levných zemědělských komodit z cizích zemí, snižující konkurenceschopnost místních zemědělských podniků - neatraktivnost zemědělského sektoru - omezená spolupráce zemědělských subjektů - omezený typ produkce - minimální produkce regionálních produktů, většina zemědělské produkce je primární, základní s odbytem do výkupu zemědělských komodit - minimální zastoupení místní produkce na místním trhu - nízká diverzifikace příjmů zemědělských podniků - omezený zájem zemědělců o produkci regionálních výrobků z důvodu přísných legislativních nařízení - omezená znalost software používaných v zemědělství - drahé poradenské služby v zemědělství - závislost na počasí a nepravidelné příjmy - vysoká míra závislosti sektoru na dotacích, omezenost neregulovaného volného trhu - pouze 40 % zemědělské půdy v osobním vlastnictví zemědělských subjektů - absence informačního servisu v zemědělství - nízká znalost zemědělské legislativy - nedostatečně kvalifikovaní sezónní pracovníci - vysoké počáteční investice při pořízení nebo obnově zemědělské mechanizace - vysoké investice při výstavbě nebo rekonstrukci stávajících budov - vysoké investice při zavádění inovačních a automatizačních procesů v rostlinné výrobě a živočišné výrobě. - vysoké zastoupení velkých podnikatelských subjektů (na celkové ekonomice sektoru a na výměře obhospodařované půdy)

	<ul style="list-style-type: none"> - horší technika u malých zemědělských podniků (do cca 30 ha) - nesystematické vykonávání pěstební a těžební činnosti - absence komunikace a spolupráce mezi lesnickými subjekty - značná roztržitost vlastnické struktury lesů - nedostatečná nebo zastaralá lesnická technika u malých a středních lesnických subjektů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - zlepšením technického vybavení zemědělských podniků dosáhnout zvýšení konkurenceschopnosti - diverzifikace příjmů a činností prostřednictvím spolupráce s obcemi, neziskovými organizacemi a školami - vzájemná spolupráce mezi menšími zemědělskými subjekty v rámci regionu - zvýšení atraktivity venkova spoluprací zemědělského sektoru s obcemi - vytvoření lokální produkce a funkční sítě regionálního prodeje a odbytu - podpora diverzifikace činností zemědělských podniků - podpora zpracování zemědělských produktů a uvádění na trh - dostupnost a využití dotační podpory sektoru - příliv nových podnikatelských příležitostí a aktivit díky církevním restitucím - prostor pro rozvoj malých a středních regionálních výrobců - stabilizace či snížení zátěže půd erozí prostřednictvím podporovaných krajinných opatření - využití neproduktivních a problematických ploch pro nové typy produkce a nové příležitosti - zlepšení ekologické stability krajiny zodpovědným zemědělským hospodařením - využití krajiny a zemědělství pro extenzivní cestovní ruch (vč. agroturistiky) - správným typem hospodaření a krajinnými zásahy zpomalit odtok vody z krajiny - ekologický systém hospodaření v méně příznivých oblastech - prodej produktů do zahraničí je ekonomicky 	<ul style="list-style-type: none"> - nepříznivá věková struktura pracovní síly v zemědělství, neatraktivita oboru pro mladou generaci - vysoká byrokratická zátěž v zemědělském podnikání - změna klimatu - sankce při nedodržení dotačních pravidel - neschopnost splácení splátek úvěru včas - snižování tolerance k zemědělství na venkově - nedostatečná konkurenceschopnost obnovitelných zdrojů energie ve vztahu ke konvenčním zdrojům energie - dotační podpora sektoru v konkurenčních regionech - nevhodná druhová skladba lesa - vysoké procento nahodilých těžeb, nesystematická péče o lesní porosty - šíření lesních škůdců

<p>výhodnější</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvýšení podílu přirozené obnovy lesních porostů - aplikace přírodě blízkých způsobů obhospodařování lesů - zakládání remízů, alejí, větrolamů, břehových porostů, obnova mezí a tvorba ÚSES - úprava druhové skladby lesů s ohledem na globální klimatickou změnu 	
--	--

Zdroj: Vlastní zpracování

Komentář k tabulce SWOT analýza v zemědělských a lesnických oblastech MAS Region HANÁ vznikl na základě zjištěných informací v území, prostřednictvím osobní komunikace se zástupci zemědělských subjektů, dále z dotazníkového šetření a z diskusí pracovní skupiny Zemědělci v Regionu HANÁ.

X.6 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů a potřeb v zemědělských a lesnických oblastech MAS Region HANÁ vznikla na základě zjištěných informací v území, prostřednictvím osobní komunikace se zástupci zemědělských subjektů, dále z dotazníkového šetření a z diskusí pracovní skupiny Zemědělci v Regionu HANÁ.

Analýza problémů:

- malý zájem zemědělců se vzdělávat – nízká sektorová gramotnost
- snižování pracovní síly v zemědělství (nepříznivý demografický vývoj, nízká atraktivita zemědělství)
- nezájem či neochota vzájemné spolupráce zemědělských subjektů
- nezájem či neochota obcí na spolupráci se zemědělci
- legislativní negramotnost
- špatný technický stav provozoven a zemědělských budov
- zastaralá či nevyhovující mechanizace
- nedostatek prostředků pro realizaci projektů
- omezení realizace legislativními předpisy
- nenávratnost investice
- konkurenční boj
- nedostatek finančních prostředků pro rozvoj těchto činností
- neschopnost komunikovat se zákazníky

Analýza potřeb:

- zlepšení sektorové gramotnosti

- zajištění kompletního informačního servisu
- inovace živočišné výroby
- inovace rostlinné výroby
- zemědělské inovace zlepšující dopad na životní prostředí
- investice do vývoje nových produktů, postupů, procesů a technologií zpracování produktů
- marketingová podpora a vytvoření nových distribučních cest ke konečnému spotřebiteli
- vyšší vzájemná spolupráce mezi hospodářskými subjekty
- rozvoj nezemědělské činnosti vedoucí k odolnosti a ekologické hodnotě krajinných ekosystémů
- zvýšení atraktivity venkova

X.7 Závěry a východiska

Z dotazníkového šetření, vlastního šetření, diskusí a zápisů z pracovních skupin vyplynuly následující závěry.

Velké podniky s výměrou nad 500 ha budou nadále zapojovány do PS Zemědělci, aby byli v obraze o dění v této oblasti. MAS Region HANÁ jim bude nápomocna při tvorbě projektů, které budou uplatnitelné ve velkých zakázkách v rámci státních výzev PRV.

Střední podniky s výměrou od 30 do 500 ha, které mají menší ekonomickou sílu oproti velkým podnikům, považují za životní nutnost si nejprve zabezpečit základní prostředky pro provozování svého podniku. Po tomto nutném kroku budou teprve uvažovat o diverzifikaci (zpracování výrobků, propagace a prezentace své činnosti, produktový marketing, zlepšení podmínek pro své zaměstnance apod.)

Z dotazníkového šetření vyplynulo, že v časovém horizontu (5 – 15 let) převážná většina těchto podniků bude realizovat administrativně nejméně náročné projekty strojového vybavení. Následně se budou zabývat investicemi do stavebních úprav svého podniku (obnova dvorů, zpevnění cest, apod.).

Mikropodniky s výměrou do 30 – 40 ha v Regionu HANÁ rozlišujeme následující dva typy.

Prvním typem jsou podniky, které realizují zemědělství jako svoji doplňkovou činnost při běžném zaměstnání. Zde je očekávání jejich zapojení do dotačních projektů nulové, protože nemají dostatek času se této problematice věnovat. Cestou je poskytnutí poradenství a pomoc při zpracování a realizaci podnikatelských záměrů a dotačních titulů ze strany MAS Region HANÁ.

Druhým typ jsou mikropodniky, které provozují zemědělskou činnost jako svůj hlavní předmět podnikání. Farmy jsou ve špatném technickém stavu, často nakupují strojové vybavení nižší kvality, což má za následek vyšší poruchovost strojů a častější opravy. Tyto subjekty se nesnaží inovovat ani jinak zlepšovat svoji farmu, ale jde jim především o přežití na poli konkurence. Tito by nejvíce potřebovali pomoci s administrativou a zpracováním základních evidencí, na které díky provozu nemají čas. Pro tuto skupinu je charakteristická nižší vzdělanostní úroveň – max. středoškolské vzdělání. Populace mikrofarem je starší padesáti let. Ti, kteří hospodaří na farmě, většinou nemají pokračovatele z řad rodinných příslušníků ani jiných osob a je předpokladem, že na své farmě dožijí do důchodového věku. Bylo by třeba zatraktivnit tuto oblast pro mladou generaci, výrazně zlepšit technické vybavení, zvýšit možnost přístupnosti k půdě – rozšíření farmy,

vybudování haly a skladovacích prostor. Při současné situaci se dá předvídat, že tento typ podniků během 10 – 15 let zanikne.

Východiska pro návrhovou část:

- zlepšit informovanost a vzdělanost zemědělských subjektů
- iniciace nových podnikatelských příležitostí, nové produkce, nových trhů
- diverzifikace zemědělských podniků
- vytváření krátkých dodavatelských řetězců, lokální produkce
- zjednodušit cestu k dotacím (administrativní pomoc a technická podpora)
- zaměření podpory na rozvoj spíše menších a středních farem 30 – 40 ha

Střední farmy (od 30 do 500 ha) mají základní výrobu zabezpečenou. Úkolem je nasměřovat tyto farmy prostřednictvím sdílení příkladů dobré praxe jiných farem – např. exkurzemi v zahraničí. Cílem je, aby střední farmy začali diverzifikaci svých produktů, využili inovace v sektoru, byli ekonomicky stálejší, naučili se rozprostírat rizika, vylepšili si stávající farmu nákupem nové techniky, marketingovou podporou produktů a služeb. Od těchto středních podniků se očekává, že budou pořadatelé různých farmářských slavností a propagátory zemědělství v regionu.

Velké podniky a farmy nad 500 ha (družstva, s.r.o.) mají zcela odlišné problémy než podniky menší, měli by se více zaměřit na Public Relations („Vztahy s veřejností“ – techniky a nástroje, pomocí kterých firma buduje a udržuje vztahy se svým okolím a veřejností, nahlíží její postoje a snaží se je ovlivňovat. Jedná se o dlouhodobou cílevědomou činnost, která by měla mimo jiné zajišťovat poskytování informací veřejnosti a zároveň získávání zpětné vazby).

Tyto podniky by měli především zainvestovat do lidského potenciálu zvyšováním vzdělanostní úrovně svých zaměstnanců – profesním vzděláním, platovým ohodnocením a jinými zaměstnaneckými benefity.

MAS Region HANÁ bude usilovat o zvýšení spolupráce mezi samosprávami a těmito podniky především v oblasti životního prostředí (ochrana půdy, protierozní a povodňová opatření, apod.).

XI. PODNIKÁNÍ, ZAMĚSTNANOST

XI.1 Základní hospodářská charakteristika

Základní charakteristika hospodářství Regionu HANÁ se skládá především z charakteristiky podnikatelských subjektů a jejich zaměření, dále pak land-use, který úzce souvisí s hospodářskými aktivitami v rámci regionu. Další částí je pak charakteristika trhu práce včetně nezaměstnanosti.

Tab 12 Podnikatelské subjekty a obor podnikání (k 31. 12. 2015)

č.	Obec	Podnikatelské subjekty celkem	Zemědělství, lesnictví, rybolov	Průmysl	Stavebnictví	Doprava a spoje
1	Bílovice-Lutotín	90	6	12	12	3
2	Bílsko	42	6	8	6	0
3	Bohuslavice	98	9	15	18	4
4	Brodek u Konice	180	24	33	25	1
5	Březsko	48	4	6	6	1
6	Budětsko	78	20	16	7	5
7	Čechy p. Kosířem	191	10	35	35	5
8	Čelechovice n.H.	195	12	37	24	6
9	Drahanovice	294	19	48	41	5
10	Dzbel	44	7	8	5	0
11	Hačky	26	3	8	2	0
12	Hluchov	72	7	11	15	2
13	Hněvotín	377	17	49	61	14
14	Horní Štěpánov	165	33	28	17	7
15	Hvozd	116	18	24	15	1
16	Jesenec	56	13	6	4	0
17	Kladky	84	10	19	16	0
18	Kostelec na Hané	616	20	128	60	17
19	Konice	635	31	119	84	15
20	Laškov	106	10	26	11	1
21	Lešany	87	12	12	10	3
22	Lipová	137	8	30	18	3
23	Loučany	151	12	23	20	4
24	Loučka	42	6	5	7	2
25	Luběnice	88	0	12	14	2
26	Ludmírov	117	19	24	18	0
27	Lutín	597	10	112	72	9
28	Náměšť na Hané	395	16	58	51	6

29	Ochoz	42	5	9	5	6
30	Olbramice	52	11	11	3	3
31	Olšany u PV	285	17	39	43	9
32	Pěnčín	143	12	37	22	1
33	Polomí	29	5	1	4	1
34	Ptení	202	15	36	27	2
35	Raková u Konice	36	6	6	4	1
36	Rakůvka	19	0	7	0	1
37	Senice na Hané	322	19	55	42	7
38	Senička	66	6	9	12	6
39	Skřípov	60	4	9	6	3
40	Slatinice	298	10	56	38	9
41	Slatinky	122	8	28	9	4
42	Smržice	366	16	56	59	6
43	Stařechovice	95	4	14	12	8
44	Stražisko	77	2	17	7	6
45	Suchdol	94	17	18	15	3
46	Těšetice	268	10	40	32	12
47	Ústín	65	2	7	10	4
48	Zdětín	68	5	6	17	1
CELKEM MAS Region HANÁ		7836	536	1373	1041	209

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

Na území Regionu HANÁ bylo registrováno k 31. 12. 2015 celkem 7836 podnikatelských subjektů v rámci 48 obcí. Nejvíce podnikatelů pak sídlí v obcích Konice, Lutín, Náměšť na Hané, Senice na Hané, Hněvotín, Smržice, Olšany u Prostějova, Těšetice, Drahanovice, kde jejich počet přesahuje více než 250 subjektů. Nejméně podnikatelů se nachází v obcích Hačky, Polomí, Raková u Konice a Rakůvka, kde jejich počet nepřesahuje hodnotu 70 subjektů.

V rámci těchto podnikatelských subjektů se největším podílem v průměru za celý Region HANÁ vyznačují obory obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství, tuto kategorii zaujímá téměř třetina všech podnikatelů v Regionu HANÁ, konkrétně 29,2%. Další v pořadí je pak průmysl, 18,5%, stavebnictví 13,7%. Nejméně podnikatelských subjektů je registrováno v oboru veřejná správa, školství a zdravotnictví a doprava a spoje, kde jejich podíl tvoří méně než 3%. Větším překvapením je fakt, že v zemědělsky velmi úrodném regionu tvoří obor zemědělství, rybolovu a lesnictví pouhých 5,8% všech podnikatelských subjektů, celkem 381 podnikatelských subjektů v rámci celého Regionu HANÁ. Nicméně tato skutečnost odráží pouze fakt, že zaměstnanost a podnikání v primárním sektoru hospodářství je stále na ústupu, a to i v regionech velmi vhodných pro zemědělství. Je ovšem nutné podotknout, že k 31. 12. 2011 byla zaměstnanost v České republice v primárním sektoru hospodářství cca 3%.

Pokud porovnáme jednotlivé hodnoty podílu podnikatelských subjektů na hospodářství v Regionu HANÁ se zaměstnaností v jednotlivých sektorech národního hospodářství (I. zemědělství, rybolov, lesnictví, II. průmysl a stavebnictví a III. služby) v rámci Olomouckého kraje a ČR, je dobře patrná paralela mezi těmito subjekty. Plyne z toho především:

- Region HANÁ je více orientován na primární sektor
- sekundární sektor částečně zaostává za průměrem kraje a ČR v důsledku vyššího podílu v primárním a tercierním sektoru
- tercierní sektor Regionu HANÁ v průměru převyšuje hodnoty v kraji a ČR

Tab 13 Zaměstnanost v sektorech NH (%), k 31. 12. 2010

území	I.	II.	III.
Region HANÁ	5,8	32,2	62
Olomoucký kraj	3,5	41,3	55,2
ČR	3	38,4	58,6

Zdroj: portal.mpsv.cz

Tab 14 Podnikatelské subjekty a obory podnikání č. 2 (k 31. 12. 2010)

č.	Obec	Obchod, prodej a opravy motor. vozidel (1)	Ostatní obchodní služby	Veřejná správa (2)	Školství a zdravotnictví	Ostatní (3)
1	Bílovice-Lutotín	27	8	3	2	8
2	Bílsko	7	4	2	1	2
3	Bohuslavice	23	11	2	2	10
4	Brodek u Konice	45	18	2	7	17
5	Březsko	18	4	2	0	3
6	Budětsko	11	6	2	0	0
7	Čechy p. Kosířem	48	22	2	4	13
8	Čelechovice n. H.	43	25	3	6	22
9	Drahanovice	103	35	5	4	21
10	Dzbel	14	1	2	1	3
11	Hačky	7	0	2	1	2
12	Hluchov	14	9	2	1	8
13	Hněvotín	91	44	3	6	35
14	Horní Štěpánov	28	10	3	1	10
15	Hvozd	26	4	4	3	8
16	Jesenec	9	7	2	1	0
17	Kladky	15	5	2	2	8
18	Kostelec na Hané	137	53	4	7	53
19	Konice	189	71	6	31	82

20	Laškov	23	12	3	7	8
21	Lešany	27	9	2	0	7
22	Lipová	39	9	4	2	17
23	Loučany	43	17	2	1	15
24	Loučka	4	7	2	0	3
25	Luběnice	18	13	2	0	13
26	Ludmírov	22	6	4	1	14
27	Lutín	166	109	2	12	55
28	Náměšť na Hané	118	56	3	15	45
29	Ochoz	12	2	2	0	3
30	Olbramice	15	4	1	1	2
31	Olšany u PV	96	33	3	8	29
32	Pěňčín	42	12	2	3	8
33	Polomí	7	2	2	0	4
34	Ptení	67	22	2	3	28
35	Raková u Konice	7	0	2	0	4
36	Rakůvka	6	3	2	0	0
37	Senice na Hané	101	41	4	5	29
38	Senička	18	3	2	1	6
39	Skřípov	12	4	1	2	5
40	Slatinice	81	28	3	7	31
41	Slatinky	23	20	2	4	12
42	Smržice	106	42	2	7	55
43	Stařechovice	31	8	3	1	11
44	Stražisko	23	9	2	1	9
45	Suchdol	15	7	4	1	10
46	Těšetice	76	33	4	5	22
47	Ústín	15	7	2	4	1
48	Zdětín	20	5	2	1	5
CELKEM MAS Region HANÁ		1923	797	117	164	693

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

- Pozn. (1) Obchod, prodej a opravy motorových vozidel a spotřebního zboží a pohostinství
(2) Veřejná správa, obrana, povinné sociální pojištění
(3) Ostatní veřejné, sociální a osobní služby

Tab 15 Podíl land-use (k 31. 12. 2014)

č.	Obec	podíl na celkové výměře (%)				
		zemědělská půda	lesní půda	vodní plochy	zastavěné plochy	ostatní
1	Bílovice-Lutotín	68,9	14,3	1,7	1,7	13,4
2	Bílsko	80,7	12,9	0,3	1,3	4,8
3	Bohuslavice	44,1	47	2,1	1,6	5,2
4	Brodek u Konice	62,6	22,8	0,8	1,3	12,6
5	Březsko	78,2	16,6	0,2	1,2	3,7
6	Budětsko	66,4	26,7	0,3	1,5	5
7	Čechy p. Kosířem	60,7	26,6	0,7	1,6	10,5
8	Čelechovice n.H.	86,4	0,8	0,6	2,6	9,6
9	Drahanovice	61,8	29,8	0,4	1,9	6,1
10	Dzbel	47,3	45,6	0,4	0,8	5,9
11	Hačky	64,6	30,6	0,4	1,1	3,4
12	Hluchov	64,2	26,8	2	1,5	5,4
13	Hněvotín	90,6	0,6	0,7	2	6,1
14	Horní Štěpánov	40,7	54,7	0,8	0,9	2,9
15	Hvozd	73,7	20,2	0,4	1,3	4,4
16	Jesenec	49,5	44,3	0,4	1	4,8
17	Kladky	49,6	44,3	0,3	0,8	5
18	Kostelec na Hané	80,2	8,1	1	2,5	8,2
19	Konice	56,2	31,8	1,6	1,8	8,5
20	Laškov	43,3	51,2	1,2	1,2	3,2
21	Lešany	89,5	3,1	0,4	1,8	5,3
22	Lipová	50,9	42,7	0,3	1,2	4,9
23	Loučany	90,6	0	1	2,4	6
24	Loučka	41,9	54,8	0,3	0,8	2,1
25	Luběnice	92	0	0,7	2,5	4,7
26	Ludmírov	62,5	32,3	0,1	0,9	4,1
27	Lutín	82,6	0,1	0,5	4,9	12
28	Náměšť na Hané	46,6	46	0,6	1,7	5,1
29	Ochoz	80,9	12,4	0,6	1,5	4,5
30	Olbramice	66,6	25,9	0	1,6	5,9
31	Olšany u PV	96,6	0,2	0,5	2,2	0,5
32	Pěnčín	82,3	10,2	0,9	2,1	4,5
33	Polomí	67,6	26,2	0	1,4	4,8
34	Ptení	34,1	59,1	0,6	1,3	4,8
35	Raková u Konice	61	33,6	0,7	1,7	3,1
36	Rakůvka	77,1	17	0,7	1,4	3,8

37	Senice na Hané	82,1	9,1	0,6	1,8	6,3
38	Senička	78,7	14,1	0,7	1,4	5,1
39	Skřípov	52,3	27	1,3	0,9	18,5
40	Slatinice	74,6	15,2	0,3	2,4	7,6
41	Slatinky	53,3	42,6	0,1	0,9	3,1
42	Smržice	91	0,7	0,5	2,1	5,7
43	Stařechovice	87,9	5,2	0,6	1,7	4,7
44	Stražisko	54,8	31,5	2,5	2,2	9
45	Suchdol	66,3	26	0,4	1,5	5,7
46	Těšetice	91,2	0	0,8	1,9	6,1
47	Ústín	93,2	0,7	0,7	1,6	3,9
48	Zdětín	70,6	21,3	0,7	1,7	5,6
PRŮMĚR		68,9	22,8	0,7	1,6	6

Zdroj: <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>, vlastní výpočet

Využití půdy v rámci Regionu HANÁ orientováno na zemědělskou půdu, která v průměru zaujímá skoro 70% celkové výměry Regionu, tento fakt současně poukazuje na výše zmíněný podíl jednotlivých podnikatelských subjektů a v rámci toho vyšší podíl subjektů zemědělských. Druhá v pořadí je pak půda lesní, jež zaujímá 22% plochy Regionu a dále ostatní plochy s 6 % podílem. Další plochy, a to konkrétně vodní plochy a plochy zastavěné zaujímají pouze minoritní podíl. V rámci land-use je velmi patrný rozdíl mezi katastry obcí v Regionu, jenž leží v úrodné části Hané, která je intenzivně zemědělsky využívána a katastry obcí, jenž leží v méně úrodných oblastech s vyšší průměrnou nadmořskou výškou a mnohem vyšším podílem lesů. Například katastr obce Olšany u Prostějova je tvořen z 96,6% zemědělskou půdou, lesní půda zaujímá pouhých 0,2%. Dalších 5 katastrů obcí v Regionu se vyznačuje více než 90% podílem zemědělské půdy. Na druhé straně leží obce, na jejichž území zemědělská půda nezaujímá ani 50% výměry. V tomto ohledu je nejmenší podíl v obci Ptení (34,1%), Loučka (41,9%), Laškov (43,3%), ad., zatímco podíl lesů zde zaujímá více než 50% plochy.

Tab 16 Trh práce, nezaměstnanost (k 1. 1. 2016)

č.	Obec	Počet obyvatel	EAO	Dosažitelní uchazeči	Volná místa	Míra nezaměstnanosti (%)
1	Bílovice-Lutotín	513	339	14	5	4,1
2	Bílsko	221	146	6	4	4,1
3	Bohuslavice	447	322	22	3	6,8
4	Brodek u Konice	860	563	25	2	4,4
5	Březsko	216	147	4	0	2,7
6	Budětsko	436	281	11	0	3,9
7	Čechy p. Kosířem	1078	699	34	1	4,9
8	Čelechovice n.H.	1278	817	61	5	7,5
9	Drahanovice	1681	1161	85	1	7,3
10	Dzbel	258	180	7	0	3,9

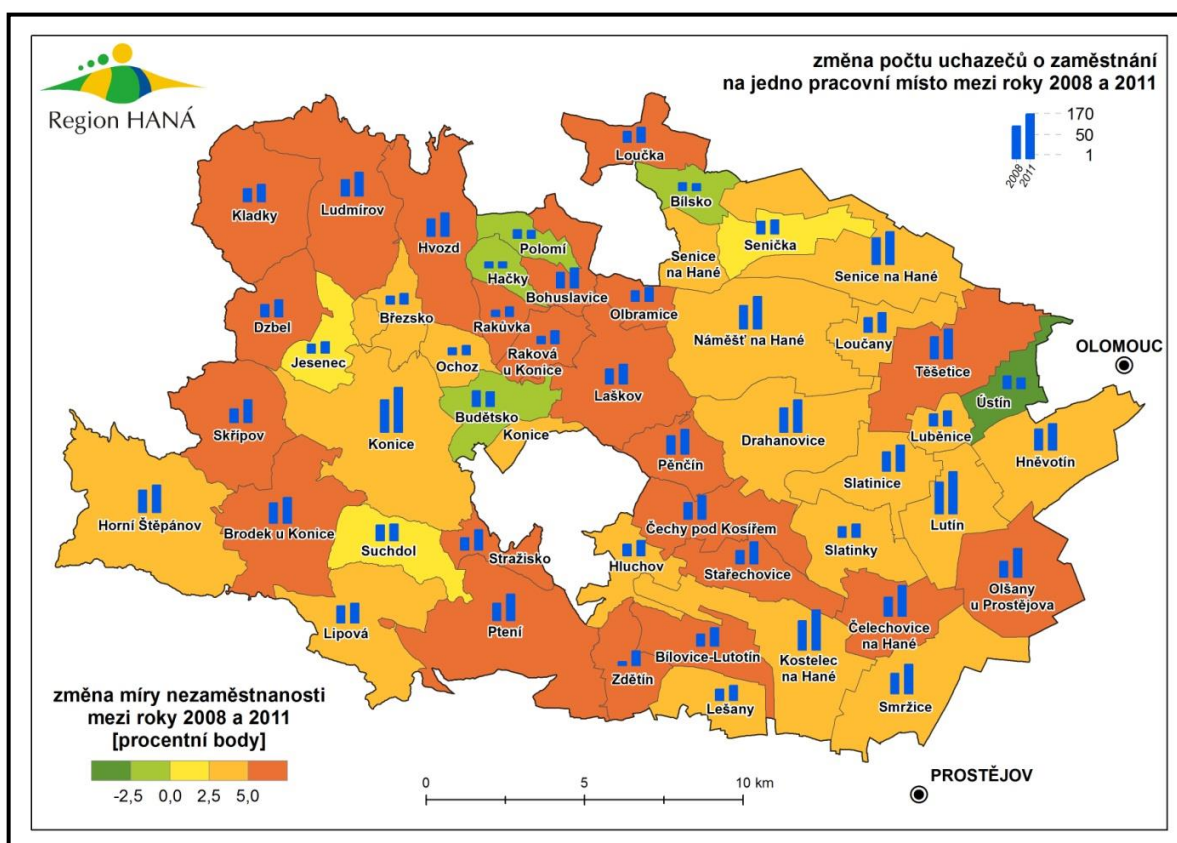
11	Hačky	102	65	5	0	7,7
12	Hluchov	345	244	10	2	4,1
13	Hněvotín	1757	1209	49	15	4,1
14	Horní Štěpánov	946	642	36	4	5,6
15	Hvozd	619	410	29	4	7,1
16	Jesenec	284	162	8	1	4,9
17	Kladky	359	246	16	2	6,5
18	Kostelec na Hané	2867	1858	80	27	4,3
19	Konice	2793	1906	90	13	4,7
20	Laškov	577	386	15	1	3,9
21	Lešany	380	251	12	4	4,8
22	Lipová	711	474	17	0	3,6
23	Loučany	643	428	22	0	5,1
24	Loučka	201	136	18	1	13,2
25	Luběnice	459	308	17	0	5,5
26	Ludmírov	568	381	23	0	6,0
27	Lučín	3234	2221	137	55	6,2
28	Náměšř na Hané	2030	1323	72	2	5,4
29	Ochoz	192	132	7	0	5,3
30	Olbramice	224	160	16	0	10,0
31	Olšany u PV	1707	1167	40	20	3,4
32	Pěňčín	755	505	35	3	6,9
33	Polomí	152	109	1	1	0,9
34	Ptení	1077	728	33	2	4,5
35	Raková u Konice	206	135	13	0	9,6
36	Rakůvka	98	66	5	0	7,6
37	Senice na Hané	1820	1216	63	15	5,2
38	Senička	344	229	6	0	2,6
39	Skřípov	347	251	33	0	13,1
40	Slatinice	1549	1033	41	8	4,0
41	Slatinky	582	409	8	2	2,0
42	Smržice	1694	1166	62	5	5,3
43	Stařechovice	532	351	18	5	5,1
44	Stražisko	435	278	11	0	4,0
45	Suchdol	623	400	11	1	2,8
46	Těšetice	1307	879	69	0	7,8
47	Ústín	410	275	27	1	9,8
48	Zdětín	320	352	14	1	4,0
MAS Region HANÁ		40 237	27 146	1 438	216	5,54

Zdroj: portal.mpsv.cz

V Regionu HANÁ žije celkem 40 237 obyvatel, z toho ekonomicky aktivních je 27 146 obyvatel, tj. 67,5%. Průměrná míra nezaměstnanosti v Regionu HANÁ k 31. 1. 2016 byla 5,54%, tato hodnota však úplně přesně neodráží situaci s nezaměstnaností v rámci jednotlivých obcí, kde je rozptýl od 0,9 %, což je nejnižší míra nezaměstnanosti v obci Polomí až po 13,1 % v obci Skřípov a 13,2 % v obci Loučka, tj. rozdíl 12,3 %. Porovnáme-li nezaměstnanost v rámci Regionu HANÁ s nezaměstnaností v Olomouckém kraji a v ČR, pak toto porovnání vyznívá příznivě pro Region, v rámci kraje je hodnota nezaměstnanosti 7,6 %, resp. 6,4 % v rámci ČR.

Je ovšem třeba vzít v úvahu velmi důležitý faktor, jenž ovlivňuje míru nezaměstnanosti, a to počet volných míst, kterých bylo k 31. 1. 2016 v rámci Regionu HANÁ pouhých 216, vztáhneme-li toto číslo k počtu dosažitelných uchazečů o práci, pak vychází nelichotivý údaj, a to cca 7 uchazečů o 1 volné pracovní místo. **Dle informací úřadu práce je zásadně problematická také kvalifikace dostupných uchazečů. Volná místa ve specializovaných oborech (např. strojírenství) značně převyšují možnosti nezaměstnaných uchazečů. Nabídka zaměstnání mimo Region HANÁ – v zásadních centrech zaměstnanosti Olomouc a Prostějov, je značná (zejména v oborech jako je strojírenství a kovovýroba).**

Obr. 21 Mapa - změna míry nezaměstnanosti

Zdroj: Vlastní zpracování

Malé a střední podnikání v Regionu HANÁ

Region HANÁ dlouhodobě spolupracuje s podnikatelským sektorem v území, formou zapojení do komunitního projednávání, zapojení prostřednictvím členské základny MAS, podporou přípravy individuálních projektů podnikatelů v území, a v neposlední řadě podporou prostřednictvím programu LEADER v letech 2007 – 2014, i v období předchozím. Ve výkonném orgánu MAS – Radě MAS jsou zastoupeni po 1 zástupci drobný podnikatel, střední podnikatel, zemědělský podnikatel.

V rámci činnosti MAS projevují zájem o zapojené téměř výhradně drobní, malí a výjimečně střední podnikatelské subjekty. Zásadní pro diverzifikaci příjmů i ekonomickou stabilitu v obcích je zejména podpora drobného podnikání. V tomto sektoru je dle sdělení zástupců obcí největší potenciál pro podporu ze strany obcí a spolupráci, a také ze strany podnikatelských subjektů největší zájem o podporu ze strany MAS. Samostatnou skupinou v oblasti podnikání je oblast cestovního ruchu, kdy při MAS působí pracovní skupiny Cestovní ruch, vybíjející samostatné aktivity, a dále také oblast Zemědělského podnikání, komunikující v rámci pracovní skupiny Zemědělství.

V roce 2015 proběhlo několik setkání zástupců podnikatelského sektoru, na kterých byla diskutována situace v regionu a možnosti podpory rozvoje. Závěrem z diskusí vyplynuly následující teze k zapracování do strategie MAS:

- Zaměření podpory činnosti MAS i dotační podpory na drobné, malé a střední podnikání
- Pomoc pro podnikatele v oblasti informovanosti, komunikace, spolupráce, a dotační podpory
- Pomáhat řešit často nevyhovující materiální podmínky pro drobné podnikání (zastaralé stroje, nevyhovující prostory pro podnikání)
- Vytvořit platformu pro komunikaci mezi podnikatelskými oblastmi i mezi dalšími subjekty v území
- Pomáhat přenášet příklady dobré praxe, napomáhat vyhledávání a prezentaci možností nových podnikatelských příležitostí
- Pomoci vytvářet podmínky pro začínající podnikatele
- Pomoci obcím vytvářet vhodné podmínky pro rozjezd podnikání absolventů škol, návrat absolventů škol po studiích zpět do území
- Snaha o vytváření vyšší přidané hodnoty,
- Spolupracovat na rozvoji podnikatelského prostředí s úřadem práce a se školami.
- Započít s aktivitami vzájemné komunikace se středními až velkými podniky v území s cílem zapojení do aktivit MAS a podpory vzájemných potřeb

Sociální podnikání

Od roku 2015 provádí Region HANÁ v území animaci sociálního podnikání. Po úvodní kampani se přihlásilo více než 10 potenciálních subjektů, zajímajících se o založení sociálního podniku. Záměry jsou dále rozpracovávány na školících setkáních k problematice sociálních podniků. Cílem těchto miniworkshopů je pod vedením zkušeného mentora připravit jednotlivé záměry sociálních podniků k realizaci a k případné dotační podpoře, a to investiční i neinvestiční.

- Přehled potenciálních záměrů 1. kola workshopů Sociálního podnikání v Regionu HANÁ:
- Muzeum Pila na kopci, chráněná dílna

- Služby pro Vás
- Rozšíření stávajících služeb města Konice
- Konická prádelna a přidružené služby
- Konická kavčajárna
- Handicap - taxi
- Bar - bowling kino
- Naše babička (pro spokojenou rodinu)
- Kavárna - zámek Náměšť na Hané
- Muzeum a kavárnička bez bariér v obci Bílsko
- Regionální prádelna v obci Bílsko
- Technické služby svazku obcí
- Regionální mikrobuses
- Lesní služby
- kovovýroba

Region HANÁ byl sám identifikován jako potenciální nositel aktivity sociálního podniku. Zájem je podložen ze strany členské základny Regionu HANÁ – možnost založení sociálního podniku byla podpořena na valné hromadě i na setkání jednotlivých mikroregionů. V současné době na území regionu HANÁ neexistuje sociální podnik, a také zkušenosti v širším okolí jsou omezené. Jde o nové téma, které je pro rozvoj regionu příležitostí.

XI.2 SWOT Analýza

Tab 17 SWOT analýza

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Dobrá dostupnost města ORP Prostějov a ORP Olomouc - Kvalifikovaná pracovní síla - Malá nezaměstnanost - Velká různorodost podnikatelských subjektů v regionu - Velká různorodost nabízených služeb - Využití nových technologií - Dostatečná kupní síla obyvatel na východě území MAS 	<ul style="list-style-type: none"> - Nedostatečná propagace místních výrobců - Nízká konkurenceschopnost podniků a některých odvětví - Nedostatek podniků s vysokou přidanou hodnotou - Odliv obyvatel ze západní části MAS - Chybějící komunikace D 43 - Nedostatečný kapitál drobných podnikatelů
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - Využití nových technologií - Blízkost měst ORP Prostějov a ORP Olomouc - Získání nových investic pro podnikatele - Zlepšení propagace místních podniků - Využití dotačních titulů - Využití brownfields - Spolupráce s obcemi, hospodářskou komorou - Vybudování D 43 	<ul style="list-style-type: none"> - Výkyvy na pracovním trhu - Odliv firem z území MAS - Změna legislativy - Nedostatek kvalifikovaných pracovníků - Hrozba zániku malých podniků

Zdroj: Vlastní zpracování

XI.3 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- Chybějící spojení D 35 a D43
- Nedostatek nových technologií
- Odliv obyvatel ze západní části území
- Nedostatečný kapitál firem
- Nedostatečné, chybějící technologické vybavení
- Nízká konkurenceschopnost

Analýza potřeb:

- Vybudování D 35 a D 43
- Investice do strojního vybavení podnikatelů

- Investice do nových technologií
- Zvýšení kvalifikace zaměstnanců pro nové technologie
- Využití brownfields
- Zastavení odlivu pracovníků
- Zvýšení kapitálu firem
- Lepší propagace místních výrobců

XII. CESTOVNÍ RUCH

XII.1 Úvod

Region HANÁ je i přes svou nevelkou rozlohu velmi přírodně, kulturně a společensky bohatým regionem, který nabízí z pohledu turisty zajímavé destinace k návštěvě, které mohou být spojeny zároveň s poznáním tradičních zvyků a obyčejů. V rámci regionu můžeme vyčlenit jak kulturně-historické zajímavosti a památky, tak přírodní zajímavosti. Jejich dostupnost je vzhledem k morfologii a infrastruktuře velmi vhodná jak pro pěší turisty, tak pro cykloturisty, ale také autem, případně veřejnou dopravou.

XII.1.1 Obecné podmínky regionu

Poloha regionu v rámci ČR

MAS Region HANÁ se nachází v západní části Olomouckého kraje na rozhraní rovinaté Hané a členitější Zábřežské vrchoviny. Oblast je velmi dobře dostupná jak z krajského města Olomouce, tak i z dalších okolních měst Prostějova a Litovle.

XII.1.2 Trendy v oblasti cestovního ruchu

Současné světové trendy v cestovním ruchu

V současné době existuje v cestovním ruchu několik základních trendů, jako například:

- stálý růst počtu zahraničních turistů,
- značný růst infrastruktury cestovního ruchu, kvůli rozšíření kapacit a umožnění rozvoje odvětví cestovního ruchu,

Stále se také zvětšují vzdálenosti, na které se mezinárodní cestovní ruch uskutečňuje. Mezinárodní cestovní ruch se tak odehrává na čím dál větší ploše od svého ohniska, odkud návštěvník cestuje,

Roste vliv turistických aktivit, které mají dopad na životní prostředí a toto prostředí zatěžují.

Spousta nových skupin a dělení stále vzniká, protože se objevují stále aktuálnější témata, na která cestovní ruch navazuje. Úzce souvisí s trendy v cestovním ruchu, kterými se zabývají další oddíly. Do povědomí se dostává například:

Agroturismus - turistické nebo rekreační pobyty na venkově na rodinných farmách, jejichž hlavní náplní je poznávání alternativního způsobu života v blízkém kontaktu s přírodou, přímá spoluúčasť na zemědělských činnostech a aktivní odpočinek, pěší turistika a cykloturistika, poznávání původních technik výroby potravin, jízda na koni, chov hospodářských zvířat, krocení zvířat apod.

Ekoagroturismus - forma cestovního ruchu, jejíž účastníci jsou motivováni pobytem na rodinných farmách zabývajících se alternativním zemědělstvím.

Ekoturistika - návštěvníci jsou motivováni přírodou, jejím poznáváním a procitováním. Směřuje do přírodních, lidskými aktivitami minimálně narušených oblastí, míst vhodných k pozorování planě rostoucích rostlin a volně žijících živočichů (pozorování ptactva, pozorování velryb, safari, pozorování volně žijících živočichů atd.).

XII.1.3 Marketing a management v cestovním ruchu

Krajský úřad Olomouckého kraje v rámci svého šetření vytyčil turistické lokality v turistickém regionu Střední Morava, které se týkají tří hlavních lokalit, a to: Olomoucko, Prostějovsko, Litovelsko. Tyto tři regiony zasahují významným podílem do územní působnosti MAS Region HANÁ a v rámci těchto území bylo vymezeno i 27 obcí spadajících do regionu, které zároveň spadají pod turistické lokality.

Tab 18 Turistické lokality na území Regionu HANÁ

Turistická lokalita	Obce	Turistická lokalita	Obce	Turistická lokalita	Obce
Olomoucko	Drahanovice	Prostějovsko	Bílovice-Lutotín	Litovelsko	Bílsko
	Hněvotín		Čechy p. Kosířem		Loučka
	Luběnice		Čelechovice n./H.		Loučany
	Lutín		Hluchov		Náměšť n./H.
	Slatinice		Laškov		Olbramice
	Těšetice		Lešany		Senice n./H.
	Ústín		Olšany u PV		Senička
			Penčín		
			Ptení		
			Slatinky		
			Smržice		
			Stařechovice		
			Zdětín		

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz

V těchto lokalitách pak byly stanoveny klíčové a ostatní aktivity, které by měly přispět k rozvoji cestovního ruchu. V případě daných turistických lokalit jsou to:

Turistická lokalita Olomoucko

Klíčové aktivity: poznávací turistika (kulturní, přírodní), cykloturistika, ostatní sportovní turistika (golf)

Ostatní aktivity: pěší turistika, zimní turistika, kongresová a incentivní turistika, lázeňství, venkovská turistika, hipoturistika, akční turistika (kultura, sport)

Turistická lokalita Prostějovsko

Klíčové aktivity: turistika u vodní plochy, městská turistika, poznávací turistika (kulturní, přírodní), cykloturistika, ostatní sportovní turistika (tenis)

Ostatní aktivity: ostatní sportovní turistika (rybaření, adrenalinové aktivity, vodní sporty), pěší turistika, lázeňství, venkovská turistika, hipoturistika, akční turistika (kultura, sport)

Turistická lokalita Konicko

Klíčové aktivity: pěší turistika, cykloturistika, hipoturistika

Ostatní aktivity: poznávací turistika (přírodní, kulturní), zimní turistika, akční turistika (kultura)

Turistická lokalita Litovelsko

Klíčové aktivity: poznávací turistika (kulturní, přírodní), cykloturistika

Ostatní aktivity: pěší turistika, hipoturistika, ostatní sportovní turistika (vodáctví), akční turistika (kultura, sport)

Marketing a spolupráce v rámci cestovního ruchu na území Regionu HANÁ téměř chybí. Aktivity sdružení cestovního ruchu Olomouc jsou limitované, zaměřené více na krajské město případně na členy sdružení v regionu. Společné marketingové aktivity v území provádí v omezené míře dle možností Region HANÁ, případně mikroregiony. Tyto aktivity probíhají v rámci pracovní skupiny Cestovní ruch, která na svá jednání zve zástupce významných poskytovatelů služeb či atraktivit a turisticky významných obcí.

Zásadním problémem pro rozvoj cestovního ruchu v území je nedostatek volných investičních prostředků u stávajících podnikatelů pro rozvoj kvality služeb. Situaci zhoršuje nedostatečná a velmi omezená podpora, dotační podpora pro sektor cestovního ruchu po roce 2014 se výrazně zmenšila.

XII.2 Analýza nabídky v CR – atraktivita regionu

XII.2.1 Hrad a zámky

Jedním z hlavních cílů návštěvníků Regionu HANÁ jsou bezpochyby tvrze a zámky, kterých je na území Regionu celkem osm, z nichž přístupné veřejnosti jsou tvrz Drahanovice a zámky Náměštl na Hané, Konice (muzeum) a Laškov (dnes obecní úřad). Podrobný výčet památek je uveden v kapitole č. 7 Kultura, památky a historie.

XII.2.2 Církevní památky (kostely, poutní místa, křížové cesty)

Na území regionu se nachází celkem 16 římskokatolických farních kostelů, z nichž největší perlou je barokní poutní kostel sv. Libora v Jesenci postavený snad podle návrhu Jana Blažeje Santiniho, který je autorem také známého chrámu Panny Marie ve Křtinách.

XII.2.3 Středověké zříceniny

Kromě novověkých zámků a středověkých tvrzí dokreslují obraz naší historické krajiny také mnohé zříceniny středověkých hradů a pravěkých hradisek starých i více jak 4000 let. Velmi cenné je především hradiště v lokalitě Rmíz, které je nejstarší dosud odkrytou kamennou architekturou podobného charakteru ve střední Evropě.

XII.2.4 Lázně

Lázně Slatinice

Při jihovýchodním okraji Bouzovské vrchoviny v obci Slatinice se nacházejí léčebné lázně s unikátním přírodním pramenem středně mineralizované vody s obsahem sirovodíku, který blahodárně působí na kloubní chrupavku. Díky svému jedinečnému minerálnímu složení, pramen léčí a uzdravuje již více než 450 let. Můžete si vyzkoušet více než 100 procedur a masáží, unikátní léčebný pramen i výbornou kuchyni. <http://www.lazneslatinice.cz/>

XII.2.5 Kultura, umění a zábava

Muzea, galerie

Dalším z návštěvnický atraktivních míst jsou galerie a muzea, kterých můžeme najít v Regionu HANÁ celkem šest. Nabízejí různorodé expozice, od historického hasičského vybavení v případě Hasičského muzea v Čechách pod Kosířem přes historické kočáry v muzea kočárů ve stejné obci až po Muzeum veteránů ve Slatinicích. Mezi další muzea v území MAS patří: muzeum řemesel Konicka, zahradní železnice ve Střížově, galerie keramiky v Laškově-Kandii.

XII.2.6 Přírodní atraktivity

Velkoplošná a maloplošná chráněná území

Region HANÁ je současně se svou kulturní a společenskou tradicí a historií zároveň také územím s velmi pestrým přírodním prostředím. O tom svědčí celkový počet 18 zvláště chráněných území v rámci Regionu. Nejvyšší statut národní přírodní památky mají tři chráněné celky, a to NPP Na Skále, NPP Růžičkův lom a NPP Státní lom. Dalších 5 chráněných území nese statut přírodní rezervace, další mají statut přírodní památky. Rozlohou největší území tvoří PR Terezké údolí o rozloze 85,9 ha. Celkem zvláště chráněná území v Regionu HANÁ zaujímají území o rozloze 281,5 ha.

Mezi nejvýznamnější přírodní památky a rezervace na území MAS patří:

PR Malý Kosíř, PR Průchodnice, PR Terezké údolí, PP Brus, PP Skalky, PP Taramka, PP Vápenice atd.

Krasové oblasti a jeskyně na území MAS:

Krasové útvary v lokalitě Na Dlouhém, krasové útvary v lokalitě Boučí, Jeskyně ve Hvozdecké hoře, krasové útvary v lokalitě Průchodnice, vápencový lom u Ludmírova, krasové útvary v lokalitě Skalky, krasové útvary v lokalitě Rudka, atd.

Přírodní parky, zámecké parky:

Přírodní park Kladecko - zahrnuje přírodní rezervace Průchodnice a Rudka, a přírodní památky Skalky, Taramka, U nádrže a Na Kozénku.

Přírodní park Terežské údolí

Přírodní park Velký Kosíř

Zámecký park v Čechách pod Kosířem

Park za cukrovarem v Drahanovicích

Lázeňský park ve Slatinicích

Zámecký park v Jesenci

Zámecký park v Konici

Zámecký park v Laškově

Zámecký park v Náměšti na Hané

Rekreační vodní plochy:

Bohuslavické rybníky, přehrada Kladky, přehrada Loučka, nebeský rybník Pěncín, Čertovy rybníky – Čunín, Konické rybníky, soustava vodních nádrží na Skřípovsku.

Prameny a studánky:

Ochozská kyselka, pramen Pilavky, pramen Špraňku, studánka pod Kapličkou, Svatá voda u Cakova

XII.3 Analýza nabídky v CR – infrastruktura / služby

Ubytovací zařízení

Tab 19 Poskytovatelé služeb v Regionu - přehled

Č.	Poskytovatel	Obec	Druh služby	Popis
1.	Penzion Mánes	Čechy pod Kosířem	Ubytování	kapacita 40 osob, ceny od 700-1300 Kč
2.	Penzion – u Veterána	Slatinice	Ubytování	kapacita 15 osob + 8 přistýlek, cena 800 Kč i se snídaní
3.	U Minářů	Slatinice	Ubytování	kapacita 11 osob, ceny od 350-1300 Kč
4.	Penzion a restaurace na Figleně	Slatinice	Ubytování	kapacita 24 osob, ceny od 450-700 Kč
5.	Penzion Martin	Slatinice	Ubytování	Turistická ubytovna jen pro 9 osob omezená možnost ubytování

Č.	Poskytovatel	Obec	Druh služby	Popis
6.	Ranč u buvolího ucha	Náměšť na Hané	Ubytování	Soukromé ubytování omezená možnost ubytování
7.	Penzion Majorka	Slatinice	Ubytování	Kapacita 16 pokojů, ceny od 780 do 1500 Kč
8.	Ubytovna na faře v Náměšti na Hané	Náměšť na Hané	Ubytování	kapacita 8 osob, cena 250 Kč omezená možnost ubytování
9.	ubytovna TJ SOKOL Náměšť na Hané	Náměšť na Hané	Ubytování	kapacita 12 osob, cena 250 Kč omezená možnost ubytování
10	turistická ubytovna SK Náměšť na Hané	Náměšť na Hané	Ubytování	kapacita 84 osob, cena 150 Kč omezená možnost ubytování
11	Chalupa Bohunka	Kladky	Ubytování	kapacita 4-8 osob, cena 200 Kč
12	Sport Klub Hvozd	Hvozd	Ubytování	cena 350 Kč, 5x dvoulůžkový AP, 1x čtyřlůžkový AP
13	Ekologická farma	Hvozd	Ubytování	2x dvoulůžkový pokoj s možností přistýlek omezená možnost ubytování
14	Lázeňský dům Hanačka	Slatinice	Ubytování	Ceny od 850 Kč
15	Penzion U SEDLÁKA	Kladky - Ošíkov	Ubytování	http://www.penzionusedlaka.cz/
16	Statek u Mohykána	Vojtěchov	Ubytování	omezená možnost ubytování
17	Hospůdka Na chalupě	Hačky	Ubytování	http://www.hospudkanachalupe.cz/ , ubytování od 250 Kč, až 8 osob
18	Chalupa u Konvičků	Hačky	Ubytování	Kapacita 12 osob omezená možnost ubytování
19	Chaloupka „U Vejvodů“	Skřípov	Ubytování	http://www.uvejvodu.com/ , až 8 lůžek, cena od 240 Kč
20	Chatka „U jedle“	Skřípov	Ubytování	http://www.uvejvodu.com/ , až 6 lůžek, cena od 240 Kč
21	Lázeňský dům Hanačka	Slatinice	Ubytování	cena ubytování od 700 Kč se snídaní
22	Turistická základna TJ SOKOL II Prostějov	Ptenský Dvorek	Ubytování	ubytování od 110 Kč omezená možnost ubytování
23	Jakimiková Emílie	Slatinice	Ubytování	ubytování v soukromí 350 Kč se snídaní, max. 4 osoby
24	Ubytování u Minářů	Slatinice	Ubytování	Kapacita 11 osob, http://www.penzionuminaru.cz/
25	Bělecký mlýn	Zdětín	Ubytování	Kapacita 40 lůžek, http://www.beleckymlyn.cz/ omezená možnost ubytování
26	Ubytovna obce	Lutín	Ubytování	Kapacita 36 lůžek omezená možnost ubytování
27	Restaurace a penzion Živnostenský dům	Konice	Ubytování	Kapacita 1x 4lůžkový pokoj, 2x třílůžkový pokoj, 5x 2lůžkový pokoj
28	Penzion na Výsluní	Konice	Ubytování	Kapacita 3x jednolůžkový pokoj, 3x dvoulůžkový, 1x čtyřlůžkový

Zdroj: Vlastní zpracování

Z výše uvedeného seznamu je cca 1/2 zařízení v současné době mimo provoz či pouze příležitostně dostupná. Ostatní zařízení je spíše nejnižší kvalitativní kategorie, s výjimkou několika zařízení (zejména lázně Slatinice). V regionu zásadně chybí kapacitnější ubytování, schopné ubytovat více než 40 osob (opět pouze Slatinice). Pro komplexní rozvoj cestovního ruchu je nedostatečná širší nabídka služeb v cestovním ruchu zásadním limitujícím faktorem.

XII.3.1 Farmy, obory

Na území MAS se nachází:

AMALTHEA s. r. o. - ekologická farma ve Hvozdě. Hospodaření v režimu ekologického zemědělství

Bělecký mlýn - areál Bělecký Mlýn nabízí ZOO koutek, rybolov, jízdu na koni, paintball, ubytování i restauraci.

farma Bratrů Solovských – Olbramice, nabídka produktů rostlinné a živočišné výroby.

obora Žouželka – Kladky. Farma se zabývá chovem daňků, muflonů a jelena siky.

XII.3.2 Pro jezdce na koních (hipoturistika)

Areál Bělecký mlýn – rybolov, jízda na koni, paintball

Dostihová stáj – Hvozd. Rodina Popelků se koním věnuje přes čtyřicet let.

Hřebčín Murhof – Jesenec

JK Eldorado – Odrlice

JK Stáj Brettyнка – Polomí

Stáj Ludmírov

XII.3.3 Turistická infrastruktura pro zimní sporty, doprovodná turistická infrastruktura

Lyžařský areál Kladky, běžecké stopy v Kladkách, kluziště - sportovní hala Konice.

Mezi doprovodnou turistickou infrastrukturu můžeme zařadit např. koupaliště v Náměšti na Hané, koupaliště ve Stražisku, umělá tráva v Konici, víceúčelové hřiště v Senici na Hané, tenisový kurt v Kladkách, golf resort v Kostelci na Hané, sport klub ve Hvozdě, sportovní hala ve Hvozdě, dům aktivního odpočinku Svatojánská zahrada v Náměšti na Hané, multifunkční budova v Čechách pod Kosířem atd.

XII.4 Analýza poptávky CR

Tab 20 Počet návštěvníků vybraných turistických cílů v Regionu HANÁ

	2014	2013	2012	2011	2010	2009
Zámek Čechy pod Kosířem - Pamětní síň J. Mánesa	Uzavřeno – rekonstrukce	Uzavřeno – rekonstrukce	Uzavřeno - rekonstrukce	4 918	4 665	5 857
Zámek Náměšť na Hané	24 212	25 018	27 097	25 672	29 365	29 102
Muzeum veteránů Slatinice	-	1 520	-	1 350	1 986	1 564
Hasičské muzeum Čechy p. Kosířem	4 879	3 839	4 685	4 792	5 747	5 489
Černá věž Drahanovice	1 725	1 459	1 499	1 367	1 723	1 918
Muzeum kočárů Čechy p. Kosířem	12 500	12 327	12 039	11 490	10 000	5 500
Barokní sýpka Luděrov	1 374	590	103	106	-	-
Zámek Konice	8 618	9 203	8 914	9 515	8 199	700

Zdroj: www.kr-olomoucky.cz

Jak plyne z výše uvedené tabulky, nejnavštěvovanějším turistickým cílem Regionu HANÁ je zámek v Náměšti na Hané, který průměrně navštíví za rok mezi 25 000 – 30 000 turistů, další destinací s návštěvností přes 10 000 turistů / rok se stalo Muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem. Další lokality uvedené v tabulce již takovou návštěvnost nemají, za zmínku stojí např. ještě zámek nebo Hasičské muzeum, taktéž v Čechách pod Kosířem, kde se návštěvnost pohybuje mezi 3000 – 5000 turistů / rok. Celkem za rok 2011 vybrané turistické cíle v Regionu HANÁ navštívilo 49 695 turistů. Toto číslo není kompletní, ostatních turistických cílů v rámci regionu se sčítání pod záštitou Olomouckého kraje bohužel nekonalo. Návštěvnost zámku Konice má vzrůstající tendenci i díky zpřístupnění nových prostor (spojovací chodba – stálá expozice rádií a gramofonů). V roce 2015 byla překročena hranice 10 000 návštěvníků.

XII.5 SWOT analýza

Tab 21 SWOT analýza – cestovní ruch

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - Klidná oblast daleko od ruchu velkých měst - dostatek zajímavého kulturního a přírodního dědictví - poměrně velké množství památek místního významu, sakrálních staveb, zámků, regionálních muzeí - zlepšená péče o místní dědictví – opravy stavebních památek - poměrně široká škála zařízení pro společenské, kulturní a sportovní aktivity. - netradiční formy turistiky a rekreace – agroturistika, hipoturistika 	<ul style="list-style-type: none"> - nedostatek ubytovacích kapacit pro turisty - nízká kvalita ubytovacích a stravovacích zařízení - chybějící parkoviště u turistických cílů - nedostatečné síťování cyklostezek - chybějící společný marketing a propagace území - nedostatečná kulturní spolupráce v regionu - nedostatečná informovanost potencionálních návštěvníků - nedostatečná vybavenost kulturně společenských a sportovně rekreačních zařízení - stav některých pamětihodností
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - vytvoření produktových balíčků pro cílové skupiny - vytvoření webových stránek, inzerce v médiích atd. - instalace informačních tabulí, drobných plastik, laviček, altánů atd. - zkvalitnění stravovacích a ubytovacích zařízení - opravy a rekonstrukce větších stavebních památek, technických a drobných památek v krajině - potenciál pro příměstskou rekreaci obyvatel 	<ul style="list-style-type: none"> - oblast CR není podporována dotačními tituly - neopravené a chátrající památky z důvodu nedostatku financí - blízkost území s vyšším potenciálem pro cestovní ruch a rekreaci - vandalismus - nedostatek finančních prostředků EU, státu, kraje na budování turistické infrastruktury

<p>větších měst</p> <ul style="list-style-type: none"> - využití nových trendů v turistice – rozvoj nových forem turistiky (agroturistika, ekoturistika aj.) - využít dotačních titulů pro rozvoj infrastruktury pro ČR	
--	--

Zdroj: Vlastní zpracování

XII.6 Analýza problémů a potřeb

Kategorie pro hodnocení realizačních předpokladů byly stanoveny na základě počtu bodů a následně upravení o váhu následovně:

Analýza problémů:

- nedostatečná vybavenost kulturně společenských a sportovně rekreačních zařízení
- nízká kvalita ubytovacích a stravovacích zařízení
- nedostatečná kapacita ubytovacích zařízení
- špatný stav drobných památek v krajině a některých dalších pamětihodností
- nedostatečná informovanost potenciálních návštěvníků
- chybějící nabídka produktů pro cílové skupiny
- chybějící parkoviště u turistických cílů

Analýza potřeb:

- jednání s obcemi a místními spolky ohledně možnosti čerpání dotací
- podpora nových investic do zkvalitnění stravovacích a ubytovacích zařízení
- rozšíření stávajících objektů a výstavba nových objektů
- opravy a rekonstrukce drobných památek v krajině spolu s dalšími pamětihodnostmi
- vytvoření webových stránek, inzerce v médiích atd.
- vytvoření produktových balíčků
- budování parkovacích prostor u turistických cílů

XIII. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

XIII.1 Životní prostředí - úvod

Životní prostředí je jednou ze základních hodnot, která nám byla v sídlech svěřena. Péče o životní prostředí přímo určí kvalitu našeho života v budoucích generacích. Kvalitní životní prostředí je totiž hodnota, kterou nelze žádným způsobem nahradit.

Ochrana životního prostředí je zabezpečována prostřednictvím zákonných normativů, z nichž nejdůležitějším je od roku 1992 zákon 114/199 Sb., o ochraně přírody a krajiny. V roce přijetí se jednalo o průlomovou legislativní úpravu, která v sobě zakotvila moderní pojetí ochrany přírody. Základním principem bylo přijetí tzv. obecné ochrany. Ochrana přírody se tak vymanila z hranic chráněných území a definice chráněných druhů a poprvé v historii tak dostala možnost prosazovat své myšlenky i v rámci „volné krajiny“.

V období zpracování této analýzy a přípravy integrované strategie Regionu HANÁ na roky 2015 – 2020 jsou ve společnosti patrné nové výzvy a problémy k řešení v oblasti životního prostředí. Intenzivní rozvoj v území (v místě i globálně) s sebou přináší řadu nových negativních jevů. Zodpovědná společnost tyto negativní jevy eliminuje či snaží se o snížení jejich vlivu na minimum. Pokud má být našim cílem trvale udržitelný rozvoj v socio-ekonomických oblastech, musíme zabezpečit trvale se zlepšující podmínky či alespoň setrvání také ve stavu našeho životního prostředí.

Novými tématy jsou například oblasti spojené s klimatem a s negativními jevy vyplývajícími ze změn v klimatu v důsledku rozvoje a růstu společnosti. Problémem jsou extrémní výkyvy počasí, způsobující na jedné straně intenzivní deště s lokálními i územně rozsáhlými záplavami, na druhé straně způsobují výrazná období sucha a to nejen v letních obdobích. Nedostatek srážek a pak zejména nedostatek disponibilní vody v krajině v obdobích sucha mají zásadní vliv jak na kvalitu života obyvatel, tak na hospodaření a ekonomiku společnosti. Nejvíce ovlivněným je bezesporu sektor zemědělství a lesnictví.

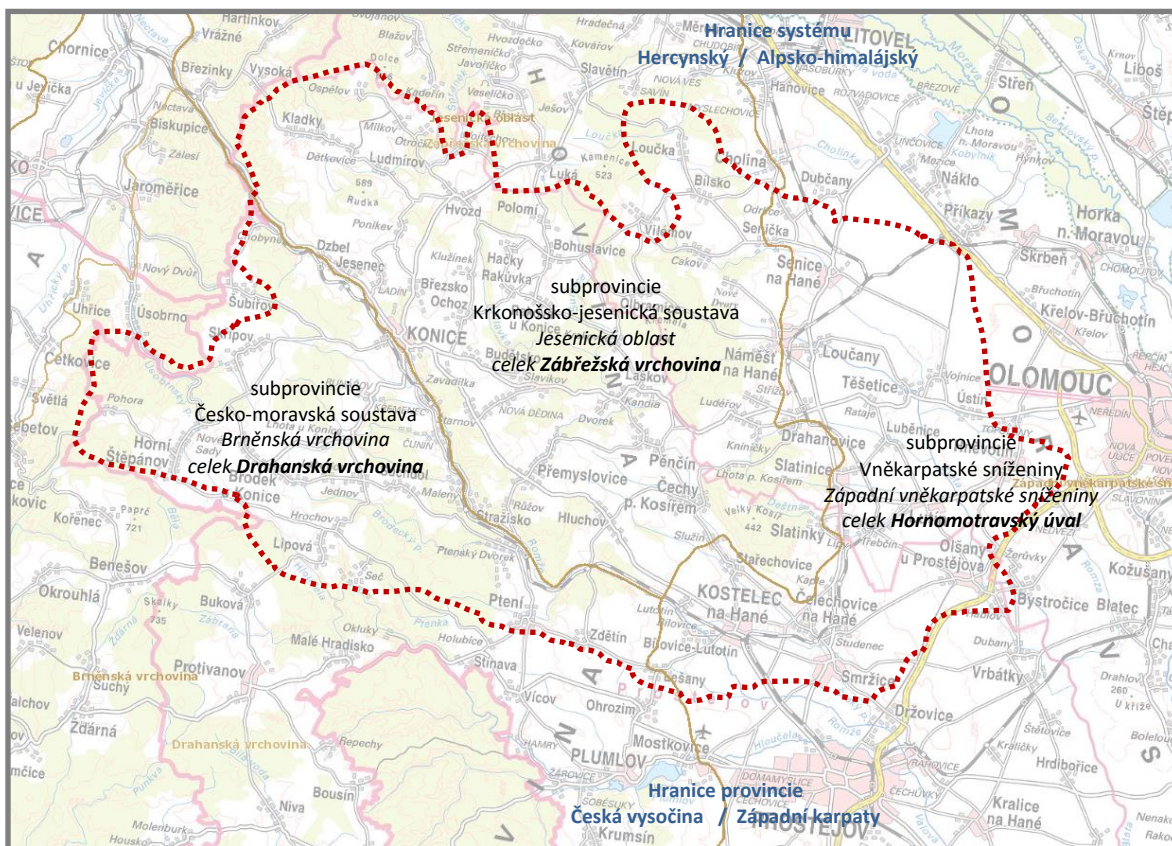
XIII.2 Přírodní podmínky

Geomorfologie

Územím regionu HANÁ prochází geomorfologicky významná hranice – rozhraní mezi Alpsko-himálajským a Hercynským systémem, a tedy i rozhraní mezi geomorfologickou provincií Česká vysočina a Západní Karpaty. Tato hranice probíhá přibližně severojižním směrem, ve středu území, a dělí předmětné území na dvě části: západní – rovinatá či mírně zvlněná část hanácké krajiny v návaznosti na města Olomouc a Prostějov, a východní část (Konicko) kopcovitá, s poměrně živě modelovaným terénem pahorkatin. Hranice je přibližně na území obcí Senice na Hané – Náměšť na Hané – obce na úpatí masivu Kosíře – a jižněji hranice ustupuje až za město Kostelec na Hané.

Obr. 22 Mapa - přehledná mapa základního geomorfologického členění

Zdroj: Geoportál Inspire, 2015

Geologie

Dražanská a Konická vrchovina vznikla souvrstvím mořského spodního karbonu - kulmu a je tvořena břidlicemi, drobnými a slepenci. V severní části u hranice mezi Konickou a Bouzovskou vrchovinou se taktéž nacházejí ostrůvky devonských vápenců.

V údolích řeky Moravy jsou zastoupeny drobné fragmenty hornin Českého masivu. Hlubší uložení sedimentačního prostoru tvoří pestře zbarvené (šedožluté, žlutohnědé, zelenošedé, namodralé) psamiticko-pelitické sedimenty s proměnlivým obsahem prachovité a písčité příměsi. V pelitech bývají přítomny čocky šedých písků a štěrků, jejichž valounový materiál tvoří horniny flyše.

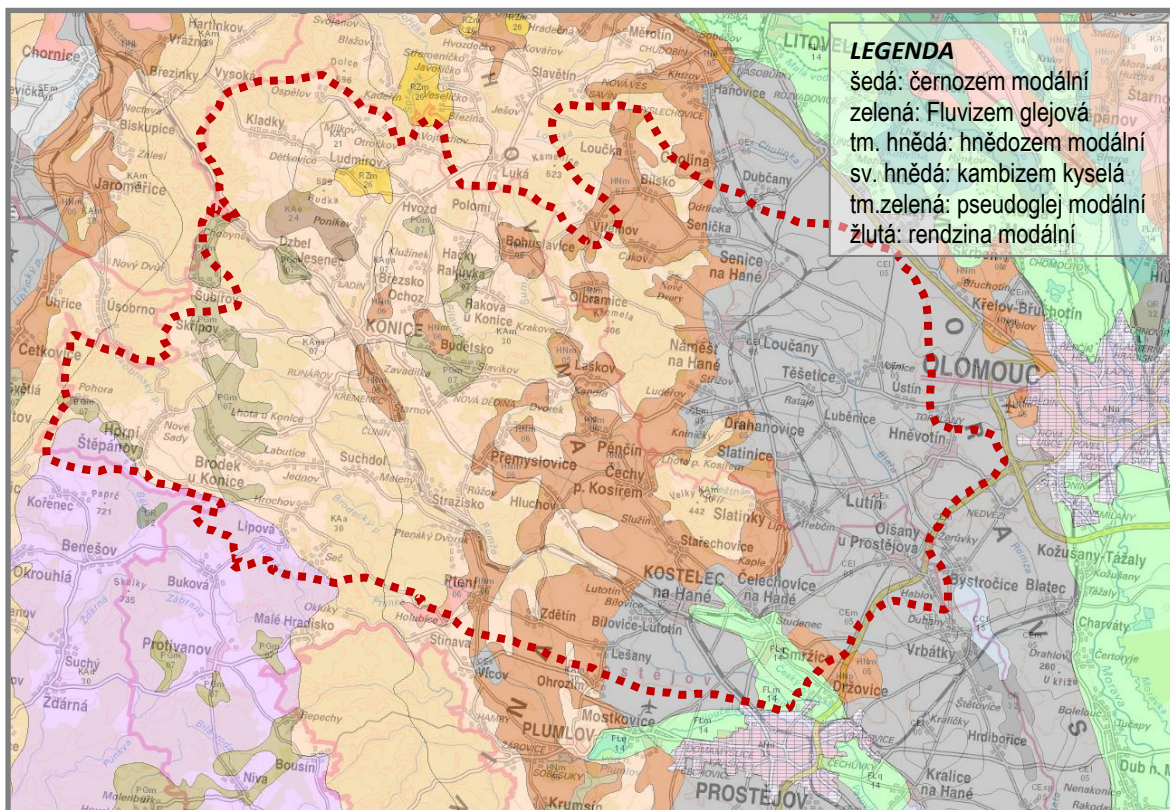
Půdy

Na území MAS Region HANÁ se nacházejí převážně kambizemě, černozemě, a hnědozemě. Výše položené polohy na Konicku řešeného území jsou tvořeny půdami typu kambizem kyselá. Rozsáhlé rovinaté plochy západně od Olomouce a Prostějova jsou tvořeny převážně půdami černozem modální. Přechodové plochy pak jsou tvořeny hnědozemí modální. V údolních nivách níže jsou pak ojediněle kambizemě kyselá. Ve vyšších polohách ojediněle ostrůvky rendziny modální, či pseudogleje modální. Rozmístění typů půd názorně ukazuje následující mapa.

Podrobněji se problematikou půd zabývá analytická část strategie pro oblast Zemědělství a lesnictví.

Obr. 23: Mapa - půdní typy podle TKSP

Zdroj: Česká zemědělská univerzita v Praze 2015

Vodstvo

Řešené území MAS Region HANÁ téměř celé spadá pod oblast povodí Moravy, které je čtvrté největší na území České republiky. Pouze malá část území na katastru obce Horní Štěpánov spadá do povodí Dyje, celé území Regionu HANÁ pak spadá do povodí Moravy.

Mezi nejvýznamnější toky v území patří Blata, se svým přítokem Šumice, odvádějící vody ze severní části území, a Romže, odvodňující oblast Konicka a jižní část území – Kostecko.

Ve východní části území, v oblasti táhnoucí se od Senice na Hané přes těšetice po Lutín a Olšany u Prostějova, je vymezena Chráněná oblast přirozené akumulace vod (CHOPAV) Kvartér řeky Moravy.

Klima a ovzduší

V celé České republice pronikají a mísí se oceánské a kontinentální vlivy. V Olomouckém kraji převažují vlivy kontinentální. Hlavním činitelem podnebí je jako v celé České republice výšková členitost (s nadmořskou výškou klesá teplota a zvyšují se srážky).

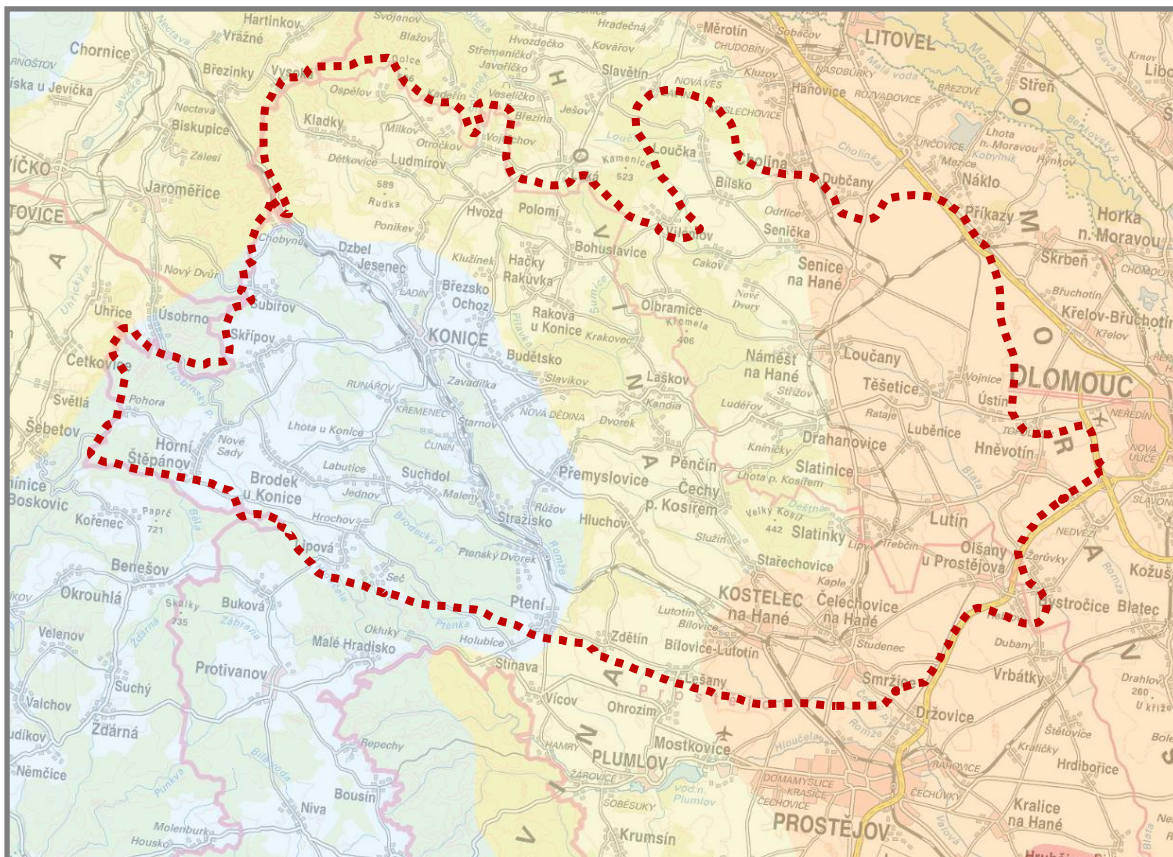
Oblast Regionu HANÁ spadá na západě do nejteplejší oblasti T9, střední přechodová část do mírně teplé MT 6 a vyšší polohy konicka pak do oblasti CH 3.

Ve vztahu ke kvalitě klimatu v území neexistuje žádný zásadní velký znečišťovatel ovzduší. Zásadním problémem je však znečištění z nekvalitního spalování v lokálních topeništích v domácnostech, a to zejména v zimním období. V údolích obcí zábřežské a drahanské vrchoviny vznikají v zimních měsících často inverzní situace. Využívání lokálního vytápění tuhými palivy

bohužel nemá sestupnou tendenci. Za poslední desetiletí v souvislosti s plynofikací se snížil podíl vytápění uhlím, avšak rozšiřuje se počet domácností, využívajících krby a jiná topeniště ke spalování dřeva. Při použití nekvalitního paliva nebo nedokonalém spalování, a při kumulaci z velkého počtu domácností, je problém poměrně značný. Dle sdělení obcí je problém se zhoršenou kvalitou ovzduší v souvislosti s lokálními topeništi u cca 75 % obcí Regionu HANÁ.

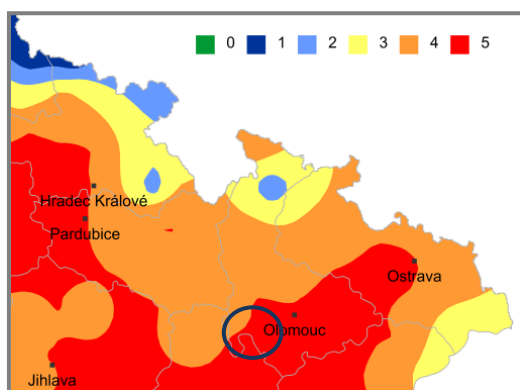
Obr. 24 Mapa - klimatické oblasti dle Quitta

Zdroj: Geoportál Inspire, 2015, Zdroj: Geoportál Inspire, 2015

Vzhledem ke klimatickým charakteristikám, je značná část území ohrožena suchem, což dokládají empirická pozorování v posledních letech. Je patrný úbytek vody v krajině, projevující se mj. nulovými průtoky v letních měsících v regionálních tocích. Půdy jsou ohrožovány jak větrnou erozí, tak také přivalovými dešti a splachy. V území doposud nebyla realizována systematictější opatření nebo projekty na ochranu proti suchu.

Obr. 25 Míra ohrožení půdním suchem ve vrstvě 0 až 100 cm

Zdroj: Atlas krajiny ČR, MŽP

XIII.3 Ochrana přírody a krajiny

Zvláště chráněná území

Zvláštní ochrana přírody vychází ze zákona 114/1992 Sb. o ochraně přírody a krajiny a navazujících vyhlášek. Zákon rozeznává velkoplošná a maloplošná chráněná území. Celkem se rozlišují dva typy „velkoplošných“ zvláště chráněných území - národní parky, chráněné krajinné oblasti a 4 typy „maloplošných“ zvláště chráněných území - národní přírodní rezervace, národní přírodní památka, přírodní rezervace a přírodní památka. Kromě těchto zvláště chráněných území, která jsou vyhlášována v lokalitách s významnými přírodními hodnotami může být za účelem ochrany krajinného rázu s významným soustředěním estetických a přírodních hodnot zřízen orgánem ochrany přírody přírodní park.

Velkoplošná chráněná území

Na území MAS Region HANÁ se nenacházejí žádná velkoplošná chráněná území. Nejbližšími takovými jsou CHKO Litovelské Pomoraví, a CHKO Moravský Kras.

Maloplošná chráněná území

Na území MAS Region HANÁ je vymezena a chráněna řada maloplošných chráněných území (MCHU). Důvod ochrany je různý.

Tab 22 Přehled maloplošných chráněných území

Název obce	Číslo lokality	Název lokality	typ chráněného území
Drahanovice	3371	Terezké údolí	Přírodní rezervace
Náměšť na Hané	3371	Terezké údolí	Přírodní rezervace
Slatinice	1731	Malý Kosíř	Přírodní rezervace
Brodek u Konice	1199	Lipovské upolínové louky	Přírodní rezervace
Čechy pod Kosířem	1244	Andělova zmola	Přírodní rezervace
Brodek u Konice	1199	Lipovské upolínové louky	Přírodní rezervace
Čechy pod Kosířem	1244	Andělova zmola	Přírodní rezervace
Konice	1199	Lipovské upolínové louky	Přírodní rezervace
Laškov	3371	Terezké údolí	Přírodní rezervace
Lipová	1199	Lipovské upolínové louky	Přírodní rezervace
Ludmírov	1013	Průchodnice	Přírodní rezervace
Ludmírov	1248	Rudka	Přírodní rezervace
Hněvotín	645	Na skále	Národní přírodní památka
Čelechovice na Hané	685	Růžičkův lom	Národní přírodní památka
Čelechovice na Hané	684	Státní lom	Národní přírodní památka
Bílovice - Lutotín	1245	Na hůrkách	Přírodní památka
Bílovice - Lutotín	1245	Na hůrkách	Přírodní památka
Dzbel	1012	Na Kozénku	Přírodní památka
Hvozď	1078	Taramka	Přírodní památka

Kladky	1226	U nádrže	Přírodní památka
Lešany	1245	Na hůrkách	Přírodní památka
Ludmírov	1249	Skalky	Přírodní památka
Skřípov	1455	Skřípovský mokřad	Přírodní památka
Slatinky	1752	Studený kout	Přírodní památka
Slatinky	1243	Vápenice	Přírodní památka
Stařechovice	899	Brus	Přírodní památka
Loučka	3227	Libavá	Evropsky významná lokalita
Loučka	3300	Sovinec	Evropsky významná lokalita
Slatinice	3231	Malý Kosíř	Evropsky významná lokalita
Čechy pod Kosířem	3208	Čechy pod Kosířem	Evropsky významná lokalita
Čelechovice na Hané	3224	Kosíř - Lomy	Evropsky významná lokalita
Hvozd	3250	Špraněk	Evropsky významná lokalita
Slatinky	3224	Kosíř - Lomy	Evropsky významná lokalita
Slatinky	3259	Vápenice	Evropsky významná lokalita
Drahanovice	100259	Drahanovické lípy	Památné stromy
Drahanovice	100270	Hrušeň u Lusthózu	Památné stromy
Náměšř na Hané	100260	Zámecké aleje	Památné stromy
Ústín	105170	Ústínský jilm	Památné stromy
Bílovice - Lutotín	105817	Lípy u svatého obrázku	Památné stromy
Bílovice - Lutotín	100810	Lutotínská lípa	Památné stromy
Konice	100799	Buky na Zavadilce	Památné stromy
Konice	100791	Lípy na hrázi	Památné stromy
Lešany	100792	Lešanský jírovec	Památné stromy
Lipová	100801	Lipovské buky	Památné stromy
Ludmírov	100795	Dub na Čihadle	Památné stromy
Ludmírov	104598	Hruška u Roudenské cesty	Památné stromy
Ludmírov	100790	Ludmírovská skupina lip	Památné stromy
Skřípov	100793	Skřípovská alej	Památné stromy
Skřípov	100803	Skřípovská lípa	Památné stromy
Stařechovice	100804	Stařechovická lípa	Památné stromy
Suchdol	100805	Suchdolský jilm	Památné stromy

Zdroj: Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, ústřední seznam ochrany přírody

XIII.4 Krajina

XIII.4.1 Ekologická stabilita krajiny

Míru ekologické stability na území obce lze vyjádřit tzv. Koeficientem ekologické stability (KES). Koeficient ekologické stability je poměrové číslo a stanovuje poměr ploch stabilních a nestabilních krajinných prvků ve zkoumaném území (v této kapitole na katastru jedné obce (Míchal, 1985).

Mezi stabilní plochy jsou počítány:

- Lesní půda
- Vodní plochy a toky, trvalý travní porost
- Pastviny
- Mokřady
- Sady
- Vinice

Mezi nestabilní plochy jsou zahrnuty:

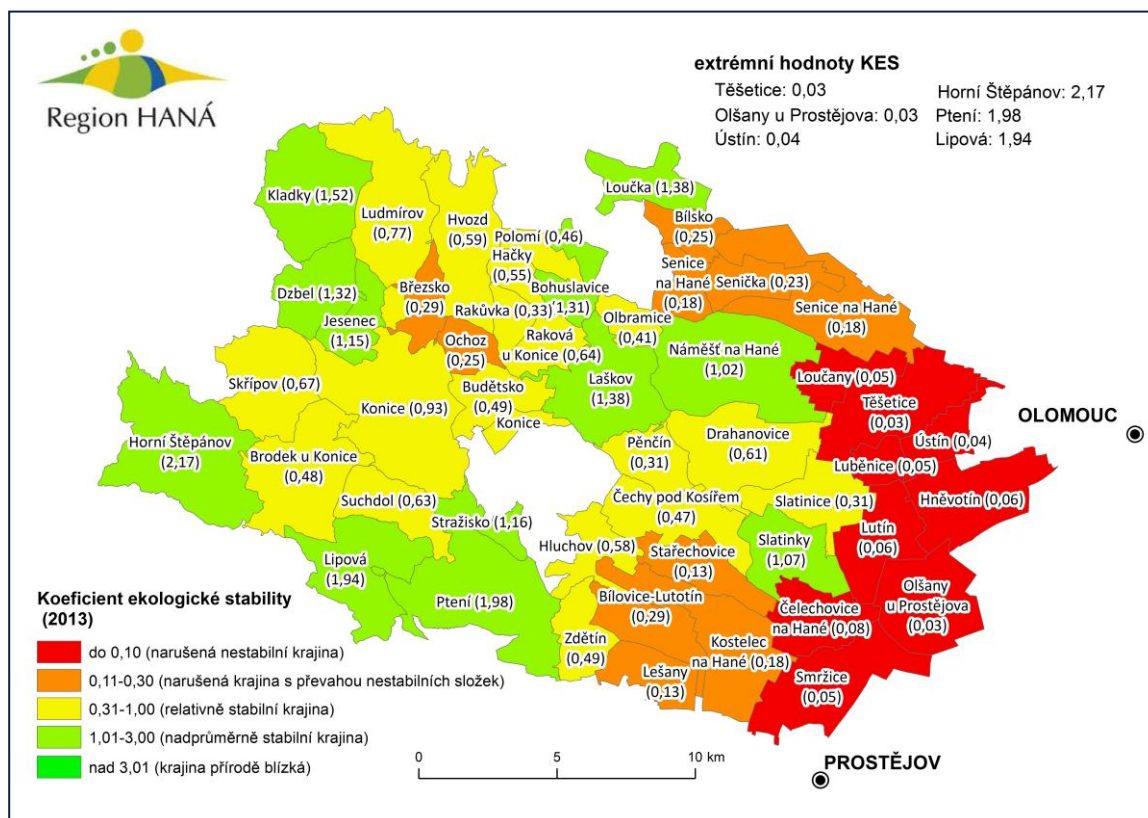
- Orná půda
- Antropogenizované plochy
- Chmelnice
- Výsledné hodnoty KES bývají interpretovány následujícím způsobem:

Kategorie	hodnota KES	Popis stavu ekologické stability území
1	0 – 0,1	Území s maximálním narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musejí být intenzívně a trvale nahrazovány technickými zásahy
2	0,1 – 0,3	Území nadprůměrně využívané, se zřetelným narušením přírodních struktur, základní ekologické funkce musí být soustavně nahrazovány technickými zásahy
3	0,3 – 1,0	Území intenzívně využívané, zejména zemědělskou velkovýrobou, oslabení autoregulačních pochodů v ekosystémech způsobuje jejich značnou ekologickou labilitu a vyžaduje vysoké vklady dodatečné energie
4	1,0 – 3,0	Vcelku vyvážená krajina, v níž jsou technické objekty relativně v souladu s dochovanými přírodními strukturami, důsledkem je i nižší potřeba energe-materiálových vkladů
5	3,0 a více	Přírodní a přírodě blízká krajina s výraznou převahou ekologicky stabilních struktur a nízkou intenzitou využívání krajiny člověkem

Obce na území Regionu HANÁ lze charakterizovat hodnotou KES, kterou sleduje a udává Český statistický úřad, ze statistického vyměření jednotlivých stabilních a nestabilních ploch, dle katastru nemovitostí. Přehled KES dle ČSÚ (30.6.2014) je uveden v následujícím kartogramu:

Obr. 26 Mapa - koeficient ekologické stability v obcích Regionu HANÁ

Zdroj: ČSÚ

XIII.4.2 Kostra ES krajiny

ÚSES

Prvky kostry ekologické stability v krajině, a především Ekologicky významné segmenty krajiny utvářejí v rámci ÚSES tyto skladebné prvky:

- biocentra
- biokoridory
- interakční prvky

Vzhledem k intenzivnímu využití krajiny značné části území regionu se zde nenacházejí území nejvyššího významu z pohledu kostry ES. V území se nenachází žádné neregionální biocentrum. Síť regionálních biocenter je poměrně řídká. Nejvýznamnějšími RBC jsou masiv Kosíře a Terezké údolí v katastru Náměště n., H.

Zásadní pro ekologickou stabilitu území mají prvky nejnižší kategorie a často interakční prvky, kterých je v krajině Regionu HANÁ značné množství. Některé z krajinných prvků nejsou ani registrovanou součástí systému ÚSES. Přitom interakční prvky jsou v zemědělsky nejintenzivněji využívané krajině Hané s vysokým podílem zornění často jedinými a naprosto zásadními prvky zlepšujícími stav ekologické stability území.

Mezi takovéto prvky patří zejména doprovodná zeleň komunikací, včetně zemědělských účelových, doprovodů vodních toků, solitérní stromy v krajině, remízky apod. Zejména doprovodné aleje komunikací v posledních desetiletích zásadně ubyly, bez potřebné obnovy, což dokládají porovnání historických leteckých snímků krajiny konce 20. století a současného stavu.

NATURA 2000

Na území Regionu HANÁ není vymezena žádná oblast dle směrnice o ptácích. Nejbližším takovým územím je ptačí oblast „Litovelské Pomoraví“ (CZ0711018). V území je vymezeno několik menších Ekologicky významných lokalit dle směrnice o stanovištích. Nejznámější je EVL 3224 - Kosíř – Lomy.

XIII.5 Sídla

XIII.5.1 Sídlní zeleň

Kvalita zeleně v obcích je v území na různé úrovni. Obecným trendem je ubývání ekologicky hodnotnějších prvků zeleně v sídlech. Zmenšují se plochy trvalé zeleně, ubývají dlouhověké dřeviny a prostorově výraznější dřeviny jsou nahrazovány malokorunnými krátkověkými. Interakce mezi sídly a krajinou je oslabována mizejícími sady na okrajích obcí, které jsou často nahrazovány novou obytnou výstavbou.

Část obcí v minulém období realizovala komplexní nebo částečné projekty na zlepšení stavu zeleně v sídlech jde zejména o následující:

Tab 23 Přehled projektů z území RH podpořených v Oblasti podpory 6.5 - Podpora regenerace urbanizované krajiny

Obec	Název projektu	Celkové náklady
Náměšť na Hané	Ošetření historických alejí zámku Náměšť na Hané	1 042 620 Kč
Obec Slatinice	Revitalizace dřevin v obci Slatinice	2 003 012 Kč
Obec Loučany	Vegetační úpravy v obci Loučany	1 371 113 Kč
Senice na Hané	Obnova zeleně veřejných prostranství Senice na Hané	466 480 Kč
Senice na Hané	Obnova zeleně veřejných prostranství Senice na Hané II. etapa	942 008 Kč
Olomoucký kraj	Cechy pod Kosířem - revitalizace parku	1 872 899 Kč
Obec Hvozd	Obnova zeleně pro tradiční krajinný ráz obce Hvozd	304 114 Kč
Olšany u Prostějova	Revitalizace zeleně v areálu TJ Sokol Olšany u Prostějova	1 062 629 Kč
Olšany u Prostějova	Obnova zeleně v obci Olšany u Prostějova	518 768 Kč
Laškov	Ošetření stromu v zámeckém parku v Laškove	776 649 Kč

Zdroj: Obce

Na základě průzkumu v členských obcích bylo zjištěno, že u 29 ze 48 členských obcí existuje potřeba revitalizace některých prvků zeleně či ploch veřejné zeleně. Část obcí připravuje projektovou dokumentaci, u většiny jde pouze o záměr, který bude v první fázi potřeba projekčně zpracovat.

XIII.6 SWOT analýza

SWOT analýza slouží k identifikaci silných a slabých stránek území (vnitřní vlivy z hlediska území), příležitostí a rizik (vnější vlivy z hlediska území). Na základě SWOT analýzy je komplexně vyhodnocena situace na území MAS Regionu HANÁ.

Tab 24 SWOT Analýza – životní prostředí

Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - zájem ze strany obcí, osvědčenost - příkladné projekty realizací prvků ÚSES v zemědělsky intenzivně obhospodařované krajině - relativně vysoká hodnota ekologické stability území ve výše položených obcích na Konicku - tradiční zemědělská oblast, vztah k půdě - dobrá spolupráce s orgány ochrany přírody a krajiny - vysoký podíl půdy v I. a II. třídě ochrany - kvalitní a hustá síť prvků ÚSES v západní části území 	<ul style="list-style-type: none"> - ekologická stabilita území jako celku (měřeno KES) je podprůměrně nízká - nízké zastoupení stabilizačních prvků v krajině v některých katastrech - řídká síť prvků ÚSES, často horší kvality - malý počet maloplošných chráněných území ve východní polovině území MAS - podprůměrná lesnatost ve východní části území - nejnižší kategorie KES (0 – 0,1) je ve značné části obcí - vysoká intenzita zemědělství s negativními vlivy na ekologickou stabilitu krajiny - špatný stav alejí podél některých silnic
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - čerpání finančních prostředků z fondů Evropské unie z MŽP, MZe, MMR a SFŽP pro realizaci krajinotvorných programů a ÚSES - využití komplexních pozemkových úprav ke zlepšení ekologické stability krajiny a k návratu původních druhů fauny a flory. - územní plánování jako nástroj pro zabezpečení přírodních a ekostabilizačních aktivit a projektů v území - kvalitní péče o chráněná území - zakládání menších lesních celků nebo rozšíření stávajících v obcích s nízkou lesnatostí - realizace protierozních a protipovodňových opatření, ochrana kvalitního půdního fondu. - podpora přirozené druhové skladby a zvyšování podílu listnatých dřevin v krajině - podpora mimoprodukčních funkcí lesa, zejména rekreační 	<ul style="list-style-type: none"> - zábor ZPF, zejména v návaznosti na spádová centra Olomouc a Prostějov - suburbanizace volné krajiny, zejména v návaznosti na města Ol a PV - fragmentace krajiny především liniovými dopravními stavbami - nedostatek financí na kvalitní projekční přípravu aktivit v oblasti ŽP - nedostatek financí na realizaci aktivit a projektů v oblasti ŽP - erozní ohroženost svažitých území - pro ŽP nevhodně nastavená dotační politika, zejména v oblasti zemědělství - nedostatek pozemků ve vlastnictví obcí pro realizaci prvků ÚSES a dalších krajinotvorných opatření - likvidace alejí podél silnic - výstavba větrných a fotovoltaických elektráren v krajině (vazba na nevhodnou dotační politiku) - nerespektování principů ochrany krajinného rázu

Zdroj: Vlastní zpracování

XIII.7 Analýza problémů a potřeb

Analýza problémů:

- malá připravenost obcí na udržitelný rozvoj v území
- malá připravenost území na změny klimatu problémy související se změnou klimatu
- malá rozpracovanost Komplexních pozemkových úprav
- nízká míra realizace Komplexních pozemkových úprav
- nízké materiálové využití odpadů
- nízké využití BRKO
- zvyšující se odvod dešťových srážek ze sídel
- zadržetí vody v krajině
- střet mezi požadavky ochrany přírody a krajiny a zemědělstvím
- nízká zainteresovanost obyvatel na otázkách ŽP
- lokální problémy s emisemi z lokálního vytápění domácností
- nedostatečná prevence vzniku odpadů
- přítomnost starých ekologických zátěží v území
- nízká biodiverzita, zejména ve východní části území
- zabor zemědělské půdy v návaznosti na velká sídla
- nízká ekologická stabilita v krajině
- snižující se kvalita prvků sídelní zeleně
- zhoršující se interakce sídel a krajiny
- nízká energetická účinnost řady veřejných budov

Analýza potřeb:

- využití hodnot ŽP pro potřeby neintenzivních forem cestovního ruchu
- systematické řešení problematiky Biologicky rozložitelného komunálního odpadu
- řešení problematiky čištění odpadních vod, zejména v území Konicka
- revitalizace vodních ploch, toků, prvků v v zemědělsky intenzivně využívané krajině
- kroky k obnově vodního režimu krajiny
- obnova prvků krajinné zeleně
- potřeba realizace prvků společných zařízení v rámci KPÚ
- projekty obnovy sídelní zeleně
- obnova přirozené interakce sídel a krajiny realizací prvků zeleně

- zvyšování energetické účinnosti u veřejných budov
- zlepšení znalostí a dovedností obyvatel, samospráv a firem v oblasti ŽP
- zvýšení informovanost obyvatel o problematice životního prostředí
- poskytování informací o životním prostředí

ČÁST B – ANALÝZA SWOT

XIII.8 Metodika tvorby

SWOT analýza řeší kompletní rozvojové potřeby území MAS Region HANÁ. Prostřednictvím SWOT analýzy dokážeme určit vnitřní a vnější stav území pomocí silných a slabých stránek a příležitostí a hrozeb. Silné a slabé stránky území ve své podstatě dokážeme ovlivnit, naopak příležitosti a hrozby jsou dány zvnějšku a charakterizují stav vnější situace.

V rámci SWOT analýzy je řešeno 5 rozvojových oblastí CLLD:

- Podpora zlepšení ekonomické aktivity regionu
- Rozvoj obcí
- Životní prostředí a kulturní dědictví
- Občanská společnost a sociální koheze
- Vzdělávání – investice do budoucnosti

SWOT analýza je sestavena z dílčích SWOT analýz z každé kapitoly analytické části strategie. Tyto dílčí analýzy byly sestavovány a diskutovány na jednáních pracovních skupin.

XIII.9 Celková SWOT analýza

Tab 25 Celková SWOT analýza území MAS Region HANÁ

PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dlouholetá tradice zemědělství v regionu – doplněna kapitolka do IX.3 - příznivé klimatické podmínky, kvalitní půdy doplněna kapitolka do IX.1 - potenciál pro vznik sociálního podniku doplněno do kapitoly X.1. – sociální podnikání - dostatek zajímavého kulturního a přírodního dědictví – máme v kapitole VIII.2 - počet podnikatelských subjektů, zejména drobných živnostníků – máme v kapitole X.1. – nadšení mladých pro podnikatelské aktivity - odstranit - dobré napojení území MAS na hlavní dopravní tepny doplněno do III.1 - blízkost krajského města - lesnictví a dřevozpracující průmysl jako tradiční obor – doplněno do analýzy IX.4.2. - zemědělství a lesnictví má nezastupitelnou 	<ul style="list-style-type: none"> - neatraktivnost zemědělského sektoru – doplněno IX.3. - nedostatečná spolupráce zemědělských subjektů a absence krátkých dodavatelských řetězců – doplněno IX.3. - absence marketingových nástrojů propagujících zemědělské produkty – doplněno - chybějící moderní technika pro zemědělství u malých a středních subjektů - doplněno - nesystematické vykonávání pěstební a těžební činnosti v oboru lesnictví - nedostatečná nebo zastaralá lesnická technika u obcí, hospodařících na lesních pozemcích - nedostatek zemědělské půdy ve vlastnictví zemědělských subjektů – doplněno do kapitoly IX.III - nevyhovující podmínky pro drobné

<p>krajinnou funkci</p>	<p>podnikání (zastaralé stroje, nevyhovující prostory pro podnikání) – doplněno 134 - nedostatek kvalifikovaných pracovních sil – doplněno do kapitoly X.1. - nedostatek pracovních míst pro znevýhodněné zaměstnance - nedostatek ubytovacích kapacit pro turisty – doplněno - nedostatečné síťování cyklostezek – máme v kapitole III.7 - chybějící společný marketing a propagace území – přidáno do kapitoly XI.1.3.</p>
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - snaha o diverzifikaci zemědělství prostřednictvím spolupráce s ostatními zemědělskými a jinými subjekty - zlepšení technického vybavení - vytvoření ekologické pestré a stabilní krajiny - společenská objednávka na zpomalování odtoků vody z krajiny - potřeba zakládání remízů, alejí, větrolamů, břehových porostů, obnova mezí a tvorba ÚSES - úprava druhové skladby lesů s ohledem na globální klimatickou změnu - ekologický systém hospodaření v méně příznivých oblastech jako diverzifikace a specializace v oblasti zemědělského podnikání - využití existujících brownfields IV.6 - zlepšení ekonomické stability podnikatelského sektoru - vznik sociálního podniku - spolupráce MAS s hospodářskou komorou a profesními organizacemi při hledání nových námětů pro podnikání - diverzifikace příjmů obyvatelstva podporou drobného podnikání a zakládání živností 	<ul style="list-style-type: none"> - změna klimatu – doplněno IX.1. - dovoz zemědělských komodit – doplněno IX.3 - vysoké procento nahodilých těžeb, nesystematická péče o lesní porosty - šíření lesních škůdců jako ohrožení lesní produkce - zvýšení byrokratické zátěže, legislativní změny - sankce při nedodržení dotačních pravidel u zemědělského podnikání - neexistující zkušenost se zakládáním sociálního podniku v regionu - nedostatek příkladů dobré praxe v souvislosti se soc. podnikáním - obava zaměstnávat znevýhodněné skupiny - oblast cestovního ruchu není podporována dotačními tituly – doplněno XI.1.3.
ROZVOJ OBCÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - snaha samosprávy o další zlepšování života na venkově ve všech oblastech - schopnost participace občanů na dění v obci – doplněno do II.6. - nízká kriminalita – doplněno do analýzy II.7. - fungující sbory dobrovolných hasičů – máme VII.1 - fungující neziskové organizace (sportovní kluby, sokolské organizace, zájmové organizace) - kvalitní spolupráce mezi obcemi v rámci MAS a mikroregionů 	<ul style="list-style-type: none"> - špatná kvalita místních komunikací - neexistence chodníků, stezek pro pěší, cyklostezek v mnohých obcích - vysoké dopravní zatížení – doplněno do analýzy III.1 - vysoká energetická náročnost budov v majetku obcí – máme II.5 - špatný technický stav budov v majetku obcí – máme II.5 - nekvalitní zázemí pro neziskové organizace – doplněno kapitola VII.1 - zastaralé a energeticky náročné veřejné

<ul style="list-style-type: none"> - snaha samospráv využívat nové informační technologie, e-government – doplněno II.6. - předávání příkladů dobré praxe mezi obcemi - snaha samosprávy o další zlepšování života na venkově ve všech oblastech 	<ul style="list-style-type: none"> osvětlení – doplněno IV.3.1 - absence špatný stav některých prvků veřejné zeleně – doplněno XII.5.1. - nedostatečná úprava veřejných prostranství – doplněno XII.5.1. - nevyhovující stav zastávek veřejné dopravy – doplněno III.8.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - dotace na dostupné sociální bydlení – doplněno VI.2.4. - zvýšení bezpečnosti na území MAS výstavbou chybějících chodníků - prevence krizových situací a kriminality prostřednictvím osvěty a zapojením neziskového sektoru – doplněno II.7. - adaptace nevyužitých objektů pro potřeby sociálního bydlení 	<ul style="list-style-type: none"> - zvyšování počtu osob bez domova, osob ohrožených ztrátou bydlení – doplněno VI.3.1. - nedostatek finančně dostupného bydlení pro sociálně slabé – doplněno VI.2.4 - ohrožení bezpečnosti obyvatel v důsledku nedostatečně zhoršeného stavu nebo nepřítomnosti dopravní infrastruktury
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - území bez zásadní ekologické zátěže - existence chráněných území a rezervací – obsaženo v XII.3 - tradiční zemědělská oblast, vztah k půdě - bohaté kulturní dědictví - sběr a likvidace BRKO - postupné odstraňování staré ekologické zátěže - aktivity pro zlepšování třídění odpadu - obnova a zakládání prvků zeleně v sídlech - péče o chráněné území a památné stromy - průběžná péče o památky – doplněno VIII - dostatek památek místního významu, - významné kulturní památky - existence TIC v regionu - tradice tradičních řemesel v území MAS – doplněno VIII.5. 	<ul style="list-style-type: none"> - neexistence ČOV a kanalizace převážně u malých obcí – máme IV.1. - vysoké zatížení rozpočtu obcí při realizace ČOV a kanalizace - vysoká intenzita zemědělství s negativními vlivy na ekologickou stabilitu krajiny - špatný stav alejí podél některých silnic – doplněno XII.4.2. - absence sběrných dvorů – doplněno IV.4. - malý zájem občanů o třídění odpadu - doplněno IV.4. - vysoký podíl skládkování komunálních odpadů – doplněno do analýzy IV.4 - chybějící folklorní soubory navazující na bohatou tradici území – doplněno VII.1 - nedostatek finančních prostředků na obnovu památek - nedostatečná propagace existujících památek - nedostatečná infrastruktura u památek (parkoviště, bezbariérovost) – doplněno VIII.7.
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - vybudování kanalizací a ČOV - snížení zátěže vypouštěného znečištění z komunálních a ostatních zdrojů - povodňová ochrana intravilánu - zabezpečení zpomalení odtoků a retence vody v krajině i sídlech - obnova a zakládání vodních prvků a ploch 	<ul style="list-style-type: none"> - změna klimatu, hrozba sucha - snížená retenční schopnost krajiny - urbanizace území podél vodního toku - tzv. rychlé povodně - překračování emisí z lokálního vytápění domácností – doplněno kapitola XII.2. - nezájem některých majitelů památek o jejich

<p>přírodě blízkého charakteru</p> <ul style="list-style-type: none"> - vytvoření vodních a mokřadních biotopů - zvýšení environmentální výchovy všech generací - investice do moderních technologií pro vytápění v domácnostech i ve veřejných budovách - aktivní přístup ze strany MAS při získávání dotací na obnovu památek pro jednotlivé žadatele - zájem mladých řemeslníků o obnovu tradičních řemesel – doplněno do analýzy VIII.5. 	<p>péči – doplněno kapitola VIII.3.</p> <ul style="list-style-type: none"> - nezájem NNO o pořádání kulturních aktivit - nedostatek finančních prostředků na obnovu památek v dotačních titulech – doplněno kapitola VIII.3.
<p>OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE</p>	
<p>Silné stránky</p>	<p>Slabé stránky</p>
<ul style="list-style-type: none"> - existence silných a aktivních spolků s bohatou historií - síťování a vzájemná komunikace - pozitivní zkušenosti s partnerstvím mezi spolky a veřejnou správou - soudržnost venkovské komunity, snaha o zapojení sociálně znevýhodněných a hendikepovaných obyvatel území - silná sociální koheze - firemní dárcovství a podpora neziskové činnosti - existence registrovaných sociálních služeb v území 	<ul style="list-style-type: none"> - fluktuace dobrovolníků ve spolcích - podfinancování neziskového sektoru – doplněno do analýzy VII.7 - chybějící prostředky pro šíření dobré praxe - špatná infrastruktura pro činnost spolku – doplněno do analýzy VII.7 - nevyhovující prostory pro profesní sociální práci – doplněno VI.3.5. - neexistují komunitní centra – doplněno do analýzy - absolutní absence zařízení služeb pro děti do 3 let - neexistence dětských skupin v území - momentální rozdíl v postavení mužů a žen na trhu práce - nedostatečné komunitní plánování sociálních služeb na území MAS – doplněno do VI.3.3. - exkluze seniorů - malé možnosti rodičů využít neformální vzdělávání v době školních prázdnin – doplněno do analýzy V.7
<p>Příležitosti</p>	<p>Hrozby</p>
<ul style="list-style-type: none"> - rostoucí schopnost spolků čerpat dotační prostředky - spolupráce spolků v rámci MAS, využití příkladů dobré praxe, provázanost spolků s obcemi - grantové schéma MAS pro spolky – doplněno do analýzy - podpora zaměstnanosti matek umístěním dětí mladších 3 let do zařízení - zlepšení postavení žen na trhu práce - mezigenerační dialog - rozvoj asistivních technologií - systematické využívání profesní kvalifikace seniorů a jejich životní zkušenosti 	<ul style="list-style-type: none"> - stárnutí členské základny – doplněno VII.1 - nepřehledná a měnící se legislativa - chybějící koncepce rozvoje spolků – doplněno do analýzy VII.1. - pomalé začleňování hendikepovaných do komunity - neexistence příměstských táborů a zařízení péče o děti do 3 let znemožňuje se matkám zapojit do pracovního procesu - omezená nabídka a kapacita příměstských táborů - doplněno do analýzy VI.3.5.

- podpora příměstských táborů	
VZDĚLÁVÁNÍ – INVESTICE DO BUDOUCNOSTI	
Silné stránky	Slabé stránky
<ul style="list-style-type: none"> - dostupnost škol - podpora zřizovatelů – doplněno V.5. - stabilizovaný pedagogický tým - dostupnost gymnázií a středních škol - individuálnější přístup k žákům - snaha zřizovatelů zajistit výborné podmínky pro školní a mimoškolní vzdělávání 	<ul style="list-style-type: none"> - špatný technický stav některých budov a vybavení - nevyhovující podmínky pro integraci žáků se SVP – doplněno analýzy V.5. - energetická náročnost budov – doplněno do analýzy V.5. - převážná část pedagogických sborů tvoří ženy – doplněno do analýzy V.11 - zastaralá konektivita škol – doplněno do analýzy V.5 - nedostatek speciálních pedagogů a asistentů v případě inkluze - – doplněno do analýzy V.8 - neexistence učeben zaměřených na klíčové kompetence – doplněno do analýzy V.9 - většina škol není bezbariérová - nedostatečné vybavení a zázemí pro mimoškolní činnosti – doplněno do analýzy V.7 - nevyhovující školní zahrady - zvyšující se náklady v důsledku narůstající legislativní zátěže - nedostatek finančních prostředků na školení pedagogů – doplněno do analýzy V.5 - podfinancování mimoškolních aktivit
Příležitosti	Hrozby
<ul style="list-style-type: none"> - spolupráce se středními a vysokými školami, NNO, firmami a další - zlepšující se technické vybavení škol – doplněno V.5. - dobrá atmosféra menšího kolektivu – doplněno do analýzy V.13 - lokální identita – doplněno do analýzy V.13 - dotační příležitosti (šablony) 	<ul style="list-style-type: none"> - špatné nastavení financování regionálního školství – máme kap.V.11, doplněno - úbytek dětí ve školách – špatný demografický vývoj - nedostatek kvalitních a aprobovaných učitelů - odliv dětí v 5. ročnících – doplněno do analýzy V.2

Zdroj: Vlastní zpracování

ČÁST C – ANALÝZA PROBLÉMŮ A POTŘEB

XIII.1 Metodika

Analýza problémů a potřeb identifikuje hlavní problémy a potřeby řešené v rámci SCLLD v rozvojových oblastech:

Podpora zlepšení ekonomické aktivity regionu

Rozvoj obcí

Životní prostředí a kulturní dědictví

Občanská společnost a sociální koheze

Vzdělávání – investice do budoucnosti

Každá rozvojová oblast území MAS Region HANÁ se potýká s problémy a potřeby, které je nutné prostřednictvím strategie CLLD řešit. Na základě analýzy problémů a potřeb je možné identifikovat sociální a hospodářské problémy vývoje území.

Problémy a potřeby vycházejí z analytické části strategie. Za každou řešenou kapitolu je rozpracována detailní analýza problémů a potřeb. Z těchto dílčích analýz vznikla souhrnná analýza problémů a potřeb s určením těch nejdůležitějších. Řešení problémů a potřeb v jednotlivých rozvojových oblastech území MAS bylo hlavním tématem setkání pracovních skupin, individuálních jednání se starosty, dotazníkového šetření a dalších setkávání různých komunit.

Identifikované problémy a potřeby lze řešit prostřednictvím ESI fondů v rámci strategie CLLD, k lepšímu pochopení provázanosti problémů a potřeb se strategií CLLD slouží tato tabulka.

Tab 26 Analýza problémů a potřeb

Problém	Potřeba	Opatření / Podopatření
Podpora zlepšení ekonomické aktivity regionu		
Zastaralá technika a technologie v zemědělství, zvyšující se podíl zemědělců 50ti let.	Hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, zvýšení atraktivity zemědělského sektoru pro mladé zemědělce	I.1.Podpora rozvoje podnikání v regionu / I.2.1. Investice do zemědělských podniků
Žádné uvádění regionálních zemědělských produktů na trh, nulová marketingová propagace produktů	Zkrácení dodavatelských řetězců a rozvoj místních trhů, zavedení a podpora marketingu zemědělských regionálních produktů	I.1.Podpora rozvoje podnikání v regionu / I.2.2. Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
Nedostatečná a zastaralá vybavenost podporující rekreační funkci lesa (odpočinková stanoviště,	Posílení rekreační funkce lesa, zvýšení návštěvnosti a využití potenciálu lesa, zvýšení bezpečnosti návštěvníků	I.1.Podpora rozvoje podnikání v regionu / I. 2. 3. Neproduktivní investice v lesích

Problém	Potřeba	Opatření / Podopatření
přístřešky, vyhlídky, cesty pro pěší i cyklisty, informační tabule, osvěta veřejnosti).	lesního území.	
Absence strojů a lesnických technologií při zpracovatelském průmyslu v lesích hlavně u malých a středních podnikatelů	Pořízení strojů a technologií pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů. Systematické vykonávání pěstební a těžební činnosti vzájemnou spoluprací a komunikací mezi lesnickými subjekty	I.1.Podpora rozvoje podnikání v regionu / I. 2. 4. Investice do lesnických technologií
Zastaralé technické vybavení a technologie podnikatelů v území	Zlepšení ekonomické stability na venkově, rozvíjet malé podniky a podporovat vznik pracovních míst	I.1. Podpora rozvoje podnikání v regionu / I.1.2. Podpora a rozvoj drobného podnikání na venkově
Rozvoj obcí		
Nedostatečný rozvoj technické a dopravní infrastruktury v obcích MAS, nízká bezpečnost v obcích	Rekonstrukce, modernizace chodníků, zvýšení bezpečnosti pro pěší, dostatek infrastruktury pro pěší ve většině obcí MAS	II.1. Rozvoj dopravní a technické infrastruktury / II. 1. 3. Infrastruktura pro pěší
Životní prostředí a kulturní dědictví		
Překračování imisních limitů v obcích	Snižování emisí v ovzduší, snížit emise z lokálního vytápění domácností	III.1.2: Kvalita ovzduší
Nedostatečná prevence vzniku odpadů, existence starých ekologických zátěží	Zlepšení situace v oblasti prevence vzniku a využití odpadů, a odstranění negativních vlivů ze skládkování odpadů a starých ekologických zátěží	III.1.3: Odpady
Špatný stav památek v území MAS	obnova či rekonstrukce	III.2.2: Památky místního významu
Občanská společnost a sociální koheze		
Příliš malá dostupnost a kvalita služeb vedoucí	Zkvalitnění infrastruktury pro dostupnost a rozvoj sociální	IV.2. Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi / IV. 2. 1.

Problém	Potřeba	Opatření / Podopatření
k sociální inkluzi	služby	Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby
Nedostatečná participace občanů v závislosti na neexistenci prostor pro setkávání	Vybudování komunitních center v řadě obcí a rozvoj komunitní činnosti	IV. 3. Občanská společnost pro sociální inkluzi / IV. 3. 1. Komunitní centra – infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb
V území není rovnost mužů a žen v přístupu k zaměstnání, chybějí kapacity zařízení péče o děti do 3 let	Zvýšení možnosti zapojení žen na trh práce, zřízení služeb péče o děti do 3 let, větší podpora příměstských táborů a v nich umístění dětí v době prázdnin	IV.4. Prorodinná opatření / IV. 4. 1. Dětské skupiny, individuální péče o děti a zařízení pro děti mladšího školního věku pro zlepšení situace na trhu práce
Vzdělávání – investice do budoucnosti		
Nevyhovující podmínky ve většině škol pro integraci žáků se SVP	Vybudování bezbariérových škol, zakoupení kompenzačních pomůcek	V.1. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení / všechna podopatření
Špatný technický stav budov, nedostatečné vybavení škol v klíčových a ostatních kompetencích	Investice do technického stavu budov, vybavení a rozšíření prostor	V.1. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení / všechna podopatření
Nedostatečná nabídka volnočasových aktivit a nedostatečné financování zájmového a neformálního vzdělávání	Potřeba podpořit infrastrukturu zájmového a neformálního vzdělávání v klíčových a jiných kompetencích	V.1. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení. / V. 1 5. Zájmové a neformální vzdělávání

XIV. STRATEGICKÁ ČÁST

XV. STRATEGICKÁ VIZE

XV.1 Vize

Region HANÁ je místní akční skupinou, založenou a pracující na principech LEADER. Hlavními principy činnosti jsou:

- partnerství - mezi veřejným a soukromým sektorem, a vytváření místních partnerství na všech úrovních
- přístup zdola, aktivní zapojení občanů obcí do tvorby a rozvoje obcí
- víceodvětvové navrhování a provádění strategie založené na součinnosti mezi subjekty a projekty z různých odvětví místního hospodářství
- uplatňování inovačních přístupů,
- spolupráce, iniciace a provádění projektů spolupráce, vytváření platformy pro spolupráci
- strategický přístup prostřednictvím plánování a realizace strategie místního rozvoje podle jednotlivých oblastí
- udržitelný rozvoj
- transparentnost
- zachování kulturního a přírodního bohatství a lokální identity
- rovné příležitosti

Předmětem činnosti pro období 2014 – 2020 je iniciovat a provádět aktivity a projekty a zprostředkovávat finance na jejich realizaci pro všeobecný rozvoj regionu v širokém spektru socioekonomických oblastí. Klíčovým aspektem je řešení vycházející z tematicky širokých potřeb občanů v území, zprostředkované zejména prostřednictvím komunikace a plánování se zástupci občanů v členské základně MAS: tedy se zástupci členských obcí, spolků a NNO, podnikateli v regionu včetně zemědělského sektoru a ostatními aktivními fyzickými i právními osobami.

Pro všeobecný rozvoj regionu, ve střednědobém horizontu roku 2020, si Region HANÁ stanovil následující vizi:

Region HANÁ, z.s. vytváří prostor, platformu pro spolupráci a pomáhá zajišťovat prostředky pro všeobecný rozvoj v nejširším spektru oblastí rozvoje našeho venkovského území. Pomáhá stabilizovat problémové oblasti a eliminovat identifikované slabé stránky a nedostatky. Vytyčených cílů dosahuje zejména prostřednictvím:

- servisu a podpory rozvoje obcí a místní samosprávy, podpora rozvoje služeb obyvatelstvu
- aktivit a podpory projektů ke zlepšení ekonomické aktivity regionu, včetně podpory rozvoje podnikání, včetně klíčového sektoru zemědělství.
- udržení nízké nezaměstnanosti a dostatku pracovních příležitostí, ekonomického růstu v území se zlepšením příjmů obyvatelstva, přidané hodnoty u firem a konkurenceschopnosti na trhu
- využití potenciálu, ochrany a rozvoje kulturního a historického dědictví

- podpory trvale udržitelných principů rozvoje, včetně eliminace negativních vlivů a tlaku na ŽP z rostoucí společnosti, zachování a trvalé existence cenných území a krajinných prvků a obnovy a rozvoje prvků a aktivit pro zlepšení celkové ekologické stability v území
- vytváření podmínek pro občanskou soudržnost a sociální kohezi, podpora občanské společnosti. Zlepšení podmínek pro občany ze sociálně znevýhodněných skupin, nabídka služeb pro potřebné, řešení problémových oblastí a předcházení vzniku sociálních problémů
- podpora a rozvoj oblasti školství, vzdělávání a práce s dětmi a mládeží včetně reflexe současných potřeb a témat
- vytváření podmínek pro kvalitní a plnohodnotný život obyvatel venkovských obcí v oblasti kulturní, společenské, trávení volného času a rodinného života

Na základě výše uvedené vize bylo ve strategii definováno 5 klíčových oblastí. Tyto klíčové oblasti jsou ve strategii nazvány Rozvojová oblast. Pro každou rozvojovou oblast byl vytyčen strategický cíl, soubor těchto 5 strategických cílů definuje souhrnný strategický cíl celé strategie.

Přehled 5 definovaných rozvojových oblastí a jejich strategických cílů:

ROZVOJOVÉ OBLASTI CLLD

I. PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU

Strategický cíl RO I.: Vytváření podmínek pro všeobecný ekonomický rozvoj a stabilitu regionu s důrazem na diverzifikaci, zvyšování přidané hodnoty a vytváření podnikatelských příležitostí ve všech oblastech podnikání, včetně klíčových sektorů zemědělství a cestovní ruch.

II. ROZVOJ OBCÍ

Strategický cíl RO II.: Rozvoj sídel, obecního a spolkového majetku a infrastruktury pro spokojený život obyvatel, efektivní správu obcí, dostupnost služeb, při zohlednění soudobých výzev a trendů a s ohledem na zachování tradičního dědictví a rázu venkovských sídel.

III. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Strategický cíl RO III.: Vytvářet podmínky pro trvale udržitelný rozvoj při zachování a rozvoji přírodního a kulturního dědictví.

IV. OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE

Strategický cíl RO IV.: Rozvoj občanské společnosti a sociální soudržnosti prostřednictvím dostupných a kvalitních sociálních služeb, podpory spolkové činnosti, občanské angažovanosti a aktivizace a zapojení komunit bez rozdílu věku.

V. VZDĚLÁNÍ - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI

Strategický cíl RO V.: Kvalitní a dostupné školství a vzdělávání pro všechny obyvatele regionu a věkové skupiny s dobrým prostředím pro profesní práci a rozvoj sektoru

Realizace vytyčených cílů bude prováděna třemi způsoby:

- 1) vlastními projekty a aktivitami MAS
- 2) projekty realizovanými v programových rámcích CLLD
- 3) projekty a aktivitami subjektů v území MAS

Ad 1) Vlastní projekty a aktivity

V průběhu platnosti strategie budou postupně řešeny jednotlivé problémové oblasti a opatření stanovené v této strategii. Po dohodě s územními partnery budou iniciovány a realizovány jednotlivé projekty MAS. Tyto projekty budou cílit především na oblasti, které budou z různých důvodů jen těžko řešitelné jiným subjektem v území, nebo u kterých je vhodné problematiku řešit společně nad rámec jednotlivých obcí. Zejména půjde o nejrůznější aktivity spolupráce a integrace řešení.

Individuální projekty budou iniciovány již zaběhnutou a odzkoušenou praxí – prostřednictvím tematických pracovních skupin v MAS či v rámci tematických setkání nebo na podnět jednotlivých členů. Jde o odzkoušený a osvědčený princip řešení problémů metodou zdola (bottom-up).

Ad 2) Projekty realizované v programových rámcích CLLD

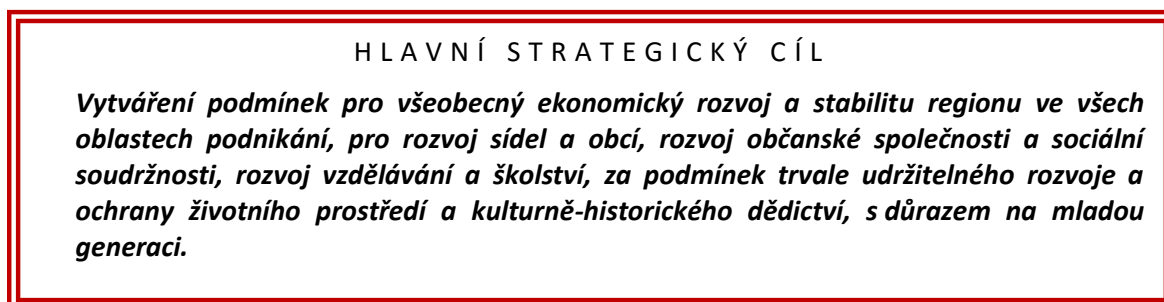
Projekty subjektů žádajících o podporu v rámci této strategie, prostřednictvím programových rámců. Této oblasti jsou dále ve strategii věnovány příslušné kapitoly, zejména akční plán a jednotlivé programové rámce.

Ad 3) Projekty a aktivitami subjektů v území MAS

Stanovené cíle budou postupně naplňovány realizací projektů a aktivit jednotlivých subjektů v území a to členů i nečlenů MAS. Role MAS zde bude zejména tzv. animační. Půjde o aktivity a postupy obdobného charakteru jako u projektů individuálních – MAS bude projekty iniciovat a připravovat v rámci tematických pracovních skupin a pomáhat s jejich přípravou a realizací. Může jít také o individuální projekty členů i jiných subjektů z území, ke kterým bude MAS poskytovat poradenství a podporu. Klíčovými tématy jsou zde inovace, přenos příkladů dobré praxe, kvalita záměrů a projektů, nejlepší dostupná řešení a současné trendy, metody a úkoly. Cílem je všeobecný rozvoj regionu a naplnění stanovených cílů v opatřeních strategie CLLD.

XV.2 Hierarchie cílů

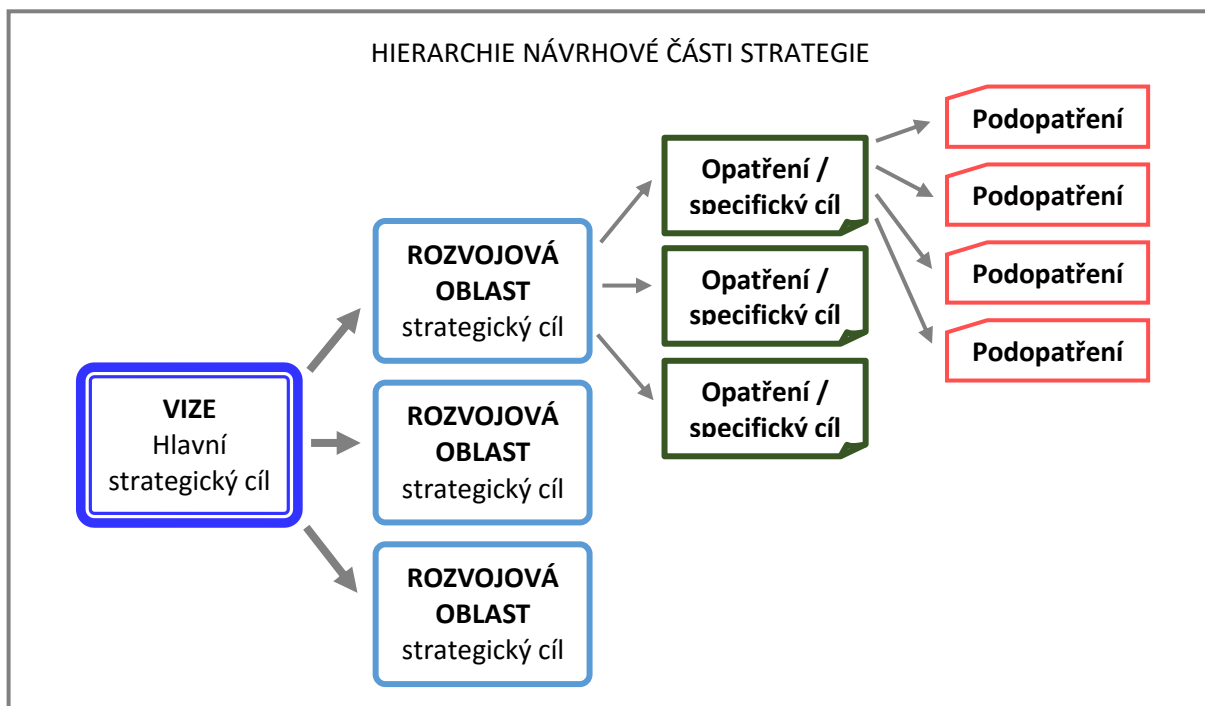
Strategie Regionu HANÁ má definovanou vizi, ze které vyplývá hlavní strategický cíl strategie CLLD. Strategický cíl je zformulován na základě hlavních závěrů analytické části a naplňuje stanovenou vizi:

Strategický cíl je naplňován prostřednictvím realizace opatření v 5ti Rozvojových oblastech, pro které je definováno 5 strategických cílů strategie. Strategické cíle rozvojových oblastí jsou naplňovány jednotlivými Opatřeními, případně podopatřeními a aktivitami. Pro Opatření jsou definovány specifické cíle opatření.

Hierarchie návrhové oblasti strategie je dobře patrná s následujícího schématu:

Obr. 27 Hierarchie návrhové části

Zdroj: vlastní zpracování

Naplnění strategického cíle bude mimo jiné dokládáno naplněním indikátorů, které byly definovány na úrovni strategického cíle.

Tab 27 Sledované indikátory na úrovni strategického cíle

Identifikace indikátorů hlavního strategického cíle			
Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru výstupu/výsledku
93701	Počet podpořených podniků/příjemců	podniky	Indikátor výstupu
90001	Počet podpořených strategií CLLD	Strategie	Indikátor výstupu
92501	Celkové veřejné výdaje	EUR	Indikátor výsledku

XV.3 Struktura návrhové části strategie

Struktura respektuje výše uvedenou vytyčenou hierarchii VIZE – ROZVOJOVÁ OBLAST – OPATŘENÍ – PODOPATŘENÍ

Následující tabulka přehledně zobrazuje celou strukturu návrhové části strategie, která byla definována v rámci celého procesu komunitního plánování:

Rozvojová oblast (strategický cíl)	Opatření (specifický cíl)	Podopatření (realizační cíl)
I. PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU	Opatření I.1: Podpora rozvoje podnikání v regionu	Podopatření I.1.1: vytváření podmínek pro růst a činnost významných firem v regionu a klíčových zaměstnavatelů
		Podopatření I.1.2: Podpora a rozvoj drobného podnikání na venkově
		Podopatření I.1.3: Podpůrné aktivity pro zlepšení ekonomické výkonnosti regionu
		Podopatření I.2.1: Investice do zemědělských podniků
		Podopatření I.2.2: Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
		Podopatření I.2.3: Neproduktivní investice v lesích
		Podopatření I.2.4: Investice do lesnických technologií
		Podopatření I.2.5: Investic do zemědělské a lesnické infrastruktury, realizace KPÚ
		Podopatření I.2.6: Zvýšení sektorové gramotnosti
		Podopatření I.2.7: Podpora spolupráce mezi hospodářskými subjekty v Regionu HANÁ
		Podopatření I.3.1: Podpora zakládání a rozvoje sociálních podniků prostřednictvím investic
		Podopatření I.3.2: Podpora zakládání a rozvoje sociálních podniků neinvestiční
		Podopatření I.4.1: Atraktivita a cíle v cestovním ruchu
		Podopatření I.4.2: Služby v cestovním ruchu

II. ROZVOJ OBCÍ	Opatření II.1: Rozvoj dopravní a technické infrastruktury	Podopatření II.1.1: Dopravní infrastruktura obcí: místní komunikace
		Podopatření II.1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
		Podopatření II.1.3: Infrastruktura pro pěší
		Podopatření II.1.4: Technická infrastruktura obcí
	Opatření II.2: Obnova a rozvoj obecního majetku pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb	Podopatření II.2.1: Investiční podpora pro rozvoj obecního majetku
	Podopatření II.2.2: veřejné prostory a veřejná prostranství	
Opatření II.3: Rozvoj bydlení	Podopatření II.3.1: příprava území a zlepšení kvalit současného území pro rozvoj bydlení	
	Podopatření II.3.2: Sociální bydlení	
Opatření II.4: Podpora rozvoje obcí a území	Podopatření II.4.1: Spolupráce a společné aktivity pro rozvoj regionu	
	Podopatření II.4.2: Akce, aktivity a prostředky pro řízení obcí a informovanost obyvatel	
Opatření II.5: Bezpečnost	Podopatření II.5.1: Bezpečnost obcí	
III- ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	Opatření III.1: Ochrana a rozvoj životního prostředí	Podopatření III.1.1: Voda - čistota, zadržení a hospodaření
		Podopatření III.1.2: Kvalita ovzduší
		Podopatření III.1.3: Odpady
		Podopatření III.1.4: Krajina a ochrana přírody
		Podopatření III.1.5: Energie - úspory a obnovitelné zdroje
		Podopatření III.1.6: Výchova výuka, vzdělávání, osvěta, informační aktivity, zvyšování povědomí v oblasti ekologie a ŽP
	Opatření III.2: Kulturní dědictví a památky	Podopatření III.2.1: Zapsané kulturní památky
		Podopatření III.2.2: Památky místního významu
		Podopatření III.2.3: Muzea, expozice
		Podopatření III.2.4: Kulturní aktivity

IV. OBČANSKÁ
SPOLEČNOST A
SOCIÁLNÍ
KOHEZE

Opatření IV.1: Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace

Opatření IV.2: Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi

Opatření IV.3: občanská společnost pro sociální inkluzi

Opatření IV.4: Prorodinná opatření

Opatření IV.5: Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb

Opatření IV.6: Senioři a aktivní stárnutí

Podopatření IV.1.1: Zajištění stavebních úprav, rekonstrukce a výstavby nemovitého majetku určeného pro činnost spolků a NNO

Podopatření IV.1.2: Zajištění kvalitního movitého majetku, zařízení a vybavení pro činnost spolků a NNO

Podopatření IV.1.3: Rozšíření akcí, aktivit a činností spolků a NNO v území prostřednictvím podpory jejich aktivit

Podopatření IV.1.4: Zajištění odborného a specifického vzdělávání pracovníků a dobrovolníků spolků a NNO

Podopatření IV.1.5: Zlepšení prezentace neziskového sektoru ve vztahu k obyvatelstvu mikroregionu i mimo něj

Podopatření IV.1.6: Podpora aktivit občanské společnosti a místní identity

Podopatření IV.2.1: Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby

Podopatření IV.2.2: Podpora poskytování sociálních služeb

Podopatření IV.3.1: komunitní centra - Infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb

Podopatření IV.3.2: podpora neziskového sektoru a občanských aktivit pro sociální inkluzi (mimo režim zákona o soc. sl.)

Podopatření IV.4.1: Dětské skupiny, individuální péče o děti a zařízení Pro děti mladšího školního věku pro zlepšení situace na trhu práce

Podopatření IV.5.1: Komunitní plánování rozvoje sociálních služeb

Podopatření IV.6.1: Vznik, podpora a rozvoj služeb, aktivit a organizací pro seniory a aktivní stáří

**V. VZDĚLÁNÍ -
INVESTICE DO
BUDOUCNOSTI**

Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení

Opatření V.2: Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání

Podopatření V.1.1: Rozvoj zařízení péče o děti do 3 let, dětských skupin a rodinných center

Podopatření V.1.2: Předškolní vzdělávání v mateřských školách

Podopatření V.2.1: Zlepšení kompetencí pracovníků, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů a nepedagogických pracovníků, kvalita přípravy začínajících pedagogů, strategické řízení

Podopatření V.2.2: Sdílení profesních zkušeností, vzájemná spolupráce pedagogů a nepedagogických pracovníků

XV.4 Rozvojové oblasti, specifické cíle a opatření

Splnění strategického cíle může být dosaženo jen současným splněním uvedených specifických cílů strategie, které se skládají z jednotlivých opatření a jejich podopatření/aktivit.

Rozvojové oblasti, specifické cíle a opatření byly stanoveny v procesu komunitního plánování v průběhu let 2014 a 2015. Pro jednotlivé oblasti byly v těchto letech zpracovány podrobné analýzy, identifikovány silné a slabé stránky, problémy a rizika. Oblasti byly průběžně projednávány s regionálními aktéry a příslušnou komunitou. Zejména v průběhu roku 2015 byly identifikovány potenciální záměry a projekty. Výsledná podoba návrhové části byla sestavena programovacím týmem s ohledem na potenciální zdroje pro realizaci navržených opatření, a projednána a schválena na valné hromadě regionu HANÁ v březnu 2016.

Rozvojové oblasti:

I. PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU

II. ROZVOJ OBCÍ

III. ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

IV. OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE

V. VZDĚLÁNÍ - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI

RO I.

Rozvojová oblast RO I.

PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU

Strategický cíl RO I.:

Vytváření podmínek pro všeobecný ekonomický rozvoj a stabilitu regionu s důrazem na diverzifikaci, zvyšování přidané hodnoty a vytváření podnikatelských příležitostí ve všech oblastech podnikání, včetně klíčových sektorů zemědělství a cestovní ruch.

Pro zlepšení ekonomické situace obyvatel regionu a tím i zabezpečení podmínek pro celkový růst a kvalitu života na venkově je zásadní podnikatelské prostředí a pracovní příležitosti. Spolupráce s významnými zaměstnavateli v území i okolí i podpora drobného a středního podnikání je jedním z klíčů k růstu kvality života venkovského obyvatelstva. Klíčovými tématy jsou hledání nových podnikatelských příležitostí, inovace a nové trendy, zvyšování přidané hodnoty, spolupráce, podpora začínajících podnikatelů, spolupráce se školstvím a vzděláváním.

Specifickou oblastí s vysokou důležitostí pro náš region je oblast zemědělství a lesnictví. Zejména podpora drobných zemědělských podniků, jejich spolupráce, diverzifikace, konkurenceschopnost a uplatnění na lokálním trhu jsou pro stabilitu tohoto sektoru v území zásadní.

Mezi nové příležitosti, integrující řešení více problémových oblastí, je iniciace a podpora sociálního podnikání.

Poslední specifickou oblastí, řešenou samostatně v této rozvojové oblasti je oblast cestovního ruchu. A to zejména pro svůj nevyužitý potenciál, potenciál lokálních historicko-kulturních zdrojů a potenciál trvalé udržitelnosti. Tento sektor vykazuje vysokou míru integrace řešení problémů a přináší pozitivní mezisektorové výsledky.

Opatření RO I.:

Opatření I.1: Podpora rozvoje podnikání v regionu

Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví

Opatření I.3: Sociální podnikání

Opatření I.4: Podpora rozvoje cestovního ruchu

Indikátory specifického cíle RO I.

Identifikace indikátorů			
Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru (výstup/výsledek)
9 37 01	Počet podpořených podniků /příjemců	podniky	výstup
9 48 00	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)	FTE	výsledek
9 27 02	Počet podpořených operací (akcí)	akce	výstup
9 30 01	Celková plocha (ha)	ha	výstup

OP
I.1.

Opatření I.1: Podpora rozvoje podnikání v regionu

V regionu (Lutín, Konice apod.) či jeho bezprostřední návaznosti (Olomouc, Prostějov) působí řada středních a velkých firem, jejichž nabídka pracovních příležitostí se významně podílí na stávající nadprůměrně dobré nezaměstnanosti. Spolupráce s velkými zaměstnavateli a vytváření příhodných podmínek pro jejich koexistenci s venkovskými obcemi je zásadní téma pro rozvojovou činnost místní akční skupiny Region HANÁ.

Pro stabilitu ekonomiky a spokojenost života obyvatel zejména v odlehlejších oblastech území je zásadní podpora středních a drobných firem a zejména živnostníků. V této oblasti má MAS nejvíce nástrojů a také ambicí pro různorodou podporu a zlepšení podnikatelského prostředí. Od možností přímé podpory po vytváření platformy pro vzájemnou spolupráci, spolupráci s obcemi a neziskovým sektorem, po sektor vzdělávání.

Cílem opatření je podpořit podnikání v území regionu. Podpořit již existující firmy a napomoci vzniku firem a podnikatelských příležitostí nových. Klíčovými tématy jsou hledání nových podnikatelských příležitostí, inovace a nové trendy, zvyšování přidané hodnoty, spolupráce, podpora začínajících podnikatelů, spolupráce se školstvím a vzděláváním.

Specifický cíl opatření:

Prosperující, konkurenceschopné a stabilní podnikatelské prostředí využívající moderní trendy a inovace v Regionu HANÁ.

Cílové skupiny opatření:

- podnikatelské subjekty
- fyzické osoby a právnické osoby
- mikropodniky a malé podniky
- střední a velké podniky
- servisní organizace pro podporu podnikání, vzdělávací subjekty apod.
- obce

Přehled podopatření

Podopatření I.1.1: vytváření podmínek pro růst a činnost významných firem v regionu a klíčových zaměstnavatelů

Podopatření I.1.2: Podpora a rozvoj drobného podnikání na venkově

Podopatření I.1.3: Podpůrné aktivity pro zlepšení ekonomické výkonnosti regionu

PO
I.1.1

Podopatření I.1.1: Vytváření podmínek pro růst a činnost významných firem v regionu a klíčových zaměstnavatelů

Realizační cíl podopatření: *Podpora spolupráce velkých a středních firem s obcemi a vytváření příznivých podmínek pro vzájemnou koexistenci a růst.*

Popis podopatření:

Cílem priority je zajistit kvalitní podmínky pro rozvoje velkých firem v území MAS a jejich působení v oblasti. Pomoci zlepšovat interakci s obcemi a hledat a podporovat možnosti vzájemné prospěšnosti. Pozitivním působením a různorodými aktivitami napomáhat firmám v růstu a zlepšování konkurenceschopnosti vytváření příhodných podmínek pro jejich zaměstnance žijící ve venkovském území Regionu HANÁ.

Témata k řešení v podopatření:

- spolupráce mezi velkými a středními firmami a obcemi
- marketingová spolupráce
- pomoc s individuálními projekty
- zlepšení spolupráce škol a firem
- platforma pro spolupráci a společné aktivity s dalšími subjekty (hospodářská komora, svazy a sdružení apod.)
- zlepšení situace a dostupnost kvalifikované pracovní síly pro podniky

Příklady projektů:

- prezentace firem na území obcí, zapojení do akcí a venkovského života
- spolupráce při zajištění bydlení a kvalitního života pro pracovníky firem
- spolupráce na územních plánech obcí s firmami v regionu
- vyhledávání nových pracovníků do firem
- vyhledávání a pomoc při rozvoji nových podnikatelských ploch

PO
I.1.2

Podopatření I.1.2: Podpora a rozvoj drobného podnikání na venkově

Realizační cíl podopatření: *Investice na založení a rozvoj drobného podnikání v nezemědělských činnostech*

Popis podopatření:

Toto podopatření řeší rozvoj ekonomického potenciálu regionu prostřednictvím investic na podporu a rozvoj činností drobných nezemědělských podnikatelů, včetně zvýšení atraktivity venkova prostřednictvím agroturistiky či zvýšení využívání energie z obnovitelných zdrojů.

Jde zejména o investice na založení nebo rozvoj nezemědělských činností vedoucí k diverzifikaci příjmů zemědělských i nezemědělských podnikatelů, vytváření nových pracovních míst a posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech, a to podporou vybraných ekonomických činností. Cílem je vytváření či rozvoj malých podniků a podpora vzniku pracovních míst, a zlepšení ekonomické stability podnikatelského sektoru na venkově.

Témata k řešení v podopatření:

Investice do vybraných nezemědělských činností dle Klasifikace ekonomických činností (CZ-NACE):

- stavební obnova (přestavba, modernizace, statické zabezpečení) či nová výstavba provozovny
- pořízení strojů, technologií a dalšího vybavení sloužícího pro nezemědělskou činnost
- doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání)
- nákup nemovitostí
- podpora agroturistiky
- investice na podporu energie z obnovitelných zdrojů

Příklady projektů:

- Nákup technologie, strojů a zařízení pro rozvoj malého podniku
- Stavební obnova nebo výstavba nových podnikatelských prostor pro rozvoj firmy
- Pořízení specializovaného vybavení pro drobného podnikatele

PO
I.1.3

Podopatření I.1.3: Podpůrné aktivity pro zlepšení ekonomické výkonnosti regionu

Realizační cíl podopatření: *Iniciace, podpora a realizace podpůrných a rozvojových aktivit pro zlepšení obecných podmínek pro růst podnikatelského prostředí ve venkovské oblasti*

Popis podopatření:

Pro zlepšení podnikatelského prostředí a růst podnikatelských a pracovních příležitostí je zásadní vytváření vhodných podmínek v jednotlivých obcích, podpůrný servis a spolupráce na všech úrovních. Klíčové témata jsou integrace řešení problémů, moderní trendy a inovace a využití lokálních zdrojů. Předmětem podopatření jsou především měkké aktivity včetně informačních a vzdělávacích aktivit, platformy pro spolupráci, podpora zaměstnanosti.

Témata k řešení v podopatření:

- využití brownfields a greenfields
- vyhledávání prostor pro firmy, včetně vytváření prostor pro rozjezd podnikání
- servis a poradenství pro začínající firmy
- podpora zaměstnanosti
- využívání lokálních zdrojů a příležitostí
- mezisektorovost a integrace řešení
- inovace a nové trendy a možnosti
- Podpora spolupráce lokálních partnerů
- Konektivita, dostupnost, dopravní zajištění

Příklady projektů:

- příprava a rozvoj prostor či ploch pro podnikání
- prostory, zázemí a servis pro začínající podnikatele
- vzdělávací aktivity pro začínající podnikatele
- spolupráce mezi podnikatelským sektorem, obcemi a NNO
- informační a prezentační (marketingové) aktivity
- vzdělávání, rozvoj lidských zdrojů

OP
I.2.

Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví

Zvyšování konkurenceschopnosti zemědělských subjektů vzájemnou spoluprací zemědělských subjektů, zlepšení propagace a dostupnosti kvalitních zemědělských a lesnických produktů nejen na území Regionu HANÁ, hospodaření zemědělských a nezemědělských subjektů směřující k ochraně povrchových vod a zajištění ekologicky pestré a stabilní krajiny při současném zvýšení turistické atraktivnosti. Zajištění udržitelného lesnictví na území Regionu HANÁ.

Specifický cíl opatření:

Prosperující, konkurenceschopné a stabilní zemědělství a lesnictví, díky aktivitám zemědělských podnikatelů a ostatních subjektů v Regionu HANÁ.

Cílové skupiny opatření:

- zemědělský podnikatel
- podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky, střední a velké podniky ve venkovských oblastech
- organizace Českého svazu zahrádkářů, popř. Českého svazu chovatelů, zpracovávající zemědělskou produkci
- soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení
- obce, svazky obcí a malé a střední podniky zaměřené na investice, které zvyšují lesnický potenciál nebo souvisejí se zpracováním, mobilizací lesnických produktů a jejich uváděním na trh

Přehled podopatření

Podopatření I.2.1: Investice do zemědělských podniků

Podopatření I.2.2: Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Podopatření I.2.3: Neproduktivní investice v lesích

Podopatření I.2.4: Investice do lesnických technologií

Podopatření I.2.5: Investice do zemědělské a lesnické infrastruktury

Podopatření I.2.6: Zvýšení sektorové gramotnosti

Podopatření I.2.7: Podpora spolupráce mezi hospodářskými subjekty v Regionu HANÁ

PO
I.2.1

Podopatření I.2.1: Investice do zemědělských podniků

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podniku.*

Popis podopatření:

Živočišná výroba: Výstavba a rekonstrukce stávajících a nových provozoven v různých oblastech živočišné výroby. Zavádění inovačních a automatizačních procesů do živočišné výroby. Snižování ekologických zátěží z živočišné výroby. Zlepšení welfare a zdraví chovaných hospodářských zvířat v Regionu HANÁ. Podpora nových technologií a strojů pro zajištění kvalitní krmivové základny pro hospodářská zvířata.

Rostlinná výroba: Výstavba a rekonstrukce stávajících a nových provozoven a skladových kapacit v různých oblastech rostlinné výroby. Zavádění inovačních a automatizačních procesů v rostlinné výrobě. Pořízení speciálních mobilních strojů, včetně traktorů.

Témata k řešení v podopatření:

- hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě
- investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci
- investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu
- investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku

Příklady projektů:

- Nákup speciálních zemědělských strojů pro živočišnou výrobu a pro rostlinnou výrobu
- Technologie pro skladování obilovin a olejnin
- Stáje pro skot a stacionární vodojemy
- Dojírny a mléčnice pro skot
- Stavby pro skladování krmiv a steliv

PO
I.2.2

Podopatření I.2.2: Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení efektivity výroby a celkové konkurenceschopnosti malých a středních podniků v oblasti zpracování zemědělských produktů.*

Popis podopatření:

Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů. Podpora zacílená na zemědělce, kteří chtějí zpracovávat svoje produkty a dodávat je na místní trh. Cílem je také rozvoj místních trhů a zkrácení dodavatelských řetězců na nejnižší možnou míru.

Hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh.

- výstavba a rekonstrukce budov (včetně nezbytných manipulačních ploch)
- pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů)
- investice související se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování

- investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů
- investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně marketingu)
- investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu

Příklady projektů:

- skladovací haly, silážní věže
- pořízení baličky, stroje pro značení druhotných produktů zemědělské výroby

PO
I.2.3

Podopatření I.2.3: Neproduktivní investice v lesích

Realizační cíl podopatření: *Zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů.*

Popis podopatření:

Podpora zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa. Jedná se o výstavby a rekonstrukce stezek pro turisty, naučné stezky, značení, výstavba herních a fitness prvků, zřizování odpočinkových stanovišť apod.

Témata k řešení v podopatření:

- posílení rekreační funkce lesa
- aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území:
- opatření k údržbě lesního prostředí, např. zařízení k odkládání odpadků
- opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa, např. mostky, lávky, zábradlí, stupně

Příklady projektů:

- značení
- výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m)
- značení významných přírodních prvků
- výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků
- zřizování odpočinkových stanovišť
- zřizování přístřešků
- zřizování informačních tabulí
- instalace závor

PO
I.2.4

Podopatření I.2.4: Investice do lesnických technologií

Realizační cíl podopatření: *Zajištění udržitelného obhospodařování a zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.*

Popis podopatření:

Podpora je zaměřena na investice do lesnických technologií a do strojů a technologií vedoucích k efektivnímu zpracování dřeva.

Podpora se může týkat též výstavby či modernizace dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení.

Témata k řešení v podopatření:

- pořízení strojů a technologií pro obnovu, výchovu a těžbu lesních porostů včetně přibližování
- stroje ke zpracování potěžebních zbytků
- stroje pro přípravu půdy před zalesněním
- stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost

Příklady projektů:

- pořízení harvestoru a harwarderu pro výchovnou těžbu
- pořízení speciálního lesnického traktoru a univerzálního kolového traktoru pro těžbu
- štěpkovač, drtič dřeva, klestu, dřevního odpadu (pouze jako nesený adaptér)
- síťový a gravitační separátor

PO
I.2.5

Podopatření I.2.5: Investic do zemědělské a lesnické infrastruktury

Realizační cíl podopatření: *Zlepšení kvality a zvýšení hustoty lesních cest, rozvoj lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů.*

Popis podopatření:

Zemědělské inovace zlepšující dopad na životní prostředí

Podpora činností zlepšující kvalitu půd v Regionu Haná. Obnova stávajících melioračních zařízení. Zlepšení vodního režimu půd v Regionu Haná. Investice vedoucí ke zpomalení odtoku vody z krajiny. Podpora nových a obnovy původních krajinných prvků na území regionu.

Lesnická infrastruktura

Podpora rekonstrukcí a budování lesnické infrastruktury vedoucí ke zlepšení kvality či zvýšení hustoty lesních cest (realizací výstavby nové cesty či zvýšením kategorie stávající cesty její rekonstrukcí). Zohledněn bude rovněž vliv cestní sítě na odtokové poměry či vybavenost cest pro účely ochrany lesa.

Témata k řešení v podopatření:

Zemědělské inovace:

- pozemkové úpravy, kdy dochází k racionálnímu prostorovému uspořádání pozemků vlastníků půdy, reálné vytyčení těchto pozemků v terénu
- realizace plánů společných zařízení - opatření zajišťující zpřístupnění pozemků, opatření k ochraně životního prostředí a zachování krajinného rázu, zvýšení ekologické stability krajiny, protierozní, protipovodňová opatření pro ochranu půdního fondu a vodohospodářská opatření.

Lesnická infrastruktura:

- investice související s rekonstrukcí a výstavbou lesních cest včetně souvisejících objektů
- investice do technického vybavení a nákup pozemků maximálně do částky odpovídající 10 % celkových způsobilých výdajů

Příklady projektů:

- racionální pozemkové úpravy
- protierozní a protipovodňová opatření svahů, polí a luk
- rozšíření sítě lesních cest a pěšin

PO
I.2.6

Podopatření I.2.6: Zvýšení sektorové gramotnosti

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím zlepšování sektorové gramotnosti a zajištění informačního servisu zemědělství a venkova v Regionu HANÁ.*

Popis podopatření:

Podpora odborného vzdělávání a získávání dovedností, podpora demonstračních činností a informačních akcí. Podpora využívání poradenských služeb.

Témata k řešení v podopatření:

- odborné přednášky, semináře a školení pro zemědělské subjekty
- přednášky a prezentace pro širokou nezemědělskou veřejnost
- sdílení příkladů dobré praxe, poznávací zájezdy
- zajištění informačního servisu prostřednictvím poradenské podpory pod záštitou Regionu Haná
- ulehčení administrativní zátěže pomocí externích poradenských služeb

Příklady projektů:

- školení bezpečnosti práce
- školení pro získání a prodloužení platnosti strojního průkazu
- školení na chemickou ochranu rostlin
- udržitelné hospodaření v lesích nejen pro zemědělskou veřejnost

PO
I.2.7

Podopatření I.2.7: Podpora spolupráce mezi hospodářskými subjekty v Regionu HANÁ

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení konkurenceschopnosti prostřednictvím spolupráce subjektů pod záštitou Regionu HANÁ.*

Popis podopatření:

Podpora nových myšlenkových procesů a jejich realizace vedoucí k zajišťování energetických potřeb na území regionu.

Témata k řešení v podopatření:

- vytváření krátkých dodavatelských řetězců v regionálním trhu prostřednictvím spolupráce a propagace
- spolupráce vedoucí k ochraně životního prostředí
- spolupráce zajišťující zpracování biomasy, využitelné k zajištění pokrytí energetických potřeb na území regionu
- spolupráce mezi malými hospodářskými subjekty při organizování společných pracovních procesů, sdílení zařízení a zdrojů
- vytváření pilotních projektů a vývoj nových produktů, procesů a technologií

Příklady projektů:

- vytvoření konkrétního dodavatelského řetězce (dodavatel - výrobce - distributor - prodejce - zákazník) tam, kde dříve neexistoval
- efektivnější řízení dodavatelského řetězce

OP
I.3.

Opatření I.3: Sociální podnikání

Podpora je cílena na vznik a rozvoj sociálních podniků. Jedná se o aktivity, které umožní sociálně vyloučeným osobám a osobám ohroženým sociálním vyloučením vstup na trh práce a do podnikatelského prostředí. Realizací projektu musí dojít k vytvoření nových pracovních míst pro osoby ze znevýhodněných cílových skupin. Požadován je růst počtu zaměstnaných osob z cílových skupin, který nesmí nastat předchozím snížením stávajícího počtu zaměstnanců.

Specifický cíl opatření:

Iniciace, založení a rozšíření aktivit sociálního podnikání v území Regionu HANÁ podporou investic i neinvestiční podporou při zahájení či rozšíření činnosti sociálních podniků.

Cílové skupiny opatření:

- nově založený podnikatelský subjekt
- stávající podnikatelský subjekt
- osoba samostatně výdělečně činná
- nestátní nezisková organizace

Přehled podopatření

Podopatření I.3.1: Podpora zakládání a rozvoje sociálních podniků prostřednictvím investic

Podopatření I.3.2: Podpora zakládání a rozvoje sociálních podniků neinvestiční

PO
I.3.1

Podopatření I.3.1: Podpora zakládání a rozvoje sociálních podniků prostřednictvím investic

Realizační cíl podopatření: *Pomoc pro založení nových a rozšíření aktivit stávajících sociálních podniků*

Popis podopatření:

V rámci podpory investiční bude podporován nákup objektů, zařízení, vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro sociální podnikání. Podpora nemůže být chápána pouze jako dotace na zřízení pracovních míst pro znevýhodněné zaměstnance, ale jde o investiční podporu vznikajících a udržitelných podnikatelských aktivit, které budou nadále ověřovat a rozvíjet koncept a principy sociálního podnikání.

Podporován by měl být vznik nového sociálního podniku, rozšíření kapacity stávajícího podniku, včetně aktivit osob samostatně výdělečně činných v sociálním podnikání. Vznik i rozvoj sociálního podniku musí být podložen podnikatelským plánem.

Témata k řešení v podopatření:

- hmotné a nehmotné investice pro založení sociálního podniku
- investice pro rozvoj sociálního podniku
- investice pro rozšíření stávajícího podniku o část pracujících na principech sociálního podniku

Příklady projektů:

- rekonstrukce objektu pro provozování sociálního podniku
- nová podnikatelská aktivita OSVČ jako sociálního podnikatele
- rozšíření nabízených produktů a služeb OSVČ jako sociálního podnikatele
- Rozšíření kapacity podniku na principech sociálního podnikání

PO
I.3.2

Podopatření I.3.2: Podpora zakládání a rozvoje sociálních podniků neinvestiční

Realizační cíl podopatření: *Podpora vzniku a rozvoje (rozšíření kapacity podniku) nových podnikatelských aktivit v oblasti sociálního podnikání*

Popis podopatření:

Podopatření a projekty realizované v jeho rámci se budou zabývat neinvestiční podporou pro vznik nového nebo rozvoj stávajícího sociálního podniku. Může jít jak o integrační sociální podnik, tak o environmentální sociální podnik. Základními nezbytnými principy jsou Sociální prospěch, Ekonomický prospěch, Environmentální prospěch a Místní prospěch.

Témata k řešení v podopatření:

- Vytvoření a zachování pracovních míst pro cílové skupiny
- Vzdělávání zaměstnanců z cílových skupin a vzdělávání ostatních zaměstnanců sociálního podniku financovaných z přímých nákladů projektu
- Marketing sociálního podniku
- Provozování sociálního podnikání

Příklady projektů:

- Založení sociálního podniku
- Rozšíření stávajícího podniku o aktivity sociálního podnikání

OP
I.4.

Opatření I.4: Podpora rozvoje cestovního ruchu

Cestovní ruch je významnou oblastí regionální ekonomiky, jejíž potenciál je doposud nedostatečně využitý. Region HANÁ je územím s bohatým kulturně-historickým pozadím, se skrytým potenciálem hanáckého folkloru, potenciálem památek a kulturního dědictví a potenciálem přírody a harmonické kulturní krajiny. Region HANÁ je územím, kde se uplatní extenzivnější formy CR, zejména krátkodobý CR s vazbou na trávení volného času a méně náročných forem turistiky. Vzhledem k nenáročnosti území z přírodního a geomorfologického hlediska je zde potenciál především pro děti, rodiny s dětmi, ale také pro aktivní seniory.

Nevyužitost potenciálu je dána historickým dluhem v oblasti rozvoje a uplatnění cílů a atraktivit v cestovním ruchu, špatnou dostupností a nízkou nabídkou služeb v cestovním ruchu, nedostatečnou infrastrukturou cestovního ruchu, neefektivním a špatně cíleným marketingem a propagací a obecně absencí jakékoliv koordinace a managementu v oblasti cestovního ruchu v území.

Navržená opatření si kladou za cíl uvedené nedostatky eliminovat, pro rozvoj tohoto sektoru a plné rozvinutí potenciálu cestovního ruchu pro lokální ekonomiku, s uvědoměným využitím externalit a pozitivním vedlejším účinkem rozvojových kroků cestovního ruchu pro zlepšení kvality života obyvatel regionu.

Specifický cíl opatření:

Rozvoj a využití potenciálu cestovního ruchu pro ekonomický rozvoj regionu a zvýšení kvality života obyvatel regionu.

Cílové skupiny opatření:

- Podnikatelské subjekty v cestovním ruchu
- Obyvatelé regionu
- Návštěvníci regionu
- obce, svazky obcí
- vlastníci památek

Přehled podopatření

Podopatření I.4.1: Atraktivita a cíle v CR pro zlepšení nabídky

Podopatření I.4.2: Kvalita nabídky v cestovním ruchu

PO
I.4.1

Podopatření I.4.1: Atraktivita a cíle v CR pro zlepšení nabídky

Realizační cíl podopatření: *Rozvoj stávajících a podpora vzniku nových atraktivit a cílů pro zlepšení nabídky v cestovním ruchu*

Popis podopatření:

Cílem podopatření je podpořit rozvoj cestovního ruchu prostřednictvím aktivit a projektů na podporu nabídky cílů a atraktivit v cestovním ruchu. Jde o atraktivitu stávající i podpora vzniku či využití atraktivit nových. Základem jsou kulturně-historické atraktivitu, přírodní a krajinné, ale i

sportovní. Klíčový je inovační přístup, hledání nových příležitostí a zaměření na klíčové cílové skupiny.

Témata k řešení v podopatření:

- využití památek a historického dědictví pro cestovní ruch
- využití přírodních zajímavostí, atraktivit a hodnot pro cestovní ruch
- specifické nabídky pro nejvýznamnější cílové skupiny, zejména děti a mládež s rodinami a senioři
- lázeňství
- iniciace a vytváření nových atraktivit v cestovním ruchu (kulturní, sportovní, apod.)
- staré stezky, historie území z hlediska územních vazeb, obchodu a dopravy
- naučné a tematické stezky jako cíl v cestovním ruchu
- harmonická kulturní krajina jako hodnota v CR

Příklady projektů:

- iniciace a vybudování nové sportovní aktivity v regionu
- iniciace a vybudování tematických stezek, tras
- využití doposud málo využitých památek pro cestovní ruch
- zpřístupnění přírodních zajímavostí pro návštěvníky v CR

PO
I.4.2

Podopatření I.2.1: Kvalita nabídky v cestovním ruchu

Realizační cíl podopatření: *Rozvoj a růst sektoru cestovního ruchu v území zlepšováním nabídky a kvality služeb, společným řízením a spoluprací v cestovním ruchu a efektivním marketingem a propagací.*

Popis podopatření:

Rozvoj cestovního ruchu není možný bez kvalitních a dostupných služeb, které návštěvníci v území očekávají. Služby musí být dostatečně kapacitní a cílené a přiměřené na dané cílové skupiny. Pro intenzivnější růst sektoru řada klíčových služeb doposud v území chybí, nebo nejsou dostupné v potřebné kvalitě.

Druhým tématem této oblasti je spolupráce a řízení rozvoje cestovního ruchu, včetně propagace a marketingu. Aktivity v této oblasti jsou doposud ojedinělé a individuální. Synergického efektu doposud není v dostatečné míře využito. Řízení a spolupráce by mělo řadu úkonů zefektivnit a podpořit celkový růst sektoru cestovního ruchu.

Témata k řešení v podopatření:

- zlepšení nabídky služeb v cestovním ruchu
- zlepšení kvality služeb v cestovním ruchu
- ubytovací kapacity v území
- lokální gastronomie
- řízení a spolupráce v cestovním ruchu
- marketing CR – efektivita a profesionalita
- destinační management CR
- identifikace a zaměření na cílové skupiny v území

Příklady projektů:

- společný destinační management území
- společný marketing a propagace
- nové trendy a metody v CR pro zatraktivnění území
- identifikace a podpora klíčových cílových skupin
- rozvoj ubytovacích kapacit v území investicí do malokapacitního a soukromého ubytování
- lokální gastronomie – kvalita ve stravování v území

RO II.

Rozvojová oblast RO II.

ROZVOJ OBCÍ

Strategický cíl RO II.:

Rozvoj sídel, obecního a spolkového majetku a infrastruktury pro spokojený život obyvatel, efektivní správu obcí, dostupnost služeb, při zohlednění soudobých výzev a trendů a s ohledem na zachování tradičního dědictví a rázu venkovských sídel.

Rozvojová oblast II – rozvoj obcí, je zaměřena na všeobecný rozvoj obcí a samospráv a plnění požadavků na samosprávy na spokojený a kvalitní život obyvatel. Hlavním tématem této oblasti je správa, péče a rozvoj obecního majetku, zázemí a vybavení, včetně ploch, prostranství a infrastruktury. Finančně nejnáročnější a nejméně podfinancovaná je oblast rozvoje dopravní infrastruktury. Tato oblast si také klade za cíl podpořit aktivity pro zlepšení situace v oblasti bydlení, včetně sociálního, dostupného bydlení; v této oblasti jde o integraci řešení s oblastí sociální koheze. Pro všeobecný rozvoj obcí a kvalitu života ve venkovských sídlech je také zásadní oblast řízení obcí, podpory samospráva a zaměstnanců obcí a informovanost, a dále bezpečnost v obcích v širokém slova smyslu.

Součástí této rozvojové oblasti jsou také aktivity spolupráce, a podpory rozvoje všech oblastí strategie CLLD.

Opatření RO II.:

Opatření II.1: Rozvoj dopravní a technické infrastruktury

Opatření II.2: Obnova a rozvoj obecního majetku pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb

Opatření II.3: Rozvoj bydlení

Opatření II.4: Podpora rozvoje obcí a území

Opatření II.5: Bezpečnost

Indikátory specifického cíle RO II.

Identifikace indikátorů			
Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru (výstup/výsledek)
7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě	%	výsledek
7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	realizace	výstup
9 25 01	Celkové veřejné výdaje (O.1)	EUR	výstup

OP
II.1.

Opatření II.1: Rozvoj dopravní a technické infrastruktury

Specifický cíl opatření: *Kvalitní a dostupná technická a dopravní infrastruktura pro všechny obyvatele*

V tomto opatření je cílem řešit problematiku rozvoje dopravní a technické infrastruktury, bude možné řešit dopravní infrastrukturu obcí jako místní komunikace, zvýšení podílu udržitelných forem dopravy, infrastrukturu pro pěší a technickou infrastrukturu krom řešení odpadních vod.

V rámci tohoto opatření se předpokládá iniciace, příprava a realizace projektů pro úpravy a technické zlepšení chodníků kolem silnic II. a III. třídy v obcích s cílem zlepšení bezpečnosti i celkové kvality dostupnosti, bude řešena cyklodoprava, terminály pro hromadnou dopravu, pěší trasy a stezky v krajině, rekreace a cestovní ruch. Cílem opatření je zvýšení kvality infrastruktury v obcích MAS.

Cílové skupiny opatření:

- obyvatelé
- návštěvníci regionu
- dojíždějící za prací
- uživatelé veřejné dopravy
- samospráva
- podnikatelské subjekty

Přehled podopatření

Podopatření II.1.1: Dopravní infrastruktura obcí: místní komunikace

Podopatření II.1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Podopatření II.1.3: Infrastruktura pro pěší

Podopatření II.1.4: Technická infrastruktura obcí

PO
II.1.1

Podopatření II.1.1: Dopravní infrastruktura obcí: místní komunikace

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení kvality místních komunikací*

Popis podopatření:

Cílem podopatření je zajistit kvalitní místní komunikace v obcích, které jsou v současné době v špatném technickém stavu a jsou nutné investice do zlepšení jejich technického stavu. V rámci jejich rekonstrukcí bude řešeno i zklidnění dopravy a to například vybudováním zpomalovacích prahů, přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu či zvýšení bezpečnosti. Rozvoj kvality místních komunikací je zásadním předpokladem pro celkový rozvoj obcí: pro stabilizaci a růst podnikatelských příležitostí, služeb obyvatelstvu i kvalitu bydlení. Zásadní je také vliv na životní prostředí (prašnost a hluchost) a zlepšení celkového obrazu obcí.

Témata k řešení v podopatření:

- investice do místních komunikací
- bezpečnost
- nemotorová doprava, udržitelná doprava

Příklady projektů:

- rekonstrukce místních komunikací
- výsadba doprovodné zeleně
- prvky pasivní bezpečnosti
- zastávky, přestupní místa

PO
II.1.2

Podopatření II. 1. 2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy

Realizační cíl podopatření: *Zlepšení stavu a rozsahu infrastruktury pro udržitelnou formu dopravy*

Popis podopatření:

V rámci podopatření budou podporovány aktivity a projekty rekonstrukce a výstavby cyklostezek, které slouží k dopravě do zaměstnání a škol. Budou realizovány projekty udržitelné dopravy, včetně rekonstrukce zastávek a jejich technické zlepšení, budování bezbariérových zastávek v obcích.

Témata k řešení v podopatření:

- Rekonstrukce a vybudování cyklostezek
- Rekonstrukce a modernizace komunikací s ohledem na cyklodopravu
- Investice do zastávek veřejné dopravy a přestupních uzlů udržitelné mobility
- Doprovodná infrastruktura

Příklady projektů:

- Výstavba a modernizace cyklostezek
- Cyklistické pruhy na komunikacích
- Rekonstrukce a modernizace zastávek, vč. řešení bezbariérovosti, přestupu z cyklodopravy či individuální dopravy na hromadnou dopravu
- Zvuková a jiná signalizace pro nevidomé
- Doprovodná infrastruktura: stojany na kola, odpočívadla a výsadba zeleně

PO
II.1.3

Podopatření II.1.3: Infrastruktura pro pěší

Realizační cíl podopatření: *Vybudování infrastruktury pro pěší*

Popis podopatření:

V rámci podopatření budou iniciovány a realizovány projekty, díky kterým dojde k realizaci rekonstrukcí a modernizací chodníků v sídlech, zejména podél komunikací II. a III. třídy a místních komunikací. Důraz je kladen především na zvýšení bezpečnosti pěších tak, aby byli odvedeni z nebezpečných úseků všech typů komunikací, a dále bezbariérovost.

V rámci podopatření budou rovněž realizovány stezky pro pěší, cyklisty či hippostezky včetně doprovodné infrastruktury jako např. jejich značení, odpočívadel a přístřešků proti špatnému

počasí, pro potřeby rozvoje cestovního ruchu, turistiky a aktivního trávení volného času. Na projektech bude spolupracováno s dalšími aktéry (KČT ČR, mikroregiony, obce, TIC, vlastníci lesa apod.).

Témata k řešení v podopatření:

- Chodníky podél komunikací II. a III. třídy a místních komunikací – rekonstrukce / modernizace a technické zlepšení jejich parametrů (bezbariérovost, bezpečnostní prvky, vybudování prvků pro osoby s omezenou pohyblivostí nebo orientací)
- Zlepšení infrastruktury pro pěší v obcích
- Trasy pro vybudování stezek pro pěší
- Realizace stezek pro pěší
- Realizace doprovodné infrastruktury

Příklady projektů:

- Vybudování chodníků podél komunikací II., III. třídy a podél místních komunikací
- Modernizace / rekonstrukce chodníků v obci pro zvýšení bezpečnosti
- Vybudování stezek na území obcí
- Naučné a vzdělávací stezky
- Stezky a trasy pro cestovní ruch, turistiky a aktivního trávení volného času
- Vybudování hipposteek vč. doprovodné infrastruktury

PO
II.1.4

Podopatření II.1.4: Technická infrastruktura obcí

Realizační cíl podopatření: Zlepšení infrastruktury obcí MAS

Popis podopatření:

V rámci podopatření jsou plánovány aktivity a projekty ke zlepšení technické infrastruktury v obcích. Jedná se především o vodovody, plynovody, veřejné osvětlení, obecní rozhlas atd. Zásadní je technologická modernizace, s respektem ke vzhledu a kvalitě území, zlepšení dostupnosti udržitelných forem energie, zlepšení stavu životního prostředí.

Témata k řešení v podopatření:

- Rekonstrukce rozhlasů a integrovaných informačních systémů
- Rekonstrukce a výstavba vodovodů, vodních zdrojů, kvalita a dostupnost
- Rekonstrukce a výstavba veřejného osvětlení
- Modernizace sítí
- Zlepšení celkového obrazu uličního prostoru obcí, umístění sítí pod zemí
- Internet, konektivita

Příklady projektů:

- Rekonstrukce obecního rozhlasu
- Rekonstrukce a výstavba vodovodu
- Rozšíření vodovodu pro novou výstavbu
- Zajištění sítí pro rozvoj podnikání
- Rekonstrukce a výstavba veřejného osvětlení

OP
II.2.

Opatření II.2: Obnova a rozvoj obecního majetku pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb

Specifický cíl opatření: *Rekonstrukce, výstavba a modernizace obecního majetku pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb*

Obce jsou vlastníky širokého spektra budov, nemovitostí i zařízení, které slouží obyvatelům obcí k plnění veřejných služeb a společenských potřeb. Mezi nejčastější takovéto objekty patří budovy obecních úřadů, objekty služeb, technické zázemí, multifunkční budovy, kulturní domy, sportovní infrastruktura a další zařízení pro správu obce i aktivity občanů či organizací působících v obci. Část této infrastruktury byla v posledních letech rekonstruována, dle průzkumů však stále cca 70% těchto budov, objektů a zařízení vyžaduje zásadnější investici pro plnění stanovených potřeb. Častá je energetická náročnost budov.

Druhou oblastí, řešenou v tomto opatření je obnova a rozvoj veřejných prostor a veřejných prostranství, která na obcích plní nejrůznější funkce.

Cílové skupiny opatření:

- samospráva, obce
- obyvatelé území MAS
- příspěvkové organizace obcí
- neziskové organizace
-

Přehled podopatření

Podopatření II.2.1: Investiční podpora pro rozvoj obecního majetku

Podopatření II.2.2: Veřejné prostory a veřejná prostranství

PO
II.2.1

Podopatření II.2.1: Investiční podpora pro rozvoj obecního majetku

Realizační cíl podopatření: *Obnova, rozvoj i nová výstavba budov, ploch a zařízení v majetku obce, pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb a pro kvalitní správu obce*

Popis podopatření:

Podopatření si klade za cíl obnovu, rozvoj i novou výstavbu budov ploch a zařízení v majetku obce, pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb a pro kvalitní správu obce. Objekty radnic, kulturních domů, hasičských zbrojnic, služeb či objekty pro volný čas a sport v řadě obcí potřebují investici do modernizací a rekonstrukcí. Některá zařízení v obcích úplně chybí, což vyplývá z aktuálních plánů rozvoje jednotlivých obcí. Důležitým problémem k řešení je energetická náročnost budov potřeba modernizace objektů pro plnění soudobých potřeb.

Témata k řešení v podopatření:

- Modernizace budov a zařízení
- Snížení energetické náročnosti budov
- Výstavba nových objektů veřejných služeb a společenských potřeb

- Výstavba technického zázemí údržby obce
- Pořízení zařízení pro správu a údržbu obecních budov a ploch

Příklady projektů:

- rekonstrukce hasičské zbrojnice
- rekonstrukce multifunkčního centra
- výstavba víceúčelového sportoviště
- snížení energetické náročnosti budovy obecního úřadu
- modernizace kulturního domu

PO
II.2.2

Podopatření II.2.2: Veřejné prostory a veřejná prostranství

Realizační cíl podopatření: *Obnova, rozvoj i nová výstavba veřejných prostor a prostranství se zvláštním ohledem na zlepšení životního prostředí a udržení a obnovu tradičního obrazu obce.*

Popis podopatření:

Po vybudování technické infrastruktury v posledních letech i v důsledku velkého podfinancování investic do veřejných prostranství v posledních desetiletích v současné době většina obcí řeší úpravy a revitalizace veřejného prostranství. Jedná se o návsi, náměstí, prostranství podél místních komunikací, uliční prostory. Cílem podopatření je napomoci těmto aktivitám a pomoci co nejvíce naplnit požadované funkce, včetně funkcí ekologických a estetických.

Témata k řešení v podopatření:

- obnova veřejných prostranství
- návsi a náměstí
- uliční prostor
- vyváženost funkcí technickohospodářských x životní prostředí a tradiční ráz
- eliminace či odstranění nevhodných řešení z minulosti
- modernizace veřejného prostoru

Příklady projektů:

- obnova veřejných prostranství obce
- výstavba nových ulic pro potřeby rozvoje bydlení
- obnova návsi, rekonstrukce náměstí
- řešení mobiliáře, jednotný vizuální styl orientačního systému a reklamních ploch

OP
II.3.

Opatření II.3: Rozvoj bydlení

Specifický cíl opatření: *Zajistit podmínky pro obnovu a rozvoj bydlení, včetně budování dostupného (sociálního) bydlení*

Opatření se zabývá rozvojem bydlení v souvislosti s řešením problematiky potřebné infrastruktury - VO, voda, plyn, komunikace. Obce mají ve svých územních plánech určené lokality pro rozvoj bydlení. Úkolem projektů v tomto opatření je podpořit rekonstrukce a revitalizace stávajících objektů bydlení (domů) v obcích a podpořit vhodnou novou výstavbu objektů individuálního bydlení. Samostatným problémem je bydlení pro seniory, které je řešeno v rámci Rozvojové oblasti IV – Občanská společnost a sociální koheze. V tomto opatření je také řešeno zajištění sociálního bydlení (dostupného bydlení), řešeného ve venkovském prostředí obvykle obecní samosprávou.

Cílové skupiny opatření:

- obyvatelé obcí na území MAS
- zájemci o bydlení v obcích MAS
- obce
- rodiny s dětmi,
- obyvatelé s nízkými příjmy,
- osoby sociálně vyloučené nebo sociálním vyloučením ohrožené skupiny obyvatel
- osoby se zdravotním postižením
- osoby v bytové nouzi

Přehled podopatření

Podopatření II.3.1: Příprava území a zlepšení kvalit současného území pro rozvoj bydlení

Podopatření II.3.2: Sociální bydlení

PO
II.3.1

Podopatření II.2.2: Příprava území a zlepšení kvalit současného území pro rozvoj bydlení

Realizační cíl podopatření: *Vytvoření podmínek pro revitalizaci a rekonstrukci stávajícího bydlení i příprava podmínek pro výstavbu novou*

Popis podopatření:

Bydlení ve venkovských obcích má převážně charakter individuálního bydlení v rodinných domech. Nemalá část stavebního fondu venkovských obcí je více či méně zastaralá, objekty jsou opouštěny starší generací. Některé objekty dříve hospodářského charakteru mohou nalézt nové uplatnění jako objekty pro bydlení. Cílem podopatření je vytvořit podmínky pro využití stávajícího stavebního fondu pro bydlení, rekonstrukce a přestavby, či zástavbu proluk ve stávající urbanistické dispozici.

Dalším záměrem podopatření je podpořit projekty pro vytvoření podmínek pro novou výstavbu, včetně vytvoření nových uličních prostorů, a přípravy potřebné infrastruktury.

Témata k řešení v podopatření:

- zajištění podmínek pro individuální novou výstavbu
- využití nevyužitých budov k bydlení
- přestavba objektů dříve jiného účelu (hospodářského apod.) na objekty bydlení
- uliční prostor, urbanismus
- revitalizace objektů

Příklady projektů:

- zasíťování nových ploch určených k bydlení
- adaptace objektů – přestavba pro nové účely (fara, hospodářská budova apod.)
- návrhy řešení obnovy fasád domů pro zachování tradičního rázu

PO
II.3.2

Podopatření II.2.2: Sociální bydlení

Realizační cíl podopatření: *vytvoření sociálního bydlení jako infrastruktury pro sociální začleňování*

Popis podopatření:

Jedním z nástrojů pro stabilizaci a další rozvoj území je zajištění základních životních potřeb, mezi které patří bydlení. Podporu sociálního bydlení lze chápat jako příspěvek k vytváření podmínek pro realizaci sociální politiky, sociální byty slouží jako infrastruktura pro sociální začleňování.

Na území MAS Region HANÁ existují skupiny osob, jejichž hlavním problémem je zatížení výdaji na bydlení. Pro takovéto skupiny osob není dostatek finančně dostupného bydlení, dochází ke zvyšování počtu osob bez domova, nebo osob ohrožených ztrátou bydlení. Dalšími bariérami pro udržení nebo získání bydlení je např. zadluženost, kauce.

V tomto podopatření bude podporováno pořízení bytů, bytových domů, nebytových prostor a jejich adaptace pro potřeby sociálního bydlení a pořízení nezbytného základního vybavení. Sociální bydlení zajišťuje přístup a udržení dlouhodobého, kvalitativně standardního a prostorově nesegregovaného bydlení.

Témata k řešení v podopatření:

- sociální byty jako infrastruktura pro sociální začleňování
- vytvořením nabídky dostupného bydlení napomoci rozvoji ekonomického potenciálu obcí
- zastavení trendu růstu diverzity mezi rozvojovými a venkovskými oblastmi, růstu negativní diverzity sociálních problémů v rámci území MAS
- řešení problémů spojených s chudobou a sociálním vyloučením
- vytvoření podmínek pro zlepšení kvality života obyvatelstva
- předcházení negativním sociálně patologickým jevům
- adaptace objektů pro potřeby sociálního bydlení

Příklady projektů:

- Nákup a rekonstrukce jednotlivých bytů pro účely sociálního bydlení
- Nákup stavební parcely a výstavba bytového domu se čtyřmi až šesti bytovými jednotkami
- Nástavba nebo půdní vestavba bytů na stávající bytový dům
- Nákup nemovitosti kolaudované pro bydlení nebo jiný účel včetně souvisejících pozemků, a její rekonstrukce na bytový dům se sociálními byty
- Rekonstrukce bytového domu, při které dojde ke změně dispozic bytových jednotek (např. rozdělení větších bytů na menší) za účelem vytvoření sociálních bytů

OP
II.4.

Opatření II.4: Podpora rozvoje obcí a území

Specifický cíl opatření: *Vytvořit podmínky pro kvalitní řízení obcí a informovanost občanů, včetně reflexe současných trendů a technologií*

Cílem opatření je vytvořit podmínky a napomáhat obcím v aktivitách pro kvalitní řízení obcí, včetně reflexe současných trendů a technologií. Součástí aktivit jsou investice do lidských zdrojů - pracovníků samospráv, a dále také téma elektronizace samosprávy a využívání moderních technologií. Dalším tématem řešeným v opatření je zajištění informovanosti obyvatel prostřednictvím tradičních i moderních informačních nástrojů.

Cílové skupiny opatření:

- obce
- organizace zřizované obcemi
- obyvatelé obcí
- zaměstnanci obcí a organizací zřizovaných obcemi
- návštěvníci regionu

Přehled podopatření

Podopatření II.4.1: Spolupráce a společné aktivity pro rozvoj regionu

Podopatření II.4.2: Akce, aktivity a prostředky pro řízení obcí a informovanost obyvatel

PO
II.4.1

Podopatření II.4.1: Spolupráce a společné aktivity pro rozvoj regionu

Realizační cíl podopatření: *Iniciace, realizace a podpora projektů a aktivit spolupráce a společných, integrovaných řešení, pro podporu rozvoje všech problémových oblastí CLLD*

Popis podopatření:

Jedním z hlavních účelů působení Regionu HANÁ je vytváření platformy pro spolupráci, a hledání integrovaných řešení problémů, s co největším efektem pro rozvoj území. Radu problémů je vhodné řešit na platformě spolupráce, nad rámec jedné obce, jednoho subjektu, firmy, spolku školy či jiné organizace. Společná řešení mohou mít celou řadu pozitivních důvodů. Spolupráce v území je důležitým prvkem naplňování strategie CLLD.

Neméně důležitým a pro řadu problémů nejvhodnějším principem a způsobem řešení je také spolupráce navenek – mezi subjekty řešícími obdobné problémy v rámci celé ČR i v rámci zahraničí. Společná řešení mohou být vzájemně velmi přínosná, mimo jiné i díky přenosů dobrých řešení mezi spolupracujícími partnery.

MAS bude v rámci tohoto podopatření hledat a realizovat společné aktivity a projekty spolupráce, napříč všemi tematickými oblastmi strategie. Podporovány budou jak projekty spolupráce subjektů a partnerů v území MAS, tak vlastní projekty spolupráce MAS s jinými MAS či jinými odpovídajícími subjekty v ČR i zahraničí.

Vybrané projekty spolupráce MAS budou realizovány prostřednictvím programového rámce PRV (článek 44). Tyto projekty musí vykazovat hodnotu přidanou spoluprací, tzn., že výstupy projektu

by bez této spolupráce v takové podobě nevznikly. MAS může spolupracovat i s jinými partnerstvími. Oblasti podpory a témata spolupráce budou řešeny jednotlivými tematickými skupinami MAS a Radou MAS, budou řešit vybraná témata této strategie. Řešená témata budou v souladu s cíli rozvojových oblastí a opatření SCLLD.

Témata k řešení v podopatření:

- Podpora zlepšení ekonomické aktivity regionu
- Rozvoj obcí
- Životní prostředí a kulturní dědictví
- Občanská společnost a sociální koheze
- Vzdělávání – investice do budoucnosti

PO
II.4.2

Podopatření II.4.2: Akce, aktivity a projekty pro řízení obcí a informovanost obyvatel

Realizační cíl podopatření: *Iniciace, realizace a podpora projektů a aktivit pro kvalitní řízení obcí a informovanost občanů*

Popis podopatření:

V rámci podopatření budou podporovány akce, aktivity a projekty pro podporu samospráv obcí, včetně podpory spolupráce. Reflexe současných trendů a technologií je ve venkovském prostředí složitější a pomalejší než v městském prostředí. Zásadní je využívání elektronických a informačních nástrojů. V podopatření by mělo být podporováno řešení problematiky webových stránek obcí v celé šíři tématu, jako základního nástroje pro informovanost obyvatel. Také podpora vydávání obecních zpravodajů a dalších tiskovin je pro venkovské obce tradičním a důležitým komunikačním nástrojem, zejména pro starší generaci a sociálně slabší skupiny obyvatel.

Témata k řešení v podopatření:

- Předávání příkladů dobré praxe mezi obcemi
- Spolupráce v rámci mikroregionů
- E-government, informační technologie
- Mobilní internet
- Vzdělávání zaměstnanců obcí

Příklady projektů:

- vytvoření moderních webových stránek, dostupných na moderních mobilních zařízeních
- aplikace pro chytré telefony
- zvyšování odborné kvalifikace pracovníků obecních úřadů účastí
- workshopy semináře, školení
- pořízení a vývoj softwaru
- modernizace veřejného rozhlasu
- podpora vydávání zpravodaje obcí

OP
II.5.

Opatření II.5: Bezpečnost

Specifický cíl opatření: *Zvyšování bezpečnosti pro život obyvatel obcí*

Cílem opatření je podpora aktivit a projektů pro Zvyšování bezpečnosti života obyvatel členských obcí, a to jak investičního charakteru, tak neinvestiční aktivity. Klíčovým tématem je požární ochrana prostřednictvím podpory aktivit jednotek SDH. Zajištění kvalitního vybavení a infrastruktury pro příslušné kategorie jednotek SDH. Dalším řešeným tématem spolupráce obcí v bezpečnosti, např. prostřednictvím obecní policie či společného postupu při řešení přestupkové agendy. Důležitým prvkem je prevence krizových situací a kriminality.

Cílové skupiny opatření:

- obce na území MAS, samospráva
- Obyvatelé obcí
- obecní policie
- sbory dobrovolných hasičů,

Přehled podopatření

Podopatření II.5.1: Bezpečnost obcí

PO
II.5.1

Podopatření II.5.1: Bezpečnost obcí

Realizační cíl podopatření: *Iniciace, realizace a podpora projektů a aktivit pro zvyšování bezpečnosti života v obcích*

Popis podopatření:

Tématem pro řešení v tomto podopatření jsou aktivity prevence i řešení kriminality a bezpečnosti. Možností je řešení obecní policie, společné řešení přestupků, kamerové systémy apod. Zásadní je podpora projektů a činnosti jednotek SDH všech kategorií v daném území zejména JPO kategorie II – V, které jsou zřizovány členskými obcemi. Investiční podpora JSDH – hasičské zbrojnice jsou řešeny v prioritní oblasti II – Rozvoj obcí – Opatření II.1. – Obnova a rozvoj obecního majetku pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb. V toto podopatření je řešena spolupráce JSDH, investice do vybavení a především zlepšování podmínek pro vlastní činnost.

Témata k řešení v podopatření:

- specifika řešení v lokalitách s větším množstvím sociálních problémů
- obecní policie
- řešení přestupků
- prevence kriminality, osvěta
- krizové řízení

Příklady projektů:

- vzájemná spolupráce SDH
- technika pro JSDH
- kamerový systém pro vybraná místa v obci
- napojení zabezpečení obcí na Policii ČR

RO III.

Rozvojová oblast RO III.

ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ

Strategický cíl RO III.: *Vytvářet podmínky pro trvale udržitelný rozvoj při zachování a rozvoji přírodního a kulturního dědictví.*

Životní prostředí i kulturní dědictví jsou dané historickým vývojem v území, a byly nám předány jako vklad pro budoucí život a rozvoj celého území. O cenné prvky a složky přírodního a kulturního dědictví je potřeba řádně pečovat a rozvíjet je, problémy a negativa v této rozvojové oblasti je potřeba eliminovat.

Hlavním cílem realizace opatření v oblasti životního prostředí je ochrana a zajištění kvalitního a zdravého prostředí pro život obyvatel v regionu, podpora efektivního využívání zdrojů a eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a s tím související zmírňování dopadů změny klimatu.

Tato rozvojová oblast strategie reaguje na aktuální environmentální výzvy, spojené zejména se zvyšujícím se rizikem dopadů změny klimatu. Strategie reflektuje potřebu dosažení cílů strategie Evropa 2020 v oblasti životního prostředí. Jedním z celkových cílů je posílit udržitelnost obcí předmětného území.

Druhým tématem této rozvojové oblasti je kulturní dědictví a památky, a to jak hmotného, tak nehmotného charakteru. O toto dědictví je potřeba náležitě pečovat, a uchovat pro budoucí generace. Cílem aktivit je také jejich udržitelné využití, potenciál je značný a doposud není plně využit. Pro část kulturních památek lze nalézt nové využití pro potenciál socioekonomického rozvoje regionu, respektující jejich zachování a trvalou udržitelnost.

Opatření RO III.:

Opatření III.1: Ochrana a rozvoj životního prostředí

Opatření III.2: Kulturní dědictví a památky

OP
III.1.

Opatření III.1: Ochrana a rozvoj životního prostředí

Toto opatření si klade za cíl iniciovat, podpořit a realizovat projekty pro ochranu a zajištění kvalitního a zdravého prostředí pro život obyvatel v regionu, podporu efektivního využívání zdrojů a eliminaci negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a s tím související zmírňování dopadů změny klimatu. Navržená podopatření reflektují problémové oblasti definované na základě analýzy problémů v území a analýzy stávajícího stavu prostředí. Zohledňují také cíle dané strategiemi vyšší úrovně, jako je strategie Evropa 2020 či Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020, do značné míry odrážejí možnosti finančních nástrojů pro realizaci těchto cílů (zejména OPŽP a národní zdroje MŽP).

Specifický cíl opatření:

Ochrana a zajištění kvalitního a zdravého prostředí pro život obyvatel v regionu, podpora efektivního využívání zdrojů a eliminace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí a s tím související zmírňování dopadů změny klimatu.

Cílové skupiny opatření:

- obce, samospráva, organizace zřizované obcemi
- obyvatelé regionu
- návštěvníci regionu
- podnikatelské subjekty
- nestátní neziskové organizace

Přehled podopatření

Podopatření III.1.1: Voda - čistota, zadržení a hospodaření

Podopatření III.1.2: Kvalita ovzduší

Podopatření III.1.3: Odpady

Podopatření III.1.4: Krajina a ochrana přírody

Podopatření III.1.5: Energie - úspory a obnovitelné zdroje

Podopatření III.1.6: Výchova výuka, vzdělávání, osvěta, informační aktivity, zvyšování povědomí v oblasti ekologie a ŽP

PO
III.1.1

Podopatření III.1.1: Voda - čistota, zadržení a hospodaření

Realizační cíl podopatření: *Zlepšování kvality vod a snižování rizika povodní a negativních vlivů sucha prostřednictvím stabilizace vodního režimu krajiny*

Popis podopatření:

Podopatření řeší problematiku kvality povrchových i podzemních vod. Zejména oblast čištění odpadních vod je pro region tématem aktuálním. Přibližně polovina obcí (menších obcí) Regionu HANÁ nemá vyřešeno odvádění a čištění odpadních vod. Značná část území je naopak kritická z pohledu ochrany podzemních vod – ve zvodněných kvartérních sedimentech níže položené části území MAS je vymezena chráněná oblast přirozené akumulace vod Kvartér řeky Moravy.

V území tak jako v celé ČR je dále značný problém s vodním režimem krajiny, protože snížená retenční schopnost krajiny a urbanizace území podél vodního toku má významný vliv na vznik a průběh povodní, které se v poslední dekádě opakují velmi pravidelně. Zásadním problémem opačného ražení avšak velmi úzce provázaným s vodním režimem krajiny, je sucho. Nejvýznamnější toky protékající níže položenou částí regionu v letních měsících ztrácejí průtok až na nulovou hodnotu.

Vodní režim krajiny je ovlivněn technickými úpravami vodních toků, nevhodným obhospodařováním zemědělské půdy a nárůstem zastavěných ploch, kdy není řešena otázka výrazného zvýšení průtoku vody.

Vhodnou intervencí lze snižovat a minimalizovat výše uvedená rizika, spojená s kvalitou vod i s vodním režimem krajiny.

Témata k řešení v podopatření:

- čistota vody
- Povodňová ochrana
- Revitalizace vodních ploch, toků, prvků

Příklady projektů:

- vybudování kanalizace a ČOV
- snížení zátěže vypouštěného znečištění z komunálních a ostatních zdrojů
- povodňová ochrana intravilánu
- preventivní protipovodňová ochrana a opatření
- zabezpečení zpomalení odtoku a retenci vody a v krajině i sídlech
- realizace přírodně blízkých opatření ke zpomalení odtoku a retenci srážkové vody
- obnova a zakládání vodních prvků a ploch přírodně blízkého charakteru (tůň/jezírek, mokřadů, průlehů a jiných terénních sníženin, částí vodních toků, drobných retenčních nádrží na srážkovou vodu apod.)
- vytvoření vodních a mokřadních biotopů prostorově začleněných a funkčně provázaných s realizovanými plochami zeleně, které zároveň zvyšují retenční potenciál sídelního prostředí

**PO
III.1.2**

Podopatření III.1.2: Kvalita ovzduší

Realizační cíl podopatření: *Zlepšení kvality ovzduší snižováním zátěže vznikající v lokálním měřítku*

Popis podopatření:

Podopatření je zaměřeno na zlepšení kvality ovzduší v obcích Regionu HANÁ, prostřednictvím snižováním zátěže vznikající v lokálním měřítku. Jde zejména o zajištění dodržování stávajících standardů kvality ovzduší, zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity a omezení negativních dopadů znečištění ovzduší v dlouhodobém horizontu a o snížení emisí některých látek znečišťujících ovzduší.

Všechna opatření vycházejí ze Střednědobé strategie zlepšení kvality ovzduší. Cíle podopatření jsou přímo provázány s cíli v Prioritní oblasti II, Opatření rozvoj dopravní a technické infrastruktury.

Témata k řešení v podopatření:

- snížení emisí
- snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
- realizace opatření na individuálních, lokálně významných zdrojích
- zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity
- udržení kvality v územích, kde imisní limity nejsou překračovány

Příklady projektů:

- snížení emisí z lokálního vytápění domácností
- snížení emisí stacionárního lokálně významného zdroje
- investice do moderních technologií pro vytápění

PO
III.1.3

Podopatření III.1.3: Odpady

Realizační cíl podopatření: *Zlepšení situace v oblasti prevence vzniku a využití odpadů, a odstranění negativních vlivů ze skládkování odpadů a starých ekologických zátěží*

Popis podopatření:

Podopatření se opírá o Plán odpadového hospodářství ČR. Cílem podopatření jsou akce, aktivity a projekty pro prevenci vzniku odpadů, zvýšení podílu materiálového a energetického využití odpadů, rekultivaci starých skládek a eliminaci starých ekologických zátěží. Produkce odpadů, zejména komunálních, a další hospodaření s nimi, je oblastí, které lze opatřeními na lokální úrovni obcí velmi dobře řešit. Realizované aktivity a projekty by měly sloužit k pokračování trendu růstu podílu využitých odpadů a také k postupnému navyšování podílu využívání odpadů vůči odstraňování odpadů, a zejména k poklesu produkce komunálních odpadů v přepočtu na obyvatele.

Dalším tématem podopatření je omezení množství biologicky rozložitelných komunálních odpadů ukládaných na skládky. Infrastruktura pro hospodaření s BRKO je také výzvou pro řešení na lokální úrovni obcí.

Odstraňování starých ekologických zátěží lokálního rozsahu sice není tak viditelné jako u velkých opatření v jiných oblastech ČR, ale má zásadní vliv na kvalitu životního prostředí v našem regionu. Proto je významnou prioritou a je zařazeno do řešení v rámci integrované strategie v rámci tohoto podopatření.

Témata k řešení v podopatření:

- nedostatečná prevence vzniku odpadů,
- nedostatečná kapacita technologií umožňujících předcházení vzniku odpadů a přípravu použitých výrobků k opětovnému použití,
- neodpovídající materiálové využití odpadů,
- nedostatečné energetické využití odpadů,
- neodpovídající úroveň nakládání s odpady kategorie nebezpečný
- vysoký podíl skládkování komunálních odpadů.
- inventarizace starých ekologických zátěží lokálního charakteru
- odstraňování starých ekologických zátěží lokálního charakteru

Příklady projektů:

- rekultivace stávajících skládek
- odstranění černé skládky
- aktivity pro zlepšení třídění odpadu
- informační a osvětové akce
- budování infrastruktury pro hospodaření s odpady
- sběr a likvidace BRKO
- odstranění objektu staré ekologické zátěže

PO
III.1.4

Podopatření III.1.4: Krajina a ochrana přírody

Realizační cíl podopatření: *Posílení biodiverzity a zvýšení ekologické stability krajiny a zlepšení kvality prostředí v sídlech.*

Popis podopatření:

Území Regionu HANÁ je kulturní krajinou, v níž je vlivem historického vývoje většina ekosystémů, resp. stanovišť pozměněných či přeměněných. Zejména v níže položené východní části regionu, v rovinaté oblasti v blízkosti sídel Olomouc a Prostějov, kde je primárním způsobem využití krajiny intenzivní zemědělské hospodaření na nejúrodnějších půdách, je ekologická stabilita území značně oslabena. U lesů v západní části území mají porosty zpravidla oproti přirozenému stavu ochuzenou druhovou skladbu a prostorovou či věkovou strukturu.

Specifická je situace v sídlech, kde postupně narůstá podíl zpevněných nepropustných ploch na úkor ploch zeleně, na něž jsou vázány důležité funkce (regulace kvality ovzduší, místních klimatických poměrů a vodního režimu) a biodiverzita. Zbývající plochy vymezené pro zeď plní uvedené funkce ve stále menší míře.

Předmětem podopatření je eliminace výše uvedeného negativního stavu prostřednictvím akcí, aktivit a projektů v oblasti zlepšení kvality prostředí v sídlech, ochrany přírody, podpoření biodiverzity a posílení přirozené funkce krajiny.

Témata k řešení v podopatření:

- snižování biodiverzity
- omezování trvalého záboru zemědělské půdy a podložních hornin
- snižování ohrožení zemědělské a lesní půdy a hornin erozí
- omezování a regulování kontaminací a ostatní degradaci půdy a hornin způsobenou lidskou činností
- zvýšení schopnosti přizpůsobení se změnám klimatu
- zvýšení ekologické stability krajiny
- obnovení vodního režimu krajiny
- omezení a zmírnění dopadů fragmentace krajiny
- udržitelné a šetrné zemědělské a lesnické hospodaření
- zajištění ochrany a péče o nejvíce ohrožené části přírody a krajiny
- omezení úbytku původních druhů a přírodních stanovišť
- omezení negativního vlivu nepůvodních invazních druhů na biodiverzitu
- zlepšení systému zeleně v sídlech a jeho struktury
- předcházení vzniku antropogenních rizik
- prevence a zmírňování následků krizových situací na životní prostředí

Příklady projektů:

- obnova a zakládání ploch a prvky zeleně v sídlech
- zakládání a obnova funkčního stavu prvků a ploch veřejné a vyhrazené zeleně
- revitalizační zásahy, ošetření stromů, doplnění stávající výsadby
- realizace funkčních propojení přírodních ploch a prvků
- ovocné sady, ovocné stromy pro venkov
- péče o chráněná území a památné stromy
- prezentace a propagace ochrany přírody
- péče o vzácné druhy a jejich biotopy vč. obnovy a tvorby těchto biotopů
- péče o cenná stanoviště a jejich obnova a tvorba
- inventarizace a průzkum chráněných prvků, významných prvků, hodnot krajinného rázu
- prevence šíření a omezování výskytu invazních druhů, informovanost"
- vytváření, regenerace či posílení funkčnosti krajinných prvků a struktur
- migrace v krajině
- zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů
- realizace přírodě blízkých opatření pro zpomalení povrchového odtoku vody, protierozní ochranu, a adaptaci na změnu klimatu

PO
III.1.5

Podopatření III.1.1: Energie - úspory a obnovitelné zdroje

Realizační cíl podopatření: *Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie*

Popis podopatření:

V rámci provedené analýzy bylo zjištěno, že značné procento objektů bydlení a značná část veřejných budov a objektů je vzhledem ke svému stáří a použitým technologiím výstavby energeticky náročná. Díky tomu jsou v území vysoké měrné emise skleníkových plynů na obyvatele. Investicemi do budov a objektů lze negativní jev výrazně zmírnit, obzvláště u objektů s intenzivním využitím. Kromě úspory provozních nákladů a snížení emisí skleníkových plynů a znečišťujících látek přispějí navrhovaná opatření rovněž ke snížení energetické závislosti a ztrát při výrobě a přenosu energie. V rámci podopatření je také navržena podpora pro rozšíření využívání obnovitelných zdrojů energie.

Témata k řešení v podopatření:

- snižování emisí skleníkových plynů
- zvyšování podílu využívání obnovitelných zdrojů energie
- zlepšení kvality ovzduší v místech, kde jsou překračovány imisní limity, a zároveň udržení kvality v územích, kde imisní limity nejsou překračovány
- zvyšování energetické účinnosti

Příklady projektů:

- zateplování objektů a veřejných staveb
- modernizace objektů a staveb ve vztahu ke snížení energetické náročnosti
- snižování energetické náročnosti a využívání OZE u objektů individuálního bydlení
- aktivity pro dosažení vysokého energetického standardu nových veřejných i soukromých budov

PO
III.1.6

Podopatření III.1.6: Výchova výuka, vzdělávání, osvěta, informační aktivity, zvyšování povědomí v oblasti ekologie a ŽP

Realizační cíl podopatření: *Zvýšit informovanost obyvatel o problematice životního prostředí, rozvíjet jejich kompetence a změnit jejich postoje, chování a jednání ve smyslu environmentálně zodpovědného chování a jednání v souladu s udržitelným rozvojem*

Popis podopatření:

Cílem podopatření je zlepšit kompetence (znalosti a dovednosti) cílových skupin v území v environmentální oblasti a v oblasti udržitelného rozvoje prostřednictvím projektů výuky, výchovy, osvěty a vzdělávání. Podopatření je zaměřeno na všechny věkové kategorie se zvláštním zřetelem na děti a mládež. Cílem je též zvýšit povědomí obyvatel o možnostech posunu vůči environmentálně zodpovědnému chování a jednání v souladu s principy udržitelného rozvoje.

Témata k řešení v podopatření:

- zlepšení znalostí a dovedností obyvatel, samospráv a firem v oblasti ŽP
- zvýšení informovanost obyvatel o problematice životního prostředí
- rozvíjení kompetencí a změna postojů ve smyslu environmentálně zodpovědného chování
- udržitelný rozvoj
- zvyšování povědomí a rozšíření dobrovolných nástrojů v oblasti životního prostředí
- poskytování informací o životním prostředí

Příklady projektů:

- výukové programy
- informační a osvětové aktivity
- exkurze a dalších forem vzdělávacích a osvětových aktivit
- vzdělávání a výchova v oblasti ekologie a životního prostředí
- vzdělávací programy pro děti a mládež a děti předškolního a školního věku
- centra ekologické výchovy, učebny a jiné zařízení pro účely EVVO
- environmentální poradenství

OP
III.2.

Opatření III.2: Kulturní dědictví a památky

Na území MAS existuje velké množství památek místního významu (především obce mikroregionu Kosířsko a Litovelsko mají seznam těchto památek, ze kterého může MAS vycházet), rovněž tak významné kulturní památky (např. zámek Konice, Čechy pod Kosířem, Náměšť na Hané), které potřebují neustálou péči. Majitelům památek bude pomáhat MAS k získávání dotačních titulů. Bez rozvoje kulturních aktivit ve všech obcích si nedovedeme představit plnohodnotný kulturní život na území MAS.

Specifický cíl opatření:

Péče o kulturní památky, památky místního významu a rozšíření škály kulturních aktivit v regionu HANÁ

Cílové skupiny opatření:

- obce
- muzea
- spolky a NNO
- návštěvníci regionu
- obyvatelé regionu
- vlastníci památek

Přehled podopatření

Podopatření III.2.1: Zapsané kulturní památky

Podopatření III.2.2: Památky místního významu

Podopatření III.2.3: Muzea, expozice

Podopatření III.2.4: Kulturní aktivity

PO
III.2.1

Podopatření III.2.1: Zapsané památky

Realizační cíl podopatření:

Popis podopatření:

V rámci dostupných programů např. programu na Podporu kultury Olomouckého kraje, přeshraniční Česko-polská spolupráce, bude MAS Region HANÁ pomáhat majitelům památek při získávání dotací.

Témata k řešení v podopatření:

- obnova památek

Příklady projektů:

- Byly zpracovány projekty v rámci Česko-polské spolupráce např. Tradiční řemesla nadále žijí, Kostely se otevírají turistům. V programu na Podporu kultury Olomouckého kraje zaměstnanci MAS pomáhají obcím zpracovat žádosti například na opravu památek místního významu - kaplí, kapliček a kostelů místního významu a památek zapsaných na seznamu kulturních památek.

PO
III.2.2

Podopatření III.2.2: Památky místního významu

Realizační cíl podopatření:

Popis podopatření:

Prostřednictvím dotací z ministerstva pro místní rozvoj, dotačních titulů z ministerstva zemědělství budou žádány dotace na rekonstrukce drobných sakrálních památek, či jiných drobných památek a hospodářských stavení.

Témata k řešení v podopatření:

- Obnova památek místního významu

Příklady projektů:

- obnova či rekonstrukce kamenných křížů
- obnova schodiště u kaplí
- opravy a rekonstrukce kostelů, kapliček, křížových cest,
- rekonstrukce zvoniček, božích muk, smírčích a jiných křížů,
- restaurování exteriérových soch a sousoší,
- opravy hřbitovů a hřbitovních zdí
- rekonstrukce a opravy hospodářských stavení.

PO
III.2.3

Podopatření III.2.3: Muzea, expozice

Realizační cíl podopatření:

Popis podopatření:

Prostřednictvím dostupných dotačních programů bude MAS Region HANÁ pomáhat se zprostředkováním dotací na založení, rozvoj, opravu, rekonstrukci muzeí, muzejních expozic a výstavních expozic. Dojde tím k zefektivnění ochrany a využívání sbírek a jejich zpřístupnění.

Témata k řešení v podopatření:

- kulturní a historické dědictví
- rozvoj cestovního ruchu

Příklady projektů:

- Lze využít např. dotační titul Ministerstva kultury ČR na zajištění bezpečnosti expozic, zvýšení ochrany cenných sbírek muzeí, expozic a výstavních expozic. V rámci podpory může například dojít ke zvýšení ochrany sbírkových fondů.

PO
III.2.4

Podopatření III.2.4: Kulturní aktivity

Realizační cíl podopatření:

Popis podopatření:

Prostřednictvím dostupných dotačních programů (např. Program podpory kultury v Olomouckém kraji) bude MAS zprostředkovávat pomoc při podpoře a rozšiřování kvalitních a hodnotných typů kulturních aktivit, podpora tradičních řemesel, kulturní akce, folklor, publikační aktivity.

Témata k řešení v podopatření:

- kulturně společenský život v obcích
- aktivity NNO
- kulturní a historické dědictví
- nehmotné kulturní dědictví

Příklady projektů:

- Budou pořádány nejrůznější kulturní akce (např. koncerty či divadelní představení, folklorní festivaly, výchovné koncerty, festivaly a přehlídky, akce k významným výročím). Dále budou podporovány aktivity neprofesionálních kulturních a uměleckých sdružení, tvůrčí aktivity, výstavní a galerijní činnost, publikace aktivity (např. publikace se zaměřením na kulturu a místopis, díla zaměřená na historii), kulturně-vzdělávací činnost (např. přednášky, workshopy, odborné semináře a konference).

RO IV.

Rozvojová oblast RO IV.

OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE

Strategický cíl RO IV.:

Rozvoj občanské společnosti a sociální soudržnosti prostřednictvím dostupných a kvalitních sociálních služeb, podpory spolkové činnosti, občanské angažovanosti a aktivizace a zapojení komunit bez rozdílu věku.

Občanská společnost a sociální koheze je téma, které je pro venkovské prostředí Regionu HANÁ velmi aktuální. Na základě provedených analýz jsou v této oblasti slabá místa, která je třeba řešit. Naopak v oblasti občanské společnosti jsou zde pozitiva, na kterých lze stavět, a které je potřeba rozvíjet. Realizace stanoveného cíle rozvojové oblasti je plánována prostřednictvím 6ti opatření.

Opatření RO IV.:

Opatření IV.1: Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace

Opatření IV.2: Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi

Opatření IV.3: Občanská společnost pro sociální inkluzi

Opatření IV.4: Prorodinná opatření

Opatření IV.5: Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb

Opatření IV.6: Senioři a aktivní stárnutí

Indikátory specifického cíle RO IV.

Identifikace indikátorů			
Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru (výstup/výsledek)
6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	výsledek
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	výstup
6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce	klienti	výsledek
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	zázemí	výstup
6 70 01	Kapacita podpořených služeb	místa	výstup
6 00 00	Celkový počet účastníků	účastníci	výstup
6 70 10	Využívání podpořených služeb	osoby	výsledek
5 51 02	Počet podpořených komunitních center	zařízení	výstup
5 00 01	Kapacita podpořených zařízení péče	osoby	výstup

OP
IV.1

Opatření IV.1: Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace

V rámci integrované strategie si Region HANÁ stanovil jako jeden z hlavních cílů udržení a rozvoj občanské společnosti prostřednictvím spolků a neziskových organizací působících v území a využití jejich potenciálu pro zlepšení kvality života občanů. Spolkový život lze v širším kontextu chápat jako komunitní aktivity, s významným přesahem do oblasti sociální. Pozitivní vliv působení spolků a NNO na prevenci i řešení některých problémů v sociální oblasti je dobře patrný. Podporou zázemí i činnosti spolků a NNO vytváříme nástroj pro občanskou soudržnost, sociální kohezi, předcházení sociálně patologickým jevům, ale i zlepšení kulturního a společenského života v obci, je vytvářen základní předpoklad pro ekonomický růst a stabilitu života v obcích regionu.

Specifický cíl opatření:

Činností Spolků a nestátních neziskových organizací podpořit rozvoj občanské společnosti, sociální soudržnost a zlepšení kvality života v členských obcích.

Cílové skupiny opatření:

- obyvatelé území MAS Region HANÁ
- jednotliví členové spolků a NNO
- spolky a NNO
- zaměstnanci i dobrovolní pracovníci působící v oblasti jednotlivých neziskových organizací
- obce, samospráva

Přehled podopatření

Podopatření IV.1.1: Zajištění stavebních úprav, rekonstrukce a výstavby nemovitého majetku určeného pro činnost spolků a NNO

Podopatření IV.1.2: Zajištění kvalitního movitého majetku, zařízení a vybavení pro činnost spolků a NNO

Podopatření IV.1.3: Rozšíření akcí, aktivit a činností spolků a NNO v území prostřednictvím podpory jejich aktivit

Podopatření IV.1.4: Zajištění odborného a specifického vzdělávání pracovníků a dobrovolníků spolků a NNO

Podopatření IV.1.5: Zlepšení prezentace neziskového sektoru ve vztahu k obyvatelstvu mikroregionu i mimo něj

Podopatření IV.1.6: Podpora aktivit občanské společnosti a místní identity

PO
IV.1.1

Podopatření IV.1.1: Zajištění stavebních úprav, rekonstrukce a výstavby nemovitého majetku určeného pro činnost spolků a NNO

Realizační cíl podopatření: *Investicemi do nemovitého majetku vytvořit základní podmínky pro činnost spolků a ostatních neziskových organizací na venkově*

Popis podopatření:

Nezbytným předpokladem pro rozvoj činnosti spolků a NNO je kvalitní a dostupné zázemí. Tato potřeba přímo vychází ze zjištěných analýz spolkové činnosti. Pokud by se modernizaci zázemí spolků a NNO nevěnovala patřičná pozornost a neproudil by pravidelný tok investičních i neinvestičních prostředků do stavebních úprav, rekonstrukce nebo do výstavby nových objektů, začaly by stávající nemovitosti postupně ztrácet na hodnotě a stálým užíváním by došlo k jejich postupnému znehodnocení. Spolky a NNO jsou ze své podstaty organizacemi dobrovolníků a sympatizantů (nepatrné procento organizací má vlastního zaměstnance). Jejich aktivity, akce, členské příspěvky a dary pokryjí běžnou provozní činnost. Na modernizaci jejich zázemí ale nezbyvají finanční prostředky.

Infrastruktura pro činnost spolků je velmi často vlastnictvím obcí, ty je poskytují k užívání formou bezplatného, výjimečně symbolického pronájmu spolkům a NNO v regionu. Modernizace zázemí přímo souvisí s rozvojem obce, ve které spolek nebo NNO působí. Sportovní spolky obvykle vlastní budovy, travnatá hřiště, tenisové kurty a dětská hřiště. Jen ve vyhovujícím a kapacitně dostatečném zázemí je možné realizovat kvalitní a smysluplnou činnost.

Témata k řešení v podopatření:

- Zmapování dotačních možností a zdrojů financování NNO
- Zjištění reálné připravenosti projektových záměrů a stavebních aktivit
- Zajištění kvalitní projektové dokumentace (tam, kde ještě nejsou zpracované, nebo upřesnit a aktualizovat stávající)
- Dořešení majetkoprávních vztahů k nemovitostem ve vlastnictví nebo v pronájmu spolků a NNO
- Personální a technická podpora projektového řízení
- Realizace jednotlivých stavebních záměrů a projektů

Příklady projektů:

- Rekonstrukce sokolovny, sportoviště, hřiště
- Vybudování komunitního centra, spolkového domu
- Rekonstrukce nebo nová výstava prostor pro kulturu, setkávání
- Nová výstavba objektů občanské vybavenosti pro činnost spolků

PO
IV.1.2

Podopatření IV.1.2: Zajištění kvalitního movitého majetku, zařízení a vybavení pro činnost spolků a NNO

Realizační cíl podopatření: *Investicemi do movitého zařízení a vybavení neziskových organizací vytvořit základní podmínky pro činnost spolků a ostatních neziskových organizací na venkově*

Popis podopatření:

Potřeba modernizace vybavení spolků a NNO je zjevná. Movitý majetek, zařízení a vybavení se užíváním opotřebovává a ničí, a proto je nutná jejich pravidelná obnova formou oprav, anebo nákupu nového vybavení. Movitý majetek je téměř výhradně ve vlastnictví spolků a NNO. Svoje materiální vybavení a zařízení hodnotí řada spolků a NNO jako nedostatečné, proto mají řadu potřeb a požadavků, které by chtěli realizovat za podpory obce, popř. prostřednictvím různých dotačních titulů.

Pro svoji činnost, aktivity a akce spolky a NNO nutně potřebují odpovídající vybavení, popř. zařízení. Pokud by se realizoval společný nákup pro spolky stejného zaměření (např. pro sportovce, hasiče, zahrádkáře, rybáře, mateřská centra apod.) bylo by možné významně ovlivnit úspory z rozsahu. Při společně realizovaných akcích je možné řadu vybavení a zařízení kolektivně užívat a není třeba pořizovat každé spolkové jednotce totožné vybavení.

Témata k řešení v podopatření:

- zmapování dotačních možností a zdrojů financování NNO
- zajištění reálné připravenosti projektových záměrů
- zajištění společného postupu při nákupech movitého majetku
- specifikace možností nákupu společného movitého majetku, vytvoření platformy pro spolupráci
- zpracování analýzy nových trendů, možností a technických řešení
- realizace společného výběru a jednotlivých záměrů a projektů

Příklady projektů:

- Pořízení sportovního vybavení pro činnost spolku
- Nákup dopravních prostředků
- Podpůrné činnosti pro spolky (účetnictví, ekonomika, fundraising, dotační management)
- Vybavení prostor pro činnost spolku

PO
IV.1.3

Podopatření IV.1.3: Rozšíření akcí, aktivit a činností spolků a NNO v území prostřednictvím podpory jejich aktivit

Realizační cíl podopatření: *Podporou činnosti spolků zajistit rozšíření aktivit a kvalitu činnosti spolků a NNO*

Popis podopatření:

V Regionu HANÁ má spolková činnost zásadní roli pro zachování a rozvíjení kvality života obyvatel a současně napomáhá k udržení jeho obyvatel v této venkovské oblasti. To co je v městském prostředí běžně zajišťováno komerčním sektorem, či státem zřizovanými a podporovanými organizacemi, se ve venkovském prostředí s menším ekonomickým a tržním potenciálem velmi těžko realizuje bez intervence obce či samotných občanů. V řadě oblastí by aktivity nebyly dostupné bez zapojení neziskového sektoru a dobrovolné práce. Neméně důležitá je role NNO v sociální prevenci. Provázanost činnosti a aktivit spolků s aktivitami obcí je značná, k oboustrannému prospěchu.

Podle typu činnosti na území regionu působí sportovní spolky, sbory dobrovolných hasičů, myslivecké spolky, kulturní spolky, spolky dětí a mládeže, specializované zájmové spolky (rybáři, včelaři, chovatelé, zahrádkáři), neziskové organizace působící v oblasti sociální, další nespécifikované neziskové organizace.

Činnosti, aktivity a akce jednotlivých spolků a NNO se na mnoha místech překrývají a doplňují. Spolky a NNO fungují na bázi dobrovolnictví a neustále se potýkají s nedostatkem finančních zdrojů na provoz a činnost.

Podporou činnosti, akcí a aktivit přispějeme ke zviditelnění spolků a NNO a k větší atraktivitě celého regionu. Navázáním na folklorní tradice a zvyky přispějeme k prohloubení nehmotného kulturního dědictví Regionu HANÁ.

Témata k řešení v podopatření:

- Rozvoj činností a aktivit spolků
- Předávání příkladů dobré praxe
- Spolupráce NNO
- Zmapování dotačních možností a zdrojů financování NNO
- Podpora servisu spolkům a řízení
- Podpora akcí regionálního významu (nad rámec jedné obce)
- Zlepšení publicity a propagace akcí
- Rozšíření a zkvalitnění stávajících akcí
- Podpora kulturních, folklorních a lidových tradic a zvyků
- Zmapování možností spolupráce v oblasti spolků a NNO v rámci i nad rámec regionu
- Navazování spolupráce i nad rámec regionu (mezinárodní spolupráce)

Příklady projektů:

- Podpora činnosti spolku
- Pořízení spotřebního materiálu pro činnost spolku
- Platforma pro vzájemné setkávání
- Podpora publicity a propagace
- Podpora kulturních a společenských akcí v regionu
- Zachování tradičních řemesel
- Folklor, hudba, umění

PO
IV.1.4

Podopatření IV.1.4: Zajištění odborného a specifického vzdělávání pracovníků a dobrovolníků spolků a NNO

Realizační cíl podopatření: *Zlepšení kvality a rozsahu činnosti spolků odborným a specifickým vzděláváním pracovníků a dobrovolníků neziskových organizací*

Popis podopatření:

Z diskuse fokusní skupiny, která byla složená ze zástupců všech typů spolků, vyplynulo, že spolky a NNO fungují z 80% hlavně díky dobrovolné a nezištné práci svých členů, ale i nečlenů – příznivců a dobrodinců. Je možné říct, že zájem mladé generace aktivně trávit volný čas zapojením se do činnosti spolků a NNO mírně klesá (viz Analýza rizik – registr rizik v oblasti spolků a NNO). Včasnou motivací a propagací spolkových programů je možné zachytit zájem dětí a mládeže nejen jako příjemců nabízených aktivit, ale také jako těch, kteří pomáhají s přípravou programů a společných akcí.

Každý spolek a NNO má svoje specifika, která si vyžadují odborný a specifický přístup zaměstnanců a dobrovolníků sdružení, tedy těch, co nabízí své služby úzkému okruhu lidí i široké veřejnosti. Permanentní systematické vzdělávání je tedy nutností, zvláště když se spolky a NNO potýkají s častou fluktuací pracovníků a dobrovolníků. Důvodem je práce na bázi dobrovolnictví, která nezavazuje ke stálému pracovnímu poměru, změna priorit v časovém horizontu, neochota aktivně

pracovat ve svém osobním volném čase. Zajištěním kulatých stolů nad potřebami kvalifikace a zabezpečením vzdělávání v obecných, odborných a specifických dovednostech, by se tato aktuální potřeba dala řešit.

Témata k řešení v podopatření:

- zmapování dotačních možností a zdrojů financování NNO
- přenos příkladů dobré praxe
- zabezpečení kulatých stolů podle oborů nad potřebami ve vzdělávání v krátkodobém horizontu
- nové trendy, možnosti
- spolupráce spolků

Příklady projektů:

- zabezpečení vzdělávání v obecných dovednostech (účetnictví, projektové řízení, řízení organizace, měkké dovednosti)
- zabezpečení vzdělávání v odborných a specifických dovednostech
- zabezpečení seminářů a workshopů v obecných a specifických dovednostech

PO
IV.1.5

Podopatření IV.1.5: Zlepšení prezentace neziskového sektoru ve vztahu k obyvatelstvu mikroregionu i mimo něj

Realizační cíl podopatření: Podporu prezentace neziskového sektoru napomoci zájmu o dobrovolnou činnost a rozšíření činnosti a aktivit

Popis podopatření:

Neziskový sektor se obecně potýká s nedostatečnou prezentací a propagací svojí činnosti. Je to proto, že finanční prostředky jsou přerozděleny do jiných, „potřebnějších“ oblastí, do aktivit, akcí a materiálního a technického zázemí pro činnost. Spolky a NNO spoléhají na spontánní propagaci prostřednictvím své činnosti a referencí spokojených příjemců spolkových programů. Kvalitní akce se prezentují samy!! Nadšení a pozitivní hodnocení těch, kteří se aktivit a akcí zúčastňují, je nejméně finančně nákladnou variantou propagace.

Zajištěním prezentačních a propagačních materiálů (brožurky, bannery, letáčky, propagační předměty), jejichž podobu si navrhnu samotné spolky a NNO dle svojí aktuální potřeby, významně podpoříme povědomí o spolkové činnosti v Regionu HANÁ. Společnou prezentací dle jednotlivých oborů spolků můžeme realizovat úspory z rozsahu. Souhrnná propagace spolků a NNO v rámci regionu na akcích a veletrzích krajského i celorepublikového rozsahu přispěje ke zviditelnění spolkové činnosti v Regionu HANÁ.

Témata k řešení v podopatření:

- zmapování dotačních možností a zdrojů financování NNO
- spolupráce, společný postup
- přenos příkladů dobré praxe
- nové trendy, možnosti

Příklady projektů:

- zajištění prezentačních a propagačních materiálů (brožurky, reklamní předměty, apod.) jednotlivým spolkům a NNO

- zajištění pravidelné společné prezentace a propagace po jednotlivých oborech spolků
- zajištění společné prezentace a propagace v rámci regionu a na veletrzích a akcích krajského a celorepublikového významu

PO
IV.1.6

Podopatření IV.1.6: Podpora aktivit občanské společnosti a místní identity

Realizační cíl podopatření: *Akcemi a aktivitami podpořit občanskou společnost a místní identitu*

Popis podopatření:

Rozvinutá občanská společnost - Aktivní a vzdělaná občanská společnost v území má své místo, prostor, vědomou podporu a ocenění. Udržuje místní tradice a zvyky, posiluje sounáležitost občanů a vytváří lidsky hodnotné prostředí pro život.

Lokální a regionální identita je vyjadřována sílou vztahu k obci či regionu a projevuje se ochotou podílet se na jeho rozvoji. To ovlivňuje možnosti dalšího rozvoje obcí a regionů. Mezi hlavní oblasti zájmu patří vztah k obci, aktivita, názory na místní samosprávu, vymezení identity a hranic regionu v názorech obyvatel a další znaky, které charakterizují úroveň identifikace s obcí a regionem. Jedním z důležitých identifikátorů je míra patriotismu. Hrdost na svou obec může mít mnoho důvodů. Nejčastěji uváděným důvodem je, že respondent se v obci narodil, vyrůstal či zde již dlouho žije. Ale pozitivní vztah k obci může mít i ten, kdo se přistěhoval. Pro budoucí rozvoj je potřeba posilovat pocit lokální identity, protože přispívá k možnostem rozvoje regionu, omezuje vylidňování některých oblastí a může přinést i finanční efekt, například prostřednictvím zachovávání tradic či tradičních výrobků.

Témata k řešení v podopatření:

- podpora akcí a občanských aktivit neorganizovaných spolků
- dobrovolnictví
- zvyšování zájmu o komunitu
- sociální koheze
- individuální dárcovství
- firemní dárcovství a podpora neziskové činnosti

Příklady projektů:

- podpora akcí a občanských aktivit neorganizovaných spolků

OP
IV.2

Opatření IV.2: Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi

Opatření přispívá k dosažení cíle Strategie Evropa 2020 v oblasti boje proti chudobě a sociálnímu vyloučení a k dosažení národního cíle snížení počtu osob ohrožených chudobou nebo sociálním vyloučením. Opatření cílí na stávající i potenciální nové registrované sociální služby poskytované v území. Klade si za cíl zlepšit dostupnost, rozšířit nabídku a zlepšit kvalitu sociálních služeb. Cíle by mělo být dosaženo prostřednictvím investic do infrastruktury pro poskytování sociálních služeb a prostřednictvím podpory jejich činností.

Specifický cíl opatření:

Podpořit zavedení, rozvoj a rozšíření potřebných sociálních služeb

Cílové skupiny opatření:

- obce, samosprávy
- osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- osoby se zdravotním postižením (včetně osob s duševním onemocněním)
- osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách
- národnostní menšiny
- imigranti a azylantí
- zadavatelé sociálních služeb
- poskytovatelé sociálních služeb a další subjekty poskytující služby napomáhající sociální integraci cílovým skupinám
- poskytovatelé návazných služeb
- zejména ženy ohrožené na trhu práce
- rodiče s malými dětmi
- osoby pečující o jiné závislé osoby
- další relevantní skupiny

Přehled podopatření

Podopatření IV.2.1: Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby

Podopatření IV.2.2: Podpora poskytování sociálních služeb

PO
IV.2.1

Podopatření IV.2.1: Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby

Realizační cíl podopatření: *Dobudovat, modernizovat a zkvalitnit infrastrukturu pro poskytování sociálních služeb*

Popis podopatření:

Pro řešení problematiky sociálního vyloučení je potřeba dobudovat infrastrukturu pro poskytování sociálních služeb a doprovodných programů. Podpora bude směřovat ke službám terénního a ambulantního charakteru, k deinstitucionalizaci a ke službám pobytového charakteru, které odpovídají současným principům sociálního začleňování.

Očekávaným výsledkem je vyšší dostupnost a kvalita služeb, vedoucí k sociální inkluzi a snížení počtu osob sociálně vyloučených a osob ohrožených sociálním vyloučením a chudobou.

Témata k řešení v podopatření:

- Deinstitutionalizace sociálních služeb za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce
- Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby
- Ambulantní sociální služby

Příklady projektů:

- nákup objektů, zařízení a vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb
- obnova a zkvalitnění materiálně-technické základny stávajících služeb sociální práce
- budování zázemí pro terénní služby
- vybudování zázemí pro realizaci fakultativních činností v ambulantní skupinové formě terénních služeb sociální prevence či odborného sociálního poradenství.

PO
IV.2.2

Podopatření IV.2.2: Podpora poskytování sociálních služeb

Realizační cíl podopatření: *Podpora poskytování vybraných sociálních služeb s cílem sociálního začlenění a prevence sociálního vyloučení osob sociálně vyloučených či sociálním vyloučením ohrožených*

Popis podopatření:

Prioritou rozvoje sociálních služeb v MAS Region Haná je vytvoření stabilní, kvalitní a ekonomicky udržitelné sítě sociálních služeb, která bude reflektovat potřeby obyvatel regionu. Zejména se jedná o zachování a přirozený rozvoj stávajících sociálních služeb v regionu.

V MAS Region Haná funguje 9 registrovaných poskytovatelů sociálních služeb dle zákona č.108/2006 Sb. Potřebné služby zajišťují v MAS také organizace, které nemají sídlo přímo v regionu, ale jsou schopny potřebným uživatelům služby v této lokalitě poskytnout. Prioritní pro poskytovatele je zachování a rozvoj těchto zařízení, tudíž je pro ně velmi důležitá podpora systému financování sociálních služeb a systém informovanosti a komunikace v oblasti sociálních a návazných služeb. Stabilní financování sociálních služeb je nutným předpokladem pro kvalitní poskytování sociálních služeb.

Cílem je tedy neustálá podpora, rozvoj a zkvalitňování stávající sociální sítě, která vychází ze zákona o sociálních službách, odpovídá potřebám obyvatel a potenciálních klientů. Zásadním tématem podopatření je dostupnost, která u některých služeb není v regionu dostatečná.

Témata k řešení v podopatření:

- dostupnost sociálních služeb, kapacita
- financování sociálních služeb
- zlepšení kvality služeb

Příklady projektů:

- Rozšíření kapacit stávající služby
- Zavedení poskytování služby nové v návaznosti na poptávku a potřebnost
- Zřízení odlehčovací služby
- Podpora samostatného bydlení
- Osobní asistence

OP
IV.3

Opatření IV.3: Občanská společnost pro sociální inkluzi

Opatření si klade za cíl zlepšení sociální situace a negativních jevů prostřednictvím méně formálních aktivit sociální práce: vybudováním a rozvojem činnosti komunitních center a podporou dalších programů a činností v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb., se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním), který mají pozitivní dopad na osoby z cílových skupin v území Regionu HANÁ.

Specifický cíl opatření:

Zlepšení sociální situace v obcích prostřednictvím aktivit občanské společnosti, zejména činností komunit, a dalšími programy a činnostmi se společensky prospěšným charakterem.

Cílové skupiny opatření:

- osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- komunita, obyvatelé obcí
- obce, samosprávy
- další relevantní skupiny

Přehled podopatření

Podopatření IV.3.1: Komunitní centra - Infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb

Podopatření IV.3.2: Podpora neziskového sektoru a občanských aktivit pro sociální inkluzi (mimo režim zákona o soc. sl.)

PO
IV.3.1

Podopatření IV.3.1: Komunitní centra - Infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb

Realizační cíl podopatření: *Vybudováním infrastruktury komunitních center a nastartováním činností komunit zajistit sociálního začleňování a prevenci sociálního vyloučení*

Popis podopatření:

Podopatření si klade za cíl v obcích regionu HANÁ s příslušnou poptávkou nastartovat činnost komunitních center jako míst pro sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení. Toho by mělo být dosaženo prostřednictvím investic do infrastruktury komunitních center (jejich vybudování) a prostřednictvím podpory jejich aktivit a profesionální i dobrovolné činnosti. Komunitní centra by měly fungovat na bázi spolupráce, pro rozšíření kvality a dostupnosti nabízených služeb a činností.

Komunitní centra jsou víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství,

Rozvoj infrastruktury komunitních center bude zahrnovat: stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení a případné související úpravy venkovního prostranství (zeleň, parková úprava) za účelem vytvoření prostoru pro setkávání členů komunit. Současně komunitní centra vytváří prostor pro

řešení krizových situací jednotlivců jako první kontakt pro navázání dalších sociálních a jiných služeb.

Témata k řešení v podopatření:

- Investice, zázemí
- Spolupráce, síťování
- aktivizace
- participace
- zplnomocnění
- kolektivní/ skupinová spolupráce
- práce s místními zdroji, dosažitelnost úspěchů, udržitelnost výsledků a dosažených změn
- komplexní přístup
- zodpovědnost, sdílená zodpovědnost
- reflektivní praxe a celoživotní učení

Příklady projektů:

- vybudování komunitního centra
- přestavba objektu pro potřeby komunitního centra
- zajištění vybavení komunitního centra
- podpora profesionální sociální práce
- podpora aktivit komunitního centra

PO
IV.3.2

Podopatření IV.3.1: Podpora neziskového sektoru a občanských aktivit pro sociální inkluzi (mimo režim zákona o soc. sl.)

Realizační cíl podopatření: *Podpora a rozšíření nabídky dalších programů a činností v rámci sociálního začleňování nad rámec/mimo režim zákona č. 108/2006 Sb.*

Popis podopatření:

Jedná se o programy a činnosti se společensky prospěšným charakterem (nikoli komerčním), který mají pozitivní dopad na osoby z cílových skupin v území Regionu HANÁ. Podporovány budou programy a činnosti realizované v přirozeném sociálním prostředí osob z cílových skupin, tj. aktivity realizované terénní nebo ambulantní formou.

Témata k řešení v podopatření:

- Programy prevence a řešení problémů v sociálně vyloučených lokalitách
- Aktivity směřující k podpoře mladým lidem ze sociálně znevýhodněného prostředí
- Aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro osoby s chronickým duševním onemocněním a jejich rodinné příslušníky
- Aktivity a programy sekundární a terciární prevence pro osoby ohrožené závislostmi
- Aktivity zaměřené na vzdělávání osob z cílových skupin
- vzdělávání pracovníků organizací (NNO, obce apod.)
- Aktivizační, asistenční a motivační programy přispívající k sociálnímu začlenění
- Aktivity zaměřené na předcházení ekonomické nestability osob z cílových skupin
- Aktivity podporující mimosoudní způsob řešení konfliktů
- Aktivity zaměřené na podporu neformální péče a sdílené péče
- Domácí paliativní péče

- Aktivity zaměřené na rozvoj sociálního/dostupného/podporovaného/prostupného bydlení
- Aktivity místních samospráv při optimalizaci zajištění činností a výkonu sociální práce na svém území

Příklady projektů:

- vzdělávání pracovníků organizací poskytujících sociální práci
- informační, vzdělávací akce
- projekt síťování služeb

OP
IV.4

Opatření IV.4: Prorodinná opatření

Specifický cíl bude naplněn prostřednictvím zlepšení nabídky cenově dostupných a kvalitních zařízení a služeb péče o děti za účelem zvýšení zaměstnanosti pečujících osob a usnadnění slučitelnosti pracovního a soukromého života, podpory vzdělávání žen za účelem zvýšení jejich zaměstnatelnosti po výpadech v kariéře z důvodu péče o děti či jiné závislé členy rodiny, zvýšení využívání flexibilních forem práce jako jedné z forem podpory sladování pracovního, soukromého a rodinného života, snížení diskriminace žen na trhu práce a také snížení vertikální, ale i horizontální segregace trhu práce a snížení rozdílů v odměňování žen a mužů.

Specifický cíl opatření:

Snížit rozdíly v postavení žen a mužů na trhu práce

Cílové skupiny opatření:

- ženy ohrožené na trhu práce
- rodiče s malými dětmi
- osoby pečující o jiné závislé osoby

Přehled podopatření

Podopatření IV.4.1: Dětské skupiny, individuální péče o děti a zařízení Pro děti mladšího školního věku pro zlepšení situace na trhu práce

PO
IV.4.1

Podopatření IV.4.1: Dětské skupiny, individuální péče o děti a zařízení pro děti mladšího školního věku pro zlepšení situace na trhu práce

Realizační cíl podopatření: *Rovnost žen a mužů v přístupu k zaměstnání a kariéernímu postupu prostřednictvím realizace prorodinných opatření*

Popis podopatření:

Podpora vybudování a provozu, nastavení kvality a následného rozvoje sítě finančně i místně dostupných služeb péče o děti typu dětské skupiny, dětských klubů, případně dalších typů, s důrazem na pokrytí stávající absence služeb pro děti do tří let, případně pro starší děti. Podpora opatření pro odstranění projevů diskriminace na trhu práce. Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby), s možností podpory příměstských táborů v době školních prázdnin. Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost, Individuální péče o děti.

Témata k řešení v podopatření:

- doplnění chybějící kapacity stávajících institucionálních forem zařízení pro děti mladšího školního věku
- podpory příměstských táborů
- Příprava a realizace dalšího vzdělávání podle zákona č. 179/2006 Sb.,

- Vznik, transformace a provoz dětských skupin dle zákona č. 247/2014 Sb., o poskytování služby péče o dítě v dětské skupině

Příklady projektů:

- rozšíření kapacity dětské družiny
- příměstský tábor
- zřízení dětské skupiny pro podnik
- dětská skupiny pro veřejnost
- chůvy

OP
IV.5

Opatření IV.5: Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb

Cílem opatření je podpora procesu komunitního plánování sociálních služeb v rámci území Regionu HANÁ. Proces komunitního plánování sociálních služeb představuje nástroj pro efektivnější zajištění dostupnosti sociálních služeb a jeho principy přispívají k tomu, aby sociální služby reagovaly na potřeby uživatelů služeb, stejně jako na možnosti a záměry poskytovatelů, obcí a krajů. Proces komunitního plánování je v rámci MAS dobře organizován a funkčně realizován v rámci ORP Konice. Na území obcí ORP Olomouc a ORP Prostějov byly v minulosti provedeny formální kroky, které však doposud nevedly k funkčnímu systému a procesu komunitního plánování sociálních služeb. Opatření si klade za cíl tento stav napravit a napomoci zapojení všech příslušných aktérů do procesu.

Specifický cíl opatření:

Komunitní plánování sociálních služeb – podpora plošného pokrytí, procesu, víceúrovňového řešení.

Cílové skupiny opatření:

- obce, samospráva,
- poskytovatelé sociálních služeb
- NNO, organizace provádějící sociální práci

Přehled podopatření

Podopatření IV.5.1: Komunitní plánování rozvoje sociálních služeb

PO
IV.5.1

Podopatření IV.5.1: Komunitní plánování rozvoje sociálních služeb

Realizační cíl podopatření: *Zavedení, upevnění a rozšíření procesů střednědobého plánování sociálních služeb v rámci celého území Regionu HANÁ*

Popis podopatření:

Cílem podopatření je zavedení, upevnění a zkvalitnění procesů střednědobého plánování sociálních služeb v rámci celého území Regionu HANÁ. Dále pak nastavení funkčního procesu plánování sociálních služeb na obecní úrovni, jehož cílem je efektivně nastavená síť sociálních služeb dle skutečné a aktuální potřebnosti cílových skupin. Důležitá je i provázanost mezi koordinací poskytování sociálních služeb na obecní a krajské úrovni, tedy soulad v koordinaci poskytování sociálních služeb působících na území MAS a střednědobým plánováním sociálních služeb na krajské úrovni. Komunitní plánování je cyklický proces, kdy dochází k neustálému mapování potřeb, které v dané oblasti vystávají a jejich porovnání s dostupnými zdroji jak finančními, tak personálními či materiálními a následnému nastavování priorit budoucího směřování v oblasti nejen sociálních služeb. Komunitní plánování je důležité také pro získávání finančních prostředků z dalších zdrojů, kdy bývá vyžadován soulad projektových záměrů s aktuálním střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb v území.

Témata k řešení v podopatření:

- podpora stávajícího komunitního plánování
- podpora komunitního plánování a nastavení procesu participace v území s doposud nefunkčním plánováním
- proces plánování sociálních služeb na obecní úrovni

Příklady projektů:

- zpracování komunitního plánu rozvoje sociálních služeb
- plán sociálních služeb na obecní úrovni

OP
IV.6

Opatření IV.6: Senioři a aktivní stárnutí

Účelem obsahového vymezení uvedených opatření je poskytnout rámec pro činnost jednotlivých institucí, organizací, sdružení a jednotlivců, které ovlivňují život seniorů na venkově; dále také pro jejich možnou koordinaci a spolupráci k dosažení většího efektu jejich činnosti.

Specifický cíl opatření:

Komplexní přístup a nabídka pro generaci seniorů

Cílové skupiny opatření:

- obce, samosprávy
- osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- znevýhodněné skupiny obyvatel – senioři
- obyvatelé regionu

Přehled podopatření

Podopatření IV.6.1: Vznik, podpora a rozvoj služeb, aktivit a organizací pro seniory a aktivní stáří

PO
IV.6.1

Podopatření IV.6.1: Vznik, podpora a rozvoj služeb, aktivit a organizací pro seniory a aktivní stáří

Realizační cíl podopatření: *Komplexní péče o seniory, nabídka aktivního stáří a inkluze seniorů do života obce*

Popis podopatření:

Vymezení priority vychází z analýzy života seniorů v území a jeho podmínek. Obecně jde o témata, která by měla být v rámci aktivního stárnutí řešena:

Aktivizace seniorů – cílem je podpořit aktivní život seniorů (zejména prostřednictvím realizace a propagace akcí, kterých by se mohli zúčastnit, motivací seniorů k účasti na nich, možností zaměstnání v „nových“ profesích atd.) a rozšířit dobrovolnické aktivity seniorů.

Komplexní péče pro seniory – cílem je rozvinout zázemí pro plnohodnotný život seniorů prostřednictvím kvalitních a dostupných zdravotních a sociálních služeb a vyšší informovanosti o možnostech jejich využívání, dále pak prostřednictvím realizace různých typů preventivních aktivit, a také zvyšováním finanční dostupnosti různých služeb či akcí.

Prostředí obce (regionu) - priority je přispět k prodloužení aktivního a plnohodnotného života seniorů vytvářením uživatelsky příznivého prostředí. Zejména se jedná o rozšiřování bezbariérovosti (veřejných prostranství, veřejných budov, služeb, dopravy) a zvyšování dostupnosti vhodného typu bydlení pro seniory.

Informovanost a osvěta – cílem priority je zvýšit informovanost seniorů o veškerých tématech souvisejících s aktivním a zdravým stárnutím (pořádané akce, dostupné služby, příprava na život ve stáří atd.) a nastavit procesy vzájemné informovanosti dotčených organizací a institucí

(zejména o jejich aktivitách a možnostech spolupráce) a tím přispět k vyšší kvalitě života seniorů i k vyšší úrovni organizacemi poskytovaných služeb.

Témata k řešení v podopatření:

- Programy na podporu aktivního a zdravého stárnutí (např. opatření na podporu zvýšení zaměstnanosti a společenského uplatnění starších osob, zvýšení povědomí společnosti o stárnutí, mezigenerační dialog, rozvoj asistivních technologií)
- Aktivizace seniorů
- Komplexní péče o seniory
- Prostředí venkova
- Informovanost a osvěta

Příklady projektů:

- realizovat aktivity na podporu zdravého života seniorů
- dlouhodobě vytvářet a zajišťovat podmínky pro neformální setkávání seniorů,
- podporovat vznik „nových nebo specifických“ profesí vhodných pro seniory
- systematicky využívat profesní kvalifikaci seniorů
- rozšiřovat poskytování zdravotně sociálních služeb
- podporovat další vzdělávání zdravotnického personálu a sociálních pracovníků v oblasti přístupu k seniorům
- rozšiřovat nabídku a kapacity sociálních služeb, zejména ambulantních
- rozšiřovat bezbariérové prostředí v regionu MAS
- vytvářet vhodné podmínky pro řešení bytové situace seniorů
- podporovat realizaci úprav bytů seniorů s ohledem na jejich potřeby
- komplexně a cíleně propagovat aktivity všech poskytovatelů
- zvyšovat informovanost seniorů o aktivitách realizovaných ve všech úrovních
- šířit osvětu a informovanost mezi seniory o jejich právech, rozvíjet a propagovat specializovanou poradenskou činnost pro seniory v oblasti právní, zdravotní, ekonomické, bezpečnostní apod.
- vyhledávat seniory ohrožené exkluzí a pomáhat jim začleňovat se do komunity obce

RO V.

Rozvojová oblast RO V.

VZDĚLÁNÍ - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI

Strategický cíl RO V.:

Kvalitní a dostupné školství a vzdělávání pro všechny obyvatele regionu a věkové skupiny s dobrým prostředím pro profesní práci a rozvoj sektoru.

Oblast školství a vzdělávání je klíčovou oblastí pro růst celého regionu, a pro zajištění budoucí stability a ekonomické prosperity. Region HANÁ naváže na stávající aktivity, a v nejbližším období bude v tomto sektoru vyvíjet intenzivnější činnost.

Aby mohly být pozitivní změny v oblasti vzdělávání a školství nastartovány a následně podporovány, je ve strategii navržen systém komplexní podpory, reflektující možnosti dotační podpory prostřednictvím vlastních nástrojů, nástrojů evropských programů IROP a OP VVV. Podporované aktivity lze rozdělit dle typu na 2 základní skupiny: zajištění materiálního zázemí a potřebné infrastruktury, a zajištění potřebné změny prostřednictvím měkkých aktivit v celém širokém spektru problematiky.

Rozvojová oblast reflektuje aktivity koordinované a iniciované MŠMT, jako je systémový přístup prostřednictvím strategického plánování jednotlivých místních akčních plánů rozvoje školství (MAP), zohledněny jsou hodnoty a principy akce KLIMA, a nová témata jako je např. inkluze ve vzdělávání. Podpora školám ze strany Regionu HANÁ bude také prostřednictvím tzv. animace školství – pomoci při iniciaci projektů, přípravě a realizaci prostřednictvím šablon (projekty zjednodušeného financování).

Důraz při aktivitách a projektech bude kladen na podporu výuky klíčových kompetencí, které žáci základních a středních škol využijí v praxi, účelem je odstranění nesouladu nabídky a poptávky na regionálním trhu práce a zohlednění specifik regionální ekonomiky. Zásadními tématy je výuka technických a řemeslných dovedností pro zvyšování zájmu žáků a studentů o přírodovědné a technické obory, výuku cizích jazyků a oblast digitálních technologií. Z pohledu zajištění vnitřní konektivity škol, kvalitního připojení k internetu a případně pořízení digitálních vzdělávacích zdrojů výuky bude kladen důraz na zvýšení kvality výuky prostřednictvím těchto opatření.

Jedním z hlavních úkolů pro tuto rozvojovou oblast je prostřednictvím kvalitní a dostupné infrastruktury zajistit rovný přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností. Nízká dostupnost kvalitních zařízení péče o děti v předškolním věku vytváří bariéry pro zapojení rodičů na trh práce.

Opatření RO V.:

Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení

Opatření V.2: Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání

Indikátory specifického cíle RO V.

Identifikace indikátorů			
Kód NČI2014+	Název indikátoru	Měrná jednotka	Typ Indikátoru (výstup/výsledek)
5 00 20	Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení	%	výsledek
5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících	%	výsledek

	vzdělávací systém		
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	Osoby	výstup

**OP
V.1.**

Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení

V rámci opatření bude možné řešit problematiku rozvoje a vzniku zařízení péče o děti do 3 let, řešit problematiku rozšíření kapacity mateřských škol, zkvalitnit prostory škol základních a středních škol, včetně rozvoje neformálního a zájmového vzdělávání. Vedle staveb, stavebních úprav mohou být provedeny i úpravy venkovního prostranství. V rámci opatření bude řešena inkluze a to prostřednictvím úprav budov, učeben, venkovních prostor, kompenzačních pomůcek pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám. Cílem opatření je také zajištění konektivity základních a středních škol.

Cílem je prostřednictvím kvalitní a dostupné infrastruktury zajistit rovný přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností. Nízká dostupnost kvalitních zařízení péče o děti v předškolním věku vytváří bariéry pro zapojení rodičů na trh práce a limituje využití předškolního vzdělávání k vytváření a rozvíjení studijních schopností a sociální integrace jednotlivců.

Průřezově bude kladen důraz na výuku technických a řemeslných dovedností pro zvyšování zájmu žáků a studentů o přírodovědné a technické obory, výuku cizích jazyků a oblast digitálních technologií. Z pohledu zajištění vnitřní konektivity škol, kvalitního připojení k internetu a případně pořízení digitálních vzdělávacích zdrojů výuky bude kladen důraz na zvýšení kvality výuky prostřednictvím těchto opatření.

Problematika zajištění rovného přístupu ke vzdělávání bude řešena s ohledem na děti ze sociálně a kulturně znevýhodněných rodin a děti se SVP.

U všech témat řešených v tomto opatření jsou předpokládány jak projekty investiční pro posílení potřebné infrastruktury, tak aktivity neinvestiční formou „měkkých“ projektů, podporujících zlepšení kvality, dostupnosti a rozšíření aktivit v dané oblasti.

Specifický cíl opatření:

Kvalitní a všem dostupné vzdělávání a školství prostřednictvím podpory infrastruktury, staveb a vybavení, a podpory rozvoje lidského potenciálu, spolupráce, kvality a šíře aktivit s ohledem na nové trendy a výzvy.

Cílové skupiny:

- děti do 3 let
- děti a žáci
- rodiče dětí
- pedagogičtí pracovníci
- nepedagogičtí pracovníci
- pracovníci a dobrovolní pracovníci působící v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformální a zájmového vzdělávání dětí
- osoby se speciálními vzdělávacími potřebami

Přehled podopatření

Podopatření V.1.1: Vzdělávání a školství - infrastruktura, kvalita, dostupnost

Podopatření V.1.2: Zájmové a neformální vzdělávání

PO
V.1.1

Podopatření V.1.1: Vzdělávání a školství - infrastruktura, kvalita, dostupnost

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení kvality zařízení péče o děti do 3 let, kvality předškolního vzdělávání včetně usnadnění přechodu dětí na ZŠ, kvality regionálního školství a podmínek pro výuku studentů středních škol a v rámci celoživotního vzdělávání*

Popis podopatření:

Cílem podopatření je zajistit kvalitní a cenově dostupné zařízení péče o děti do 3 let. Toto podopatření má investiční i neinvestiční charakter. V rámci ní budou podpořena zařízení péče o děti do 3 let tak, aby se zejména matky mohly lépe a rychleji uplatnit na trhu práce. Bude podporováno i neformální vzdělávání v rámci rodinných center, dětských skupin ve spolupráci s rodiči a veřejností. Součástí aktivit podopatření je sdílení zkušeností mezi mateřskými školami, zapojení rodin a veřejnosti, podpora lidských zdrojů - pracovníků mateřských škol. V oblastech s pozitivním demografickým vývojem bude možné rozšiřovat prostory mateřských škol prostřednictvím stavebních úprav. V rámci priority budou moci mateřské školy komplexně vybavovat svoje prostory a pořizovat pomůcky. Podopatření je zaměřeno také na podporu pedagogů prostřednictvím vzdělávacích programů. Cílem podopatření je zvýšit kvalitu vzdělávání v základních školách ve vazbě na budoucí uplatnění na trhu práce. V rámci podopatření je možné realizovat stavební úpravy pro rozšíření kapacit škol ve vazbě i mimo vazbu na klíčové kompetence (oblast komunikace v cizích jazycích, technických a řemeslných oborů, přírodních věd, práce s digitálními technologiemi). V rámci podopatření bude podporována sociální inkluze žáků prostřednictvím stavebních úprav, pořízení vybavení pro děti se SVP a vybudování školních poradenských pracovišť pro žáky ohrožené školním neúspěchem (např. psychologie, logopedie). V rámci priority bude možné realizovat projekty k zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu. V rámci podopatření bude dále možné podporovat čtenářskou a matematickou gramotnost žáků, rozšiřovat kulturní podvědomí, rozvíjet sociální a občanskou kompetenci žáků, zapojovat a spolupracovat s rodinami a širokou veřejností, rozvíjet podnikavost a iniciativu žáků. Dílčím cílem podopatření je podpora infrastruktury pro střední a celoživotní vzdělávání, podpora aktivit spolupráce a zapojení veřejnosti, firem nebo NNO. Doplňková aktivita je zeleň v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi, střechy a zahrady.

Témata k řešení v podopatření:

- jesle, zařízení péče o děti do 3 let
- chůvy
- dětské skupiny
- rodinná centra
- zapojení rodin, spolupráce s rodiči
- dostupnost, kapacita
- Investice
- neinvestice – akce, aktivity, zlepšení výuky, kvalita výuky
- inkluze
- personální podpora MŠ

- usnadňování přechodu dětí z MŠ do ZŠ
- inkluze, a podpora dětí a žáků ohrožených školním neúspěchem (psychologie, logopedie, asistence, jazykové problémy)
- čtenářská a matematická gramotnost
- rozvoj podnikavosti a iniciativy
- polytechnické vzdělávání (věda, technologie, inženýring, matematika = STEM) Technické a přírodovědné
- přírodovědné vzdělávání, EVVO
- digitální kompetence
- kariérové poradenství
- aktivní používání cizího jazyka, rozvoj kompetencí pro používání cizího jazyka
- kulturní povědomí
- rozvoj sociálních a občanských kompetencí dětí a žáků
- aktivity spolupráce

Příklady projektů:

- V obci je budova, která je nevyužita, obec tuto budovu vlastní a chce jí využít po úpravách (rekonstrukce topení, podlah, oken, úprava venkovního prostranství, bezbariérový přístup do budovy) pro zařízení o děti do 3 let i vzhledem ke skutečnosti, že v malé obci není mateřská škola.
- V obci existuje jednotřídní mateřská škola, vzhledem k zvyšující se výstavbě rodinných domů je potřeba rozšířit kapacitu mateřské školy o jednu třídu. Dojde k rekonstrukci půdních prostor, vybudování schodiště, nákup vybavení do nové třídy.
- Za účelem zvýšení kvality vzdělávání na odborném učilišti a uplatnění na trhu práce dojde k nakoupení CNC strojů, které budou umístěny do nově upravených prostor školy.

PO
V.1.2

Podopatření V.1.2: Zájmové a neformální vzdělávání

Realizační cíl podopatření: *Zvýšení kvality zájmového a neformálního vzdělávání mládeže*

Popis podopatření:

Cílem podopatření je podpořit infrastrukturu zájmového a neformálního vzdělávání mládeže formou stavebních úprav a pořízení vybavení v klíčových kompetencích. Cílem podopatření je zvýšit kvalitu zájmového a neformálního vzdělávání i prostřednictvím „měkkých“ projektů (spolupráce, výměna příkladů dobré praxe nebo investice do posílení týmu). V rámci podopatření budou podporovány aktivity zájmového a neformálního vzdělávání v ostatních oborech kromě klíčových kompetencí. V rámci podopatření bude podporováno smysluplné trávení volného času nebo prázdnin. Doplňková aktivita je zeleň v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi, střechy a zahrady.

Témata k řešení v podopatření:

- ZUŠ
- zájmové a neformální vzdělávání v klíčových kompetencích
- zájmové a neformální vzdělávání v ostatních oborech
- spolky a NNO jako subjekty pro zájmové a neformální vzdělávání (zapojování a rozvoj mimoškolních zdrojů)
- EVVO
- smysluplné trávení volného času, prázdnin

Příklad projektu:

- V budově obecního úřadu existují volné prostory. Po stavebních úpravách budou tyto prostory využity pro výuku zájmových kroužků s cílem rozvoje klíčových kompetencí, v oblasti techniky u dětí školního věku. Upravené prostory budou vybaveny novým mobiliářem.
- Mezinárodní spolupráce základních uměleckých škol ke zvýšení podpory smysluplného trávení volného času, posílení zájmového a neformálního vzdělání.

OP
V.2.

Opatření V.2: Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání

Cílem opatření je zkvalitnit podmínky pro pedagogické i nepedagogické pracovníky. Zlepšit přípravu budoucích a začínajících pedagogických pracovníků. Cílem opatření je posílení spolupráce škol s veřejností, rodiči či dalšími organizacemi (NNO, firmami, státní správou...) a také spolupráce a sdílení profesních zkušeností mezi pedagogickými a nepedagogickým pracovníky. Nedílnou součástí je zvýšit manažerské znalosti pedagogů a posílit strategické řízení pracovníků.

Specifický cíl opatření: *Kvalitní podmínky pro pedagogické a nepedagogické pracovníky, rozvoj jejich kompetencí a znalostí včetně posílení spolupráce s relevantními aktéry.*

Cílové skupiny:

- pedagogičtí pracovníci
- nepedagogičtí pracovníci
- pracovníci a dobrovolní pracovníci působící v oblasti vzdělávání nebo asistenčních služeb a v oblasti neformální a zájmového vzdělávání dětí
- rodiče dětí

Přehled podopatření

Podopatření V.2.1: Zlepšení kompetencí pracovníků, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů a nepedagogických pracovníků, kvalita přípravy začínajících pedagogů, strategické řízení

Podopatření V. 2. 1: Sdílení profesních zkušeností, vzájemná spolupráce pedagogů a nepedagogických pracovníků

PO
V.2.1

Podopatření V.2.1: Zlepšení kompetencí pracovníků, osobnostně sociální a profesní rozvoj pedagogů a nepedagogických pracovníků, kvalita přípravy začínajících pedagogů, strategické řízení

Realizační cíl podopatření: *Kvalitní podmínky pro pedagogické i nepedagogické pracovníky, zvýšení profesního rozvoje*

Popis podopatření:

V rámci podopatření dojde ke zlepšení kompetencí pedagogických i nepedagogických pracovníků. Podopatření je zaměřeno na individuální rozvoj osobnosti pracovníka a prostřednictvím metod, workshopů a cvičení k posílení strategického řízení.

Témata k řešení v podopatření:

- zlepšení kompetencí pracovníků, profesní rozvoj
- posílení strategického řízení

Příklady projektů:

- prostřednictvím metod (workshopů) dojde k posílení manažerských znalostí ředitele ZŠ.

PO
V.2.2

Podopatření V.2.1: Sdílení profesních zkušeností, vzájemná spolupráce pedagogů a nepedagogických pracovníků

Realizační cíl podopatření: *Posílení spolupráce a sdílení profesních zkušeností*

Popis podopatření:

V rámci podopatření bude možné řešit zkvalitnění postupů a nástrojů podpory pedagogů, prohloubení spolupráce školy a rodiny, zlepšení kompetencí pracovníků předškolního, základního i středního vzdělávání. V rámci podopatření se bude rozvíjet i praxe nepedagogických pracovníků nebo pracovníků neformálního a zájmového vzdělávání.

Témata k řešení v podopatření:

- podpora profesních zkušeností pedagogů formou seminářů, workshopů
- spolupráce pedagogů, sdílení dobrých příkladů praxe
- podpora nepedagogických pracovníků a pracovníků v rámci zájmového a neformálního vzdělávání
- zapojení rodin, spolupráce s rodiči

Příklady projektů:

- Ke zkvalitnění práce v předškolním vzdělávání je nezbytné si v rámci workshopů, společných exkurzí předávat zkušenosti s novými metodami ve vzdělávání.

XV.5 Popis integrovaných a inovativních rysů strategie

XV.5.1 Integrace

Snahou strategie CLLD je přistupovat koordinovaně a provázaně k jednotlivým aktivitám. Při tvorbě strategie CLLD se spolupracovalo s různými aktéry v území (obce, podnikatelé, školy, NNO, turistická infocentra...) a vzájemně se sladily a provázaly potřeby, cíle a aktivity.

Území MAS Region HANÁ má velký integrační potenciál. Kancelář MAS má do procesu přípravy, tvorby a realizace strategie navázanou dobrou spolupráci s jednotlivými zástupci oblastí rozvoje prostřednictvím pracovních skupin. Tato setkání participovala občany s odborníky a dalšími aktéry pro dané oblasti. Na základě jednotlivých setkání pracovních skupin mohli zástupci za oblastí rozvoje diskutovat o problémech, které je spojují. Jedním z dobrých příkladů bylo setkávání zástupců škol či zemědělci, kteří na jednáních diskutovali nad společnými potřebami a rozvíjeli potenciály projektů.

Celkově území MAS Region HANÁ má velmi dobré integrační vazby s členskými obcemi, mikroregiony, svým územím dobře navazuje na blízkost ORP Konice, Prostějov a krajského města Olomouc.

Celé území je integračně spojené prostřednictvím shodných charakteristik, jako je např. převažující počet malých sídel v území, společné tradice, nářečí, struktura podnikatelských subjektů v obci (převažující počet drobných řemeslníků). Silnou integrační vazbou MAS je existence spolků (SDH, Sokol, sportovní kluby...), které jsou ve všech členských obcích nejvýraznější složkou pro kulturní a společenský život.

Kromě společných integračních prvků v území usiluje MAS Region HANÁ o provázanost i za své hranice. Prostřednictvím projektů spolupráce (mezinárodní i národní) rozšiřovala a nadále bude rozšiřovat integraci občanů MAS v různých oblastech života a jejich zájmů.

Všechny tyto výše jmenované integrační prvky a další dávají základ dnešnímu ucelenému území MAS Region HANÁ.

Proto jsou ve strategii CLLD jednotlivá opatření mezi sebou provázaná a realizace projektů v jednom opatření navazuje nebo doplňuje projekty realizované v druhém opatření. Strategie je platná pro celé území MAS.

Integrovaný přístup napříč programovými rámci

K poznání, nakolik jsou vzájemně provázána opatření v rámci jednoho specifického cíle, nám slouží grafické znázornění těchto vazeb prostřednictvím koincidenční matice. Vzájemná vazba, resp. intenzita vazeb mezi opatřeními strategie je v koincidenční matici vyjádřena v několika úrovních (0 – žádná vazba, 1 – slabá vazba, 2 – silná vazba). V případě, že se vzájemná vazba rovná 0, znamená to, že neexistuje zcela jasný synergický efekt.

Vazba CLLD	Opatření I. 1. Podpora rozvoje podnikání v regionu	Opatření I. 2. Stabilita a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví	Opatření I.3. Sociální podnikání	Opatření I. 4. Podpora rozvoje cestovního ruchu	Opatření II. 1. Rozvoj dopravní a technické infrastruktury	Opatření II.2. Obnova a rozvoj obecního majetku pro občany	Opatření II.3. Rozvoj bydlení	Opatření II. 4. Řízení obcí a informovanost	Opatření II.5. Bezpečnost	Opatření III.1. Ochrana a rozvoj životního prostředí	Opatření III.2. Kulturní dědictví a památky	Opatření IV.1. Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace	Opatření IV.2. Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi	Opatření IV. 3. občanská společnost pro sociální inkluzi	Opatření IV. 4. Prorodinná opatření	Opatření IV.5 Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb	Opatření IV. 6 Senioři a aktivní stárnutí	Opatření V. 1. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury	Opatření V.2. Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání
Opatření 1. 1. podpora rozvoje podnikání v regionu		2	2	2	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	1	0	0	0
Opatření I. 2: Stabilita a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví	2		2	2	1	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opatření I.3. Sociální podnikání	2	2		1	1	0	0	0	0	1	0	1	2	1	1	1	1	0	0
Opatření I. 4. Podpora rozvoje cestovního ruchu	2	2	1		2	1	0	1	1	1	2	1	0	0	0	0	1	0	0
Opatření II. 1. Rozvoj dopravní a technické infrastruktury	2	1	1	2		1	2	1	1	1	1	2	1	1	1	0	1	1	0
Opatření II.2. Obnova a rozvoj obecního majetku pro plnění veřejných služeb a společenských potřeb	0	0	0	1	1		2	2	2	1	2	2	1	1	2	0	1	2	0
Opatření II.3. Rozvoj bydlení	0	0	0	0	2	2		1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Opatření II. 4. Řízení obcí a informovanost	0	0	0	1	1	2	1		1	2	1	1	0	0	0	1	0	1	1
Opatření II.5. Bezpečnost	0	0	0	1	1	2	1	1		1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Opatření III.1. Ochrana a rozvoj životního prostředí	1	2	1	1	1	1	1	2	1		0	0	0	0	0	0	1	1	1
Opatření III.2. Kulturní dědictví a památky	0	0	0	2	1	2	0	1	0	0		2	0	0	0	0	0	1	0
Opatření IV.1. Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace	0	0	1	1	2	2	0	1	0	0	2		1	1	1	1	2	2	1
Opatření IV.2. Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi	0	0	2	0	1	1	0	0	0	0	0	1		1	2	1	1	1	1

Vazba CLLD	Opatření I.1. Podpora rozvoje podnikání v regionu	Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví	Opatření I.3. Sociální podnikání	Opatření I.4. Podpora rozvoje cestovního ruchu	Opatření II.1. Rozvoj dopravní a technické infrastruktury	Opatření II.2. Obnova a rozvoj obec. majetku pro	Opatření II.3. Rozvoj bydlení	Opatření II.4. Řízení obcí a informovanost	Opatření II.5. Bezpečnost	Opatření III.1. Ochrana a rozvoj životního prostředí	Opatření III.2. Kulturní dědictví a památky	Opatření IV.1. Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace	Opatření IV.2. Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi	Opatření IV.3. Občanská společnost pro sociální inkluzi	Opatření IV.4 Prorodinná opatření	Opatření IV.5 Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb	Opatření IV.6 Senioři a aktivní stárnutí	Opatření V.1. Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury	Opatření V.2. Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání
Opatření IV.3. občanská společnost pro sociální inkluzi	0	0	1	0	1	1	0	0	0	0	0	1	1		2	1	1	0	0
Opatření IV.4 Prorodinná opatření	1	0	1	0	1	2	0	0	0	0	0	1	2	2		1	0	2	1
Opatření IV.5 Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb	1	0	1	0	0	0	0	1	0	0	0	1	1	1	1		1	0	0
Opatření IV.6 Senioři a aktivní stárnutí	0	0	1	1	1	1	0	0	0	1	0	2	1	1	0	1		0	0
Opatření V.1. Vzdělávání a školství - infrastruktura, kvalita, dostupnost	0	0	0	0	1	2	1	1	0	1	1	2	1	0	2	0	0		2
Opatření V.2. Rozvoj lidských zdrojů a zvyšování kompetencí pro vzdělávání	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	1	0	1	0	0	2	

XV.5.2 Inovace

Samotná realizace projektů v rámci CLLD je inovativní, neboť podobná struktura a provázanost aktivit v území neexistuje. Jedním z principů metody Leader je vyhledávání inovace a uvádění jí do praxe v území MAS. Strategie CLLD je široce otevřený prostor pro realizaci inovativních projektů. Realizací strategie CLLD v území dojde ke zkvalitnění situace a zlepšení stavu ve všech problematických oblastech.

Podpora inovativnosti v rámci preferenčních kritérií

Inovativnost řešení bude podpořena u všech realizovaných projektů. Projekty v jednotlivých programových rámcích mohou být bodově zvýhodněny za inovativnost. Toto bude řešeno v preferenčních kritériích v rámci přípravy jednotlivých výzev.

Podpora inovativnosti animací

Inovativnost řešení bude předmětem soustavné činnosti v rámci animace území. Součástí animačních aktivit budou akce a aktivity, které napomohou vývoji inovativních řešení pro jednotlivé oblasti rozvoje. Důraz bude také kladen na přenos příkladů dobré praxe a přenos inovativních řešení z jiných částí ČR i Evropy.

Podpora inovativnosti formou spolupráce

Inovativní řešení byly v minulosti obvyklým tématem realizovaných projektů spolupráce. I v rámci realizace této strategie předpokládáme obdobný postup. Inovativní řešení, integrující řešení problémů nad rámec jednotlivých obcí a subjekt, a nad rámec jednotlivých témat, budou předmětem realizace společných projektů spolupráce, které bude MAS iniciovat. Realizovány mohou být přímo místní akční skupinou nebo jiným vhodným subjektem v území.

Podpora inovativnosti prostřednictvím partnerství

Pro zavádění inovativních řešení v jednotlivých oblastech rozvoje je zásadní navazování a realizace partnerství mezi MAS, subjekty v území MAS a potenciálními žadateli a dalšími spolupracujícími subjekty s inovačním potenciálem. Jde zejména o spolupráci s vysokými školami a univerzitami, nebo s oborovými organizacemi a subjekty v jednotlivých tematických oblastech (např. hospodářská komora, asociace a svazy apod.)

Příklady aplikace inovativních řešení ve strategii MAS:

- komplexní přístup k propojení subjektů podnikání a vzdělávání pro zlepšení situace na trhu práce, zapojením celé šíře aktérů (hospodářská komora, základní a střední školy apod.)
- podpora drobného podnikání ve směru využívání inovativních technologií a řešení,
- zapojení místních podnikatelských subjektů do vzdělávacího procesu
- Podpora vzniku destinačního managementu v cestovním ruchu území regionu HANÁ
- Podpora řešení a předcházení sociálním problémům prostřednictvím iniciace a vybudování komunitních center v obci a zapojení znevýhodněných skupin do běžného života, taková to forma začlenění osob v území MAS dosud neexistuje

- komunitní plánování akčních plánů v jednotlivých tematických oblastech rozvoje Regionu HANÁ, navazující na rozvojovou strategii (např. Komunitní plánování sociálních služeb na území kde doposud není funkční)
- realizace projektů sociálního podnikání
- podpora dětských skupin (v území dodnes vůbec neexistuje), realizací projektu zaměřeného na podporu dětí do 3 let prostřednictvím otevření dětských skupin, dojde ke vzniku inovativního projektu
- zapojení dětí a mládeže do tvorby občanské společnosti. Zapojení dětí a mládeže formou projektů.
- Systémový projekt hospodaření se srážkovými vodami v sídlech
- Identifikace a ochrana hodnot krajinného rázu pro ucelené území Regionu HANÁ
- Společná řešení v území v oblasti hospodaření s odpady.

Výčet je pouze demonstrativní. Další inovativní projekty a aktivity budou identifikovány a realizovány v rámci realizační fáze strategie. Zásadní roli v procesu inovací budou hrát tematické pracovní skupiny MAS a animační aktivity MAS.

XV.6 Vazba na strategické dokumenty

Kapitola identifikuje nejdůležitější a relevantní strategie na různé územní úrovni se vztahem k CLLD Regionu HANÁ. Tyto strategie jsou viditelně provázány se strategií komunitně vedeného místního rozvoje MAS Region HANÁ a navzájem se doplňují. Vazba CLLD na strategické dokumenty je identifikována v 5 úrovních ve vztahu k území. Existuje však celá řada dalších strategických dokumentů, které ale nemají přímou vazbu na strategii CLLD a kterým v rámci této kapitoly není věnována pozornost.

Všechna opatření v rozvojových oblastech strategie CLLD Regionu HANÁ jsou provázána a jsou v souladu s níže uvedenými strategiemi.

XV.6.1 Vazba na strategie Evropské unie

Strategie komunitního rozvoje MAS Region HANÁ je vzájemně provázána se strategiemi Evropské unie:

1) Evropa 2020 / Europe 2020 (2010)

Strategie pro inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění. Hlavní cíle strategie jsou následující: úsilí o dosažení 75% zaměstnanosti žen a mužů ve věku od 20 do 64 let, zlepšení podmínek pro výzkum a vývoj, zejména s cílem zajistit, aby veřejné a soukromé investice v tomto odvětví dosáhly v úhrnu 3 % HDP, snížení emisí skleníkových plynů o 20 % oproti úrovním roku 1990 a zvýšení podílu energie z obnovitelných zdrojů v konečné spotřebě energie na 20 % a posun ke zvýšení energetické účinnosti o 20 %, zlepšení úrovně vzdělání, zejména snahou snížit míru předčasného ukončování školní docházky pod 10 % a zvýšit podíl osob ve věku 30-34 let s dokončeným terciárním nebo srovnatelným vzděláním na nejméně 40 %, podpora sociálního začlenění, zejména prostřednictvím snižování chudoby, a to snahou snížit počet lidí ohrožených chudobou nebo vyloučením nejméně o 20 milionů.

Tyto cíle jsou provázány se strategií CLLD Regionu HANÁ, která ve svých prioritách podporuje inteligentní a udržitelný růst podporující začlenění.

2) Územní agenda Evropské unie 2020 / Territorial Agenda of the European Union 2020 (2011)

Cílem této agendy je poskytnout strategické směry pro územní rozvoj, podpořit zohlednění územní dimenze v různých politikách na všech úrovních správy a zajistit provádění strategie Evropa 2020 v souladu se zásadami územní soudržnosti. Územní priority rozvoje Evropské unie: Podpora integrovaného rozvoje ve městech a venkovských a specifických oblastech, Podpora integrovaného rozvoje ve městech a venkovských a specifických oblastech, Územní integrace v přeshraničních a nadnárodních funkčních regionech, Zajištění globální konkurenceschopnosti regionů na základě silné místní ekonomiky, Zlepšení územního propojení pro jednotlivce, komunity a podniky, Správa a propojení ekologických, krajinných a kulturních hodnot regionů.

Tyto priority jsou provázány se strategií CLLD Regionu HANÁ, která prostřednictvím svých priorit podporuje územní rozvoj.

3) Obnovená Strategie EU pro udržitelný rozvoj

Cílem této strategie je ochrana životního prostředí, sociální spravedlnost a soudržnost, hospodářská prosperita, plnění našich mezinárodních povinností.

Strategie CLLD Regionu HANÁ respektuje a podporuje cíle strategie pro udržitelný rozvoj, to znamená, že uspokojuje potřeby současné generace, aniž by byla ohrožena schopnost budoucích generací uspokojovat potřeby svoje.

XV.6.2 Vazba strategie na národní strategie

Strategie komunitního rozvoje MAS Region HANÁ je vzájemně provázána s národními strategiemi:

1) Strategie regionálního rozvoje ČR 2014-2020

Strategie regionálního rozvoje je základním dokumentem regionální politiky na úrovni státu formující regionální politiku ČR. Formuluje souhrnně cíle, problémové okruhy a priority, které bude třeba zabezpečovat při zajišťování politiky regionálního rozvoje v ČR a přesahy mezi evropskou a národní regionální politikou ČR. SRR má tyto cíle: Regionální konkurenceschopnost; Územní soudržnost; Environmentální udržitelnost; Veřejná správa a spolupráce.

Tyto cíle jsou provázány se strategií CLLD Regionu HANÁ, která ve svých prioritách podporuje cíle SRR.

2) Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky 2010

Naplňuje 5 stanovených prioritních os: Společnost, člověk a zdraví; Ekonomika a inovace; Rozvoj území; Krajina, ekosystémy a biodiverzita; Stabilní a bezpečná společnost.

Strategie CLLD respektuje klíčové oblasti Strategického rámce udržitelného rozvoje ČR.

3) Dopravní politika ČR pro období 2014-2020 s výhledem do roku 2050

Dopravní politika je vrcholový strategický dokument Vlády ČR pro sektor doprava. Dokument identifikuje hlavní problémy sektoru a navrhuje opatření na jejich řešení. Hlavními tématy strategie jsou: harmonizace podmínek na přepravním trhu, modernizace, rozvoj a oživení železniční a vodní dopravy, zlepšení kvality silniční dopravy, omezení vlivů dopravy na životní prostředí a veřejné zdraví, zvýšení bezpečnosti dopravy, rozvoj městské, příměstské a regionální hromadné dopravy v rámci IDS a další.

Strategie CLLD respektuje a navazuje na klíčové oblasti této strategie.

4) Národní strategie rozvoje cyklistické dopravy ČR pro léta 2013-2020

Cyklistika je výrazně průřezové téma, které zasahuje do kompetence několika resortů, a to na úrovni státní správy i místní samosprávy. Z hlediska kompetencí se dělí do oblasti dopravní obsluhy území (resort dopravy) a oblasti cykloturistiky (resort místního rozvoje). Mezi cíle této národní strategie jsou uvedeny: Výstavba a údržba cyklistické infrastruktury; Využití stávajících cest i pro potřeby cyklistů.

Strategie CLLD respektuje a navazuje na klíčové oblasti této strategie.

5) Koncepce památkové péče v ČR 2011-2016

Kulturní památky; Památkově chráněná území; Ústřední seznam kulturních památek; Evidence movitých kulturních památek; Monitoring památkového fondu; Výzkum a vývoj; Integrovaný systém ochrany movitého kulturního dědictví; Archeologické dědictví; Ochrana kulturní krajiny; Řešení nepředvídatelných událostí; Kompenzace za omezení vlastnického práva; Odborné vzdělávání; Edukační aktivity; Památky a cestovní ruch; Výkonné orgány památkové péče; Památková inspekce; Odborná organizace památkové péče; Účast dalších subjektů při nakládání s památkovým fondem. Strategie CLLD respektuje a navazuje na klíčové oblasti této strategie.

6) Státní kulturní politika ČR na léta 2015–2020 (s výhledem do roku 2025)

Dokument je zpracován za účelem podpory kultury, umění, péče o památky a dalších cílů, které vycházejí z Programového prohlášení vlády, schváleného usnesením vlády č. 96 ze dne 12. února 2014.

Strategie CLLD respektuje a navazuje na oblasti podpory strategie Státní kultury politiky ČR.

7) Strategie sociálního začleňování 2014-2020

Strategie popisuje prioritní témata ČR pro oblast sociálního začleňování osob v období do roku 2020 a pro čerpání z veřejných rozpočtů ČR i využívání Evropských strukturálních a investičních fondů Evropské unie (dále jen „EU“) v programovém období 2014-2020. Dále obsahuje přehled opatření mající vliv na sociální začleňování a boj s chudobou a přehled relevantních materiálů a zdrojů. Strategie vychází z „Dlouhodobé vize resortu práce a sociálních věcí pro oblast sociálního začleňování“ schválené ministrem práce a sociálních věcí v květnu 2012, zahrnuje však i oblasti překračující hranice resortu, které mají významný vliv na sociální začleňování osob.

Strategie CLLD navazuje a je v přímém souladu se Strategií sociálního začleňování.

8) Koncepce státní politiky cestovního ruchu v ČR 2014–2020

Koncepce představuje základní strategický střednědobý dokument v oblasti cestovního ruchu pro období 2014 – 2020. Jejím hlavním cílem je zvyšovat konkurenceschopnost celého odvětví cestovního ruchu na národní i regionální úrovni, udržení jeho ekonomické výkonnosti i jeho pozitivních dopadů na socio-kulturní a environmentální rozvoj České republiky.

Strategie CLLD navazuje a stanovuje opatření pro rozvoj cestovního ruchu v souladu s Koncepcí státní politiky CR.

9) Strategie vzdělávací politiky ČR do roku 2020 (2014)

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020 stanovuje základní rámec pro další rozvoj školství. Jejím obsahem jsou tři základní priority – snižovat nerovnosti ve vzdělávání, podporovat kvalitní výuku a učitele jako její klíčový předpoklad a odpovědně a efektivně řídit vzdělávací systém.

Strategie CLLD přímo navazuje a respektuje Strategii vzdělávací politiky ČR do roku 2020.

10) Národní strategický plán rozvoje venkova 2007-2013 [akt. 2010]

Národní strategický plán rozvoje venkova ČR je strategický dokument pro přípravu programování Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Dokument zajišťuje spolupráci a koordinaci s ostatními nástroji politiky ČR a EU (strukturální politika, politika soudržnosti, ochrana životního prostředí a přírodních zdrojů, a rybářská politika) s cílem zabránit překryvům ve využívání těchto nástrojů. Zpracování Národního strategického plánu rozvoje venkova ČR vychází z povinnosti členského státu definované v Nařízení Rady (ES) č. 1698/2005 ze dne 20. září 2005 o podpoře pro rozvoj venkova z Evropského zemědělského fondu pro rozvoj venkova. Analytická část Národního strategického plánu rozvoje venkova se zaměřuje na hodnocení hospodářské a sociální situace, stavu životního prostředí a potenciálu pro rozvoj. Rovněž kvantifikuje tematické a územní priority a cíle každé osy Programu rozvoje venkova a navrhuje vhodné ukazatele pro monitorování a hodnocení. Dále obsahuje popis opatření a uvedení částky vyčleněné pro vytvoření vnitrostátní sítě v oblasti venkova.

Strategie CLLD přímo navazuje a respektuje NSPRV.

11) Státní politika životního prostředí ČR 2012-2020

Státní politika životního prostředí České republiky 2012 - 2020 vymezuje plán na realizaci efektivní ochrany životního prostředí v České republice do roku 2020. Hlavním cílem je zajistit zdravé a kvalitní životní prostředí pro občany žijící v České republice, výrazně přispět k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizovat negativní dopady lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, a přispět tak ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. SPŽP je zaměřena na oblast ochrany a udržitelného využívání zdrojů, ochrany klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochrany přírody a krajiny, bezpečného prostředí.

Strategie CLLD navazuje a respektuje ve všech svých opatřeních Státní politiku životního prostředí.

12) Koncepce podpory místní Agendy 21 v ČR do roku 2020

Nástroj ke zlepšování kvality veřejné správy, strategického řízení, zapojování veřejnosti a budování místního partnerství, s cílem podpořit systematický postup k udržitelnému rozvoji na místní či regionální úrovni.

Strategie CLLD navazuje a respektuje Koncepti podpory místní Agendy 21.

13) Národní koncepce podpory rodin s dětmi

Koncepce vytváří vhodné socioekonomické podmínky pro fungování rodin zaměřující se na finanční zajištění rodiny, slučitelnost práce a rodiny a služby péče o děti; podporu zkvalitňování rodinných vztahů a posilování rodičovských kompetencí; podporu rodin se specifickými potřebami a podporu zapojení krajů a obcí do rodinné politiky.

Strategie CLLD přímo navazuje na Národní koncepci podpory rodin s dětmi a ve svých opatřeních zohledňuje cíle této koncepce.

14) Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy ČR 2011 – 2015

Dokument navazuje a dále rozpracovává dokumenty formulující základní strategické cíle školství jako Programové prohlášení vlády v oblasti regionálního školství a Národní program reform. Základním principem a určujícím motivem Dlouhodobého záměru ČR 2011 pro následující období je zvýšit kvalitu a efektivitu ve vzdělávání a tím také konkurenceschopnost ČR v mezinárodním srovnání.

Strategie CLLD respektuje záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy.

15) Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů 2010 – 2020

Česká republika se touto směrnicí zavazuje do roku 2020 splnit dva závazné cíle – podíl energie z OZE na hrubé konečné spotřebě energie v ČR ve výši 13 % v roce 2020 a podíl energie z OZE ve všech druzích dopravy na hrubé konečné spotřebě energie v dopravě v ČR ve výši 10 % v roce 2020. Tento akční plán předpokládá v roce 2020 dosažení 14 % podílu energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie a 10,8 % podílu 14 % energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě v dopravě.

Strategie CLLD respektuje ve svých opatřeních Národní akční plán ČR pro energii z obnovitelných zdrojů.

16) Státní program ochrany přírody a krajiny ČR 2009-2020

Strategie zahrnuje legislativní, ekonomické a odborné informační nástroje k ochraně krajiny, lesních ekosystémů, vodních a mokřadních ekosystémů, horských ekosystémů, agrosystémů a půdy, travinných ekosystémů, urbánních ekosystémů, chráněných území a druhů.

Strategie CLLD respektuje ve svých opatřeních Státní program ochrany přírody a krajiny ČR.

17) Státní politika životního prostředí 2012 – 2020

Hlavním cílem je zajištění zdravého a kvalitního životního prostředí pro občany ČR, přispění k efektivnímu využívání veškerých zdrojů a minimalizace negativních dopadů lidské činnosti na životní prostředí, včetně dopadů přesahujících hranice státu, tzn. přispívání ke zlepšování kvality života v Evropě i celosvětově. Strategie je zaměřena na oblast ochrany a udržitelného využívání zdrojů, ochranu klimatu a zlepšení kvality ovzduší, ochranu přírody a krajiny, bezpečné prostředí.

Strategie CLLD respektuje a rozvíjí ve svých opatřeních cíle Státní politiky ŽP.

XV.6.3 Vazba na strategie Olomouckého kraje

Strategie komunitního rozvoje MAS Region HANÁ je vzájemně provázána se strategiemi Olomouckého kraje:

1) Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Olomouckého kraje (2012)

Jedná se o základní strategický dokument Olomouckého kraje stanovující základní směry rozvoje v oblasti vzdělávání. Tento strategický dokument je provázán se strategií CLLD.

2) Koncept ochrany přírody a krajiny pro území Olomouckého kraje

Koncept vytyčuje hlavní směry a cíle, které by měla ochrana přírody na úrovni Olomouckého kraje sledovat a naplňovat ke zlepšení stávajícího stavu. Jednotlivým orgánům ochrany přírody, spadajícím pod působnost kraje jsou definovány konkrétní úkoly. Délka jejich plnění je navržena v rozmezí od zcela krátkodobých, u dílčích nebo snadných problémů, až po zcela dlouhodobé u spíše koncepčních, zásadních návrhů a změn.

Tento strategický dokument je provázán se strategií CLLD.

3) Plán odpadového hospodářství Olomouckého kraje pro období 2016 až 2025

Účelem POH OK je zajištění trvale udržitelného a ekonomicky únosného systému hospodaření s odpady vznikajícími na území Olomouckého kraje (i mimo něj) při dosažení zákonných cílů v oblasti nakládání s odpady stanovených zákonnými normami ČR.

Olomoucký kraj, obce a původci odpadů průběžně kontrolují vytváření podmínek pro předcházení vzniku odpadů a nakládání s nimi a naplňování stanovených cílů, zásad a opatření. Zásady a opatření jsou v souladu se strategií CLLD Regionu HANÁ.

4) Územní energetická koncepce Olomouckého kraje (2004)

Územní energetická koncepce (ÚEK) stanoví cíle a zásady nakládání s energií na území kraje, města nebo obce. ÚEK vytváří podmínky pro hospodárné nakládání s energií v souladu s potřebami hospodářského a společenského rozvoje včetně ochrany životního prostředí. Koncepce je v souladu se strategií CLLD, v níž se řeší problém s hospodárným nakládáním s energií.

5) Koncepce optimalizace rozvoje silniční sítě II. a III. třídy Olomouckého kraje do r. 2020

Koncepce obsahuje návrh hlavních směrů rozvoje silniční sítě v majetku kraje (II. a III. třídy) v návaznosti na národní strategii rozvoje silnic vyšší třídy a platnou územně plánovací dokumentaci. Koncepce navazuje na strategie CLLD přímo.

6) Program rozvoje cestovního ruchu Olomouckého kraje na období 2014–2020

Základní strategický dokument pro oblast cestovního ruchu, který určuje vizi rozvoje cestovního ruchu v kraji, ale také nastavuje základní systém spolupráce na jeho rozvoji.

7) Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2015 – 2017

Strategický dokument kraje, který je výsledkem aktivního zjišťování potřeb osob na území kraje a hledání způsobů jejich uspokojování s využitím dostupných zdrojů. Je zpracovaný v souladu se zákonem č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů, ve spolupráci s obcemi na území kraje, se zástupci poskytovatelů sociálních služeb a se zástupci osob, kterým jsou poskytovány sociální služby.

Strategie CLLD přímo navazuje na střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Ol. kraji a respektuje cíle plánu.

8) Program rozvoje Olomouckého kraje 2012-2015

Zajišťuje rozvoj podpory vzniku firem a pracovních příležitostí, podporu znalostní ekonomiky, rozvoj lidských zdrojů, vzdělávání a rovných příležitostí, podpora dopravy a technické infrastruktury a kvality života.

Strategie CLLD přímo navazuje na Program rozvoje Olomouckého kraje.

9) Strategie ITI Olomouckého kraje

Strategie rozvoje metropolitní oblasti, která zahrnuje klíčové investice řešící problémy daného území.

Strategie CLLD uplatňuje principy strategie ITI i ve svých prioritách a rozvíjí spolupráci.

10) Program rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje

Je základním střednědobým koncepčním dokumentem kraje v různých oblastech rozvoje.

Strategie CLLD navazuje na Program rozvoje územního obvodu Ol. kraje.

XV.6.4 Vazba na místní strategie

Strategie komunitního rozvoje MAS Region HANÁ je vzájemně provázána se schválenými místními strategickými dokumenty:

1) STRATEGIE OBCÍ

Strategický dokument Program rozvoje obce (PRO): V rámci činnosti místní akční skupiny bylo zpracováno 40 PRO, které jsou řešeny dle osnovy MMR ČR. Tyto PRO posloužily k lepšímu poznání celého území MAS a tak MAS mohla lépe posoudit potřeby svého území, tím pádem strategie komunitního rozvoje MAS navazuje na strategické dokumenty obcí a vzájemně se doplňuje. Strategie CLLD se opírá o provedené dotazníkové šetření, které proběhlo v jednotlivých obcích MAS.

2) STRATEGIE MIKROREGIONŮ

V rámci území MAS jsou 4 mikroregiony. Jedná se o mikroregion Kosteletsko, Kosířsko, Konicko a Litovelsko. Strategie mikroregionů se zabývají tématy, která rovněž řeší strategie CLLD MAS Region HANÁ. Jedná se například o rozvoj technické a dopravní infrastruktury, podpora školství a spolků, péče o seniory, tvorba a obnova životního prostředí, kulturní a společenské aktivity, rekonstrukce památek.

3) STRATEGIE OBCÍ S ROZŠÍŘENOU PŮSOBNOSTÍ (ORP)

Strategie CLLD MAS Region HANÁ navazuje i na strategie jednotlivých ORP: Konice, Olomouc, Litovel a Prostějov. Strategie ORP řeší oblasti rozvoje vzdělávání, odpadů, sociální, neziskový sektor a životní prostředí.

Tab 28 Vazba CLLD se strategiemi

Strategický cíl	Vazba CLLD se strategiemi			
	Místní strategické dokumenty	Strategie Olomouckého kraje	Národní strategie	Strategie Evropské unie
PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU	Dotyková vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Dotyková vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD
ROZVOJ OBCÍ	Nejsilnější vazba na CLLD	Dotyková vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ A KULTURNÍ DĚDICTVÍ	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD
OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD
VZDĚLÁNÍ - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD	Silná vazba na CLLD

Zdroj: Vlastní zpracování

XV.7 Akční plán

Akční plán obsahuje popis programových rámců s rozdělením na opatření CLLD s tématy projektů, včetně principů pro určení preferenčních kritérií. Integrovaná strategie komunitně vedeného rozvoje Regionu HANÁ realizuje 3 programové rámce:

- **Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu (PR IROP)**
- **Programový rámec Programu rozvoje (PR PRV)**
- **Programový rámec Operačního programu Zaměstnanost (PR OPZ)**

Tyto programové rámce jsou v gesci Ministerstva pro místní rozvoj, ministerstva zemědělství a Ministerstva práce a sociálních věcí. Programové rámce jsou v souladu s relevantními programy pro období 2014–2020, a vychází z metodických doporučení jednotlivých ministerstev, zejména z dokumentu „Metodický pokyn pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014–2020 (dále také „MPIN“), vydáno Ministerstvem pro místní rozvoj ČR dne 10. listopadu 2015.

Programové rámce programů – obsahující definice konkrétních opatření CLLD pro naplnění stanovených cílů. V rámci jednotlivých programových rámců jsou definovány „Opatření programového rámce“ (např. Opatření PR IROP), u programového rámce PRV jsou nazvány již zavedenou terminologií Fiche. Je potřeba mít na paměti, že Opatření programového rámce jsou odlišná od opatření návrhové části strategie, ač se terminologicky obě nazývají „Opatření“.

XV.7.1 Přehled rozsahu programových rámců

PR IRIOP - Programový rámec Integrovaného regionálního operačního programu

- **O1 - Opatření PR IROP 1 – Rozvoj dopravní a technické infrastruktury**
Vazba na specifický cíl IROP: 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
- **O2 - Opatření PR IROP 2 – Infrastruktura komunitních center**
Vazba na specifický cíl IROP: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
- **O3 - Opatření PR IROP 3 – Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení**
Vazba na specifický cíl IROP: 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
- **O4 - Opatření PR IROP 4 – Infrastruktura pro neformální vzdělávání**
Vazba na specifický cíl IROP: 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
- **O5 - Opatření PR IROP 5 – Infrastruktura sociálních služeb**
Vazba na specifický cíl IROP: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi

PR PRV - Programový rámec Programu rozvoje

- **F1 – Fiche PR PRV 1 - Podpora rozvoje podnikání v regionu** (Článek 19, odstavec 1., písmeno b))
- **F2 – Fiche PR PRV 2 - Investice do zemědělských podniků** (Článek 17, odstavec 1., písmeno a) Investice do zemědělských podniků)
- **F3 – Fiche PR PRV 3 - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů** (Článek 17, odstavec 1., písmeno b)
- **F4 – Fiche PR PRV 4 - Neproduktivní investice v lesích** (Článek 25)
- **F5 – Fiche PR PRV 5 - Investice do lesnických technologií** (Článek 26)
- **F6 – Fiche PR PRV 6 – Spolupráce v rámci iniciativy LEADER** (Článek 44)

PR OPZ - Programový rámec Operačního programu Zaměstnanost

- **O1 - Opatření PR OPZ 1 – Komunitní centra**
- **O2 - Opatření PR OPZ 2 – Prorodinná opatření**

XV.7.2 Programový rámec IROP

Úvodní teze k programovému rámci IROP

Programový rámec IROP vychází z priorit a opatření Integrovaného regionálního operačního programu, který vláda České republiky schválila pro období let 2014 až 2020 dne 9. července 2014 usnesením č. 555.

Podporované oblasti byly zvoleny na základě zpracované integrované strategie, projednané komunitně v území Regionu HANÁ. Vychází zejména z provedených podrobných analýz:

- Vlastní analýza v rámci strategie CLLD
- Podrobné oborové analýzy MAS Region HANÁ (oblast infrastruktury pro pěší a nemotorové dopravy)
- Analýzy a strategie pro oblast „Školství“ a „Sociální“ v projektu Meziobecní spolupráce (2014-2015)
- Komunitní plán sociálních služeb Konicka

Rozsáhlé investiční potřeby definované v rozvojových oblastech strategie CLLD byly zúženy na vybraná opatření programového rámce IROP, v souladu s cíli a prioritami tohoto programu. Při stanovení Opatření programového rámce IROP byly také zohledněny limity podpory dané omezenou alokací na realizaci těchto opatření v území Regionu HANÁ. Absorpční kapacita ve všech vybraných oblastech podpory značně převyšuje možnosti tohoto programového rámce, což jednoznačně dokladují provedené podrobné analýzy a průzkumy u potenciálních žadatelů v oblasti dopravy, oblasti sociální i oblasti vzdělávání a školství.

Při výběru jednotlivých projektů proto bude dbán důraz na kvalitu a naplňování stanovených kritérií.

Podporované oblasti

V programovém rámci IROP byla k podpoře realizace strategie vybrána 3 opatření:

- **O1 - Opatření PR IROP 1 – Zvyšování bezpečnosti dopravy - Infrastruktura pro pěší**
- **O2 - Opatření PR IROP 2 – Infrastruktura komunitních center**
- **O3 - Opatření PR IROP 3 – Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení**
- **O4 - Opatření PR IROP 4 – Infrastruktura pro neformální vzdělávání**
- **O5 - Opatření PR IROP 5 – Infrastruktura sociálních služeb**

O1 - Opatření PR IROP 1 – Zvyšování bezpečnosti dopravy - Infrastruktura pro pěší

Číslo opatření:	O1 – PR IROP 1
Název opatření:	Zvyšování bezpečnosti dopravy - Infrastruktura pro pěší
Specifický cíl strategie:	Rozvojová oblast II – ROZVOJ OBCÍ Opatření CLLD II.1: Rozvoj dopravní a technické infrastruktury Podopatření II.1.3: Infrastruktura pro pěší
Vazba na specifický cíl IROP:	Projekty naplňují a budou realizovány v rámci Specifického cíle 4.1. - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření je tematicky navázáno na specifický cíl IROP: 1.2: Zvýšení podílu udržitelných forem dopravy
Popis opatření:	Cílem realizace projektů v tomto opatření je prostřednictvím investic do infrastruktury zlepšit bezpečnost přemísťování osob a nákladů v sídlech našeho regionu. Vedlejším dopadem těchto opatření by mělo být také snížení zátěže životního prostředí a eliminování negativních vlivů na lidské zdraví. Dojde tím ke zlepšení dopravní dostupnosti práce, služeb a vzdělání. Chodníky pro pěší v sídlech jsou prvním úsekem v řetězci úseků vedoucích z bydliště do zaměstnání. Zprostředkování bezpečného přístupu obyvatel k nástupu do dalších druhů veřejné dopravy (bus, MHD, vlak) je nezbytným předpokladem pro rozvoj udržitelných forem dopravy a jejich preference pře dopravou osobními motorovými vozidly. Zvláštní pozornost bude věnována - návaznosti různých druhů dopravy - využití potenciál nemotorové dopravy k mobilitě pracovních sil, - účelnému propojení ploch bydlení, občanského vybavení, veřejných prostranství. Podle provedených průzkumů v území, kdy byla zmapována v prostředí GIS kompletní infrastruktura pro pěší, vychází pro tento typ opatření vysoká absorpční kapacita, značně převyšující předpokládanou alokaci.
Typy projektů:	- rekonstrukce a modernizace komunikací pro pěší - zvyšování bezpečnosti dopravy - zlepšení bezpečnosti chodců v sídlech - zlepšení dostupnosti a bezbariérový přístup zastávek hromadné dopravy - přizpůsobení komunikací pro nemotorovou dopravu osobám s omezenou pohyblivostí nebo orientací

Příjemci podpory:	<ul style="list-style-type: none"> - kraje - obce - dobrovolné svazky obcí - organizace zřizované nebo zakládané kraji, obcemi, dobrovolnými svazky obcí - provozovatelé dráhy nebo drážní dopravy podle zákona č. 266/1994 Sb., o drahách - dopravci ve veřejné linkové dopravě podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě - Ministerstvo dopravy ČR - subjekty zajišťující dopravní obslužnost, uvedené v § 8 odst. 1 zákona č. 194/2010 Sb., o veřejných službách v přepravě cestujících a o změně dalších zákonů, tedy stát, kraje a obce, pokud poskytují veřejné služby v přepravě cestujících samy, a dopravci, kteří jsou provozovateli veřejné linkové dopravy podle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, na základě smlouvy o veřejných službách v přepravě cestujících 	
Minimální a maximální výše:	Region HANÁ předpokládá stanovení limitů pro podporu jednotlivých projektů a bude o nich informovat v jednotlivých výzvách.	
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria pro toto opatření budou stanovené až v konkrétní výzvě. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů.	
Výsledky:	Indikátory výsledku	
	Kód NČI2014+	název indikátoru
	7 51 20	Podíl veřejné osobní dopravy na celkových výkonech v osobní dopravě
	Indikátory výstupu	
	Kód NČI2014+	název indikátoru
7 50 01	Počet realizací vedoucích ke zvýšení bezpečnosti v dopravě	

O2 Opatření PR IROP 2 – Infrastruktura komunitních center

Číslo opatření:	O2 – PR IROP 2
Název opatření:	Infrastruktura komunitních center
Specifický cíl strategie:	Rozvojová oblast IV – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE Opatření IV.3: Občanská společnost pro sociální inkluzi Podopatření IV.3.1: Komunitní centra - Infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb
Vazba na specifický cíl IROP:	Projekty naplňují a budou realizovány v rámci Specifického cíle 4.1. - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření je tematicky navázáno na specifický cíl IROP: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Popis opatření:	<p>Předmětem opatření je realizace opatření k sociální inkluzi, prostřednictvím vybudování a vybavení komunitních center.</p> <p>Cílem opatření „Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby“ je řešení problematiky sociálního vyloučení. Očekávaným výsledkem je vyšší dostupnost a kvalita služeb, vedoucí k sociální inkluzi. Pro řešení této problematiky je potřeba dobudovat infrastrukturu pro poskytování služeb a sociální práce prostřednictvím komunitních center.</p> <p>Podpora rozvoje infrastruktury komunitních center za účelem sociálního začleňování a zvýšení uplatnitelnosti na trhu práce směřuje k vybudování sítě komunitních center v obcích regionu, vzájemně spolupracujících.</p> <p>Jedná se o veřejná víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb.</p> <p>Cílem je vytvoření materiálně a technicky vhodného prostoru pro:</p> <ul style="list-style-type: none"> - veřejná projednávání s ambicí setkávání obyvatel komunity (lokality) a sousedů, případně ostatních obyvatel obce s cílem snížení předsudků a sblížení kultur; - vznik jádrových skupin za cílem nastartování komunitní práce; - setkávání tematických skupin pro řešení identifikovaných problémů komunity; - realizaci volnočasových aktivit, kulturních a zájmových akcí vyplývajících z tradic a zvyků dané komunity či krajové oblasti; - realizaci aktivit s cílem zplnomocnění motivovaných obyvatel komunity a získávání kompetencí pro vyjednávání a řešení běžných životních problémů a situací (učebny a školící místnosti) s ohledem

	<p>na prvek podpory sociální integrace a uplatnění na trhu práce.</p> <p>Současně komunitní centra vytváří prostor pro řešení krizových situací jednotlivců jako první kontakt pro navázání dalších sociálních a jiných služeb.</p> <p>Kapacita a potenciál center komunitních služeb je v obcích RH nedostačující a u některých typů sociálních služeb a sociálně preventivních programů nedostupná (např. služby pro rodiny a děti). Ve 48 obcích RH neexistuje zařízení, které by novým výzvám v souvislosti se sociální integrací vyhovovalo. Předmětem intervence by mělo být tento stav zlepšit. Předpokládá se vznik řady menších komunitních center v obcích RH, která budou vzájemně programově provázána, a budou nabízet potřebnou náplň činnosti. Cílem je vytvořit infrastrukturu pro sociální služby komunitního charakteru poskytované v přirozeném prostředí.</p> <p>Na aktivity v tomto SC navazují aktivity v prioritní ose 2 OP Zaměstnanost.</p>
<p>Typy projektů:</p>	<p>Rozvoj infrastruktury komunitních center bude zahrnovat: stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení a případné související úpravy venkovního prostranství (zeleň, parková úprava) za účelem vytvoření prostoru pro setkávání členů komunit ohrožených sociálním vyloučením.</p> <ul style="list-style-type: none"> - nová výstavba objektů pro působení a činnost stanovené komunity - rekonstrukce objektů pro působení a činnost stanovené komunity - pořízení vybavení pro objekty komunitních center - související úpravy venkovních prostor komunitních center - Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy, aleje, hřiště a parky do realizovaných projektů. - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet a obsah je demonstrativní
<p>Příjemci podpory:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - nestátní neziskové organizace - organizační složky státu - příspěvkové organizace organizačních složek státu - kraje - organizace zřizované nebo zakládáné kraji - obce - organizace zřizované nebo zakládáné obcemi - dobrovolné svazky obcí - organizace zřizované nebo zakládáné dobrovolnými svazky obcí - církve - církevní organizace
<p>Minimální a maximální výše:</p>	<p>Region HANÁ předpokládá stanovení limitů pro podporu jednotlivých projektů a bude o nich informovat v jednotlivých výzvách</p>

Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria pro toto opatření budou stanovené až v konkrétní výzvě. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů.	
Výsledky:	Indikátory výsledku	
	Kód NČI2014+	název indikátoru
	6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce
	Indikátory výstupu	
	Kód NČI2014+	název indikátoru
5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci	

O3 - Opatření PR IROP 3 – Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení

Číslo opatření:	O3 – PR IROP 3
Název opatření:	Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení
Specifický cíl strategie:	Rozvojová oblast V – VZDĚLÁNÍ - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení Podopatření V.1.1: Vzdělávání a školství - infrastruktura, kvalita, dostupnost
Vazba na specifický cíl IROP:	Projekty naplňují a budou realizovány v rámci Specifického cíle 4.1. - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření je tematicky navázáno na specifický cíl IROP: 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Popis opatření:	Cílem je prostřednictvím kvalitní a dostupné infrastruktury zajistit rovný přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností. Cíle bude dosaženo podporou investic do výstavby, stavebních úprav a pořízení vybavení za účelem zajištění rovného přístupu ke kvalitnímu vzdělávání a s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí žáků. Podpořeny budou vzdělávací zařízení (školy, školská zařízení a další zařízení podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit), která umožní zlepšit kvalitu formálního vzdělávání (předškolního, základního, středního, vyššího odborného), a dalšího vzdělávání dospělých. Důraz bude kladen na podporu kvalitní infrastruktury pro výuku klíčových kompetencí, které žáci základních a středních škol využijí v praxi, účelem je odstranění nesouladu nabídky a poptávky na regionálním trhu práce a zohlednění specifik regionální ekonomiky. Průřezově bude kladen důraz na výuku technických a řemeslných dovedností pro zvyšování zájmu žáků a studentů o přírodovědné a technické obory, výuku cizích jazyků a oblast digitálních technologií, vybudování zázemí, využitelného pro celoživotní učení a rekvalifikace v souladu s požadavky trhu práce. Pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí bude využito také zájmové neformální vzdělávání. V rámci opatření budou realizovány projekty 2 typů: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Podpora infrastruktury pro předškolní vzdělávání – podpora zařízení péče o děti do 3 let, dětských skupin a mateřských škol ▪ Podpora infrastruktury pro základní vzdělávání v základních školách Na aktivity v tomto SC navazují aktivity v prioritní ose 3 OP VVV. V území byla zpracována podrobná analýza stavu školství a navázána

	<p>komunikace s jednotlivými školami. Průzkum u jednotlivých vzdělávacích zařízení i v jednotlivých obcích ukazuje na vysokou potřebnost a absorpční kapacitu u tohoto opatření. Potřebnost konkrétních investic bude dále strategicky rámována v současné době zpracovávanými strategickými dokumenty „Místní akční plány rozvoje školství“.</p>
<p>Typy projektů:</p>	<p>Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení péče o děti, ve vazbě na území, kde je prokazatelný nedostatek těchto kapacit, a tím umožnění lepšího zapojení rodičů s dětmi předškolního věku na trh práce. Součástí projektu na stavbu či stavební úpravy infrastruktury pro předškolní zařízení mohou být úpravy venkovního prostranství.</p> <p>Vzhledem k tomu, že území Regionu HANÁ spadá do území vymezených ORP se sociálně vyloučenou lokalitou (ORP Konice, Prostějov, Olomouc), je možné i rozšiřování kapacit základních škol mimo vazbu na klíčové kompetence.</p> <p>Příklady řešených projektů:</p> <p>Podpora sociální inkluze prostřednictvím stavebních úprav budov a učeben, školních poradenských pracovišť, pořízení vybavení a kompenzačních pomůcek a kompenzačního vybavení pro děti se SVP, nezbytných pro zajištění rovného přístupu ke vzdělávání sociálně vyloučeným osobám.</p> <p>Zajištění vnitřní konektivity škol a připojení k internetu – rozvoj vnitřní konektivity v prostorách škol a školských zařízení a připojení k internetu.</p> <p>Modernizace odborných učeben fyziky a chemie na ZŠ za účelem zajištění adekvátních prostor pro výuku a rozvoj žáků v klíčové kompetenci přírodních věd. Budou provedeny nezbytné stavební úpravy učeben a pořízení vybavení.</p> <p>Rekonstrukce a vybavení stávajících prostor základní školy za účelem vytvoření podmínek pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami s cílem posílit integraci žáků a žákyň. Budou provedeny nezbytné stavební úpravy v areálu včetně přístavby a pořízeno potřebné vybavení.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy a zahrady. - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet a obsah je demonstrativní
<p>Příjemci podpory:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - zařízení péče o děti do 3 let - školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšší odborné školy - další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit - kraje - organizace zřizované nebo zakládáné kraji - obce

	<ul style="list-style-type: none"> - organizace zřizované nebo zakládáné obcemi - nestátní neziskové organizace - církve - církevní organizace - organizační složky státu - příspěvkové organizace organizačních složek státu
Minimální a maximální výše:	Region HANÁ předpokládá stanovení limitů pro podporu jednotlivých projektů a bude o nich informovat v jednotlivých výzvách.
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria pro toto opatření budou stanovené až v konkrétní výzvě. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů.
Výsledky:	Indikátory výsledku
	Kód NČI2014+ název indikátoru
	5 00 20 Podíl tříletých dětí umístěných v předškolním zařízení
	5 00 30 Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém
	5 01 20 Počet osob využívající zařízení péče o děti do 3 let
	Indikátory výstupu
	Kód NČI2014+ název indikátoru
5 00 01 Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení	

O4 - Opatření PR IROP 4 – Infrastruktura pro neformální vzdělávání

Číslo opatření:	O4 – PR IROP 4
Název opatření:	Infrastruktura pro neformální vzdělávání
Specifický cíl strategie:	Rozvojová oblast V – VZDĚLÁNÍ - INVESTICE DO BUDOUCNOSTI Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení Podopatření V.1.2: Zájmové a neformální vzdělávání
Vazba na specifický cíl IROP:	Projekty naplňují a budou realizovány v rámci Specifického cíle 4.1. - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření je tematicky navázáno na specifický cíl IROP: 2.4 Zvýšení kvality a dostupnosti infrastruktury pro vzdělávání a celoživotní učení
Popis opatření:	Cílem je prostřednictvím kvalitní a dostupné infrastruktury zajistit rovný přístup ke vzdělávání a k získávání klíčových schopností formou zájmového a neformálního vzdělávání. Cíle bude dosaženo podporou investic do výstavby, stavebních úprav a pořízení vybavení za tímto účelem. Podpořeny budou vzdělávací zařízení, která umožní zlepšit kvalitu zájmového a neformálního vzdělávání mládeže a dalšího vzdělávání dospělých. Důraz bude kladen na podporu kvalitní infrastruktury pro neformální vzdělávání v klíčových kompetencích, které žáci využijí v praxi. Průřezově bude kladen důraz na zajištění rozvoje technických a řemeslných dovedností pro zvyšování zájmu žáků a studentů o přírodovědné a technické obory, výuku cizích jazyků a oblast digitálních technologií. V rámci zpracovaných průzkumů v území v letech 2014 a 2015 a po diskusích se zástupci vzdělávacích zařízení a samospráv v území bylo zjištěno, že infrastruktura pro zájmové a neformální vzdělávání je v území ještě méně rozvinuta než vlastní infrastruktura formálního vzdělávání. Využívá se často kapacit infrastruktury formálního vzdělávání, což přináší komplikace při sladění obou těchto oblastí. Zastaralost vybavení neumožňuje dostatečný rozvoj a využití moderních trendů a inovací. U řady vzdělávacích zařízení některé oblasti dříve běžného zájmového a neformálního vzdělávání vymizely úplně (např. technické a řemeslné dílny, zahradnické a zemědělské dovednosti apod.) Investicí a podporou zájmového a neformálního vzdělávání lze dosáhnout cílů často efektivněji než u formálního vzdělávání, lze dosáhnout větší zainteresovanosti žáků a studentů.

	Na aktivity v tomto SC navazují aktivity v prioritní ose 3 OP VVV.												
Typy projektů:	<p>Stavby, stavební úpravy, pořízení vybavení za účelem zajištění dostatečné kapacity kvalitních a cenově dostupných zařízení pro zájmové a neformální vzdělávání.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavební úpravy, pořízení vybavení pro zajištění rozvoje klíčových kompetencí formou zájmového a neformálního vzdělávání v oblastech komunikace v cizích jazycích, v oblasti technických a řemeslných oborů, přírodních věd, ve schopnosti práce s digitálními technologiemi - Podpora sociální inkluze prostřednictvím zájmového a neformálního vzdělávání. - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet a obsah je demonstrativní 												
Příjemci podpory:	<ul style="list-style-type: none"> - zařízení péče o děti do 3 let - školy a školská zařízení v oblasti předškolního, základního a středního vzdělávání a vyšší odborné školy - další subjekty podílející se na realizaci vzdělávacích aktivit - kraje - organizace zřizované nebo zakládáné kraji - obce - organizace zřizované nebo zakládáné obcemi - nestátní neziskové organizace - církve - církevní organizace - organizační složky státu - příspěvkové organizace organizačních složek státu 												
Minimální a maximální výše:	Region HANÁ předpokládá stanovení limitů pro podporu jednotlivých projektů a bude o nich informovat v jednotlivých výzvách.												
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria pro toto opatření budou stanovené až v konkrétní výzvě. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů.												
Výsledky:	<table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;"><i>Indikátory výsledku</i></th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;"><i>Kód NČI2014+</i></th> <th style="text-align: center;"><i>název indikátoru</i></th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">5 00 30</td> <td>Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém</td> </tr> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;"><i>Indikátory výstupu</i></th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;"><i>Kód NČI2014+</i></th> <th style="text-align: center;"><i>název indikátoru</i></th> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">5 00 01</td> <td>Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení</td> </tr> </tbody> </table>	<i>Indikátory výsledku</i>		<i>Kód NČI2014+</i>	<i>název indikátoru</i>	5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém	<i>Indikátory výstupu</i>		<i>Kód NČI2014+</i>	<i>název indikátoru</i>	5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení
<i>Indikátory výsledku</i>													
<i>Kód NČI2014+</i>	<i>název indikátoru</i>												
5 00 30	Podíl osob předčasně opouštějících vzdělávací systém												
<i>Indikátory výstupu</i>													
<i>Kód NČI2014+</i>	<i>název indikátoru</i>												
5 00 01	Kapacita podporovaných zařízení péče o děti nebo vzdělávacích zařízení												

O5 Opatření PR IROP 5 – Infrastruktura sociálních služeb

Číslo opatření:	O5 – PR IROP 5
Název opatření:	Infrastruktura sociálních služeb
Specifický cíl strategie:	Rozvojová oblast IV – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE Opatření IV.2: Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi Podopatření IV.2.1: Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby
Vazba na specifický cíl IROP:	Projekty naplňují a budou realizovány v rámci Specifického cíle 4.1. - Posílení komunitně vedeného místního rozvoje za účelem zvýšení kvality života ve venkovských oblastech a aktivizace místního potenciálu. Opatření je tematicky navázáno na specifický cíl IROP: 2.1 Zvýšení kvality a dostupnosti služeb vedoucí k sociální inkluzi
Popis opatření:	Předmětem opatření je realizace opatření k sociální inkluzi. Půjde o investice do infrastruktury pro dostupnost a rozvoj sociální služby. Cílem opatření „Infrastruktura pro dostupnost a rozvoj sociální služby“ je řešení problematiky sociálního vyloučení. Očekávaným výsledkem je vyšší dostupnost a kvalita služeb, vedoucí k sociální inkluzi. Pro řešení této problematiky je potřeba dobudovat infrastrukturu pro poskytování sociálních služeb. Podpora bude směřovat ke zlepšení infrastruktury zařízení stávajících sociálních služeb. Z celkem 9ti registrovaných služeb byly v rámci komunitního projednávání identifikovány nejméně 2 příjemci s náměty projektů realizovatelnými v tomto opatření. Realizované projekty budou vycházet z potřeb strategicky rámovaných v Komunitním plánu sociálních služeb v předmětném území. Na aktivity v tomto SC navazují aktivity v prioritní ose 2 OP Zaměstnanost.
Typy projektů:	Bude podporován nákup objektů, zařízení a vybavení a stavební úpravy, které vytvoří podmínky pro kvalitní poskytování sociálních služeb, obnovu a zkvalitnění materiálně-technické základny stávajících služeb sociální práce s cílovými skupinami. Příklady projektů: - vybudování zázemí pro sociální služby - vybavení zařízením sociálních služeb - investice ke zlepšení terénních služeb - investice pro zlepšení nevyhovujícího stavu objektů a zařízení stávajících poskytovaných služeb - přestavby a adaptace objektů pobytových služeb nevyhovujících vysokou koncentrací osob - Jako doplňková aktivita bude podporováno zahrnutí zeleně v okolí

	<p>budov a na budovách, např. zelené zdi a střechy, aleje, hřiště a parky do realizovaných projektů.</p> <ul style="list-style-type: none"> - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet a obsah je demonstrativní 	
Příjemci podpory:	<ul style="list-style-type: none"> - nestátní neziskové organizace - organizační složky státu - příspěvkové organizace organizačních složek státu - kraje - organizace zřizované nebo zakládané kraji - obce - organizace zřizované nebo zakládané obcemi - dobrovolné svazky obcí - organizace zřizované nebo zakládané dobrovolnými svazky obcí - církve - církevní organizace 	
Minimální a maximální výše:	Region HANÁ předpokládá stanovení limitů pro podporu jednotlivých projektů a bude o nich informovat v jednotlivých výzvách	
Principy preferenčních kritérií:	Preferenční kritéria pro toto opatření budou stanovené až v konkrétní výzvě. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů.	
Výsledky:	Indikátory výsledku	
	Kód NČI2014+	název indikátoru
	6 75 10	Kapacita služeb a sociální práce
	Indikátory výstupu	
	Kód NČI2014+	název indikátoru
	5 54 01	Počet podpořených zázemí pro služby a sociální práci

XV.7.3 Programový rámec PRV

Úvodní teze k programovému rámci PRV

Programový rámec PRV vychází z priorit a opatření Program rozvoje venkova na období 2014-2020.

Region HANÁ je veřejno-soukromé partnerství pro místní spolupráci, jehož posláním je vytvářet prostor pro spolupráci mezi obcemi, spolky, podnikateli i všemi aktivními jednotlivci na území členských obcí. Cílem je podpořit rozvoj a spolupráci v nejrůznějších oblastech života venkovských obcí.

Region HANÁ je silně zemědělský region, více jak polovina území se nachází na vysoce bonitních půdách. Západní část území v kopcovité krajině Dražanské a Zábřežské vrchoviny je naopak lesnatější, s odlišným charakterem zemědělského hospodaření a s vyšším zastoupením lesního hospodaření na jednotlivých katastrech obcí. Zemědělství, lesnictví a rozvoj venkova je tedy jednou z prioritních oblastí.

Stanovení podporovaných oblastí v programovém rámci PRV vychází z podrobné analýzy této oblasti a zejména z práce a závěrů Pracovní skupiny Zemědělství, která se ke společnému řešení zemědělské problematiky scházela v letech 2014 a 2015.

Potřeba realizace projektů definovaných v rozvojových oblastech strategie CLLD byly zúženy na vybrané Fiche programového rámce PRV, v souladu s cíli a prioritami tohoto programu. Při stanovení Fichí PRV byly také zohledněny limity podpory dané omezenou alokací na realizaci těchto opatření v území Regionu HANÁ. Absorpční kapacita ve všech vybraných oblastech podpory značně převyšuje možnosti tohoto programového rámce, což jednoznačně dokladují provedené podrobné analýzy a průzkumy u potenciálních žadatelů v oblasti zemědělství, lesnictví a drobného podnikání v regionu. Při výběru jednotlivých projektů proto bude dbán důraz na kvalitu a naplňování stanovených kritérií.

Podporované oblasti

V programovém rámci IROP byly k podpoře realizace strategie vybrány 3 Fiche:

- **F1 – Fiche PR PRV 1 - Podpora rozvoje podnikání v regionu** (Článek 19, odstavec 1., písmeno b)
- **F2 – Fiche PR PRV 2 - Investice do zemědělských podniků** (Článek 17, odstavec 1., písmeno a) Investice do zemědělských podniků)
- **F3 – Fiche PR PRV 3 - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů** (Článek 17, odstavec 1., písmeno b)
- **F4 – Fiche PR PRV 4 - Neproduktivní investice v lesích** (Článek 25)
- **F5 – Fiche PR PRV 5 - Investice do lesnických technologií** (Článek 26)
- **F6 – Fiche PR PRV 6 – Spolupráce v rámci iniciativy LEADER** (Článek 44)

Fiche 1 - Podpora rozvoje podnikání v regionu

Identifikace Fiche	
Číslo Fiche	Fiche 1
Název Fiche	Podpora rozvoje podnikání v regionu
Vazba Fiche na článek Nařízení PRV	Prioritní osa 6, prioritní oblast 6B, prioritní oblast opatření M19
Tematická vazba Fiche na PRV	Článek 19, odstavec 1., písmeno b)

Vymezení Fiche	
stručný popis Fiche	Investice na založení nebo rozvoj nezemědělských činností nezemědělských podnikatelů nebo vedoucí k diverzifikaci příjmů zemědělských podnikatelů, vytváření nových pracovních míst a posílení ekonomického potenciálu ve venkovských oblastech, a to podporou vybraných ekonomických činností.
vazba na cíle SCLLD	Rozvojová oblast I – PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU Opatření I.1: Podpora rozvoje podnikání v regionu Podopatření I.1.2: Podpora a rozvoj drobného podnikání na venkově

Oblasti podpory	
Oblasti podpory	Podpora směřuje k rozvoji drobného podnikání na venkově, a to formou investiční podpory nezemědělského podnikání. Podporované budou zejména aktivity: <ul style="list-style-type: none"> - stavební obnova (přestavba, modernizace, statické zabezpečení) či nová výstavba provozovny - pořízení strojů, technologií a dalšího vybavení sloužícího pro rozvoj podnikání v nezemědělské oblasti - doplňující výdaje jako součást projektu (úprava povrchů, náklady na výstavbu odstavných stání apod.) - nákup nemovitostí - venkovská turistika - zpracování obnovitelných zdrojů energie - nepotravinářské využití zemědělské produkce - obnova řemeslné výroby, tradiční řemesla - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet je pouze demonstrativní
Definice příjemce dotace	Podnikatelské subjekty (FO a PO) – mikropodniky a malé podniky ve venkovských oblastech, jakož i zemědělci. Zemědělský podnikatel může být i střední nebo velký podnik.

Výše způsobilých výdajů	
min.	50 tis Kč
max.	5 mil. Kč
Konkrétní rozpětí může být upraveno ve výzvě či omezeno preferenčními kritérii či jiným způsobem.	

Preferenční kritéria	
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> - Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách - Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Regionu HANÁ. - Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS. - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které zavádí nebo využívají technologie, které příznivě ovlivňují ovzduší a klima - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které pozitivně ovlivní zaměstnanost na venkově - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které využívají existující stavbu / stavby - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které aktivizuje mladou generaci - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které mají pozitivní vliv na rovné příležitosti

Indikátory výstupů	
Číslo	9 37 01
Název	Počet podpořených podniků / příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	5
cílový stav	11

Indikátory výsledků	
Číslo	9 48 00
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	2
cílový stav	3

Fiche 2 - Investice do zemědělských podniků

Identifikace Fiche	
Číslo Fiche	Fiche 2
Název Fiche	Investice do zemědělských podniků
Vazba Fiche na článek Nařízení PRV	Prioritní osa 6, prioritní oblast 6B, prioritní oblast opatření M19
Tematická vazba Fiche na PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno a)

Vymezení Fiche	
stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na zvýšení celkové výkonnosti a udržitelnosti zemědělského podnikání, a má napomoci zejména zvýšení konkurenceschopnosti všech druhů zemědělské činnosti a uplatnění inovativních zemědělských technologií.
vazba na cíle SCLLD	Rozvojová oblast I – PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví Podopatření I.2.1: Investice do zemědělských podniků

Oblasti podpory	
Oblasti podpory	<p>Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice v živočišné a rostlinné výrobě, je určena na investice do zemědělských staveb a technologií pro živočišnou a rostlinnou výrobu a pro školkařskou produkci. Podporovány budou též investice na pořízení mobilních strojů pro zemědělskou výrobu a investice do pořízení peletovacích zařízení pro vlastní spotřebu v zemědělském podniku.</p> <p>Příklady možných aplikací:</p> <p>Živočišná výroba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba a rekonstrukce stávajících a nových provozoven v různých oblastech živočišné výroby - Zavádění inovačních a automatizačních procesů do živočišné výroby. - Snižování ekologických zátěží z živočišné výroby. - Zlepšení welfare a zdraví chovaných hospodářských zvířat v Regionu Haná. - Podpora nových technologií a strojů pro zajištění kvalitní krmivové základny pro hospodářská zvířata. <p>Rostlinná výroba:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Výstavba a rekonstrukce stávajících a nových provozoven a skladových kapacit v různých oblastech rostlinné výroby. - Zavádění inovačních a automatizačních procesů v rostlinné výrobě. - Pořízení speciálních mobilních strojů, včetně traktorů. - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a

	strategické cíle, uvedený výčet je pouze demonstrativní
--	---

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel
--------------------------	-----------------------

Výše způsobilých výdajů	
min.	50 tis Kč
max.	5 mil. Kč
Konkrétní rozpětí může být upraveno ve výzvě či omezeno preferenčními kritérii či jiným způsobem	

Preferenční kritéria	
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> - Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách - Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Regionu HANÁ. - Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS. - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které zavádí nebo využívají technologie, které příznivě ovlivňují ovzduší a klima - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které pozitivně ovlivní zaměstnanost na venkově

	<ul style="list-style-type: none"> - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které využívají existující stavbu / stavby - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které aktivizuje mladou generaci - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které mají pozitivní vliv na rovné příležitosti
--	---

Indikátory výstupů	
Číslo	9 37 01
Název	Počet podpořených podniků / příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	5
cílový stav	10

Indikátory výsledků	
Číslo	9 48 00
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	0
cílový stav	1

Fiche 3 - Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů

Identifikace Fiche	
Číslo Fiche	Fiche 3
Název Fiche	Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
Vazba Fiche na článek Nařízení PRV	Prioritní osa 6, prioritní oblast 6B, prioritní oblast opatření M19
Tematická vazba Fiche na PRV	Článek 17, odstavec 1., písmeno b)

Vymezení Fiche	
stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice, které se týkají zpracování, uvádění na trh nebo vývoje zemědělských produktů. Cílem je zejména zlepšení konkurenceschopnosti prvovýrobců jejich lepším začleněním do zemědělsko-potravinářského řetězce. Klíčovým tématem je přidáváním hodnoty zemědělským produktům.

vazba na cíle SCLLD	Rozvojová oblast I – PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví Podopatření I.2.2: Zpracování a uvádění na trh zemědělských produktů
---------------------	---

Oblasti podpory	
Oblasti podpory	Podpora zahrnuje hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. Podporované budou zejména aktivity: <ul style="list-style-type: none"> - výstavba a rekonstrukce budov (včetně nezbytných manipulačních ploch) - pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) - investice související se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování - investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů - investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně marketingu) - investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet je pouze demonstrativní

Oblasti podpory	Hmotné a nehmotné investice, které se týkají zpracování zemědělských produktů a jejich uvádění na trh. <ul style="list-style-type: none"> • výstavba a rekonstrukce budov (včetně nezbytných manipulačních ploch) • pořízení strojů, nástrojů a zařízení pro zpracování zemědělských produktů, finální úpravu, balení, značení výrobků (včetně technologií souvisejících s dohledatelností produktů) • investice související se skladováním zpracovávané suroviny, výrobků a druhotných surovin vznikajících při zpracování • investice vedoucí ke zvyšování a monitorování kvality produktů • investice související s uváděním zemědělských a potravinářských produktů na trh (včetně marketingu) • investice do zařízení na čištění odpadních vod ve zpracovatelském provozu
-----------------	--

Definice příjemce dotace	Zemědělský podnikatel, výrobce potravin, výrobce krmiv nebo jiné subjekty aktivní ve zpracování, uvádění na trh a vývoji zemědělských produktů.
--------------------------	---

Výše způsobilých výdajů	
min.	50 tis Kč
max.	5 mil. Kč
Konkrétní rozpětí může být upraveno ve výzvě či omezeno preferenčními kritérii či jiným způsobem	

Preferenční kritéria	
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> - Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách - Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Regionu HANÁ. - Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS. - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které zavádí nebo využívají technologie, které příznivě ovlivňují ovzduší a klima - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které pozitivně ovlivní zaměstnanost na venkově - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které využívají existující stavbu / stavby - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které aktivizuje mladou generaci - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které mají pozitivní vliv na rovné příležitosti

Indikátory výstupů	
Číslo	9 37 01
Název	Počet podpořených podniků / příjemců
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	0
cílový stav	1

Indikátory výsledků	
Číslo	9 48 00
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	0
cílový stav	0

Fiche 4 – Neproduktivní investice v lesích

Identifikace Fiche	
Číslo Fiche	Fiche 4
Název Fiche	Neproduktivní investice v lesích
Vazba Fiche na článek Nařízení PRV	Prioritní osa 6, prioritní oblast 6B, prioritní oblast opatření M19
Tematická vazba Fiche na PRV	Článek 25

Vymezení Fiche	
stručný popis Fiche	Podpora v rámci tohoto článku zahrnuje investice ke zvyšování environmentálních a společenských funkcí lesa podporou činností využívajících společenského potenciálu lesů.
vazba na cíle SCLLD	Rozvojová oblast I – PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví Podopatření I.2.3: Neproduktivní investice v lesích

Oblasti podpory	
Oblasti podpory	<p>Podporovány budou zejména projekty zaměřené na posílení rekreační funkce lesa, či aktivity vedoucí k usměrňování návštěvnosti území.</p> <p>Realizovat lze také opatření k údržbě lesního prostředí, Podporované budou zejména aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - značení stezek pro turisty - výstavba a rekonstrukce stezek pro turisty (do šíře 2 m) - značení významných přírodních prvků - výstavba herních a naučných prvků, fitness prvků. - zřizování odpočinkových stanovišť, přístřešků - zřizování informačních tabulí - zařízení k odkládání odpadků - opatření k zajištění bezpečnosti návštěvníků lesa - mostky, lávky, zábradlí, stupně - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet je pouze demonstrativní

Definice příjemce dotace	Soukromí a veřejní držitelé lesů a jiné soukromoprávní a veřejnoprávní subjekty a jejich sdružení.
--------------------------	--

Výše způsobilých výdajů	
min.	50 tis Kč
max.	5 mil. Kč
Konkrétní rozpětí může být upraveno ve výzvě či omezeno preferenčními kritérii či jiným způsobem	

Preferenční kritéria	
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> - Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách - Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Regionu HANÁ. - Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS. - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které zavádí nebo využívají technologie, které příznivě ovlivňují ovzduší a klima - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které pozitivně ovlivní zaměstnanost na venkově - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které využívají existující stavbu / stavby - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které aktivizuje mladou generaci - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které mají pozitivní vliv na rovné příležitosti

Indikátory výstupů	
Číslo	9 27 02
Název	Počet podpořených operací (akcí)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	1
cílový stav	2
Číslo	9 30 01
Název	Celková plocha (ha)
výchozí stav	0
hodnota pro mid-term (r. 2018)	0,01
cílový stav	0,02

Indikátory výsledků

Závazný indikátor není stanoven

Fiche 5 - Investice do lesnických technologií

Identifikace Fiche

Číslo Fiche	Fiche 5
Název Fiche	Investice do lesnických technologií
Vazba Fiche na článek Nařízení PRV	Prioritní osa 6, prioritní oblast 6B, prioritní oblast opatření M19
Tematická vazba Fiche na PRV	Článek 26

Vymezení Fiche

stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na investice do lesnických technologií a do strojů a technologií vedoucích k efektivnímu zpracování dřeva, s celkovým cílem zlepšení ekonomické výkonnosti lesního hospodářství.
vazba na cíle SCLLD	Rozvojová oblast I – PODPORA ZLEPŠENÍ EKONOMICKÉ AKTIVITY REGIONU Opatření I.2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví Podopatření I.2.4: Investice do lesnických technologií

Oblasti podpory

<p>Oblasti podpory</p>	<p>Podpora je poskytována na pořízení strojů a technologií určených pro hospodaření na lesních pozemcích nebo též na výstavbu či modernizaci dřevozpracujících provozoven včetně technologického vybavení.</p> <p>Investice související s používáním dřeva jako suroviny nebo zdroje energie jsou omezeny na všechny pracovní operace před průmyslovým zpracováním; za průmyslové zpracování se nepovažuje mechanické zpracování dřeva na různé polotovary (např. výroba řeziva a jeho základní opracování).</p> <p>Podporované budou například aktivity:</p> <ul style="list-style-type: none"> - stroje a technologie pro obnovu a výchovu lesních porostů - stroje a technologie pro těžbu lesních porostů včetně přibližování - stroje ke zpracování potěžebních zbytků - stroje pro přípravu půdy před zalesněním - stroje, technologie a zařízení pro lesní školkařskou činnost - stroje pro modernizaci dřevozpracujících provozoven - další projekty a opatření naplňující uvedené specifické a strategické cíle, uvedený výčet je pouze demonstrativní
------------------------	--

<p>Definice příjemce dotace</p>	<p>Soukromí držitelé lesů, obce, svazky obcí a malé a střední podniky zaměřené na investice, které zvyšují lesnický potenciál nebo souvisejí se zpracováním, mobilizací lesnických produktů a jejich uváděním na trh.</p>
---------------------------------	---

<p>Výše způsobilých výdajů</p>	
<p>min.</p>	<p>50 tis Kč</p>
<p>max.</p>	<p>5 mil. Kč</p>
<p>Konkrétní rozpětí může být upraveno ve výzvě či omezeno preferenčními kritérii či jiným způsobem</p>	

<p>Preferenční kritéria</p>	
<p>Principy pro stanovení preferenčních kritérií</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách - Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Regionu HANÁ. - Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS. - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které zavádí nebo využívají technologie, které příznivě ovlivňují ovzduší a klima - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které pozitivně ovlivní zaměstnanost na venkově - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které využívají existující stavbu / stavby

	<ul style="list-style-type: none"> - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které aktivizuje mladou generaci - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které mají pozitivní vliv na rovné příležitosti
--	---

Indikátory výstupů	
Číslo	9 37 01
Název	Počet podpořených podniků / příjemců
výchozí stav	0
hodnotapromid-term(r. 2018)	0
cílový stav	2

Indikátory výsledků	
Číslo	9 48 00
Název	Pracovní místa vytvořená v rámci podpořených projektů (Leader)
výchozí stav	0
hodnotapromid-term(r. 2018)	0
cílový stav	0

Fiche 6 – Spolupráce v rámci iniciativy LEADER

Identifikace Fiche	
Číslo Fiche	Fiche 6
Název Fiche	Spolupráce v rámci iniciativy LEADER
Vazba Fiche na článek Nařízení PRV	Prioritní osa 6, prioritní oblast 6B, prioritní oblast opatření M19
Tematická vazba Fiche na PRV	Článek 44

Vymezení Fiche	
stručný popis Fiche	Podpora je zaměřena na spolupráci v rámci metody LEADER, pro řešení problematiky rozvoje území v rozsahu daném strategií CLLD a evropským nařízením „ Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013“.
vazba na cíle SCLLD	Rozvojová oblast I – ROZVOJ OBCÍ Opatření II.4: Podpora rozvoje obcí a území Podopatření II.4.1: Spolupráce a společné aktivity pro rozvoj regionu

Oblasti podpory	
Oblasti podpory	<p>V rámci této Fiche budou podporovány projekty, řešící formou spolupráce s jinou MAS nebo jinou skupinou místních veřejných a soukromých partnerů provádějící strategii místního rozvoje, rozvojové problémy definované v rámci Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1305/2013. Záměr projektu musí být v souladu s cíli této strategie.</p> <p>V rámci projektu lze realizovat měkké akce (propagační, informační, vzdělávací a volnočasové) zaměřené na témata, která jsou popsána níže v oblastech podpory, nebo hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav v omezeném rozsahu:</p> <p>Jako hmotné a nehmotné investice včetně stavebních úprav je možné realizovat pouze:</p> <ul style="list-style-type: none"> - investice týkající se zajištění odbytu místní produkce včetně zavedení značení místních výrobků a služeb, - investice související se vzdělávacími aktivitami, - investice do informačních a turistických center. <p>Výdaje do investic jsou způsobilé pouze za předpokladu, že jsou společně provozovány spolupracujícími subjekty.</p> <p>Způsobilá pro podporu je i předběžná technická podpora projektů spolupráce, kdy MAS musí prokázat, že plánovala provedení konkrétního projektu.</p> <p>Tematickými oblastmi pro možné řešení v rámci projektů spolupráce jsou kupříkladu následující:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Základní služby ve venkovských oblastech - Obnova vesnic ve venkovských oblastech - Předávání znalostí a informační akce - Poradenské, řídicí a pomocné služby pro zemědělství - Rozvoj zemědělských podniků a podnikatelské činnosti - Rozvoj lesních oblastí a zlepšování životaschopnosti lesů - Aktivity ke zvýšení odolnosti a ekologické hodnoty lesních ekosystémů - Zřizování seskupení a organizací producentů - Ekologické zemědělství - Spolupráce - Další projekty a opatření naplňující specifické a strategické cíle CLLD, uvedený výčet je pouze demonstrativní
Definice příjemce dotace	<p>Příjemcem dotace může být pouze MAS, jejíž SCLLD byla schválena z PRV.</p> <p>Kromě jiných místních akčních skupin (tzn. MAS, jejíž SCLLD nebyla schválena z PRV či zahraniční MAS) může MAS spolupracovat se:</p> <p>a) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU či mimo ni;</p> <p>b) skupinou místních veřejných a soukromých partnerů na jiném než</p>

	venkovském území, která provádí strategii místního rozvoje v rámci EU.
--	--

Výše způsobilých výdajů	
min.	50 tis Kč
max.	5 mil. Kč
Konkrétní rozpětí může být upraveno ve výzvě či omezeno preferenčními kritérii či jiným způsobem	

Preferenční kritéria	
Principy pro stanovení preferenčních kritérií	<ul style="list-style-type: none"> - Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách - Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Regionu HANÁ. - Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS. - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD - Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV

Indikátory výstupů	
Číslo	9 25 01
Název	Celkové veřejné výdaje (O.1) (EUR)
výchozí stav	0
hodnotapromid-term(r. 2018)	0
cílový stav	42 925

Indikátory výsledků	
Závazný indikátor není stanoven	

XV.7.4 Programový rámec OPZ

Úvodní teze k programovému rámci OPZ

Programový rámec OPZ vychází z priorit a opatření Operačního programu Zaměstnanost, a naplňuje tak cíle Investiční priority 2.3.

Podporované oblasti byly zvoleny na základě zpracované integrované strategie, projednané komunitně v území Regionu HANÁ. Vychází zejména z provedených podrobných analýz:

- Vlastní analýza v rámci strategie CLLD
- Analýzy a strategie pro oblast „Sociální“ v projektu Meziobecní spolupráce (2014-2015)
- Komunitní plán sociálních služeb Konicka
- Komunitní plán sociálních služeb Litovelska

Zaměření programového rámce bylo zvoleno interferencí potřeb definovaných v předmětném území v rámci analytických prací a možností nabízených k podpoře v programu OPZ. Při stanovení Opatření programového rámce OPZ byly také zohledněny limity podpory dané omezenou alokací na realizaci těchto opatření v území Regionu HANÁ. Absorpční kapacita ve všech vybraných oblastech podpory značně převyšuje možnosti tohoto programového rámce, což jednoznačně dokladují provedené podrobné analýzy a průzkumy u potenciálních žadatelů v podporovaných oblastech.

Podporované oblasti

V programovém rámci OPZ byla k podpoře realizace strategie vybrána 2 opatření:

- **O1 - Opatření PR OPZ 1 – Komunitní centra**
- **O2 - Opatření PR OPZ 2 – Prorodinná opatření**

O1 - Opatření PR OPZ 1 - Komunitní centra

Specifický cíl strategie: *Rozvojová oblast I – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE*
Opatření CLLD IV.3: občanská společnost pro sociální inkluzi
Podopatření IV.3.1: komunitní centra - Infrastruktura, vybavenost, aktivity, rozsah a kvalita poskytovaných služeb

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ

Opatření PR OPZ 1 je v souladu s investiční prioritou 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a specifickým cílem 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování. Opatření naplňuje cíle realizací sítě komunitních center pro zajištění sociální inkluze.

B) Popis cíle opatření

Rozvojová oblast CLLD Občanská společnost a sociální koheze se skládá z několika opatření, z nichž jedno je zacíleno na založení a rozvoj komunitních center.

Podopatření si klade za cíl v obcích regionu HANÁ s příslušnou poptávkou nastartovat činnost komunitních center jako míst pro sociální začleňování nebo prevenci sociálního vyloučení. Toho by mělo být dosaženo prostřednictvím podpory jejich aktivit a profesionální i dobrovolné činnosti. Komunitní centra by měly fungovat na bázi spolupráce, pro rozšíření kvality a dostupnosti nabízených služeb a činností.

Komunitní centra jsou víceúčelová zařízení, ve kterých se setkávají členové komunity za účelem realizace sociálních, vzdělávacích, kulturních a rekreačních aktivit s cílem zlepšit sociální situaci těchto jednotlivců a komunity jako celku. Pro dosažení těchto cílů je v zařízení poskytována kombinace komunitních a veřejných služeb, minimálně základní sociální poradenství,

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření

Opatření tematicky zapadá do rámce opatření CLLD v oblasti „Občanská společnost a sociální koheze“. Je zde provázanost a integrace řešení problémů zejména s cíli těchto opatření:

- Opatření IV.1: Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace
- Opatření IV.2: Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi
- Opatření IV.4: Prorodinná opatření
- Opatření IV.5: Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb
- Opatření IV.6: Senioři a aktivní stárnutí
- Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení
- Opatření II.4: Podpora rozvoje obcí a území

Pro realizaci projektů v tomto opatření je však zásadní vazba na opatření, realizovaná v programovém rámci IROP - O2 - Opatření PR IROP 2 – Infrastruktura komunitních center. Pro úspěšnou implementaci cílů v oblasti komunitních center v Regionu HANÁ bude nezbytná jak realizace investičních záměrů v programovém rámci IROP, tak podpora zahájení a činnosti v programovém rámci OPZ.

D) Prioritizace navrhovaných opatření

a) opatření financovaná z alokované částky

V rámci omezené alokace na tento programový rámec předpokládáme realizaci 1 – 2 projektů na podporu komunitních center v regionu. Při stanovení priorit bude postupováno v souladu s nastavenými kritérii pro opatření. Budou upřednostněny projekty, lépe naplňující cíle stanovené ve strategii CLLD.

b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace

Vzhledem k očekávanému zájmu o tuto oblast podpory, vycházejícímu z průzkumů u potenciálních příjemců a v jednotlivých obcích, předpokládaná absorpční kapacita značně převyšuje možnosti alokace tohoto programového rámce. Předpokládáme realizaci cca nejméně 5 – 7 komunitních center v obcích Regionu HANÁ, síťově spolupracujících. Vzhledem k omezeným finančním možnostem PR OPZ předpokládáme realizaci části aktivit za podpory v projektech individuálních žádostí přímo do programu OPZ. Pokud by došlo k navýšení alokace, mohly by být tyto projekty realizovány v rámci tohoto programového rámce.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

Časový harmonogram vychází z předpokladů harmonogramu schvalovacích procesů celé strategie CLLD a návazných výzev MAS. Předpokládaná realizace prvních projektů je v roce 2018, druhá vlna pak v roce 2020.

F) Popis možných zaměření projektů

V tomto opatření budou realizovány aktivity zaměřené na podporu založení a činnosti komunitního centra. Uvádíme výčet možných podporovaných aktivit, konkrétní podporované oblasti budou specifikovány v jednotlivých výzvách.

- Založení a nastartování komunitních center
- Činnost a služby komunitních center
- Spolupráce, síťování

G) Podporované cílové skupiny

Následující výčet obsahuje možné cílové skupiny, na které mohou být projekty v tomto opatření zaměřeny, v rámci jednotlivých výzev může být jejich výčet upřesněn:

- osoby sociálně vyloučené a osoby sociálním vyloučením ohrožené
- komunita, obyvatelé obcí
- obce, samosprávy
- osoby se zdravotním postižením
- osoby žijící v sociálně vyloučených lokalitách
- národnostní menšiny
- osoby pečující o malé děti
- rodiče samoživitelé
- osoby pečující o jiné závislé osoby

- osoby dlouhodobě či opakovaně nezaměstnané
- osoby ohrožené předlužeností
- osoby opouštějící institucionální zařízení
- ohrožené osoby do 18 let věku
- osoby ohrožené vícenásobnými riziky
- osoby ohrožené specifickými zdravotními riziky
- další relevantní skupiny v souladu s vymezením v pravidlech OPZ

H) Typy příjemců podpory

Potenciální příjemci podpory:

- Nestátní neziskové organizace
- Obce dle zákona č. 128/2000 Sb., o obcích
- Organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- Dobrovolné svazky obcí

Potenciální příjemci podpory mohou upřesněni v jednotlivých výzvách, v souladu s pravidly OPZ.

I) Absorpční kapacita MAS

Absorpční kapacita vycházejícímu z průzkumů u potenciálních příjemců a v jednotlivých obcích, a z kritického zhodnocení potenciálních cílových skupin pro tuto aktivitu. Předpokládaná absorpční kapacita značně převyšuje možnosti alokace tohoto programového rámce. Předpokládáme realizaci cca nejméně 5 – 7 komunitních center v obcích Regionu HANÁ, síťově spolupracujících. Většina plánovaných center bude svým rozsahem menšího charakteru odpovídajícím menší velikosti obcí, ve kterých budou realizována, a tedy i menším potenciálním cílovým skupinám. Předpokladem je ale také realizace 2 center většího rozsahu, v přirozených spádových centrech regionu. Tato centra by měla programově zaštiťovat obsah činnosti center v regionu a napomáhat realizaci aktivit sociální práce v celém regionu v rámci síťování.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

Udržitelný rozvoj

Opatření má neutrální vliv na horizontální téma Udržitelný rozvoj. Nemá přímý dopad na ochranu životního prostředí a změny klimatu. Pro dosažení rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí bude horizontální téma udržitelného rozvoje hodnoceno ve výběrových kritériích projektů.

Rovné příležitosti a nediskriminace

Opatření má pozitivní nebo neutrální vliv na rovné příležitosti a nediskriminaci. Horizontální téma rovné příležitosti a nediskriminace bude hodnoceno ve výběrových kritériích projektů. Projekty svým charakterem podporují rovné příležitosti a nediskriminaci. Při realizaci projektů bude zohledněna problematika rovnosti mužů a žen.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Preferenční kritéria pro hodnocení projektů budou stanovena v jednotlivých výzvách. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů. Kritéria budou stanovena zejména s ohledem na:

- potřebnost realizace projektu v území
- pokrytí potřeb cílových skupin v území
- zapojení cílových skupin do projektu
- snižování nezaměstnanosti v území
- inovativnost řešení
- partnerství, síťování
- účelnost, cíle a konzistentnost projektu

O2 - Opatření PR OPZ 2 - Podpora prarodinných opatření

Specifický cíl strategie: Rozvojová oblast I – OBČANSKÁ SPOLEČNOST A SOCIÁLNÍ KOHEZE
Opatření CLLD IV.4: Prarodinná opatření
Podopatření IV.4.1: Dětské skupiny, individuální péče o děti a zařízení pro děti mladšího školního věku pro zlepšení situace na trhu práce

A) Popis vazby opatření na specifický cíl 2.3.1 OPZ

Opatření PR OPZ 2 je v souladu s investiční prioritou 2.3 Strategie komunitně vedeného místního rozvoje a specifickým cílem 2.3.1 Zvýšit zapojení lokálních aktérů do řešení problémů nezaměstnanosti a sociálního začleňování. Opatření naplňuje cíle realizací projektů prarodinných opatření.

B) Popis cíle opatření

Rozvojová oblast Občanská společnost a sociální koheze se skládá z několika opatření, z nichž jedno je zacíleno na pomoc rodičům v péči o děti, aby se současně mohli věnovat i svému zaměstnání. Proto budou podporovány především školní družiny, kluby, příměstské tábory, dětské skupiny v podnicích či individuální péče. Další cíle mohou být v této oblasti stanoveny v souladu s vymezením problematiky v Operačním programu Zaměstnanost.

C) Popis provázanosti navrhovaných opatření, a to včetně provázanosti na ostatní operační programy

Opatření tematicky zapadá do rámce opatření CLLD v oblasti „Občanská společnost a sociální koheze“. Je zde provázanost a integrace řešení problémů zejména s cíli těchto opatření:

- Opatření IV.1: Rozvoj občanské společnosti, spolky a neziskové organizace
- Opatření IV.3: občanská společnost pro sociální inkluzi
- Opatření IV.5: Podpora procesů plánování rozvoje sociálních služeb
- Opatření I.1: Podpora rozvoje podnikání v regionu
- Opatření I.3: Sociální podnikání
- Opatření II.4: Podpora rozvoje obcí a území
- Opatření V.1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení

Pro realizaci projektů v tomto opatření je zásadní vazba na opatření, realizovaná v programovém rámci IROP - O3 - Opatření PR IROP 3 – Infrastruktura pro vzdělávání a celoživotní učení. Pro úspěšnou implementaci cílů v oblasti prarodinných opatření v Regionu HANÁ předpokládáme realizaci investičních záměrů v programovém rámci IROP.

D) Priorizace navrhovaných opatření

a) opatření financovaná z alokované částky

V rámci omezené alokace na tento programový rámec předpokládáme realizaci 1 – 2 projektů na podporu prarodinných opatření. Absorpční kapacita vychází z průzkumů, které vedly k podání

individuálních projektů MAS přímo do opatření OPZ, a které stále nepokrývají potřeby v území všech 48 členských obcí. Při stanovení priorit bude postupováno v souladu s nastavenými kritérii pro opatření. Budou upřednostněny projekty, lépe naplňující cíle stanovené ve strategii CLLD.

b) opatření financovaná z alokované částky v případě navýšení alokace

Vzhledem k očekávanému zájmu o tuto oblast podpory, vycházejícímu z průzkumů u potenciálních příjemců a v jednotlivých obcích, předpokládaná absorpční kapacita převyšuje možnosti alokace tohoto programového rámce. Pokud by došlo k navýšení alokace, byla by problematika řešena na území více obcí.

E) Časový harmonogram realizace opatření ve vazbě na finanční plán

Časový harmonogram vychází z předpokladů harmonogramu schvalovacích procesů celé strategie CLLD a návazných výzev MAS. Předpokládaná realizace prvních projektů je v roce 2018, druhá vlna pak v roce 2020.

F) Popis možných zaměření projektů

V tomto opatření budou realizovány aktivity zaměřené na podporu prorodinných opatření. Uvádíme výčet možných podporovaných aktivit, konkrétní podporované oblasti budou specifikovány v jednotlivých výzvách.

- Podpora zařízení, která doplní chybějící kapacitu stávajících institucionálních forem zařízení (typu školní družiny, kluby),
- Podpora příměstských táborů v době školních prázdnin pro děti mladšího školního věku
- Podpora dětských skupin pro podniky i veřejnost
- Individuální péče o děti

Uvedený popis možných zaměření projektů je pouze indikativní, a může být rozšířen v souladu s naplněním cílů stanovených v opatření CLLD i opatření programu OPZ.

G) Podporované cílové skupiny

Následující výčet obsahuje možné cílové skupiny, na které mohou být projekty v tomto opatření zaměřeny, v rámci jednotlivých výzev bude jejich výčet upřesněn:

- ženy ohrožené na trhu práce
- rodiče s malými dětmi
- osoby pečující o jiné závislé osoby
- další relevantní skupiny v souladu s vymezením v pravidlech OPZ

H) Typy příjemců podpory

Potenciální příjemci podpory:

- Poskytovatelé sociálních služeb
- Nestátní neziskové organizace

- Obce
- Organizace zřizované obcemi působící v sociální oblasti
- Dobrovolné svazky obcí
- Vzdělávací a poradenské instituce
- Školy a školská zařízení
- Obchodní korporace
- OSVČ

Potenciální příjemci podpory mohou upřesněni v jednotlivých výzvách, v souladu s pravidly OPZ.

I) Absorpční kapacita MAS

Absorpční kapacita vycházejícímu z průzkumů u potenciálních příjemců a v jednotlivých obcích, a z kritického zhodnocení potenciálních cílových skupin pro tuto aktivitu. Předpokládaná absorpční kapacita značně převyšuje možnosti alokace tohoto programového rámce. Vysoká poptávka po realizaci opatření v této oblasti vedla k podání individuálních projektů MAS pro řešení v části obcí (cca 7 obcí). Je zde stále patrná potenciální poptávka v dalších cca 40 obcích regionu.

J) Vliv opatření na naplňování horizontálních témat OPZ

Udržitelný rozvoj

Opatření má neutrální vliv na horizontální téma Udržitelný rozvoj. Nemá přímý dopad na ochranu životního prostředí a změny klimatu. Pro dosažení rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí bude horizontální téma udržitelného rozvoje hodnoceno ve výběrových kritériích projektů.

Rovné příležitosti a nediskriminace

Opatření má pozitivní nebo neutrální vliv na rovné příležitosti a nediskriminaci. Horizontální téma rovné příležitosti a nediskriminace bude hodnoceno ve výběrových kritériích projektů. Projekty svým charakterem podporují rovné příležitosti a nediskriminaci. Při realizaci projektů bude zohledněna problematika rovnosti mužů a žen.

K) Principy pro určení preferenčních kritérií

Preferenční kritéria pro hodnocení projektů budou stanovena v jednotlivých výzvách. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů. Kritéria budou stanovena zejména s ohledem na:

- potřebnost realizace projektu v území
- pokrytí potřeb cílových skupin v území
- zapojení cílových skupin do projektu
- snižování nezaměstnanosti v území
- inovativnost řešení
- partnerství, síťování
- účelnost, cíle a konzistentnost projektu

XV.8 Vazba na horizontální témata

Existují dva hlavní horizontální principy, které strategie CLLD respektuje a zohledňuje. Strategie CLLD není v rozporu s horizontálními principy.

XV.8.1 Udržitelný rozvoj

Dosahování rovnováhy mezi ekonomickou, sociální a environmentální oblastí

Strategie CLLD zohledňuje a respektuje udržení vysoké a stabilní úrovně ekonomického růstu a zaměstnanosti, sociální rozvoj respektující potřeby všech a účinnou ochranu životního prostředí a šetření využívání přírodních zdrojů.

Veškeré projekty v rámci CLLD mají pozitivní nebo neutrální vliv na udržitelný rozvoj.

Strategické cíle CLLD jsou v souladu s udržitelným rozvojem např.:

Opatření I. 1: podpora rozvoje podnikání v regionu : Území MAS je tvořeno obcemi s malým počtem obyvatel. V obcích mnohdy není rozvinuta dostatečná nabídka služeb pro občany, tak jako ve velkých městech. Je problém se zaměstnaností lidí na venkově. Toto opatření zohledňuje rovnováhu mezi ekonomickou a sociální oblastí.

Opatření I. 3: Sociální podnikání: toto opatření má pozitivní vliv na ekonomickou, sociální a environmentální oblast v území MAS.

Podopatření III. 1. 3: tato podopatření zohledňuje a má pozitivní vliv na udržitelný rozvoj v rámci environmentální oblasti.

XV.8.2 Rovné příležitosti

Rovnost mužů a žen, odstraňování diskriminace na základě pohlaví, rasy, etnického původu, náboženského vyznání, světového názoru, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace

Strategie CLLD je zpracována v souladu s principy rovných příležitostí, nediskriminuje osoby ohrožené sociálním vyloučením či jinak znevýhodněné nebo zranitelné osoby, které se nedovedou účinně bránit (např. osoby se zdravotním postižením, senioři, ženy, matky s dětmi, příslušníci etnických menšin, osoby s nízkou kvalifikací, propuštění vězni či osoby drogově závislé). Strategie CLLD nestěžuje přístup těchto osob na trh práce, k bydlení, vzdělávání, ke zdravotním a sociálním službám, dopravě a dalším.

Veškeré projekty v rámci CLLD mají pozitivní nebo neutrální vliv na rovné příležitosti.

Strategické cíle CLLD jsou v souladu s rovnými příležitostmi např.:

Opatření IV. 2: Vznik, podpora a rozvoj stávajících i nových služeb pro sociální inkluzi. Tato priorita prostřednictvím budování a vybavení komunitních center jednoznačně podporuje pozitivně rovné příležitosti.

Opatření V. 1: Zvýšení kvality a dostupnosti vzdělávání a celoživotního učení. Zkvalitněním podmínek pro žáky se zdravotním postižením bude dodržen princip rovných příležitostí.

XV.8.3 Horizontální témata v rámci PRV

V rámci CLLD je nutné sledovat vazby na průřezová témata Program rozvoje venkova a zároveň zohledňovat horizontální principy. Ke specifickým tématům PRV patří:

1) INOVACE

Inovaci se rozumí obnova a rozšíření škály výrobků a služeb a s nimi spojených trhů a vytvoření nových metod výroby. Jedná se o vytvoření a zavedení nové technologie, nového výrobního postupu či výrobku, také o zlepšení stávající technologie výroby nebo produktu, které vede ke zvýšení efektivity výroby (nikoliv jen z hlediska produkovaného množství), zvýšení konkurenceschopnosti, ke snížení rizika porušení bezpečnosti a jakosti produktu.

Vazba na inovaci: **I. 2: Stabilní a konkurenceschopné zemědělství a lesnictví:** Existující podnikatelské subjekty budou moci díky zavedení nových technologií rozšířit trh, kam dodávají své výrobky.

2) ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ

Vazba na životní prostředí je v rámci **Opatření III. 1: Ochrana a rozvoj životního prostředí:** jedná se např. o zlepšování druhové, věkové a prostorové struktury lesů, realizace opatření na zpomalení odtoku vody z krajiny, protierozní ochrana.

3) KLIMA

Klimatem se zabývá článek 7 a 8 Nařízení Evropského parlamentu a Rady č. 1303/2013. V rámci jednotlivých opatření budeme usilovat o úsporu elektrické energie, produkci obnovitelných zdrojů energie, zvýšení odolnosti vůči rizikovým jevům, což je ztráta biodiverzity, opatření proti povodním, atd.

Vazba na klima je v CLLD je v rámci **Opatření III. 1: Ochrana a rozvoj životního prostředí:** dosažením vysokého energetického standardu nových veřejných i soukromých budov.

XVI. IMPLEMENTAČNÍ ČÁST

XVII. .... P OPIS ŘÍZENÍ VČETNĚ ŘÍDICÍ A REALIZAČNÍ STRUKTURY MAS

Právní subjektivita místní akční skupiny

Region HANÁ, z.s. , je organizace založená v roce 2004 s právní subjektivitou „občanské sdružení“, od roku 2014 s platností nového občanského zákoníku registrovaná jako „zapsaný spolek, pod spisovou značkou L 6271 vedenou u Krajského soudu v Ostravě.

Hlavní cíl založení spolku je definován následovně: Spolek je založen za účelem podpory všestranného a trvalého rozvoje Regionu HANÁ, podpory regionálních činností ve prospěch obcí, neziskových organizací, malých a středních podnikatelů, společností a ostatních subjektů, působících a sídlících v Regionu HANÁ, k rozvoji jejich mezisektorové spolupráce.

Spolek svých cílů dosahuje zejména těmito prostředky:

- komunitně vedeným místním rozvojem uskutečňovaným na základě Strategie komunitně vedeného místního rozvoje
- plněním úkolů stanovených v rozvojových strategiích
- podporou rozvojových projektů
- realizací projektů
- vydáváním publikací a propagačních materiálů a prezentací Regionu HANÁ
- organizováním konferencí, seminářů, besed a stáží
- poradenskou a informační činností
- spoluprací s obdobnými subjekty a odborníky v rámci ČR i v zahraničí
- pořádáním kulturních, společenských a sportovních akcí
- realizací aktivit a projektů v oblasti vzdělávání
- realizací aktivit a projektů v oblasti sociálních služeb a aktivit sociálního začleňování

Orgány sdružení

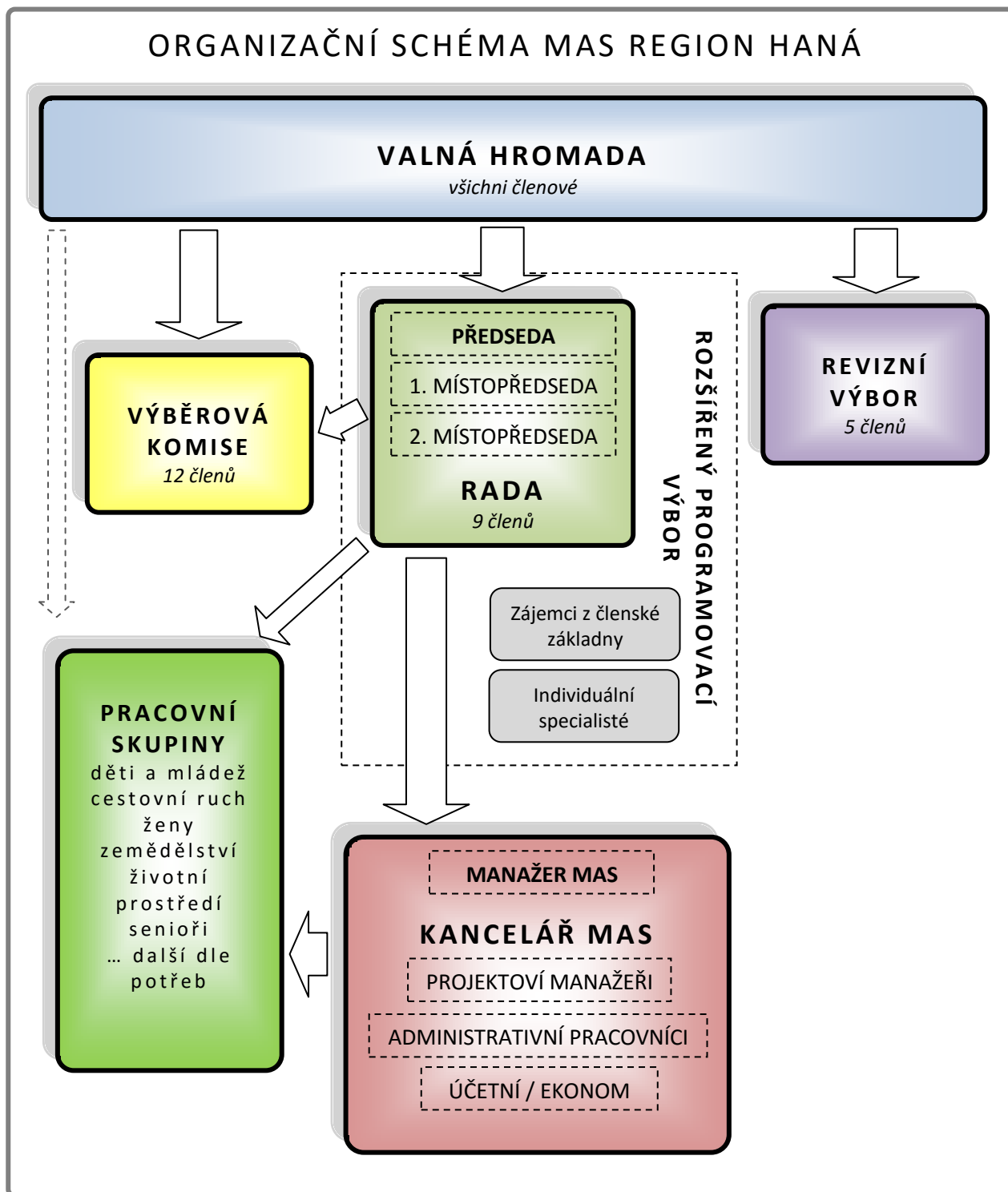
Organizační struktura se vyvinula v průběhu 12leté historie MAS do současné podoby, která plně vyhovuje potřebám místního partnerství. Vychází z potřeb komunitně vedeného místního rozvoje, a respektuje metodiku pro standardizaci MAS, což dokládá získané osvědčení o standardizaci MAS Region HANÁ.

Hlavními orgány spolku jsou:

- valná hromada členů
- rada spolku
- revizní výbor
- výběrová komise

Statutárním orgánem spolku je rada spolku, zastupovaná samostatně předsedou a dvěma místopředsedy.

Organizační schéma

Valná hromada

Valná hromada členů spolku je nejvyšším orgánem spolku. Valnou hromadu svolává rada spolku obvykle 2x do roka (nejméně 1x). Rada svolává valnou hromadu vždy, pokud o to požádá nejméně jedna třetina členů spolku. Ke 24.11.2015 je Valná hromada Regionu HANÁ tvořena 15ti členy.

Valná hromada je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů spolku (včetně členů z.s., pověřených plnou mocí k zastupování) a zároveň veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv. K platnosti usnesení valné hromady je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny přítomných členů.

Mezi hlavní úkoly, povinnosti a odpovědnosti Valné hromady patří:

- hodnotí činnost spolku
- schvaluje plán činnosti spolku
- schvaluje strategii spolku
- schvaluje rozpočet spolku, účetní závěrku a zprávu revizního výboru
- schvaluje výroční zprávu o činnosti a hospodaření spolku
- volí a odvolává radu spolku, revizní výbor a výběrovou komisi, stanovuje počet členů orgánů, pravomoci a působnost orgánů, způsob volby a odvolávání, způsob jednání.
- schvaluje stanovy spolku a jejich změny
- schvaluje výši členských příspěvků a jejich splatnost
- rozhoduje o fúzi nebo rozpuštění spolku, schvaluje likvidátora majetku spolku
- valná hromada na doporučení rady spolku rozhoduje o rozdělení zisku
- schvaluje jednací řád Valné hromady a rozhoduje dle jednacího řádu Valné hromady, který je zveřejněn.
- schvaluje způsob hodnocení a způsob výběru projektů, schvaluje výběrová a bodovací kritéria výběru projektů
- nese zodpovědnost za distribuci veřejných prostředků a provádění strategie v územní působnosti spolku

Valná hromada se na svých jednáních řídí platným, schváleným jednacím řádem, a Volebním řádem, a ostatními platnými a na www stránkách zveřejněnými interními dokumenty MAS.

Rada spolku

Rada spolku je výkonným orgánem spolku, za svoji činnost odpovídá valné hromadě. Rada spolku má 9 členů. Rada spolku volí ze svého středu předsedu a dva místopředsedy, kteří jednají jménem spolku navenek v plném rozsahu, každý samostatně. Rada spolku je statutárním orgánem sdružení, který navenek reprezentuje předseda nebo místopředsedové. Rada je volená Valnou hromadou spolku, funkční období rady je čtyřleté.

Rada spolku je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina zvolených členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.

Mezi hlavní úkoly, povinnosti a odpovědnosti Rady spolku patří:

- rozhoduje o přijetí a vyloučení člena spolku.
- schvaluje uzavření a ukončení pracovněprávního vztahu s vedoucím zaměstnancem pro realizaci strategie
- schvaluje jednací řád rady a rozhoduje dle jednacího řádu rady
- tvoří a schvaluje Interní dokumenty spolku, které nejsou v kompetenci Valné hromady.
- schvaluje výzvy k podávání žádostí
- vybírá projekty k realizaci a stanovuje výši alokace na základě návrhu výběrového orgánu
- stanovuje výši alokace na základě návrhu výběrové komise, či pracovníků realizace strategie
- rozhoduje o kladném účetním hospodářském výsledku tak, že bude použit na financování neziskové činnosti spolku.

Rada spolku se na svých jednáních řídí platným, schváleným jednacím řádem rady MAS a ostatními platnými a na www stránkách zveřejněnými interními dokumenty MAS.

Revizní výbor

Revizní výbor je kontrolním orgánem spolku, který odpovídá za svoji činnost valné hromadě. Revizní výbor má nejméně 3 členy. V roce 2015 je tvořen pěti členy. Funkční období výboru je čtyřleté. Revizní výbor volí předsedu z řad svých členů. Předseda svolává a řídí jeho zasedání. Revizní výbor je usnášeníschopný, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných.

Mezi hlavní úkoly, povinnosti a odpovědnosti revizního výboru spolku patří:

- dohlíží na to, že spolek vyvíjí činnost v souladu se zákony, platnými pravidly, standardy MAS a strategií.
- nejméně jedenkrát ročně podává zprávu nejvyššímu orgánu spolku o výsledcích své kontrolní činnosti.
- projednává výroční zprávu o činnosti a hospodaření spolku,
- svolává mimořádné jednání valné hromady a rady spolku, jestliže to vyžadují zájmy spolku
- kontroluje metodiku způsobu výběru projektů spolku a její dodržování,
- vyřizuje odvolání žadatelů proti výběru projektů
- zodpovídá za monitoring a hodnocení strategie

Výběrová komise

Výběrová komise je orgánem pro výběr projektů na základě objektivních kritérií – navrhuje jejich pořadí podle přínosu těchto operací k plnění záměrů a cílů strategie. Výběrová komise spolku má nejméně 9 členů, v roce 2015 pracovala v jedenáctičlenném složení.

Výběrová komise před každým zasedáním volí ze svého středu předsedu, který řídí jednání výběrové komise. Je volena Valnou hromadou, funkční období komise je maximálně 1 rok, opakované zvolení je možné.

Výběrová komise je usnášeníschopná, je-li přítomna nadpoloviční většina členů. Pro přijetí rozhodnutí je třeba souhlasu většiny přítomných. Výběrová komise je svolána na základě rozhodnutí Rady spolku, předsedou výběrové komise, v souladu s potřebami realizace jednotlivých výzev.

Výběrová komise se na svých jednáních řídí platným, schváleným jednacím řádem VK a ostatními platnými a na www stránkách zveřejněnými interními dokumenty MAS.

Kancelář MAS

Je výkonným aparátem a je odpovědná za praktický výkon rozhodnutí MAS a jejích orgánů. Zabezpečuje vyhlášení výzev, příjem projektů, jejich administraci dle stanovených postupů. Sama iniciuje individuální projekty pro naplnění cílů strategie i cílů stanovených ve stanovách spolku. Poskytuje konzultace a servis svým členům a dalším subjektům z území působnosti MAS. Pracuje v souladu s požadavky stanovenými jednotlivými řídicími orgány programů, zejména stanovenými pro realizaci CLLD.

V čele kanceláře stojí Hlavní manažer MAS, který je Radě zodpovědný za plnění stanovených úkolů. Vede a organizuje tým pracovníků kanceláře MAS.

V rámci organizační struktury MAS mohou být stanoveni další manažeři, zodpovědní za plnění úkolů v jednotlivých oblastech činnosti nebo pro jednotlivé projekty (projektoví manažeři). Pro realizaci a naplňování strategie CLLD je určen „Manažer CLLD“.

Pracovní skupiny

V MAS Region Haná působí pracovní skupiny, které se zabývají jednotlivými tematickými a problémovými okruhy, které jsou prioritami MAS a které jsou jednotlivým členům pracovních skupin blízké. Úkolem pracovních skupin je především analyzovat situaci na území MAS v jednotlivých tematických oblastech, a dále především iniciovat a připravovat projekty v těchto oblastech. V letech 2014 – 2016 jsou pracovní skupiny také aktivně zapojeny do přípravy a realizace Strategického plánu LEADER 2007 - 2013.

Tematické potřeby nejsou formalizované, mohou podle potřeby vznikat a zanikat, důležitá je potřebnost a úkoly k řešení. Účast v pracovních skupinách je volná, a otevřená všem zájemcům. Činnost pracovní skupiny řídí předseda pracovní skupiny.

Způsob činnosti orgánů a pracovníků MAS

Činnost povinných orgánů je řízena interními dokumenty, které jsou zveřejněny na webových stránkách www.regionhana.cz. Mezi ně patří zejména jednací řády orgánů. Důraz je kladen na otevřenost a transparentnost.

Přehled interních dokumentů MAS:

ID01 Přehled platných směrnic a interních dokumentů

Přehled platných interních dokumentů pro řízení činnosti MAS

ID02 Směrnice pro monitoring a evaluaci

Upravuje činnost MAS při monitoringu realizovaných projektů. Upravuje postupy pro evaluaci strategického plánu LEADER.

ID03 Směrnice LEADER

Upravuje činnost MAS při projektovém cyklu projektů realizovaných v programu LEADER a dále tak upřesňuje postupy stanovené v programu PRV.

ID04 Směrnice pro hodnocení a výběr projektů

Upravuje postupy MAS při hodnocení přijatých projektů výběrovou komisí a výběr projektů k podpoře v programu LEADER.

ID05 Manuál pro hodnotitele

Dokument rozvádějící postup a principy při hodnocení jednotlivých kritérií v rámci výběru projektů výběrovou komisí.

ID06 Archivační a skartační řád

Upravuje činnost MAS archivaci dokumentů.

ID07 Jednací řád Výběrové komise MAS

Upravuje postup při jednání zvolené výběrové komise.

ID08 Jednací řád Rady MAS

Upravuje postup při jednání zvolené Rady MAS.

ID09 Jednací řád valné hromady MAS

Upravuje postup při jednání valné hromady MAS.

ID10 Volební řád valné hromady MAS

Upravuje postup při volbách do orgánů MAS.

ID11 Účetní směrnice

XVIII. .... P

OPIS ADMINISTRATIVNÍCH POSTUPŮ PRO VYHLAŠOVÁNÍ VÝZEV MAS, HODNOCENÍ A VÝBĚR PROJEKTŮ S UVEDENÍM PLÁNOVANÉ PERSONÁLNÍ KAPACITY

XVIII.1 Schéma postupu vyhlášení výzev MAS a proces schvalování projektů

Již v minulém plánovacím období měla MAS vypracovány vnitřní předpisy, které se zabývaly postupem vyhlášení výzev MAS a procesem schvalování projektů v rámci programu Leader. Stanovené postupy a procesy byly v souladu s programem Leader a byly transparentní a demokratické.

Na tyto principy navazujeme i v novém plánovacím období. Vycházíme z požadavků stanovených v rámci Metodického pokynu pro využití integrovaných nástrojů v programovém období 2014 – 2020. Postupy budou dále formalizovány a schváleny v příslušných interních dokumentech, v souladu se zveřejněnými pravidly upravující financování v rámci jednotlivých fondů a jednotlivých programových rámců.

Obr. 28 Schema - přehledné schematické znázornění postupů při příjmu a realizaci projektů

XVIII.2 Proces schvalování integrovaných projektů SCLLD

Podrobnosti k fázím procesu:

(Popis procesu vychází z podrobnosti znalostí o postupech daných jednotlivými pravidly v době zpracování tohoto dokumentu. Vše bude později po vydání upřesňujících pravidel upřesněno v rámci interních dokumentů (interních směrnic) MAS a zveřejněno na www stránkách.

1. Vyhlášení průběžné výzvy ŘO

- ŘO vyhlásí průběžnou výzvu na předkládání žádostí o podporu v rámci CLLD. Je možné stanovit společné prvky výzev MAS, postupů a hodnotících kritérií.

2. Příprava výzvy MAS

- MAS připraví výzvu MAS k předkládání žádostí o podporu projektů realizovaných v rámci své SCLLD a předloží ke kontrole ŘO prostřednictvím portálu CSSF14+ monitorovacího systému MS2014+. Žádosti o podporu v rámci PRV jsou administrovány v souladu s pravidly vydanými MZE ČR, prostřednictvím informačního systému SZIF (IS SZIF).
- Příprava výzvy se řídí harmonogramem schváleným Radou MAS, v návaznosti na průběžné vyhodnocování naplňování programu.

3. Vyhlášení výzvy

- MAS vyhlásí výzvu MAS na předkládání žádostí o podporu v rámci specifické výzvy ŘO. MAS je text výzvy MAS povinná zveřejnit a to minimálně na internetových stránkách MAS. Okamžikem vyhlášení výzvy MAS se rozumí její zveřejnění výzvy na internetových stránkách MAS. Další publicita je prováděna zejména prostřednictvím členských obcí, a prostřednictvím dalších komunikačních kanálů MAS (tištěné materiály, newsletter, sociální sítě apod.).
- Vyhlášení výzev MAS bude prováděno podle schváleného harmonogramu. Vyhlášení výzev řídí Rada MAS. Vyhlášení výzev je závislé na vyhlášení průběžné výzvy na předkládání žádostí o podporu v rámci CLLD ze strany Řídících orgánů jednotlivých programových rámců.
- V průběhu vyhlášené výzvy pracovníci MAS provádějí školení, konzultace a další podporu pro potenciální žadatele.

4. Hodnocení projektových žádostí

Po podání jednotlivých žádostí proběhne proces kontroly a hodnocení žádostí, dle schváleného procesního postupu. MAS vyhodnotí předložené projektové žádosti podle hodnotících (preferenčních) kritérií navržených MAS ve výzvě MAS.

Hlavní kroky hodnocení:

- hodnocení formálních náležitostí a přijatelnosti
- věcné hodnocení žádosti o podporu podle preferenčních kritérií (výběrová komise)
- stanovení pořadí projektů na základě bodového hodnocení
- konečný výběr projektů a zpracování pro předání ŘO

Procesy umožní odvolání a přezkum v případě námitek ze strany žadatele.

- Obecné principy pro určení preferenčních kritérií

Obecné principy - preferenční kritéria IROP

- U všech opatření budou preferenční kritéria IROP stanovené až v konkrétní výzvě. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů.

Obecné principy - preferenční kritéria PRV

- Preferenční kritéria budou stanovena v jednotlivých výzvách
- Preferenční kritéria budou projednána pracovní skupinou Zemědělství Region HANÁ
- Preferenční kritéria budou schválena Radou MAS
- Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené v CLLD
- Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny cíle stanovené programovým dokumentem PRV

- Při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které zavádí nebo využívají technologie, které příznivě ovlivňují ovzduší a klima
- při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které pozitivně ovlivní zaměstnanost na venkově
- při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které využívají existující stavbu / stavby
- při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které aktivizují mladou generaci
- při stanovení preferenčních kritérií budou zohledněny projekty, které mají pozitivní vliv na rovné příležitosti

Obecné principy – preferenční kritéria OPZ

- budou stanovena v jednotlivých výzvách. Kritéria budou reflektovat potřeby naplňování stanovených cílů a monitorovacích indikátorů. Kritéria budou stanovena zejména s ohledem na:
  - potřebnost realizace projektu v území
  - pokrytí potřeb cílových skupin v území
  - zapojení cílových skupin do projektu
  - snižování nezaměstnanosti v území
  - inovativnost řešení
  - partnerství, síťování
- účelnost, cíle a konzistentnost projektu

5. Ověření způsobilosti ŘO

- Po předání ŘO provádí závěrečné ověření způsobilosti vybraných projektů a kontrolu administrativních postupů MAS.

6. Schválení ŘO

- ŘO schválí způsobilé projekty v pořadí a ve výši podpory schválené MAS k realizaci.

7. Právní akt poskytnutí podpory

- Právní akt o poskytnutí / převodu podpory je vydán ze strany ŘO programu.

8. Realizační fáze projektu

- Po dobu realizace projektu poskytuje kancelář MAS žadatelům potřebnou podporu a poradenství.
- Po dobu udržitelnosti projektu probíhá monitoring a hlášení případných změn.
- Monitoring projektů probíhá
  - před zahájením projektu
  - v průběhu realizace projektu
  - po ukončení realizace projektu a v době udržitelnosti

Konkrétní postup vyhlášení, hodnocení a výběr projektů s časovým harmonogramem a personální kapacitou bude uveden v interní směrnici, která je aktualizovaná v souvislosti s pravidly jednotlivých ŘO (ID03 - Směrnice LEADER).

Klíčový projekt

V případě, že by MAS realizovala klíčový projekt v rámci Operačního programu Zaměstnanost, může se MAS ucházet o podporu v rámci vlastní výzvy. Standardním způsobem bude vyhlášena výzva, jejíž podmínky nesmí vylučovat ostatní žadatele, musí být transparentní a nediskriminační. Žádost MAS bude poté soutěžit s ostatními žádostmi podle stejných pravidel a nebude nijak zvýhodňována.

Hodnocení souladu projektů s CLLD

Pro hodnocení souladu projektů s CLLD je nutné postupovat v několika krocích:

1. Kancelář MAS provede základní posouzení při příjmu žádostí o dotaci
2. Odpovědný pracovník předloží seznam žádostí o dotace programovému výboru = radě a informuje radu o stavu
3. Hodnotící a výběrová komise při svém hodnocení posuzuje soulad záměru žádosti a SCLLD. Přidělené bodové hodnocení musí odpovídat výši souladu záměru a SCLLD.
4. Revizní výbor dohlíží na správnost a transparentnost administrativních postupů včetně hodnocení a výběru projektů. Je povinna rovněž kontrolovat soulad záměru projektu a SCLLD

Výběrová komise a její transparentnost

Výběrová komise je orgánem, který je volen 1x ročně na období 1 roku valnou hromadou MAS. Základním pravidlem je dodržovat transparentnost práce komise. Před zahájením činnosti komise každý z jejích členů podepíše záznam o nepodjatosti. Ve střetu zájmu je každý hodnotitel, který je z obce, ve které se má posuzovaný projekt realizovat nebo, který střet zájmu před zahájením výběrové komise z jakýchkoli důvodů prohlásí. Tento hodnotitel projekt vůbec nehodnotí. Bodový zisk projektu je vypočten jako průměr bodového hodnocení zbývajících hodnotitelů, kteří nejsou ve střetu zájmů. Tím se zabrání střetu zájmů. Při rozhodování je hlasovací právo členů výběrového orgánu rovné. Veřejný sektor ani žádná ze zájmových skupin nepředstavuje více než 49 % hlasovacích práv.

Výběrová komise se při své práci řídí schválenými dokumenty, zejména:

- ID04 - Směrnice pro hodnocení a výběr projektů
- ID05 - Manuál pro hodnotitele
- ID07 - Jednací řád Výběrové komise MAS

Tyto dokumenty budou v rámci přípravy 1. výzvy aktualizovány a schváleny, v souladu s požadavky procesními nastaveními v pravidlech jednotlivých ŘO.

Zajištění auditní stopy

Po ukončení výzvy MAS provede archivaci jednotlivých dokumentů dle schválené archivačního a skartačního řádu MAS. O postupech archivace viz interní dokument MAS: ID06 - Archivační a skartační řád.

Z každého jednání nejen výběrové komise, ale i rady MAS, valné hromady a revizního výboru je vytvořen zápis a usnesení. Usnesení z rady a valné hromady je vyvěšováno na webových stránkách a zakládáno fyzicky v kanceláři MAS k archivaci. Stejným způsobem je postupováno u zápisu z jednání výběrové komise a revizního výboru.

XVIII.3 Personální kapacity MAS ve vztahu k implementaci SCLLD

V současné době je personální kapacita MAS dostačující, stejně tak jako vzdělanostní struktura zaměstnanců MAS.

Pracovníci MAS budou průběžně propagovat činnost MAS a plnění SCLLD, budou realizovat animační aktivity SCLLD, OPVVV a další, včetně archivace dokumentace.

Hlavní pracovní pozice:

Hlavní manažer MAS:

- zodpovědnost za vytvoření SCLLD a její aktualizaci
- zodpovědnost Radě MAS a předsedovi MAS
- zodpovídá za vyhlášení výzvy a její uveřejnění
- poskytování konzultací žadatelům
- posouzení souladu změn projektů se strategií CLLD a vydání souhlasného stanoviska MAS k posuzované změně
- kontrola žádostí o platbu, zpráv o realizaci projektů, zpráv o udržitelnosti projektů
- vyhodnocení SCLLD
- iniciace a tvorba žádostí projektů spolupráce, jejich realizace a administrace
- další potřebné kroky a činnosti k naplnění realizace strategie

Manažer SCLLD:

- spolupráce při tvorbě SCLLD, její aktualizaci
- poskytování konzultací žadatelů,
- příprava a realizace seminářů pro žadatele,
- příjem žádostí o podporu,
- kontrola přijatelnosti a formálních náležitostí přijatých žádostí,
- postoupení žádostí o podporu a seznamu vybraných projektů s určením alokace a dalšími relevantními podklady z procesu hodnocení na ŘO IROP / SZIF
- opravy a doplnění předložených dokumentů podle připomínek a pokynů ŘO IROP / SZIF
- informování žadatelů o výsledcích hodnocení a zajištění procesů odvolání žadatelů,
- organizační zajištění a pořízení zápisů ze zasedání orgánů MAS
- vedení složek a uchování dokladů o administrativní činnosti
- součinnost s ŘO IROP / SZIF, prostředkování podnětů od žadatelů a příjemců
- kontrola žádostí o platbu, zpráv o realizaci projektů, zpráv o udržitelnosti projektů
- spolupráce při tvorbě žádosti projektů spolupráce, jejich realizace a administraci
- další činnosti jsou na základě potřeb a dle dohody s hlavním manažerem MAS k naplnění realizace strategie

Animátor škol

- metodická pomoc ZŠ a MŠ s výběrem vhodných šablon
- školení pro žadatele a příjemce ZŠ a MŠ
- konzultační činnost při realizaci projektů, např. povinná publicita
- zpracování zpráv o realizaci a udržitelnosti projektů MŠ a ZŠ, zadávání dat do monitorovacího systému
- zajištění správnosti předávaných výstupů
- příprava závěrečných zpráv o realizaci projektů
- komunikace s ŘO IROP, MŠMT,
- realizace SCLLD
- zajištění technického zázemí MAS (správa majetku)
- další činnosti jsou na základě potřeb a dle dohody s hlavním manažerem MAS

Manažer místních akčních plánů

- koordinace průběhu realizace MAP
- monitoring průběhu realizace MAP
- organizace společných vzdělávacích a informačních aktivit v rámci MAP

- zajišťuje setkání a vzdělávání ředitelů a pedagogů
- účast na aktivitách projektů MAP
- pravidelně vyhodnocuje průběh MAP
- spolupracuje a komunikuje s ŘO MŠMT
- zajišťuje publicitu projektu
- provádí kontrolu naplnění monitorovacích indikátorů a harmonogramu projektu
- podílí se na přípravě analytické části
- vyhodnocuje podklady
- tvoří strategický rámec ve spolupráci s pedagogy
- podílí se na získávání investičních záměrů škol
- další činnosti jsou na základě potřeb a dle dohody s hlavním manažerem MAS

Asistent

- průběžná aktualizace webových stránek MAS
- vedení složek a uchování dokladů o administrativní činnosti
- spolupráce při tvorbě žádosti projektů spolupráce, jejich realizace a administraci
- podílí se na realizaci SCLLD
- vykonává veškeré administrativní činnosti spolku
- další činnosti asistenta jsou na základě potřeb a dle dohody s hlavním manažerem MAS

Analytik, specialista LEADER

- může být v průběhu životního cyklu strategie určen pro řešení konkrétních problémů
- řešení tematických oblastí
- řešení procesních oblastí, animace

Účetní

- účetnictví spolku je zajišťováno formou služby
- účetní řeší finanční a mzdovou administrativu a účetnictví organizaci
- sestavuje rozpočet, účetní závěrku a výsledek
- spolupracuje s auditorem při auditu organizace
- připravuje podklady pro revizní výbor a radu MAS
- ve spolupráci s hlavním manažerem sestavuje cash – flow
- další činnosti jsou na základě potřeb a dle dohody s hlavním manažerem MAS

Externí pracovníci

Na základě potřeby odborných konzultací a zpracování podkladů pro realizaci projektů budou uzavírány dohody s externími pracovníky.

Pracovní skupiny

V MAS Region Haná byly vytvořeny pracovní skupiny, které se zabývají jednotlivými tematickými okruhy, které jsou prioritami MAS a které jsou jednotlivým členům pracovních skupin blízké. Úkolem pracovních skupin je především analyzovat situaci na území MAS v jednotlivých tematických oblastech, a dále především iniciovat a připravovat projekty v těchto oblastech. Pracovní skupiny jsou také aktivně zapojeny do přípravy a realizace SCLLD 2014 – 2020.

Pracovní skupiny jsou neformální, jejich činnost, zřizování a ukončování činnosti se řídí potřebnostmi, a je řízeno Radou MAS.

XIX. POPIS ANIMAČNÍCH AKTIVIT

Animační aktivity zahrnují všechny činnosti MAS v rámci CLLD mimo administraci projektů konečných žadatelů/příjemců.

XIX.1 Popis komunikačních a propagačních aktivit MAS

Cílem těchto aktivit je zejména zajištění dostatečné propagace SCLLD, informování žadatelů o způsobu výběru projektů, a prezentace a propagace aktivit směrem dovnitř MAS a území, i navenek. Vytvoří se tím prostor pro další rozvoj aktivit MAS s cílem naplnění integrované strategie.

Prostřednictvím komunikačních a propagačních aktivit MAS se o projektech SCLLD budou dozvídat nejen členové MAS, potenciální žadatelé, ale i všichni obyvatelé z území MAS, aby se mohli do realizace SCLLD aktivně zapojit.

Propagace bude vycházet z metod a procesů, ověřených již v minulosti při propagaci realizace strategie. Velkou roli při propagaci hrají realizované projekty, o kterých se dozvídají další možní aktéři rozvoje území.

Propagace v území bude probíhat zejména následujícím způsobem:

- propagace prostřednictvím newsletteru, občasníků,
- vydávání zpravodaje (elektronicky, tisk)
- rozvoj a propagace prostřednictvím webových stránek (www.regionhana.cz), ale i webových stránek členských obcí
- sociální sítě (zejména facebook)
- propagace prostřednictvím vývěsek úřadů a hlášením místních rozhlasů
- vydávání publikací o jednotlivých realizovaných projektech
- vydávání publikací o činnosti MAS a tematických publikací
- vydávání kalendáře zachycujícího kulturní a společenský život MAS
- propagace CLLD prostřednictvím propagačních předmětů
- propagace MAS na akcích organizovaných NS MAS, CSV a dalších.

- Presentace a propagace MAS na veletrzích (Nitra, České Budějovice a další)
- Realizace prezentačních akcí při významných aktivitách pořádaných obcemi
- Realizace vlastních akcí s cílem prezentace široké veřejnosti
- Propagace MAS prostřednictvím turistických informačních center a vlastního informačního centra v Náměšti na Hané
- Každoroční vydávání výroční zprávy MAS o činnosti
- Propagace prostřednictvím médií, lokálních, regionálních i celostátních

Kancelář MAS provádí archivaci vydaných propagačních materiálů.

XIX.2 Komunikační aktivity

Tak jako v předchozím plánovacím období, tak i ve stávajícím bude probíhat osobní komunikace s členy MAS, kdy pracovníci kanceláře pravidelně informují členy o aktivitách MAS. Prostředkem pro informaci členů je zpravodaj, občasník, webové stránky nebo e-mail. Pro potenciální žadatele a další zájemce z řad široké veřejnosti bude jako doposud pořádat MAS školení a semináře k výzvam. Veškeré informace k výzvam MAS, ale i dalších (např. národní výzvy, výzvy Olomouckého kraje a další) bude pověřený pracovník kanceláře vyvěšovat a aktualizovat na webových stránkách MAS.

MAS bude nadále spolupracovat s pracovními skupinami tematicky zaměřenými, pracovníci kanceláře se budou s členy pracovních skupin pravidelně scházet. Výstupy z pracovních skupin a dalších seminářů a jednání budou sloužit jako podklad pro zefektivnění komunitně vedeného místního rozvoje území. Pro úspěšné plnění strategie CLLD je důležité, aby MAS rozvíjela spolupráci s organizacemi, jako jsou školy, mikroregiony, podnikatelské subjekty nebo neziskové organizace.

Důležitá pro naplňování cílů strategie je komunikace s partnery. Jde zejména o síťování (CSV, NS MAS, SPOV apod.), komunikace s partnerskými MAS a komunikace s ostatními aktéry regionálního rozvoje, či spolupráce s univerzitami a vysokými školami.

XIX.3 Vzdělávací aktivity

MAS připravuje a realizuje vzdělávací aktivity a sama se vzdělávacích aktivit účastní. Vzdělávací aktivity směřují dovnitř MAS (pracovníci MAS, členská základna MAS) a navenek (široká veřejnost, potenciální žadatelé). Cíle vzdělávacích aktivit jsou zejména následující:

- Zvýšení kvality práce
- Zvýšení kvality realizovaných projektů
- Zvyšování absorpční kapacity
- podpora naplňování strategie CLLD
- Inovace, předávání příkladů dobré praxe

Důležitou příležitostí je spolupráce s univerzitami a vysokými školami.

XIX.4 Animace školství

Mas provádí animaci území v oblasti školství. Tyto aktivity budou řízeny Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy, a mají za cíl zlepšit úspěšnost implementace Operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání (OP VVV) v území. Hlavní náplní animace bude spolupráce se vzdělávacími subjekty a jejich zřizovateli v území při realizaci cílů v oblasti rozvoje školství a vzdělávání, zejména prostřednictvím podpory realizace projektových šablon.

XIX.5 Koordinace aktivit místních aktérů směřující k naplnění SCLLD

Jedním z hlavních posláních MAS Region HANÁ je vytváření platformy pro vzájemnou komunikaci a spolupráci subjektů pro celkový rozvoj území ve všech oblastech socioekonomického rozvoje území MAS. Tato platforma je utvářena animačními aktivitami, směřovanými k nejrůznějším cílovým skupinám, ke členům MAS i vně. Pro koordinaci místních aktérů jsou zásadní zejména:

- Tematické pracovní setkání
- Kulaté stoly
- Informační a propagační akce a aktivity
- spolupráce s aktéry v území (firmy, NNO, školy, obce, mikroregiony, úřady práce,...)
- spolupráce s RSK, SMO, SPOV, KS a NS MAS, se zástupci Olomouckého kraje
- semináře a informace o nových výzvěch
- Motivace potencionálních žadatelů a vytipování nových projektových záměrů
- přenášení zkušeností a příkladů dobré praxe
- další relevantní akce a aktivity

Pro úspěšné naplňování strategie CLLD jsou nesmírně důležité akce a aktivity pro iniciaci a přípravu kvalitních projektů v území. MAS pomáhá s iniciací a přípravou projektů subjektům v území, v odůvodněných případech zejména na platformě spolupráce sama takovéto projekty iniciuje, připravuje, a realizuje.

XIX.6 Spolupráce s neziskovým sektorem

Důležitými partnery na úrovni místního partnerství jsou neziskové organizace (zejména spolky). Plní v území řadu pozitivních rolí na poli kvality života, sociálním, i podpoře ekonomického rozvoje či cestovního ruchu. Podpora spolupráce NNO je pro MAS klíčová. MAS bude spoluprací s těmito subjekty realizovat zejména:

- podporou iniciace a přípravy projektů neziskových organizací
- fundraising
- příprava a implementace malého dotačního programu pro NNO v území
- vytvoření platformy pro spolupráci tematicky příbuzných organizací v území
- další relevantní aktivity

XX.

XXI. POPIS SPOLUPRÁCE MEZI MAS NA NÁRODNÍ A MEZINÁRODNÍ ÚROVNI A PŘESHraniČNÍ SPOLUPRÁCE

Region HANÁ je spolkem, zabezpečující spolupráci obcí, neziskových organizací, podnikatelů a všech dalších subjektů na projektové i na neformální úrovni. V rámci těchto aktivit spolupracuje s partnery v území i mimo území Regionu HANÁ, zejména s obdobnými územími v ČR i zahraničí (MAS). MAS Region HANÁ již řadu let, i díky realizaci předchozích strategií LEADER, spolupracuje s celou řadou dalších MAS, mikroregionů a jiných organizací, a to jak na meziregionální, tak na mezinárodní úrovni.

Mezi hlavní aktivity spolupráce patří:

- Spolupráce s partnerským regionem a MAS na Slovensku – Požitavie-Širočina
- Spolupráce s partnerským regionem v Polsku (Szczytna)
- Spolupráce s MAS v regionu střední Moravy
- Spolupráce s MAS v rámci ČR

Historie spolupráce je obsáhlá, a převyšuje možnosti tohoto dokumentu. Dosavadní spolupráce je podrobně dokumentována a prezentována na webových stránkách MAS www.regionhana.cz v menu „Spolupráce“.

Cílem aktivit v rámci realizace této strategie je prohlubovat rozvíjet navázaná zavedená partnerství a hledání nových možností a příležitostí, a to ne neformální úrovni i formálně realizovaná prostřednictvím společných projektů. Prostředky pro realizaci spolupráce budou zejména:

- Realizace projektů místní spolupráce
- Realizace projektů národní spolupráce
- Realizace projektů mezinárodní spolupráce
- Realizace projektů příhraniční spolupráce
- Realizace projektů spolupráce tematicky příbuzných aktérů v území i nad rámec území
- Realizace projektů spolupráce v programovém rámci PRV
- Využití programů podpory Interreg (ČR – PL, Central Europe atd.)
- Využití dalších programů (např. Vyšgradské fondy)

Zásadní pro úspěšnou realizaci CLLD je také neprojektová spolupráce s aktéry rozvoje venkova (např. CSV, SPOV, NS MAS, výměna a předávání zkušeností apod.).

XXII. ....

XXIII..... P

OPIS ZVLÁŠTNÍCH OPATŘENÍ PRO HODNOCENÍ

XXIV.....

Monitoring a evaluace SCLLD je prováděn na základě požadavků jednotlivých ŘO a zejména v souladu s procesy stanovenými v interních dokumentech MAS. Základním dokumentem je ID02 - Směrnice pro monitoring a evaluaci. Monitoring a evaluace činnosti MAS a naplňování strategie je prováděn na úrovni MAS zejména kontrolou činnosti a hospodaření organizace kontrolním orgánem MAS, na úrovni naplnění strategie a realizace projektů kontrolním orgánem MAS a zodpovědnými pracovníky MAS.

XXIV.1 Monitoring

Monitoring strategie se provádí zejména proto, aby organizace zajistila úspěšnost realizace strategie. V rámci monitoringu dochází ke kontrole a srovnání věcných i finančních ukazatelů. Pro monitorování a hodnocení strategie se využívají definované indikátory. Stanovené indikátory pro hodnocení strategie bude možné sledovat prostřednictvím MS2014+

Zpráva o plnění integrované strategie

Součástí monitoringu je také půlroční předkládání Zprávy o plnění integrované strategie CLLD. Prostřednictvím MS2014+ provede kancelář Regionu HANÁ monitorování realizace jednotlivých integrovaných projektů a také monitorování strategie jako celku. Zprávu o plnění integrované strategie bude projednávat a schvalovat Řídící výbor CLLD. Prostřednictvím zprávy o plnění SCLLD může nositel strategie navrhnout změny. Součástí zprávy bude přehled vývoje realizace strategie, schválených a realizovaných projektů a plnění podmínek strategie včetně indikátorů a dodržení finančního plánu.

Za monitoring strategie CLLD nese zodpovědnost kontrolní výbor a zodpovědní pracovníci MAS.

Zjistí-li se nedostatečná efektivita naplňování strategie CLLD, budou přijata nápravná opatření.

Přehled indikátorů CLLD

Pro monitorování strategie jsou nastaveny indikátory výstupu i výsledku. K monitorování jsou využívány indikátory dle NČI a jsou stanoveny pro jednotlivá opatření programových rámců programů IROP, PRV a OPZ.

Naplňování oblastí strategie nepodpořených z těchto 3 programových rámců bude monitorováno v rámci postupů stanovených v akčních plánech, které budou pro další témata v průběhu realizace strategie zpracovávány na kratší období.

XXIV.2 Evaluace

Hlavním cílem evaluace je identifikace odchylek reálného naplňování SCLLD od nastavených parametrů. Cílem evaluace je úprava procesů naplňování a parametrů strategie tak, aby byly lépe naplněny obecné cíle stanovené ve strategii. Důsledkem evaluace může být změna částí strategie nebo programových rámců a fichí.

Evaluace se bude řídit zejména požadavky ŘO programů IROP, PRV a OPZ a bude v souladu s procesy v interním dokumentu MAS ID02 - Směrnice pro monitoring a evaluaci, která bude vytvořena a zveřejněna. Evaluace bude řízena a radou MAS a Revizním výborem MAS.

Hlavním milníkem pro evaluaci provádění a plnění strategie je rok 2018, kdy bude provedena střednědobá evaluace, Závěrečná evaluace bude provedena na konci programového období, v návaznosti na ukončení realizace této strategie.

XXV..... P
ŘÍLOHY

- P1. Finanční plán a indikátory pro programové rámce**
- P2. Mapa území a seznam obcí**
- P3. Analýza rizik**
- P4. Čestné prohlášení statutárního zástupce MAS**
- P5. Popis postupu zapojení komunity do vypracování strategie**